

P. 11765

ROCZNIK
AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI

W KRAKOWIE

Rok 1914/1916.



W KRAKOWIE

NAKŁADEM AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI
SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI G. GEBETHNERA I SKI W KRAKOWIE
1916

ROCZNIK
AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI

W KRAKOWIE

Rok 1914/1916.



W KRAKOWIE

NAKŁADEM AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI

SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI G. GEBETHNERA I SKI W KRAKOWIE

1916

KRAKÓW. — DRUKARNIA UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
pod zarządem J. Filipowskiego.

<http://rcin.org.pl>

TREŚĆ

	Strona
Skład Akademii Umiejętności (w lipcu 1916)	I—LXI
Posiedzenie publiczne dnia 10 czerwca 1916:	
I. Przemówienie Prezesa J. E. Stanisława hr. Tarnowskiego	3—7
II. Sprawozdanie Sekretarza Generalnego	8—73
Morawski Kazimierz. Cesarz Claudius (odczyt)	74—106
Bibliografia wydawnictw Akademii Umiejętności	107—137
Nagrody i konkursy	138—148
Sprawozdania i wnioski co do nagród z fundacyi ś. p.	
Probusa Barczewskiego	149—154
Wykaz stosunków Akademii z innemi instytucjami naukowemi	155—179
Indeks osobowy i rzeczowy	181—185
Sprawozdanie ze stanu i użycia funduszów Akademii za rok 1914 i 1915 (tablic 32)	187

Table

1	...
2	...
3	...
4	...
5	...
6	...
7	...
8	...
9	...
10	...
11	...
12	...
13	...
14	...
15	...
16	...
17	...
18	...
19	...
20	...

SKŁAD
AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI
W KRAKOWIE

SKŁAD
AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI
W KRAKOWIE

SKŁAD
AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI
W KRAKOWIE

Wydawnictwo Uniwersyteckiego Instytutu Wydawniczego

SKŁAD
AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI
W KRAKOWIE

(w lipcu 1916 r.)

PROTEKTOR

Vacat.

PROTEKTOR-ZASTĘPCA

Vacat.

ZARZĄD AKADEMII.

Prezes:

JE. Stanisław hr. Tarnowski, Dr. filozofii, Rzeczywisty Tajny Radca, Kaw. ord. ces. Leopolda I kl., Komandor ord. Franciszka Józefa z gwiazdą, Kom. pap. ord. Piusa, Właśc. odznaki „Litteris et artibus“, Członek dożyw. Izby Panów, były Rector magn. w roku 1887/8 i 1899/900, b. Prof. p. z. literatury polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Członek korespondent Akademii Umiejętności w Wiedniu, Członek Towarzystwa naukowego w Wilnie
Kraków, ul. Warszawska 12.

Zastępca Prezesa:

Fryderyk Zoll, Dr. praw, Doktor prawa h. e. Uniwersytetu Lwowskiego, Komandor ord. Franciszka Józefa, Kaw. ord. Żelaznej Korony III klasy, Członek dożyw. Izby Panów, c. k. Radca Dworu, b. Rector magn., emer. i honorowy Profesor p. z. prawa rzymskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prezes c. k. Komisji rządowej egzaminacyjnej oddziału historyczno-prawniczego a Członek jej oddziału sądowego, Delegat c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty przy Wydziale administracyjnym Akademii handlowej w Krakowie, Członek Czeskiej Akademii Umiejętności i król. Czeskiego Towarzystwa Naukowego w Pradze, Obywatel honorowy miast Podgórze, Myślenie i Zatora.
Kraków, ul. Studencka 25.

Sekretarz Generalny:

Bolesław Ulanowski, Dr. praw i filoz., Doktor prawa h. e. Uniwersytetu Lwowskiego, Kaw. ord. Żelaznej Korony III klasy, Właśc. odznaki „Litteris et artibus“, c. k. Radca Dworu, Prof. p. z. prawa kanonicznego i dawnego prawa polskiego Uniw. Jagiel., Członek honorowy Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Członek Czeskiej Akademii Umiejętności i Królewskiego Czeskiego Towarzystwa Naukowego w Pradze, Członek c. k. Komisji rządowej egzaminacyjnej oddziału historyczno-prawniczego, Członek

Tow. hist. we Lwowie, b. Dziekan Wydz. prawa Uniw. Jagiell.,
b. Konserwator Komisji centralnej dla zabytków archiwalnych
w Galicyi.

Kraków, ul. Garncarska 15.

Dyrektor Wydziału filologicznego:

Kazimierz Morawski, Dr. filoz., Kaw. ord. Żelaznej Korony III
klasy, c. k. Radca Dworu, Członek dożywotni Izby Panów, Członek
c. k. Rady Szkolnej krajowej, Prof. p. z. filologii klasycznej,
Dyrektor Seminarium i Proseminarium filologicznego Uniw. Jag.,
Członek c. k. Komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nau-
czycieli szkół średnich, Członek Czeskiej Akademii Umiejętności
w Pradze.

Kraków, ul. Garncarska 19.

Dyrektor Wydziału historyczno-filozoficznego:

Fryderyk Zoll, (jak wyżej).

Dyrektor Wydziału matematyczno-przyrodniczego:

Emil Godlewski (starszy), Dr. fil., Prof. p. z. chemii rolniczej i Dy-
rektor Zakładu chemii rolniczej Uniwersytetu Jagiell., Członek
honorowy polskiego Tow. przyrod. im. Kopernika we Lwowie, To-
warzystwa gospodarskiego galicyjskiego, Towarzystwa rolniczego
w Krakowie i Centralnego Towarzystwa rolniczego w Warszawie,
Członek korespondent Académie des Sciences de l'Institut de
France w Paryżu, Członek korespondent Tow. nauk przyrodni-
czych w Cherbourg i narodowego Tow. rolniczego francuskiego.

Kraków, Aleja Krasieńskiego 21.

Sekretarz Wydziału filologicznego:

Józef Tretiak, Dr. filoz., em. Prof. p. z. języka i literatury ru-
skiej Uniw. Jagiell., b. Docent literatury polskiej w tymże Uni-
wersytecie, Członek honorowy Tow. Przyjaciół Nauk w Wilnie,
Członek c. k. Komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nau-
czycieli szkół średnich.

Kraków, ul. Sobieskiego 3.

Sekretarz Wydziału historyczno-filozoficznego:

Bolesław Ulanowski, (jak wyżej).

Sekretarz Wydziału matematyczno-przyrodniczego:

Władysław Kulczyński, Dr. filozofii honoris causa Uniw. Jagiell., c. k. Radca Rządu, em. Prof. Gimnazjum św. Jacka w Krakowie, Docent pryw. systematyki zoologicznej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Członek honor. pol. Towarzystwa przyrodników im. Kopernika we Lwowie, Członek korespondent c. k. Państwowego Zakładu geologicznego w Wiedniu, Członek Towarzystwa zoologiczno-botanicznego w Wiedniu, Korespondent Nasawskiego Towarzystwa przyrodniczego w Wiesbadenie.

Kraków, ul. Niecała 1.

Poczet członków zwyczajnych.

A) Czynni:

1. Wydział filologiczny.

a) Krajowi:

JE. Stanisław hr. Tarnowski, (j. w.). — Wybrany członkiem czynnym dnia 7 lipca 1873.

Kraków, ul. Warszawska 12.

Kazimierz Morawski, (j. w.). — Wybrany członkiem czynnym dnia 12 listopada 1887. — (Korespondentem od roku 1883).

Kraków, ul. Garncarska 19.

Józef Tretiak, (j. w.). — Wybrany członkiem czynnym dnia 17 maja 1900. — (Korespondentem od roku 1888).

Kraków, ul. Sobieskiego 3.

Leon Sternbach, Dr. filoz., Prof. p. z. filologii klasycznej Uniw. Jagiellońskiego, Dyrektor Seminarium i Proseminarium filologicznego, Członek zakrajowy Akademii Umiejętności w Pradze, Członek

nek korespondent Instytutu archeologicznego w Wiedniu, Członek Rady szkolnej krajowej, Zastępca Dyrektora c. k. Komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich tudzież c. k. Komisji rysunkowej. — Wybrany członkiem czynnym dnia 13 maja 1902. — (Korespondentem od dnia 9 maja 1893).

Kraków, ul. Batorego 14.

JE. Ludwik Ćwikliński, Dr. filoz., Doktor praw h. c. Uniwersytetu Lwowskiego, Doktor medycyny h. c. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Doktor rolnictwa h. c. Akademii Ziemiańskiej w Wiedniu, Doktor med. veter. h. c. Akademii weterynaryjnej we Lwowie, Rzeczywisty Tajny Radca, Szef Sekcji w c. k. Ministerstwie Wyznań i Oświaty, Kaw. ord. Żelaznej Korony II kl., były Rektor magnific. i Prof. p. z. filologii klasycznej Uniwersytetu lwowskiego, Członek Czeskiej Akademii Umiejętności w Pradze, Członek zwyczaj. c. k. austr. Instytutu archeologicznego w Wiedniu, Członek korespondent Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Korespondent i b. Konserwator c. k. Komisji central. dla utrzymania zabytków historycznych i artystycznych w Wiedniu, Prezes Towarzystwa nauk politycznych w Wiedniu, Członek honorowy Towarzystwa filologicznego we Lwowie i Towarzystwa filozoficznego w Wiedniu, Członek Kurat. Muzeum techn. w Wiedniu, Obywatel honor. miasta Żywca, Wiceprezes fund. bar. Hirscha dla popierania szkolnictwa ludowego w Galicyi i na Bukowinie, b. Poseł do Rady Państwa. — Wybrany członkiem czynnym dnia 17 maja 1904. — (Korespondentem od dnia 9 maja 1893).

Wiedeń VIII, Wickenburggasse 14.

Józef Kallenbach, Dr. filoz., Prof. p. z. języka i literatury polskiej w Uniwersytecie lwowskim, Członek Senatu Uniwersytetu Warszawskiego w r. 1915/16, wykładający historię literatury polskiej w Uniw. Warszawskim i Kierownik Seminarium polonistycznego tamże w r. 1915/16, Dyrektor Seminarium filologii polskiej w Uniw. lwowskim, Członek Komisji egzam. dla kand. na naucz. szkół średnich we Lwowie, Członek Kollegium znawców dla spraw ochrony prawa autorstwa, Prezes Tow. im. A. Mickiewicza we Lwowie, b. Prezes Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych we Lwowie, b. Prezes Towarzystwa ludoznawczego we Lwowie, b.

Dyrektor Biblioteki Ord. Krasińskich w Warszawie, b. Prof. p. z. języka i literatury polskiej i b. Dziekan Wydziału filozoficznego Uniwersytetu w Fryburgu szwajcarskim, b. Dziekan Wydziału filozof. Uniw. lwow. w r. 1907/8. — Wybrany członkiem czynnym dnia 11 maja 1906 roku. — (Korespondentem od dnia 9 maja 1893).
Lwów, ul. Ossolińskich 11.

Stanisław Tomkowicz, Dr. filoz., Komandor ord. Franciszka Józefa, Kaw. ord. Żelaznej Korony III klasy, Posiadacz odznaki papieskiej „Pro ecclesia et pontifice“, Członek honorowy central. Komisji konserwatorskiej w Wiedniu, Prezes Główna Konserwatorów zabytków sztuki i przeszłości Galicyi zachodniej, Członek hon. Tow. opieki nad polskimi zabytkami sztuki i kultury. — Wybrany członkiem czynnym dnia 15 maja 1908. — (Korespondentem od dnia 4 maja 1894).
Kraków, ul. Podwale 2.

Leonard Lepszy, c. k. Starszy Radca górniczy, Naczelnik c. k. Urzędu probierczego, właściciel Złotego Krzyża zasługi z koroną, Członek Rady dla ochrony pomników w Wiedniu. — Wybrany członkiem czynnym dnia 15 maja 1908. — (Korespondentem od dnia 14 maja 1897).
Kraków, Plac Szczepański 4.

JE. ks. Józef Bilczewski, Dr. teologii, Arcybiskup lwowski, Rzeczn. Tajny Radca, Asystent tronu papieskiego, Hrabia rzymski, dożyw. Członek Izby Panów, Poseł na Sejm kraj., b. Profesor p. z. dogmatyki szczegółowej Uniwersytetu lwowskiego, Członek koresp. rzymskiej Akademii archeol., Dr. filozofii h. c. Uniwersytetu lwowskiego, hon. obywatel miasta Kęt. — Wybrany członkiem czynnym dnia 15 maja 1908. — (Korespondentem od 17 maja 1900).
Lwów.

Jan Michał Rozwadowski, Dr. filozofii, Prof. p. z. językoznawstwa porównawczego w Uniwersytecie Jagiellońskim, Członek honorowy Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Członek korespondent Tow. Nauk Ugrofińskiego. (Société Finno-Ougrienne) w Helsingforsie, Akademii Umiejętności w Petersburgu i Belgradzie oraz król. Czeskiego Tow. Naukowego w Pradze. — Wybrany członkiem

czynnym dnia 15 maja 1908. — (Korespondentem od dnia 11 maja 1908).

Kraków, ul. Smoleńsk 21.

Jan Bołoz Antoniewicz, Dr. filoz., Kaw. ord. Żelaznej Korony III klasy, Profesor p. z. historii sztuki nowożytnej w Uniwersytecie lwowskim, b. Konserwator a obecnie Korespondent c. k. Komisji centralnej dla zachowania zabytków historycznych i artystycznych w Wiedniu, Prezes rzeczoznawców dla dzieł sztuki, Członek Rady państwowej dla spraw zabytków artystycznych. — Wybrany członkiem czynnym dnia 22 maja 1914. — (Korespondentem od dnia 14 maja 1897).

Lwów, ul. Pułaskiego 7.

Ignacy Chrzanowski, Profesor p. z. historii literatury polskiej w Uniwersytecie Jagiellońskim, Członek czynny Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu i Członek-Założyciel Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. — Wybrany członkiem czynnym dnia 22 maja 1914. — (Korespondentem od dnia 11 maja 1906).

Kraków, ul. Biskupia 2.

Jerzy hr. Mycielski, Dr. filozofii, Profesor p. z. historii sztuki Uniwersytetu Jagiell., Oficer król. ord. Włoskiej Korony, Oficer król. ord. holenderskiego Orange-Nassau, Prezes Towarzystwa opieki nad polskimi zabytkami sztuki i kultury, Członek Rady pomnikowej przy Komisji central. dla ochrony zabytków w Wiedniu, Członek Komisji budowy Zamku cesarskiego w Wiedniu, Członek Komitetu budowy Zamku królewskiego na Wawelu, Członek Rady artystycznej przy Konsystorzur książęco-biskupim w Krakowie, Prezes Towarzystwa Przyjaciół Muzeum Narodowego w Rapperswilu. — Wybrany członkiem czynnym dnia 22 maja 1914. — (Korespondentem od dnia 13 maja 1902).

Kraków, Rynek Główny 43.

Stanisław Witkowski, Dr. filozofii, Profesor p. z. filologii klasycznej w Uniwersytecie lwowskim, Członek korespondent austr. Instytutu archeologicznego w Wiedniu. — Wybrany członkiem czynnym dnia 22 maja 1914. — (Korespondentem od dnia 23 maja 1910).

Lwów, ul. Zielona 25.

aa) Członkowie przybrani nadliczbowi:

w myśl §. 16 Statutu Akademii.

Z Wydziału historyczno-filozoficznego wybrani 21 listopada 1893.

Wojciech Kętrzyński	}	obacz str. XIII—XIV.
Stanisław Smolka		
Tadeusz Wojciechowski		
Wincenty Zakrzewski		

b) Zakrajowi:

Watrośław Jagić, Dr. filoz., także honoris causa Uniw. Jagiellońskiego, Uniw. w Petersburgu i Budapeszcie, c. k. Radca Dworu, emer. Profesor filologii słow. Uniwersytetu wiedeńskiego, Członek Izby Panów, Kawaler komtur. krzyża ord. Franciszka Józefa z gwiazdą, Kaw. ord. pruskich „pour le mérite“ i Korony, posiadacz austr.-węg. i bawarskiej odznaki honorowej dla nauki i sztuki, rosyjski Radca tajny i Kawaler ord. Anny i Stanisława I stopnia i Włodzimierza II stopnia (z gwiazdami), serbskiego wielkiego krzyża ord. Sawy, norweskiego Olafa, bułgarskiego „pour le mérite“, Członek czynny Akademii Umiejętności w Wiedniu, Petersburgu, Zagrzebiu, Belgradzie, Monachium, Budapeszcie, Pradze, i Berlinie, Towarzystwa naukowego czeskiego w Pradze, Członek korespondent Académie des inscriptions w Paryżu, Członek honorowy Towarzystwa „Liubitielej drevniej pismiennosti“ i „Archeologiczeskawo Obszczestwa“ w Petersburgu, Akademii Umiejętności w Bukareszcie i w Sofii, Towarzystwa historycznego im. Nestora w Kijowie, Towarzystw archeologicznych w Zagrzebiu, Moskwie, Odessie i Konstantynopolu, Towarzystwa starożytniczego w Moskwie, Tow. „Liubitielej jestiestwoznanija, antropologii i etnografii“ w Moskwie, „Národopisné Společnosti českoslovanské“ w Pradze, Członek honorowy Uniwersytetu w Moskwie, Charkowie, Odessie, Petersburgu i Kijowie, Towarzystwa „Matica srpska“ w Nowym Sadzie i „Matica slovenska“ w Lublanie etc. — Wybrany członkiem czynnym dnia 9 listopada 1878.

Wiedeń VIII, Kochgasse 15.

Jan Baudouin de Courtenay, Dr. filoz. i językoznawstwa porównawczego, Magister nauk filologiczno-historycznych, Profesor zwyczajny zasłużony językoznawstwa porównawczego i sanskrytu Uniwersytetu petersburskiego, Profesor językoznawstwa porównawczego na Wyższych Kursach żeńskich w Petersburgu, Profesor języka cerkiewno-słowiańskiego i języków słowiańskich w Instytucie psychoneurologicznym w Petersburgu. Członek korespondent ces. Akademii nauk tamże, Profesor językoznawstwa porównawczego na Wyższych kursach P. F. Lesgafta, b. Docent gramatyki porównawczej języków indo-europejskich Uniwersytetu petersburskiego, były Profesor zwyczajny gramatyki porównawczej języków indo-europejskich i sanskrytu Uniwersytetu kazańskiego, były Profesor języka rosyjskiego i narzeczy słowiańskich Akademii duchownej w Kazaniu, były Profesor zwyczajny gramatyki porównawczej języków słowiańskich Uniwersytetu dorpckiego, b. Profesor p. z. tytularny językoznawstwa porównawczego Uniwersytetu Jagiellońskiego, Członek dożywotni „Société de linguistique“ w Paryżu, Członek korespondent „Litauische literarische Gesellschaft“ w Tyłży, Członek korespondent Towarzystwa etnograficznego czesko-słowiańskiego w Pradze, Członek honorowy Towarzystwa finnougryjskiego (Suomalais-Ugrilainen-Seura) w Helsingforsie, Członek-współpracownik ces. rosyjskiego Towarzystwa geograficznego, Członek honorowy Uniwersytetu kazańskiego, Członek honorowy b. estońskiego Towarzystwa „Eesti Kirjameeste Selts“ w Dorpacie, Członek honorowy Towarzystwa neofilologicznego przy Uniwersytecie petersburskim, Członek honorowy Towarzystwa ludoznawczego we Lwowie, Członek honorowy Towarzystwa naukowego Litewskiego w Wilnie, Członek czynny Towarzystwa naukowego imienia Szewczenki we Lwowie, Członek czynny Ukraińskiego Towarzystwa naukowego w Kijowie. — Wybrany członkiem czynnym dnia 12 listopada 1887.

Petersburg, Wasiljewskij Ostrow, Kadetskaja Lin'ia Nr. 9, m. 14.

Aleksander Brückner, Dr. filoz., Profesor p. z. filologii słowiańskiej Uniwersytetu berlińskiego, Członek honorowy Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Członek korespondent Akademii Umiejętności w Białogrodzie, Petersburgu i Pradze, Towarzystwa Przyja-

ciół Nauk w Warszawie i Wilnie, Członek Tow. naukowego im. Szewczenki we Lwowie. — Wybrany członkiem czynnym dnia 31 października 1891. — (Korespondentem od roku 1889).

Berlin-Wilmersdorf, Wilhelmsaue 18.

Henryk Sienkiewicz, Dr. filoz. honoris causa Uniwersytetu Jagiell. i Lwowskiego, Właściciel austr. odznaki „Litteris et artibus”. — Wybrany członkiem czynnym dnia 9 maja 1893.

Warszawa, ul. Hoża 22.

Maryan Zdziechowski, Dr. filozofii, Profesor tyt. z. Uniwersytetu Jagiellońskiego filologii słowiańskiej i historii literatury powszechnej nowszych czasów. — Wybrany członkiem czynnym dnia 15 maja 1908. — (Korespondentem od 13 maja 1902).

Kraków, ul. Gertrudy 7.

Aleksiej Aleksandrowicz Szachmatow, Profesor języka rosyj. Uniwersytetu w Petersburgu, Członek Akademii Nauk tamże, Prezes jej oddziału dla języka i literatury rosyjskiej. — Wybrany członkiem czynnym dnia 23 maja 1910.

Petersburg, Akademia Nauk.

Ulrich Wilamowitz-Moellendorff, Profesor filologii klasycznej Uniwersytetu w Berlinie, Członek Akademii Umiejętności tamże. — Wybrany członkiem czynnym dnia 23 maja 1910.

Berlin, Westend-Charlottenburg, Eichenallee 12.

Wilhelm Creizenach, Dr. filoz., były Profesor p. z. języka i literatury niemieckiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, c. k. Radca Dworu, Komandor orderu Franciszka Józefa, Kaw. Ord. Żelaznej Korony III kl., Członek honorowy niemieckiego Tow. Szekspirowskiego, Członek zagran. Niderlandzkiego Tow. literackiego w Lejdzie, były docent Uniwersytetu w Lipsku. — Wybrany członkiem czynnym dnia 17 maja 1904. — (Korespondentem od dnia 2 maja 1895).

Drezno, Eliasstrasse 22.

August Leskien, Dr. filozofii, Prof. zwyczaj. filologii słowiańskiej Uniwersytetu w Lipsku, Członek zagraniczny Akademii Umiejętności w Monachium, Członek Towarzystwa naukowego im. Księcia Jabłonowskiego w Lipsku, Członek honorowy Akademii Um. w Wiedniu, Członek Akademii Umiejętności w Berlinie, w Zagrze-

biu, w Budapeszcie, Członek Król. czeskiego Tow. nauk. w Pradze, Członek Tow. nauk. w Chrystianii, Tow. nauk. w Upsali, bułgarskiego Tow. nauk. w Sofii i in. — Wybrany członkiem czynnym dnia 22 maja 1912.

Lipsk, Uniwersytet.

2. Wydział historyczno-filozoficzny.

a) *Krajowi:*

Fryderyk Zoll, (j. w.). — Wybrany członkiem czynnym dnia 7 lipca 1873.

Kraków, ul. Studencka 25.

JE. Leon Biliński, Dr. praw, Doktor praw honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Rzeczywisty Tajny Radca, Kaw. wielkiej wstęgi ord. Leopolda w brylantach, Kaw. ord. Żelaznej Korony I kl., Komandor ord. Franciszka Józefa, Dożywotni Członek Izby Panów, Poseł na Sejm krajowy, b. poseł do Rady Państwa, b. Prof. Uniwersytetu lwowskiego, b. Prezydent generalnej Dyrekcyi kolei państwowych, b. c. k. Minister finansów, b. Gubernator Banku austro-węgierskiego, b. c. i k. Minister finansów wspólny, Prezes Koła Polskiego w austr. Radzie Państwa. — Wybrany członkiem czynnym dnia 31 października 1876.

Wiedeń VIII, Tulpengasse 3.

JE. Michał Bobrzyński, Dr. praw, Dr. fil. honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Dr. med. h. e. Uniwersytetu lwowskiego, Rzeczywisty Tajny Radca, Kaw. wielkiego Krzyża ord. Leopolda, Kaw. ord. Żelaznej Korony I kl., Komandor ord. Franciszka Józefa z gwiazdą, b. c. k. Namiestnik Galicyi, b. Wiceprezydent Rady Szkolnej krajowej, Członek czeskiej Akademii Umiejętności w Pradze, dożyw. Członek Izby panów, Poseł na Sejm krajowy, b. Profesor prawa politycznego austr. Uniwersytetu Jagiell. — Wybrany członkiem czynnym dnia 10 listopada 1883. — (Korespondentem od r. 1879).

Kraków, ul. Krupnicza 9.

Stanisław Smolka, Dr. filoz., Dr. praw h. e. Uniwersytetu lwowskiego, Kaw. ord. Żelaznej Korony III klasy, Komandor ord. Co-

rona d'Italia, c. k. Radca Dworu, dożyw. Członek Izby Panów, b. Sekretarz Generalny Akademii Umiejętności w Krakowie w latach 1891—1903, Członek zagr. Węgierskiej Akademii Umiejętności, Członek południowo-słowiańskiej Akademii Umiejętności w Zagrzebiu i czeskiej Akademii Umiejętności w Pradze, oraz ces. Towarzystwa archeologicznego w Moskwie, Członek honorowy Tow. Przyj. Nauk w Poznaniu i w Wilnie, oraz Towarzystw historycznych w Petersburgu i Rydze, Dyrektor Archiwum krajowego w Krakowie, Członek zwyczajny c. k. Rady archiwalnej w Wiedniu, b. Profesor i Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego. — Wybrany członkiem czynnym dnia 15 listopada 1884. — (Korespondentem od r. 1881).

Kraków, ul. Jana Kochanowskiego 18.

Wincenty Zakrzewski, Dr. filoz., c. k. Radca Dworu, Komandor ord. Franciszka Józefa, emer. Prof. p. z. historii powszechnej i b. Rektor magn. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Członek zagraniczny węgierskiej Akademii Umiejętności, Członek honorowy Tow. Przyjaciół Nauk w Wilnie. — Wybrany członkiem czynnym dnia 15 listopada 1884. — (Korespondentem od r. 1881).

Kraków, ul. Wolska 13.

Wojciech Kętrzyński, Dr. fil., Dyrektor Zakładu nar. im. Ossolińskich we Lwowie, Członek Tow. Przyj. Nauk w Poznaniu i w Wilnie, Tow. literackiego w Paryżu, Tow. Nauk w Toruniu, Tow. litewskiego w Tyłży, Towarzystwa historycznego we Lwowie, Towarzystwa historycznego i archeologicznego śląskiego w Wrocławiu, Towarzystwa historycznego przy Uniwersytecie w Petersburgu, ces. Tow. archeologicznego w Moskwie, Tow. Mazurskiego w Lecu w Prusiech wschodnich, Tow. ludoznawczego Kaszubskiego w Kartuzach w Prusiech zach., miejskiej Komisji archiwalnej we Lwowie i Kollegium znawców dla zakresu literatury, Kaw. ord. Żelaznej Korony III kl., właściciel medalu honorowego za 40-letnią wierną służbę. — Wybrany członkiem czynnym dnia 12 listopada 1887. — (Korespondentem od r. 1873).

Lwów, ul. Lelewela 17.

Tadeusz Wojciechowski, Dr. fil., Doktor fil. honoris causa Uniwersytetu Jagiell. i lwowskiego, Kaw. ord. Żelaznej Korony III

kl., Właściciel odznaki „Litteris et artibus“, c. k. Radca Dworu, dożywotni członek Izby Panów, em. Profesor p. z. historii polskiej, b. Rektor Uniwersytetu lwowskiego, Prezes Tow. historycznego we Lwowie, Korespondent c. k. Komisji centralnej konserwatorskiej w Wiedniu, b. Członek c. k. Komisji egzam. dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich we Lwowie. — Wybrany członkiem czynnym dnia 12 listopada 1887. — (Korespondentem od r. 1881).

Lwów, ul. Dąbrowskiego 4.

Bolesław Ulanowski, (j. w.). — Wybrany członkiem czynnym dnia 4 maja 1894. — (Korespondentem od r. 1888).

Kraków, ul. Garncarska 15.

Oswald Balzer, Dr. praw, Doktor filozofii honoris causa Uniwersytetu lwowskiego i Uniwersytetu czeskiego w Pradze, Właściciel odznaki honorowej „Litteris et artibus“, c. k. Radca Dworu, b. Rector magn., Profesor p. z. prawa polskiego Uniwersytetu lwowskiego, Dyrektor Archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie, Członek zwyczajny Rady archiwalnej w Wiedniu, Członek czynny Czeskiej Akademii Umiejętności w Pradze, Członek korespondent Akademii Umiejętności w Petersburgu, Członek król. czeskiego Towarzystwa naukowego w Pradze, Członek honorowy Muzeum Narodowego w Rapperswilu, Towarzystwa heraldycznego we Lwowie, Kasy literackiej w Warszawie i Towarzystwa tatrzańskiego w Krakowie, Prezes Towarzystwa dla popierania nauki polskiej we Lwowie, b. Wiceprezes Tow. historycznego we Lwowie, Członek czynny Tow. archeologicznego w Moskwie, Członek Tow. historycznego w Petersburgu. — Wybrany członkiem czynnym dnia 17 maja 1900 r. — (Korespondentem od r. 1888).

Lwów, ul. Zyblikiewicza 24.

Władysław Abraham, Dr. praw, c. k. Radca Dworu, Kaw. ord. Żelaznej Korony III klasy, Komandor papieskiego ord. św. Grzegorza, Prof. p. z. prawa kanonicznego Uniwersytetu lwowskiego, b. Rektor magn., b. Docent Uniw. Jagiell., Członek rządowej Komisji egzaminacyjnej prawniczo-historycznej i sądowej. — Wy-

brany członkiem czynnym dnia 13 maja 1902. — (Korespondentem od dnia 9 maja 1893).

Lwów, ul. Długosza 16.

Ludwik Kubala, Dr. filoz., Doktor filozofii h. c. Uniw. Lwowskiego, Radca szkolny, Kaw. ord. Franciszka Józefa i Żelaznej Korony III kl., b. Prof. c. k. Gimnazyum im. Franciszka Józefa we Lwowie. — Wybrany członkiem czynnym dnia 11 maja 1903 r. — (Korespondentem od r. 1884).

Lwów, ul. Kurkowa 29.

JE. Leon hr. Piniński, Dr. praw, Dr. praw honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Doktor filozofii h. c. Uniw. lwowskiego, Rzeczywisty Tajny Radca, b. c. k. Namiestnik Galicyi, hon. Prof. prawa karnego i rzymskiego Uniwersytetu lwowskiego, dożywotni Członek Izby Panów, Poseł na Sejm krajowy, b. Prof. p. z. prawa rzymskiego Uniw. lwowskiego, Członek c. k. Trybunału państwa, Członek c. k. Rady szkolnej kraj. — Wybrany członkiem czynnym dnia 11 maja 1903. — (Korespondentem od 1885).

Lwów, ul. Matejki 4

Ludwik Finkel, Dr. filozofii, Kaw. ord. Żelaznej Korony III kl., c. k. Radca Dworu, Prof. p. z. historii austr. Uniwersytetu lwowskiego, Rektor magn. w r. 1911/12, Członek c. k. Komisji egzamin. dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich i teoretycznych egzaminów oddziału prawno-historycznego na Wydziale prawa i administracji we Lwowie, Członek korespondent Muzeum Narodowego w Rapperswilu, Przewodniczący Rady wykonawczej Macierzy Polskiej i Towarzystwa historycznego we Lwowie, b. c. k. Konserwator sekcji II, Zastępca Przewodniczącego Kolegium rzeczoznawców dla literatury, Członek Komisji konkursowej Franciszka Kochmana. — Wybrany członkiem czynnym dnia 23 maja 1910. — (Korespondentem od dnia 17 maja 1900).

Lwów, ul. św. Mikołaja 9.

Szymon Askenazy, Dr. filoz., Prof. p. z. historii nowożytnej na Uniwersytecie lwowskim. — Wybrany członkiem czynnym dnia 23 maja 1910. — (Korespondentem od dnia 6 maja 1907).

Lwów, ul. Trzeciego Maja 3.

Warszawa, ul. Włodzimierska 10.

Stanisław Krzyżanowski, Dr. praw i filozofii, Prof. p. z. historii polskiej i Dyrektor Seminarium hist. w Uniw. Jagiell., Dyrektor Archiwum aktów dawnych m. Krakowa, Członek zwyczajny c. k. Rady archiwalnej w Wiedniu, Paleograf-archiwista Stolicy św., Członek korespondent Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu, b. Prezes Tow. miłośników historii i zabytków Krakowa, b. Konserwator zabytków archiwalnych w Krakowie i W. Ks. Krakowskiem, b. Prof. p. z. nauk pomocniczych historycznych i historii średnio-wiecznej w Uniw. Jagiell., Dziekan Wydziału filozoficznego w r. 1910/11. — Wybrany członkiem czynnym dnia 19 maja 1911. — (Korespondentem od 13 maja 1902).

Kraków, ul. Wielopole 8.

aa) Członkowie nadliczbowi przybrani:

w myśli § 16 Statutu Akademii.

Z Wydziału filologicznego wybrani dnia 30 października 1892 roku.

Kazimierz Morawski
Stanisław hr. Tarnowski
Józef Tretiak

} obacz str. VI.

b) Zakrajowi:

Wilhelm Fráknoi, tyt. Biskup Arbei, Kanonik waradyński, Opat klasztoru BMV z Szent-Jobb etc., główny Inspektor bibliotek i muzeów węgierskich, Członek Akademii Umiej. w Budapeszcie, Pradze i Belgradzie, Towarz. histor. w Ostrzychomiu etc. — Wybrany członkiem czynnym dnia 24 listopada 1888.

Budapeszt, Muzeum Narodowe.

Jarosław Goll, Dr. fil., Komandor ord. Franciszka Józefa z gwiazdą, Właściciel odznaki „Litteris et artibus“, Kaw. ord. Żelaznej Korony III kl., c. k. Radca Dworu, dożywotni członek Izby Panów, em. Profesor p. z. historii powszechnej Uniwersytetu czeskiego i b. Rektor magnif., Członek zwyczajny król. czeskiego Towarzystwa naukowego i czeskiej Akademii Umiejętności w Pradze, Członek zwycz. c. k. Rady archiwalnej w Wiedniu, Członek Rady po-

Rocznik Akademii 1914/16.

II

mnikowej przy Komisji central. dla ochrony zabytków w Wiedniu. —
Wybrany członkiem czynnym 17 maja 1900.

Praga, Smichov 478.

Emil Ott, Dr. praw, Kaw. ord. Żelaznej Korony III kl., Właściciel odznaki austr.-węg. „Litteris et artibus“, dożywotni Członek Izby Panów, zastępca Prezesa c. k. Trybunału państwa, c. k. Radca Dworu, b. Rektor magn., Profesor p. z. procesu cywilnego Uniwersytetu czeskiego w Pradze, Prezes c. k. Komisji rządowej egz. oddziału sądowego, Członek zwyczajny król. czeskiego Towarzystwa naukowego i czeskiej Akademii Umiejętności w Pradze, Członek Towarzystwa pielęgnowania prawa kościelnego w Getyndze, Członek honor. „Meravská právnická jednota“ w Bernie, Delegat Ministerstwa Oświaty w Kuratorjum Akademii hr. Straki. — Wybrany członkiem czynnym dnia 17 maja 1900.

Praga II, ul. Krémencová 8.

Ludwik de Pastor, Dr. filozofii, c. k. Radca Dworu, Profesor p. z. historii powszechnej Uniwersytetu w Innsbrucku, Kaw. Krzyża Rycerskiego ord. Piusa i Komandor ord. św. Sylwestra, Komandor ord. św. Grzegorza z gwiazdą, Kaw. Wielkiego Krzyża św. Grzegorza, Doktor honoris causa Uniwersytetu w Leodyum i w Wrocławiu, Członek Akademii Umiejętności w Pradze, „Accademia Pontificia“ i „Accademia di S. Luca“ w Rzymie, Członek korespondent Akademii Umiejętności w Wiedniu i Zagrzebiu, „Società Colombaria“ w Florencji, „Académie royale d'archéologie“ w Antwerpii, Dyrektor „Istituto austriaco di studi storici“ w Rzymie. — Wybrany członkiem czynnym dnia 15 maja 1908. — (Korespondentem od dnia 17 maja 1904).

Rzym, Via della Croce 74.

Innsbruck, Uniwersytet.

c) Zagraniczni:

Tadeusz Korzon, b. starszy Nauczyciel Gimnazjum kowieńskiego, Bibliotekarz Ordynacji Zamoyskiej, Doktor filozofii h. c. Uniwersytetu we Lwowie, Członek honor. Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Wilnie, Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Tow. Miłośników historii w Warszawie, Tow. Opieki nad zabytkami przeszłości,

Pol. Towarzystwa krajoznawczego, Kasy literackiej, Tow. Literatów i Dziennikarzy polskich w Warszawie, Tow. Bratniej pomocy Słuchaczy Politechniki we Lwowie, Związku Narodowego Polskiego w Północnej Ameryce. — Wybrany członkiem czynnym dnia 13 maja 1903. — (Korespondentem od r. 1888).

Warszawa, ul. Żabia 4.

Teodor Wierzbowski, Doktor filologii słowiańskiej, Profesor zasłużony zwyczajny cesarskiego Warszawskiego Uniwersytetu, Dyrektor Warszawskiego Archiwum Głównego aktów dawnych, Zarządzający archeologicznym i numizmatycznym gabinetem Warszawskiego Uniwersytetu, Członek Komisji Emerytalnej Królestwa Polskiego (jako delegat Ministerjum Oświaty), Członek założyciel Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, Rzeczywisty Radca stanu, Kawaler cesarskich i królewskich orderów św. Włodzimierza klasy III i IV, św. Anny II kl. i św. Stanisława II i III kl., posiada medal złoty im. Puszkina od ces. petersburskiej Akademii Nauk. — Wybrany członkiem czynnym dnia 13 maja 1903.

Warszawa, Aleje Jerozolimskie 74.

3. Wydział matematyczno-przyrodniczy.

a) *Krajowi*:

Józef Rostafiński, Dr. fil., em. Prof. p. z. botaniki, wykładający w charakterze Prof. honorowego w Uniw. Jagiell., b. Dyrektor Ogródu botanicznego Uniw. Jagiell., Przewodniczący Komisji historii nauk matematyczno-przyrodniczych Akad. Umiej., Członek b. Tow. nauk ścisłych w Paryżu, Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Tow. nauk przyr. w Cherbourgu, Wiedniu, Berlinie i Medyolanie, Członek c. k. Komisji egzam. dla nauczycieli szkół średnich; Dyrektor Kursów im. A. Baranieckiego. — Wybrany członkiem czynnym dnia 10 października 1883.

Kraków, ul. Studencka 7.

Jan Franke, c. k. Radca Dworu, Dr. n. t. h. c., Komandor ord. Franciszka Józefa z gwiazdą, c. k. krajowy Inspektor szkół, b. Prof. mechaniki w Szkole Politech. lwowskiej, Członek c. k. Komisji egzaminacyjnej dla II egzaminu rządowego na Wydziale

II*

budowy maszyn. — Wybrany członkiem czynnym dnia 31 października 1885.

Lwów, ul. Asnyka 4.

Edward Janczewski, Dr. filoz., b. Prof. p. z. anatomii i fizjologii roślin i b. Dyrektor pracowni botanicznej Uniwersytetu Jagiellońskiego, c. k. Radca Dworu, Komandor orderu Franciszka Józefa, b. Rektor magn., Członek honorowy Tow. botanicznego w Edyburgu i Tow. Przyjaciół Nauk w Wilnie, Członek korespondent Tow. nauk przyrodniczych w Cherbourgu. — Wybrany członkiem czynnym dnia 31 października 1885. — (Korespondentem od roku 1876).

Kraków, ul. Wolska 16.

Napoleon Cybulski, Dr. med., Prof. p. z. fizjologii Uniwersytetu Jagiell., Rektor tegoż Uniwersytetu w r. 1904/5. — Wybrany członkiem czynnym dnia 31 października 1891.

Kraków, ul. Zwierzyniecka 13.

Benedykt Dybowski, Dr. med., em. Prof. zwycz. zoologii Uniw. lwowskiego, b. Członek Komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich we Lwowie, Członek kilku towarzystw naukowych, Członek honorowy Tow. geograficznego we Władystoku, Tow. geograficznego w Irkucku i Tow. naukowego w Warszawie. — Wybrany członkiem czynnym dnia 31 października 1891.

Lwów, ul. Zaścianek 12.

Emil Godłowski (starszy), (j. w.). — Wybrany członkiem czynnym dnia 31 października 1891.

Kraków, Aleja Krasińskiego 21.

Julian Niedzwiedzki, Dr. filoz., Dr. h. c. nauk technicznych, hon. Prof. mineralogii i geologii w Szkole politechnicznej lwowskiej, Członek hon. pol. Tow. przyrodników im. Kopernika we Lwowie, Członek ces. rosyj. Tow. mineralogicznego w Petersburgu, Członek c. k. Komisji egzaminacyjnej dla nauczycieli szkół średnich. — Wybrany członkiem czynnym dnia 9 maja 1893. — (Korespondentem od r. 1887).

Lwów, Politechnika.

Władysław Natanson, Dr. filoz., Magister i Dr. fizyki Uniw. w Dorpacie, Prof. p. z. fizyki matemat. Uniw. Jagiellońskiego, Członek rzeczywisty Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, Członek korespondent Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu oraz Związku Lekarzy i przyrodników polskich w Petersburgu, Członek Towarzystwa fizycznego w Londynie, Członek francuskiego Towarzystwa fizycznego w Paryżu oraz Członek Rady tegoż Towarzystwa, Członek c. k. Komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich. — Wybrany członkiem czynnym dnia 17 maja 1900. — (Korespondentem od r. 1893).

Kraków, ul. Studencka 3.

Tadeusz Browicz, Dr. med., c. k. Radca Dworu, Prof. i b. Rektor magn. Uniw. Jagiell., Członek zagraniczny czeskiej Akad. Umiej. w Pradze, Członek hon. Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu i Tow. lekarskich w Wilnie, Lublinie, Krakowie, Lwowie i Łodzi. — Wybrany członkiem czynnym dnia 12 maja 1902. — (Korespondentem od dnia 4 maja 1894).

Kraków, ul. Krupnicza 5.

Kazimierz Kostanecki, Dr. med., Prof. p. z. anatomii opisowej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kaw. ord. Żelaznej Korony III kl., Rektor Uniwersytetu Jagiell., w r. 1913/14, 1914/15 i 1915/16. — Wybrany członkiem czynnym dnia 13 maja 1902. — (Korespondentem od dnia 12 maja 1896).

Kraków, ul. Andrzeja Potockiego 10.

Leon Marchlewski, Dr. filoz., Prof. p. z. chemii lekarskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego. — Wybrany członkiem czynnym dnia 11 maja 1903. — (Korespondentem od r. 1899).

Kraków, ul. Bernardyńska 13.

Antoni Wierzejski¹⁾, Dr. filoz., c. k. Radca Dworu, em. Prof. p. z. zoologii Uniw. Jagiell., b. Dziekan Wydziału filozoficznego, Członek Komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich. — Wybrany członkiem czynnym dnia 7 maja 1907. — (Korespondentem od r. 1892).

Kraków, ul. Wielopole 6.

¹⁾ Zmarł 9 sierpnia 1916.

Władysław Kuleczyński, (j. w.). — Wybrany członkiem czynnym dnia 22 maja 1912. — (Korespondentem od dnia 4 maja 1894).
Kraków, ul. Niecała 1.

Maryan Raciborski, Dr. filozofii, Profesor p. z. botaniki i Dyrektor Ogródu botanicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, b. Profesor botaniki w Akademii rolniczej w Dublanach, b. Profesor p. z. botaniki oraz Dyrektor Instytutu biologiczno-botanicznego Uniwersytetu lwowskiego, Przewodniczący Komisji fizyograficznej Akad. Umiej., b. Przewodniczący Towarzystwa przyrodników polskich im. Kopernika we Lwowie, Przewodniczący krakowskiego oddziału Tow. przyr. polskich im. Kopernika, Korespondent Towarzystwa przyrodniczego Indyi holenderskich w Batawii, Członek Towarz. nauk w Warszawie i w Wilnie, Członek Kom. egz. dla nauczycieli szkół średnich. — Wybrany członkiem czynnym dnia 22 maja 1914. (Korespondentem od dnia 17 maja 1900).
Kraków, ul. Aryańska 5 (Lubicz 46).

Kazimierz Żorawski, Dr. filozofii, Profesor p. z. matematyki i Dyrektor Seminarium matemat. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Członek c. k. Komisji egzam. dla nauczycieli szkół średnich, Członek korespondent król. czeskiego Towarzystwa naukowego w Pradze, Członek „Circolo matematico“ w Palermo oraz niemieckiego Stowarzyszenia matematyków. — Wybrany członkiem czynnym dnia 9 czerwca 1916. — (Korespondentem od 17 maja 1900).
Kraków, ul. Garbarska 7.

b) Zakrajowi:

Franciszek Mertens, Dr. filoz., em. Profesor p. z. matematyki Uniw. wiedeńskiego, b. Prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego, b. Prof. Politechniki w Gracu, c. k. Radca Dworu, Członek rzeczywisty Akademii Umiejętności w Wiedniu, Członek zakrajowy Król. czeskiego Tow. naukowego w Pradze, Członek korespondent Towarzystwa naukowego w Getyndze, Członek korespondent królewskiej Akad. Umiejętności w Berlinie, Członek Tow. „Circolo matematico“ w Palermo. — Wybrany członkiem czynnym dnia 31 października 1885.

Wiedeń III, Stammgasse 9.

Franciszek Vejdovský, Dr. filozofii, Prof. p. z. zoologii i anatomii porównawczej Uniwersytetu czeskiego w Pradze, c. k. Radca Dworu, Doktor honoris causa Uniwersytetu w Cambridge (Anglia), Kaw. ord. Żelaznej Korony III kl., Członek czynny i Sekretarz Wydziału matematyczno-przyrodniczego król. czeskiego Tow. naukowego w Pradze, Korespondent „Academy of Natural Sciences“ w Filadelfii, „Société de Biologie“ w Paryżu, Członek czynny „Société Imp. des amis de la nature, d'anthropologie et d'ethnographie“ w Moskwie, Członek korespondent Akademii Umiejętności w Zagrzebiu, „Société zoologique“ w Paryżu, „Zoological Society“ w Londynie i wielu innych Towarzystw. — Wybrany członkiem czynnym dnia 11 maja 1903.

Praga II, Riegrovo nábřeží 20.

Bohuslav Brauner, Dr. filoz., Profesor p. z. chemii Uniwersytetu czeskiego w Pradze, Doctor of Science h. c. Uniwersytetu w Manchester, Kaw. ord. Żelaznej Korony III kl., Kaw. ces. rosyj. ord. św. Stanisława II kl., Członek król. czeskiego Towarzystwa naukowego i czeskiej Akademii Umiejętności w Pradze, Członek honorowy „České chemické Společnosti“ w Pradze, Członek międzynarodowej Komisji dla wag atomowych, Late Berkeley Fellow of Owens College w Manchester, Członek honorowy „Chemical Society“ tamże i dożywotni Członek Towarzystwa Owens College Union tamże, Członek-korespondent Akademii Umiejętności w Nowym Yorku. — Wybrany członkiem czynnym dnia 21 maja 1909.

Praga, Král. Vinohrady, Čelakovského 14.

c) Zagraniczni:

Piotr Duhem, Dr. nauk matematycznych, Doktor honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu w Lowanium, Profesor fizyki teoretycznej Uniwersytetu w Bordeaux, Członek „Institut de France“ (Académie des Sciences) w Paryżu, Członek zagraniczny król. Akademii Nauk w Brukselli, Członek korespondent „Société hollandaise des Sciences“ w Haarlem i „Société batave des Sciences expérimentales“ w Rotterdamie, Członek honorowy „Société scientifique“ w Brukselli i „Reale Accademia di scienze, lettere ed arti“ w Padwie, Członek korespondent „Reale

Istituto Veneto di scienze, lettere ed arti⁴ w Wenecyi. — Wybrany członkiem czynnym dnia 17 maja 1904.

Bordeaux, 18 rue de la Teste.

Marya Skłodowska-Curie, Dr. filozof., Prof fizyki przy Sorbonie w Paryżu. — Wybrana członkiem czynnym dnia 21 maja 1909.

Paryż, 12 rue Cuvier.

Jacques Loeb, Członek „Rockefeller Institute for medical research“ w Nowym Yorku. — Wybrany członkiem czynnym dnia 13 maja 1910.

Nowy York 66 th. Str. and Avenue A.

B) Korespondenci.

1. Wydział filologiczny.

Adam Antoni Kryński, Magister nauk filolog.-histor., Profesor zwyczaj. filologii słowiańskiej Uniwersytetu lwowskiego, Dyrektor Seminarium slawistycznego tegoż Uniwersytetu, Prezes Towarzystwa ludoznawczego we Lwowie, Redaktor „Prac filologicznych“, Członek-założyciel Towarzystwa Naukowego warszawskiego, b. Przewodniczący Wydziału językoznawstwa i literatury tegoż Towarzystwa w Warszawie. — Wybrany dnia 13 listopada 1889.
Lwów, ul. Fredry 9.

JE. Karol Hrabia z Brzezia Lanckoroński, Rzeczywisty Tajny Radca i Szambelan, Wielki Podkomorzy J. C. i K. Ap. Mości, dziedziczny Członek Izby Panów, Kaw. ord. Złotego Runa i Kaw. honorowy ord. maltańskiego, b. Wiceprezes Komisji centralnej dla zachowania zabytków sztuki w Austrii, Doktor praw i Doktor filozofii honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu berlińskiego, Obywatel honorowy miasta Aquileja, Członek austriackiego „Kunstrat“, Kuratori austriackiego Muzeum art.-przemysłowego i Muzeum handlowego w Wiedniu, Członek korespondent Akademii Umiejętności i Członek honorowy Akademii Sztuk pięknych i Towarzystwa geograficznego w Wiedniu, Członek Towarzystwa archeologicznego austriackiego w Wiedniu i archeologicznego niemieckiego w Rzymie, Członek Rady nadzorczej Insty-

tutu niemieckiego dla historii sztuki w Florencyi i t. d. — Wybrany dnia 31 października 1891.

Wiedeń III, Jacquingasse 18 i Rozdół (Galicya).

Karol Ernest Muka, Dr. fil., Prof., Król. saski Radca szkolny, Wicedyrektor gimn. Albertinum, Komandor i Oficer serbskiego ord. św. Sawy i Komandor czarnogórskiego ord. Daniła, Kaw. rosyjskiego ord. św. Stanisława, Prezes Wydz. filolog. i etnogr. „Matice Srbska“, Redaktor „Časopisa Matice Srbskeje“, Członek honorowy Maćicy Serbskeje w Budyszynie, Matice Srpske w Nowym Sadzie i Łużyckiego Tow. kaznodziejskiego w Lipsku, Członek nadzwyczajny Tow. nauk w Zgorzelcu, Członek zagraniczny Akademii Umiej. w Pradze, Członek korespondent Ces. rosyjskiej Akademii Nauk w Petersburgu, Król. serb. Akademii Umiejętności w Belgradzie, Południowo-słowiańskiej Akad. w Zagrzebiu, Ces. rosyj. Tow. driebeniej pismienności w Petersburgu, król. czeskiego Towarzystwa Nauk w Pradze i Społeczności Národopisného Musea Českoslovanského w Pradze. — Wybrany dnia 2 maja 1895.

Freiberg w Saksonii, Hainichenerstr. 6, I.

Jan Czubek, Radca szkolny, em. Profesor gimn. w Krakowie. — Wybrany dnia 13 maja 1902.

Kraków, ul. Jana Kochanowskiego 18.

Bronisław Ignacy Kruczkiewicz, Dr. filoz., Profesor p. z. filologii klasycznej i Dyrektor Seminarium i Proseminarium filologicznego Uniwersytetu lwowskiego, c. k. Radca Dworu, Kaw. ord. Żelaznej Korony III kl., Członek i Dyrektor c. k. Komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich we Lwowie, Dyrektor c. k. Komisji egzaminacyjnej dla kandydatek na nauczycielki w liceach żeńskich we Lwowie, Dyrektor c. k. Komisji egzamin. dla kandydatów na nauczycieli wyższych i dwuklasowych szkół handlowych we Lwowie, b. Dziekan i Rektor magnif. Uniw. lwow., Prezes Towarzystwa filologicznego we Lwowie. — Wybrany dnia 13 maja 1902.

Lwów, ul. Turecka 1.

Gustaw Bauch, Dr. filozofii, Profesor gimnazjalny. — Wybrany dnia 13 maja 1902.

Wrocław I, Ohlau-Ufer 32 a.

Włodzimierz Józef Demetrykiewicz, Dr. praw, Kaw. ord. Franciszka Józefa, Profesor nadzwyczajny tytularny archeologii przedhistorycznej Uniwersytetu Jagiellońskiego, b. c. k. Konserwator zabytków starożytnych, Kustosz Muzeum antropologiczno-archeologicznego Akademii, Sekretarz Komisji antropologicznej, Członek korespondent Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Członek koresp. c. k. Komisji centralnej dla ochrony zabytków, Członek austr. Instytutu archeologicznego w Wiedniu, Członek zakrajowy Sekcji archeologicznej Muzeum Królestwa czeskiego w Pradze, Członek Towarzystwa antropologicznego w Berlinie i Wiedniu i Towarzystwa starożytników w Królewcu. — Wybrany dnia 11 maja 1903.
Kraków, ul. Smoleńska 19.

Stanisław Jan Schneider, Dyrektor c. k. gimnazjum III we Lwowie. — Wybrany dnia 11 maja 1903.
Lwów, ul. Batorego 5.

Ludwik Fournier, b. Profesor, literat. — Wybrany dnia 11 maja 1903.
Lyon, rue Chazière 18.

Bolesław Erzepki, Dr. filozofii, Bibliotekarz i Konserwator zbiorów Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Członek zagraniczny archeologicznej Sekcji Muzeum Królestwa czeskiego w Pradze. — Wybrany dnia 17 maja 1904.
Poznań, ul. Wiktoryi 26.

Stanisław Ptaszycki, Docent historii literatury i języka polskiego w Uniwersytecie petersburskim, Lektor języka rosyjskiego w rzymsko-katol. Akademii Duchownej, Prezes Macierzy polskiej w Petersburgu, Wiceprezes Tow. bibliotekoznawstwa w Petersburgu, Członek wielu Towarzystw naukowych polskich i rosyjskich. — Wybrany dnia 17 maja 1904.
Petersburg, ul. Żukowskiego 38.

Wilhelm Bruchnalski, Dr. filozofii, Profesor p. z. literatury polskiej Uniwersytetu lwowskiego, Członek Rady wykonawczej Macierzy polskiej, Wiceprezes Tow. ludoznawczego we Lwowie. — Wybrany dnia 19 maja 1905.
Lwów, ul. Jabłonowskich 22.

JE. Kazimierz Chłędowski, Dr. praw, Rzeczywisty Tajny Radca, b. c. k. Minister, Komandor ord. Franciszka Józefa, Kaw. ord. ces. Leopolda. — Wybrany dnia 6 maja 1907.

Wiedeń IV, Aleegasse 11.

Jan Łoś, Doktor filozofii honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Magister filologii słowiańskiej, Profesor zwyczajny tegoż przedmiotu w Uniwersytecie Jagiellońskim, Członek rzeczywisty ces. ros. Towarzystwa archeologicznego w Petersburgu. — Wybrany dnia 6 maja 1907.

Kraków, ul. Kapucyńska 7.

Piotr Bieńkowski, Dr. filozofii, Profesor p. z. archeologii klasycznej w Uniwersytecie Jagiellońskim, Dyrektor Seminarium archeologii klasycznej, Dyrektor połączonych Gabinetów historii sztuki i archeologii, Członek zwyczajny Instytutu archeologicznego oraz b. Korespondent Centralnej Komisji dla konserwowania zabytków sztuki i pomników historycznych w Wiedniu, Członek „Society for the promotion of hellenic studies“ w Londynie, Członek Towarzystwa „Verein der Altertumsfreunde im Rheinlande“ w Bonn, Członek Tow. filologiczno-archeologicznego „Eranos“ w Wiedniu, Wiceprezes Tow. numizmatycznego w Krakowie, Dziekan Wydziału filozoficznego w r. 1908/9. — Wybrany dnia 21 maja 1909.

Kraków, ul. Studencka 5.

Tadeusz Grabowski, Dr. filozofii, Profesor nadzwyczajny tytularny historii literatury polskiej w Uniwersytecie Jagiellońskim, Professor I Szkoły realnej w Krakowie, Członek czynny Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Członek główn. Zarządu Towarzystwa Szkoły ludowej. — Wybrany dnia 21 maja 1909.

Kraków, ul. Sobieskiego 7.

Edward Porębowicz, Dr. filozofii, Profesor p. z. filologii romańskiej w Uniwersytecie lwowskim, Dyrektor Seminarium filologii romańskiej, Członek c. k. Komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich, liceów żeńskich i Akademii handlowej we Lwowie, Członek Tow. dantejskiego w Florencji. — Wybrany dnia 23 maja 1910.

Lwów, ul. Jabłonowskich 22.

Tadeusz Sinko, Dr. filozofii, Prof. p. z. filologii klasycznej w Uniwersytecie Jagiellońskim, Członek c. k. Komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich w Krakowie, b. Prof. zw. filol. klas. w Uniw. lwowskim, Członek akademickiej Komisji filologicznej i Komisji dla badania historii filozofii w Polsce, Redaktor czasopisma filologicznego „Eos”. — Wybrany dnia 23 maja 1910.

Kraków, ul. Radziwiłłowska 13.

Kazimierz Nitsch, Dr. filoz., Profesor p. n. filologii słowiańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego. — Wybrany dnia 19 maja 1911.

Kraków, Salwator, ul. Gontyna 12.

Antoni Meillet, Profesor gramatyki porównawczej w Collège de France, Dyrektor studyów (directeur d'études) przydzielony dla gramatyki porównawczej w École des hautes études, Profesor honorowy języka armeńskiego w École des langues orientales w Paryżu. — Wybrany dnia 19 maja 1911.

Paryż XIV, rue d'Alesia 65.

Józef Korzeniowski, Dr. filozofii, Starszy Bibliotekarz Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie, Kawaler ord. Franciszka Józefa, Członek korespondent Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Korespondent c. k. centralnej Komisji dla zabytków sztuki w Wiedniu. — Wybrany dnia 22 maja 1912.

Kraków, ul. Smoleńska 13.

Stanisław Windakiewicz, Dr. filozofii, Prof. p. z. historii literatury polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego. — Wybrany dnia 22 maja 1914.

Kraków, ul. Krupnicza 7.

2. Wydział historyczno-filozoficzny.

Tadeusz Pilat, Dr. praw, c. k. Radca Dworu, emer. Prof. p. z. statystyki, nauki administracji i austriackiego prawa administracyjnego Uniw. lwowskiego, Członek Wydziału krajowego i Zastępcą Marszałka kraj. w Wydziale, Członek c. k. rządowej Komisji egzam. oddziału nauk politycznych, Członek korespondent c. k. centralnej Komisji statyst. w Wiedniu, Członek międzyna-

rodowego Instytutu statystycznego, Członek Komitetu c. k. galicyjskiego Tow. gospodar., Członek austriackiej Rady rolniczej i Rady dla dróg wodnych, Członek Rady wykonawczej „Macierzy Polskiej“, Poseł na Sejm kraj., Członek Komisji dla reformy administracji w państwie austriackiem. — Wybrany dnia 24 listopada 1888.

Lwów, ul. Mochnackiego 23.

Maksymilian Perlbach, Dr. filoz., Profesor, Tajny Radca rządowy, b. Dyrektor oddziału król. Biblioteki w Berlinie. — Wybrany dnia 9 maja 1893.

Berlin W. 55, Kurfürstenstr. 46.

Paweł Pierling, Kapłan T. J., Doktor honoris causa Uniwersytetu w Dorpacie i Uniwersytetu w Lowanium, Członek ces. Towarzystwa archeologicznego w Moskwie i ces. Towarzystwa historii i starożytności przy Uniwersytecie moskiewskim. — Wybrany dnia 9 maja 1893.

Bruksella, Boulevard Saint-Michel, 22.

Antoni Prochaska, Dr. filoz., Adjunkt Archiwum krajowego we Lwowie. — Wybrany dnia 9 maja 1893.

Lwów, ul. Kurkowa 5.

Aleksander Semkowicz, Dr. filoz., em. Dyrektor Biblioteki Uniwersytetu lwowskiego, Kaw. ord. Żelaznej Korony III kl., Członek honorowy Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Redaktor „Kwartalnika historycznego“. — Wybrany dnia 9 maja 1893.

Lwów, ul. św. Zofii 7.

Michał Hruszewski, Magister historii ruskiej, Doktor honoris causa Uniwersytetu w Charkowie, Profesor p. z. hist. powszechnej z wykładem ruskim Uniwersytetu lwowskiego, Członek c. k. Komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich, Prezes Towarzystwa naukowego im. Szewczenki we Lwowie, Dyrektor Sekcji historycznej i Komisji archeograficznej tegoż Tow., Prezes Tow. naukowego ukraińskiego dla nauki i sztuki ukraińskiej w Kijowie, Prezes Spółki wydawniczej ukraińsko-ruskiej, Członek czynny lub honorowy kilku stowarzyszeń naukowych. — Wybrany dnia 3 maja 1895.

Lwów, Zofiówka, willa własna.

Ernest Till, Dr. praw, Prof. p. z. austriackiego prawa cywilnego Uniwersytetu lwowskiego, c. k. Rada Dworu, Kaw. ord. Żelaznej Korony III kl., Dziekan Wydziału prawa w r. 1906/7, Prezes lwowskiego Towarzystwa prawniczego, Członek honorowy gal. Tow. muzycznego we Lwowie, Redaktor „Przeglądu prawa i administracji”. — Wybrany dnia 14 maja 1897.

Lwów, ul. Pańska 4.

Bronisław Dembiński, Dr. filozofii, Kaw. ord. Żelaznej Korony III klasy, c. k. Rada Dworu, Prof. p. z. historii powszechnej Uniw. lwowskiego, b. Dziekan, Rektor magnif. w r. 1907/8, Dyrektor Seminarium historycz. dla hist. powszechnej, Poseł do Rady Państwa, Członek c. k. Komisji egzam. dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich we Lwowie, b. Docent Uniwersytetu Jagiell. w Krakowie, Członek koresp. Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu. — Wybrany dnia 17 maja 1900.

Lwów, ul. Kallecza 11.

Iwan Andrzejewicz Linniczenko, Dr. hist., Rada Stanu, Profesor zw. historii rosyj. Uniwersytetu w Odessie oraz Prof. najwyższych Kursów dla kobiet tamże, Członek Ces. Akademii Umiejętności w Petersburgu, Członek ces. Towarzystwa archeologicznego, Tow. historycznego, Tow. miłośników przyrodoznawstwa i antropologii i Tow. miłośników ruskiej literatury w Moskwie, Członek ces. Towarzystwa historii starożytności w Odessie, Prezes Tow. bibliograficznego przy Uniwersytecie w Odessie, Prezes Tow. Dobroczynnego słowiańskiego tamże, Członek honor. Komisji archiwalnej w Połtawie, Tow. miłośników sztuki i starożytności w Kijowie, Członek Tow. „Latopisiec Nestora” w Kijowie, Członek Komisji archiwalnych w Włodzimierzu, Riazaniu, Saratowie i Symferopolu, Członek ces. wojenno-historycznego Tow. w Petersburgu, Członek Komisji Wydziału starego Kijowa oraz Członek wielu innych Towarzystw naukowych. — Wybrany dnia 17 maja 1900.

Odessa, Uniwersytet.

Mikołaj Iwanowicz Kariejew, Dr. powszechnej historii, Rada stanu, b. Profesor Uniwersytetu w Warszawie, obecnie Prof. Uniwersytetu w Petersburgu, na Wyższych kursach dla kobiet i na Wydziale ekonomicznym petersburskiej Politechniki, Dziekan Wy-

działu hist.-liter. w psycho-neurologicznym Instytucie, Prezes Towarzystwa historycznego przy petersburskim Uniwersytecie, Redaktor „Nauczniawo istoriczeskawo Żurnała“, Członek-korespondent Akademii Nauk w Petersburgu, oraz Członek wielu innych Towarzystw naukowych w Rosyi i zagranicą, b. Członek pierwszego Sejmu państwowego w Rosyi („Gosudarstwiennoj Dumy“). — Wybrany dnia 13 maja 1902.

Petersburg, Wasiljewskij Ostrow, Bolszoj Prospekt 24.

X. Jan Fijałek, Dr. teologii i prawa kanonicznego, Profesor p. z. historii kościelnej w Uniwersytecie Jagiellońskim, przedtem Lwowskim i tamże Rektor magn., w r. 1903/4, b. Docent Uniw. Jagiell., Paleograf-archiwista Stolicy św. — Wybrany dnia 11 maja 1903.
Kraków, ul. Wygoda 11.

Zygmunt Celichowski, Dr. filozofii, Dyrektor Biblioteki Kórnickiej, Członek Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Prezes Wydz. Oświatowego Rady Narodowej w Poznańskim, Prezes Tow. dziennikarzy i literatów polskich na Rzeszę niemiecką, Członek korespondent Tow. historyczno-literackiego w Paryżu. — Wybrany dnia 11 maja 1903.

Kórnik, W. Ks. Poznańskie.

Władysław Smoleński, Rada Prokuratorji w Królestwie Polskiem, Członek-założyciel Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. — Wybrany dnia 11 maja 1903.

Warszawa, ul. Hoża 36.

Edmund Radwan Krzymuski, Dr. praw, c. k. Rada Dworu, Kaw. ord. Żelaznej Korony III kl., b. Rektor magn., Prof. p. z. prawa i postępowania karnego Uniwersytetu Jagiell., Dyrektor Seminarjum prawniczego tamże, Prezes c. k. Komisji rządowej egzaminacyjnej oddziału nauk politycznych, Wiceprezes i Członek jej oddziału sądowego i historyczno-prawniczego, Członek Komisji dla egzaminów sędziowskich, Członek honorowy stowarzyszeń akademickich: „Pomoc wzajemna uczniów Uniwersytetu Jagiell.“, „Biblioteka uczniów Wydz. prawa“ i „Czytelnia Akademicka imienia Adama Mickiewicza“, b. Prezes Towarzystwa i Konserwatorium muzycznego w Krakowie. — Wybrany dnia 17 maja 1904.

Kraków, ul. Jabłonowskich 5.

X. Stanisław Ksawery Chodyński, Dr. prawa kanonicznego, Kandydat św. Teologii, Protonotaryusz Apostolski, Prałat-Dziekan Kapituły Włocławskiej, Wikaryusz generalny biskupi i. Oficyał Konsystorza w Włocławku, Członek Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. — Wybrany dnia 17 maja 1904.

Włocławek (Król. Polskie).

Fryderyk Papée, Dr. filoz., Kaw. ord. Franciszka Józefa, Dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej. — Wybrany dnia 6 maja 1907.

Kraków, ul. Wolska 40.

X. Władysław Chotkowski, Dr. św. teologii, em. Profesor historii kościelnej i Dyrektor Seminarjum hist. kośc. w Uniwersytecie Jagiellońskim, Prałat domowy J. Św., Kanonik katedralny krakowski, Radca refer. ks.-biskupiego Konsystorza, obrońca węzła małżeńskiego w ks.-biskupim Sądzie duch., Cenzor ksiąg treści relig., Członek honorowy Towarzystwa naukowego w Toruniu, b. Deputowany do Rady Państwa, b. Rektor Uniwersytetu, b. Radca m. Krakowa, Kaw. ord. Żelaznej Korony III kl., Komandor ord. Franc. Józefa, Odznaczony krzyżem „pro Ecclesia et Pontifice”. — Wybrany dnia 15 maja 1908.

Kraków, ul. Kanonicza 20.

Franciszek Ksawery Fierich, Dr. praw, Kaw. ord. Żelaznej Korony III kl., c. k. Radca Dworu, Profesor p. z. procesu cywilnego austriackiego, Członek Trybunału Stanu, Członek c. k. Komisji egzaminacyjnej rządowej oddziału historyczno-prawniczego i sądowego, Wiceprezes oddziału politycznego, naczelny Redaktor „Czasopisma prawniczego i ekonomicznego”, Radca miejski krakowski, Dziekan Wydziału prawniczego w r. s. 1901/2 i 1906/7, Rektor Wszechnicy Jagiellońskiej w r. 1908/9. — Wybrany dnia 15 maja 1908.

Kraków, ul. Batorego 21.

Ignacy Koschembahr-Łyskowski, Doktor praw, Profesor p. z. prawa rzymskiego w Uniwersytecie lwowskim, Członek rządowej Komisji egzaminacyjnej oddziału prawno-historycznego, b. Referendarz przy Najwyższym Trybunale (Kammergericht) w Berlinie, b. Profesor zwyczajny prawa rzymskiego w Uniwersytecie w Fry-

burgu szwajcarskim, tamże 1889—1900 Dziekan Wydziału prawniczego, 1908/09 Dziekan Wydziału prawa i administracyi w Uniwersytecie Lwowskim, Członek czynny dell' Istituto di diritto romano w Rzymie. — Wybrany dnia 23 maja 1910.

Lwów, ul. Andrzeja Potockiego 28.

Stanisław Wróblewski, Dr. praw, Profesor p. z. prawa rzymskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego, Członek c. k. Komisji egzaminacyjnej oddziału historyczno-prawniczego i sądowego, Dziekan Wydziału prawa w r. 1910/11. — Wybrany dnia 23 maja 1910.

Kraków, ul. Wolska 36.

Karol Kadlec, Dr. praw, Profesor p. z. historii ustawodawstwa słowiańskiego w Uniwersytecie czeskim w Pradze, Członek czynny i Sekretarz Wydziału I-ego Czeskiej Akademii Umiejętności tamże, Członek nadzwyczajny król. Czesk. Towarzystwa naukowego tamże, Członek rosyj. Instytutu archeolog. w Carogrodzie, Członek korespondent serbskiej Akademii Umiejętności w Białogrodzie, poł-słowiańskiej Akademii Umiejętności w Zagrzebiu i Ukraińskiego Towarzystwa naukowego w Kijowie, Członek c. k. Komisji egzaminacyjnej oddziału historyczno-prawniczego i oddziału nauk politycznych, Redaktor „Sbornika věd právních a státních“. — Wybrany dnia 19 maja 1911.

Praga, Král. Vinohrady, ul. Mánesova 1111 (41 n.).

Kazimierz Twardowski, Doktor filozofii, Profesor p. z. filozofii w Uniwersytecie Lwowskim, Dyrektor Seminarium filozoficznego i Pracowni psychologicznej Uniwersytetu Lwowskiego, Członek Komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich we Lwowie, b. Docent prywatny filozofii w Uniwersytecie wiedeńskim, Przewodniczący Polskiego Towarzystwa filozoficznego, Członek honorowy Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Członek-założyciel wiedeńskiego Towarzystwa filozoficznego, Wydawca i Redaktor miesięcznika „Ruch filozoficzny“. — Wybrany dnia 19 maja 1911.

Lwów, ul. św. Zofii 46.

Stanisław Estreicher, Dr. praw, Profesor p. z. prawa niemieckiego w Uniw. Jagiellońskim, Członek Komisji rządowej egzaminacyjnej Akademii 1914/16.

III

nacyjnej oddziału historyczno-prawniczego. — Wybrany dnia 22 maja 1914.

Kraków, ul. Sobieskiego 10.

Stanisław Kutrzeba, Dr. praw, Prof. p. z. dawnego prawa polskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego, Dziekan Wydziału prawn. w r. 1913/14 także, Członek Warszawskiego Towarzystwa naukowego, Członek korespondent Czeskiej Akademii Umiejętności w Pradze, Członek e. k. Komisji rządowej egzaminacyjnej oddziału historyczno-prawniczego, b. Konserwator Komisji centralnej dla zabytków archiwalnych. — Wybrany dnia 22 maja 1914.

Kraków, ul. Studencka 15.

Fryderyk Zoll, młodszy, Dr. praw, Profesor p. z. austriackiego prawa cywilnego w Uniw. Jagiellońskim, Członek e. k. Komisji egzaminacyjnych rządowych oddziału historyczno-prawniczego i sądowego, Członek Komisji dla egzaminów sędziowskich, b. Docent prawa cywilnego austriackiego w Uniwersytecie Wiedeńskim, Dziekan Wydziału prawniczego w r. 1907/8, Rektor Uniwersytetu w r. 1912/13. — Wybrany dnia 22 maja 1914.

Kraków, ul. Studencka 25.

3. Wydział matematyczno-przyrodniczy.

Ludwik Birkenmajer, Dr. filozofii, Profesor historii nauk ścisłych Uniwersytetu Jagiell. — Wybrany dnia 9 maja 1898.

Kraków, ul. Podzamcze 22.

Samuel Dickstein, Redaktor „Prac matematycz.-fizycznych“ i „Wiadomości matematycznych“, Współwydawca „Biblioteki matemat.-fizycz.“ i publikacji „Fontes et commentationes“, Członek-założyciel i b. Wiceprezes Tow. Naukowego Warszawskiego, Przewodniczący Komisji stałej do badań astronom., geolog., geofiz. i meteorolog. przy Wydziale mat.-przyr. tegoż Towarzystwa, b. Przewodniczący Rady Kursów nauk. w Warszawie, członek honorowy i b. Prezes Koła matem.-fizycz. w Warszawie, Członek-założyciel i b. Prezes Komitetu Towarzystwa Biblioteki publicznej w Warszawie, Członek zagraniczny król.-czeskiego Towarzystwa Nauk w Pradze, Członek korespondent król. Towarzystwa Umiejętności

w Liège, Członek Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Niemieckiego Zjednoczenia matematyków, Petersburskiego Tow. matematycznego, Towarzystwa matematycznego francuskiego, Towarzystwa „Circolo matematico di Palermo“, Stowarzyszenia „International Association for promoting the study of quaternions etc.“, Towarzystwa włoskiego postępu nauk, Instytutu międzynarodowego bibliograficznego w Brukselli, Instytutu „Comité permanent des Congrès internationaux d'Actuaires“ itd. — Wybrany dnia 9 maja 1893.

Warszawa, ul. Marszałkowska 117.

Adam Prażmowski, Dr. filozofii, Docent mikrobiologii i uprawy roślin przy Uniw. Jagiell. — Wybrany dnia 9 maja 1893.

Kraków, ul. Łobzowska 47.

Ernest Bandrowski, Dr. filozofii, Dyrektor Szkoły Przemysłowej w Krakowie. — Wybrany dnia 4 maja 1894.

Kraków, Aleja Mickiewicza 7.

Hugo Zapalowicz, Dr. praw, em. c. i k. Major audytor. — Wybrany dnia 4 maja 1894.

Lwów, ul. Grunwaldzka 11.

Julian Sochocki, Dr. matematyki, Profesor zw. Uniwersytetu petersburskiego, Prezes Towarzystwa matematycznego w Petersburgu, Członek Towarzystwa matematycznego przy Uniwersytecie moskiewskim, Rzeczywisty Radca Stału. — Wybrany dnia 4 maja 1894.

Petersburg, Uniwersytet.

Leopold Adametz, Dr. filozofii, c. k. Radca Dworu, Profesor przy „Hochschule für Bodenkultur“ w Wiedniu, b. Profesor p. z. nauki hodowli zwierząt domowych i mleczarstwa Uniwersytetu Jagiell., Komandor ord. Franciszka Józefa „mérite agricole“, Właściciel złotego medalu państwowego za zasługi w dziedzinie rolnictwa, Członek Tow. naukowego „Leopoldina“ w Halli, Członek czynny król. szwedzkiej Akademii rolniczej w Upsali, b. Członek Komitetu Tow. rolniczego krakowskiego. — Wybrany dnia 2 maja 1895.

Wiedeń XIX, Eichendorffgasse 7.

Władysław Szajnocha, Dr. filozofii, Profesor p. z. geologii i paleontologii, c. k. Radca Dworu, Dyrektor gabinetu geologicznego,

III*

Rektor Uniw. Jagieli. w r. 1911/12, Komandor król. ord. Korony Rumunii, Członek krajowej Rady górniczej, Korespondent c. k. państw. Zakładu geologicznego w Wiedniu, Członek Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Członek król. czeskiego Towarzystwa Nauk w Pradze, Członek Towarzystwa badaczy przyrody w Petersburgu, polskiego Towarzystwa przyrodników im. Kopernika we Lwowie i c. k. Towarzystwa geograficznego w Wiedniu, Członek honorowy Polskiego Towarzystwa balneologicznego. — Wybrany dnia 2 maja 1895.

Kraków, ul. Andrzeja Potockiego 4.

Stefan Niementowski, Dr. filozofii, Profesor p. z. chemii ogólnej i analitycznej w Szkole politechnicznej we Lwowie. — Wybrany dnia 14 maja 1897.

Lwów, Politechnika.

Józef Kniaź Puzyna, Dr. filozofii, Profesor p. z. matematyki w Uniwersytecie lwowskim, Członek c. k. Komisji egzaminacyjnej dla nauczycieli szkół średnich we Lwowie. — Wybrany dnia 17 maja 1900.

Lwów, ul. Senatorska 7.

Henryk Hoyer, Dr. medycyny, Profesor p. z. anatomii porównawczej Uniwersytetu Jagiellońskiego. — Wybrany dnia 13 maja 1902.

Kraków-Lobzów, ul. Łęczycka 4.

Józef Morozewicz, Magister mineralogii i geognozyi, Doktor filozofii honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prof. p. z. mineralogii w Uniw. Jagiell., Członek Komisji egzam. dla nauczycieli szkół średnich, rzeczow. Członek ces. rosyjsk. Towarzystwa mineralogicznego w Petersburgu, Tow. mineralog. w Wiedniu, i Tow. przyrodników polskich im. Kopernika we Lwowie. — Wybrany dnia 13 maja 1902.

Kraków, ul. Grodzka 26.

Michał Siedlecki, Dr. filozofii, Profesor p. z. zoologii, Członek korespondent „Société de Biologie“ w Paryżu. — Wybrany dnia 11 maja 1903.

Kraków, ul. Krowoderska 57.

Stanisław Zaremba, Dr. nauk matematycznych, Profesor p. z. matematyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, b. Profesor matematyki w Nîmes i Cahors, Członek korespondent król. czeskiego Towarzystwa naukowego w Pradze i Tow. matematycznego Charkowskiego, Członek Towarzystw matematycznych Palermitańskiego i Francuskiego oraz Franc. Towarzystwa fizycznego. — Wybrany dnia 11 maja 1903.

Prądnik Czerwony pod Krakowem.

Józef Nusbaum-Hilarowicz, Dr. filozofii i Magister zoologii i anatomii porównawczej, Profesor zwyczajny zoologii i anatomii porównawczej Uniwersytetu lwowskiego, b. Profesor zwyczajny anatomii opisowej w Akademii weterynaryi we Lwowie, b. Dziekan Wydziału filozof. Uniw. lwowskiego, b. Prezes pol. Towarzystwa przyrodników im. Kopernika we Lwowie, Członek Kuratorji c. k. Stacyi zoologicznej w Tryeście, Dyrektor polskiej Stacyi biologicznej Tow. im. Kopernika w Drozdowicach, Członek honorowy Muzeum tatrzańskiego im. Chałubińskiego w Zakopanem, Czł. honorowy Tow. farmaceutycznego w Warszawie, Czł. Tow. naukowego warszawskiego. — Wybrany dnia 17 maja 1904.

Lwów, ul. Żybkiewicza 38.

Julian Talko-Hryncewicz, Profesor p. z. antropologii Uniw. Jag., Kaw. ros. orderów: św. Anny III kl. i św. Stanisława II kl., Rada kolejalny, b. lekarz pow. Troickosawskiego obwodu Zabajkalskiego, b. Zarządzający Troickosawsko-Kiachtyńskim oddziałem rosyjsk. geograficznego Towarzystwa w Troickosawsku i Członek honorowy tegoż, Posiadacz wielkiego złotego medalu od ces. ros. geograficznego Towarzystwa w Petersburgu i premium Wiel. ks. Sergiusza Aleksandrowicza, złotego medalu i premium Razcwietowa od ces. Towarzystwa miłośników przyrody, antropologii i etnografii w Moskwie i czynny Członek tegoż, Członek korespondent Towarzystw antropologicznych przy wojskowo-lekarskiej Akademii w Petersburgu i przy petersburskim Uniwersytecie, rosyjskiego Komitetu dla badań Azji środkowej i wschodniej, polskiego Związku przyrodników i lekarzy w Petersburgu, Towarzystwa Przyjaciół nauk w Wilnie, Narodopisné společnosti Če-

skoslovanské w Pradze i Towarzystw lekarskich: w Wilnie, Krasnojarsku, Irkucku i Czycie. — Wybrany dnia 11 maja 1903.
Kraków.

Maryan Smoluchowski, Dr. filoz., Profesor p. z. fizyki doświadczalnej Uniw. Jagiellońskiego, Doktor praw honoris causa Uniwersytetu w Glasgowie, Członek Komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich, b. Prof. fizyki teoretycznej Uniw. Lwowskiego, b. Docent Uniwersytetu w Wiedniu, b. Prezes pol. Tow. przyrodników im. Kopernika we Lwowie, Członek „Normal-Eichungs Kommission“ w Wiedniu, Członek francuskiego i niemieckiego Towarzystwa fizycznego oraz francuskiego Tow. chemii fizycznej. — Wybrany dnia 15 maja 1908.
Kraków, ul. Studencka 27.

Stanisław Bądyński, Dr. med. i filozofii, Profesor p. z. chemii lekarskiej Uniwersytetu lwowskiego, Dziekan Wydziału lekarskiego w r. 1907/8. — Wybrany dnia 11 maja 1909.
Lwów, ul. 29 Listopada 67.

Emil Godlewski (młodszy), Dr. medycyny, Profesor p. z. embryologii i biologii ogólnej Uniwersytetu Jagiellońskiego. — Wybrany dnia 22 maja 1912.
Kraków, ul. Zygmunta Krasieńskiego 19.

Józef Kowalski, Dr. filozofii, Profesor p. z. fizyki Uniwersytetu we Fryburgu Szwajcarskim, Profesor fizyki w Uniw. i Politechnice w Warszawie, Prorektor tegoż Uniwersytetu, Członek Senatu Towarzystwa Helweckiego nauk przyrodniczych, Członek honorowy Towarzystwa wodejskiego nauk przyrodniczych, b. Prezes szwajcarskiego Towarzystwa fizycznego, Członek czynny „Société scientifique“ w Brukselli, Członek francuskiego Towarzystwa fizycznego, Członek niemieckiego Towarzystwa fizycznego, Członek niemieckiego Towarzystwa Bunsena, Członek Komisji naukowej niemieckiego Towarzystwa Roentgena etc. — Wybrany dnia 22 maja 1912.
Fryburg Szwajcarski, willa »La Pensée«.
Warszawa.

Adolf Beck, Dr. medycyny, Profesor p. z. fizjologii w Uniwersytecie lwowskim, Rektor magnif. tegoż Uniwersytetu w r. 1912/13,

b. Docent Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, b. Prezes lwow-kiego Tow. lekarskiego, Członek honorowy Tow. lekarskiego w Wilnie. — Wybrany dnia 2 maja 1913.

Lwów, ul. Adama Asnyka 1.

Stanisław Józef Thugutt, Dr. chemii, Członek Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, Kierownik pracowni mineralogicznej przy temże Towarzystwie, wykładający mineralogię i kierownik zakładów mineralogicznych Uniwersytetu i Politechniki w Warszawie, Członek pol. Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika we Lwowie, dożywotni Członek Towarzystwa popierania nauk rolniczych w Krakowie, Członek niem. Towarzystwa chemicznego i niem. Tow. mineralogicznego w Berlinie. — Wybrany dnia 2 maja 1913.

Warszawa, ul. Kaliksta 13.

Eugeniusz Romer, Dr. filozofii, Profesor p. z. geografii Uniwersytetu we Lwowie, Członek Komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich, handlowych i licealnych, b. Prezes polskiego Towarzystwa przyrodników im. Kopernika we Lwowie. — Wybrany dnia 9 czerwca 1916 ¹⁾.

Lwów, ul. Długosza 25.

¹⁾ Eugeniusz Romer, urodzony we Lwowie 3 lutego 1871, odbył studia gimnazjalne w Nowym Sączu, a uniwersyteckie w Krakowie, Halli i we Lwowie. Doktorat uzyskał we Lwowie w r. 1894. w r. 1895 i 1896 przebywał dla dalszych studyów za granicą. Od r. 1893 pracował w szkolnictwie średnim, w Szkole realnej i Akademii handlowej we Lwowie. W r. 1899 otrzymał veniam docendi na Uniwersytecie lwowskim w zakresie geografii, w r. 1910 katedrę zwyczajną. Prócz podróży po kraju, studyował problemy glacyalne w Alpach szwajcarskich i francuskich 1908 i 1909, odbył podróż do wschodniej Syberyi i Japonii w r. 1910, a do Kanady i do Alaski w r. 1913.

Ogłosił drukiem: W zakresie geografii ogólnej: 1) Studya nad rozkładem ciepła na kuli ziemskiej. Kosmos 1893. — 2) Przyczyny ukształtowania niemieckiego niżu. Kosmos 1894. — 3) Pomiary ciepłoty ziemi w Królewcu. Kosmos 1894. — 4) Przymrozki majowe. Kosmos 1894. — 5) Über Grund- und Sigg-Eis. Ann. d. Hydr. u. marit. Meteorologie 1894. — 6) Zjawiska towarzyszące zamarzaniu rzek. Kosmos 1894. — 7) Geograf. rozmieszczenie opadów w kra-

Rudolf Zuber, Dr. filozofii, Profesor p. z. geologii na Uniwersytecie we Lwowie, Korespondent c. k. państwowego Zakładu geologicznego w Wiedniu, b. Prezes pol. Towarzystwa przyrodników im. Kopernika we Lwowie, Członek Towarzystw geologicznych

- jach Karpackich. Rozpr. Ak. Um. Wydział mpr. T. XXIX. — 8) Anton Rehmanns neues Karpatenwerk. Mitt. k. k. geogr. Ges. 1896. — 9) przyczynek do metod klimatologii. Kosmos 1896. — 10) Die Mängel d. Methode Ed. Brückners in seiner Abhandlung „Klimaschwankungen seit 1700“. Wetter 1896, 1898. — 11) Studya nad asymetryą dolin. Progr. Szk. Realnej. Lwów 1897. — 12) Wpływ klimatu na formy powierzchni ziemi. Kosmos 1899. — 13) O wieku ziemi. Kosmos 1900. — 14) Asymetrya dolin jako dzieło erozyi i denudacyi. Dziennik IX Zjazdu Lek. i Przyr. 1900. — 15) O napływie wód gruntowych w dolinie Wisły w Galicyi. Czasop. techn. 1900. — 16) Praktyczne stosowania klimatologii rolnej. Kosmos 1901. — 17) Rola rzek w historii i geografii narodów. Przewod. liter. i nauk. 1901. — 18) Wisła, jej dorzecza i sieć wodna. Kosmos 1902. — 19) Zadania i cele wypraw antarktycznych. Kosmos 1902. — 20) Rozwój i stan współczesny handlu cukrem. Rolnik 1902. — 21) Najważniejsze artykuły handlu światowego. Progr. Akad. handl. Lwów 1901 i 1902. — 22) Fizyczna geografia. „Polska, obrazy i opisy“. Tom I. Lwów 1903. — 23) Lądy i morza. Wszeczeńswiat 1903. — 24) Kilka wycieczek w źródlika Bystrzycy, Łomnicy i Cisy Czarnej. Kosmos 1904. — 25) Epoka lodowa na Świdowcu. Rozpr. Akad. W. mpr. T. 46. — Die Eiszeit im Świdowiegebirge. Bull. de l'Ac. Cl. mn. 1905. — 26) O niezwykłym ruchu temperatury górskich źródeł i potoków. Kosmos 1906. — 27) Kilka przyczynków do historii doliny Dniestru. Kosmos 1906. — 28) Kilka wycieczek do wydm niżowych. Kosmos 1906. — 29) Zur Geschichte des Dniestrtales. Mitt. k. k. geogr. Ges. 1907. — 30) Einige Bemerkungen ü. fossile Dünen. Verh. geol. Reichsanst. 1907. — 31) Kilka spostrzeżeń i wniosków nad utworami lodowcowymi między Przemyślem i Dobromilem. Kosmos 1907. — 32) O fragmentach dolinnych w rzeźbie grzbietów górskich. Dziennik X Zjazdu Lek. i Przyr. 1907. — 33) Kilka uwag o genezie krajobrazu lodowcowego. Kosmos 1909. — 34) Sur les zones morphologiques de la Suisse occidentale. C. R. de l'Acad. 5 Juillet 1909. — 35) L'instabilité du plateau Suisse dans les temps postglaciaire. C. R. de l'Acad. 19 Juillet 1909. — 36) Próba morfometrycznej analizy grzbietów Karpat wschodnich. Kosmos 1910. — 37) Das Vorherrschen der Talfragmente in der Morphologie der Karpaten. C. R. du Congrès. Gèneve 1910. — 38) Esquisse climatique de l'ancienne Pologne. Bull. Soc. Vaudoise. Lausanne 1910. — 39) Über eine einfache Methode der Höhenbestimmung d. Gletscherenden. Z. f. Glet-

w Paryżu, Berlinie, Wiedniu i Budapeszcie. — Wybrany dnia 9 czerwca 1916¹⁾.

Lwów, ul. Długosza 8.

scherkunde 1910. — 40) Mouvements epirogeniques das le haut bassin du Rhône et evolution du paysage glaciaire. Bull. Soc. Vaudoise. Lausanne 1911. — 41) Reiseeindrücke aus dem Inneren und von den Rändern Asiens. Mitt. k. k. geogr. Ges. 1911. — 42) Japonia i Japończycy. Odb. z Ziemi 1911. — 43) O krajobrazie. Dziennik XI Zjazdu Lek. i Przyr. 1911. — 44) St. Staszica „O ziemioprodzwinie Karpatów“. Kosmos 1911. — 45) Wstęp do fizyografii powiatu mieleckiego. Kosmos 1911. — 46) Geograficzne położenie ziem polskich. Encyklop. Polska. T. I. — 47) Rzeźba ziem polskich. Encyklop. Polska. T. I. — 48) Klimat ziem polskich. Encyklop. Polska. T. I. — 49) Przyrodzone podstawy Polski historycznej. Lwów 1912. — 50) Bericht über geographische Arbeiten im Sichota-Alin Gebirge. Bull. de l'Ac. Cl. mn. 1912. — 51) Przyczynek do topografii i geografii Sichota Alinu. Rozpr. Akad. W. mpr. T. LII. — 52) Kilka spostrzeżeń nad termiką Tatr i Podhala. Odb. z Ziemi 1912. — 53) O wpływie lasów na klimat i wody gruntowe na podstawie doświadczeń w lasach dobrostańskich. Kosmos 1913. — Publikacye z zakresu kartografii i metodyki geografii: 54) Geografia dla klasy I szkół średnich. Wyd. I 1904, Wyd. II 1908. Lwów. — 55) Kilka słów o podręczniku dla klasy pierwszej. Muzeum 1904. — 56) Atlas geograficzny. Map 10. Lwów 1908. — 57) Mapy Polski. Ateneum Polskie 1908. — 58) W sprawie metod kartograficznych. Muzeum 1908. — 59) Kritische Bemerkungen zur Frage der Terraindarstellung. Mitt. k. k. geogr. Ges. 1908. — 60) Planigloby. 2 mapy ściennie. 1912. — 61) O potrzebie pracowni geograficznych na naszych uniwersytetach. Kosmos 1911. — Publikacye z zakresu bibliografii: 62) Spis prac odnoszących się do fizyografii ziem polskich za lata 1891—1905. Kosmos 1897, 1898, 1900, 1901, 1902, 1905, 1906. — 63) Próba statystyki literatury fizyograficznej ziem polskich. Kosmos 1908. — 64) Dwudziestopięciolecie polskiego Tow. Przyrodników im. Kopernika. Kosmos 1900.

¹⁾ Rudolf Zuber ur. 13 września 1858 w Orlat w Siedmiogrodzie. Studya gimnazyjalne i uniwersyteckie (mineralogiczne i chemiczne) odbył we Lwowie, gdzie też w r. 1883 uzyskał stopień doktora filozofii. W r. 1881/2 pracował jako wolontaryusz w c. k. geolog. Zakładzie państwowym w Wiedniu a równocześnie służył wykładowcą prof. Suessa, Tschermaka i Neumayra. W r. 1883/4 był asystentem przy katedrze mineralogii na Uniwersytecie Jagiellońskim, a w r. 1884 habilitował się jako docent geologii dynamicznej na Uniwersytecie lwowskim i jako taki wykładał aż do r. 1886.

ZMARLI.



Antoni Randa, Dr. praw, Rzeczyw. Tajny Radca, były Minister dla Czech, em. Profesor austr. prawa cywilnego Uniwersytetu czeskiego w Pradze, — Członek czynny zakrajowy Wydziału historyczno-filozoficznego od r. 1878 — zmarł w Pradze dnia 6 października 1914 r.

W tym czasie jako ekspert i dyrektor przedsiębiorstwa naftowego wyjechał do Argentyny a po powrocie uzyskał w r. 1893 ponownie veniam legendi na Uniwersytecie lwowskim, gdzie też w r. 1896 został mianowany nadzwyczajnym a w r. 1901 zwyczajnym profesorem geologii. — Brał czynny udział w kongresach geologów z Meksyku i Kanadzie, nadto odbył kilka podróży do Ameryki, Trinidad i Wenezueli, Indyi wschodnich, na Kaukaz, do Rumunii i Hiszpanii.

Ogłosił drukiem: 1) O działaniu chlorku allylu na benzol w obecności chlorku glinowego (wspólnie z p. P. Wispekiem). RWMP. Akad. Um. w Krakowie, tom VII, 1881. — To samo po niemiecku w *Annalen der Chemie und Pharm.* 218. — 2) Przyczynek do znajomości dolomitu. *Kosmos* VI. — 3) Stosunki geologiczne okolic Mrażnicy i Schodnicy (wspólnie z prof. Dr. F. Kreutzem). *Kosmos* VI. — 4) Studya geologiczne we wschodnich Karpatach. Część I—V. *Kosmos* VII—XI. — 5) *Detailstudien in den Ostgalizischen Karpathen zwischen Delatyn und Jabłonów.* *Jahrb. geol. Reichsanst.* Wien 1882. — 6) Nafta i wosk ziemny w Galicyi. *Wszechświat*, Warszawa 1883. — 7) Wycieczka geologiczna do Tatr. *Pamiętnik Towarz. Tatrzań.* IX. — 8) *Neue Inoceramenfunde in den Ostgalizischen Karpathen.* *Verh. geol. Reichsanst.* Wien 1884. — 9) *Notiz über die Natur und das relative Alter des Eruptivgesteines von Zalas im Krakauer Gebiete* (wspólnie z p. F. Bieniaszem). *Verh. geol. Reichsanst.* 1884. — 10) Geologiczne warunki występowania nafty w Karpatach. *Czasopismo Towarz. Aptekarskiego.* Lwów 1885. — 11) Skały krystaliczne z nad źródeł Czeremosza. RWMP. Akad. Um. tom XIV. — To samo po niemiecku w *Tschermak's Miner.- u. petrogr. Mitt.* VII. Wien 1885. — 12) O łączności Karpat z Alpami. *Kosmos* IX. Lwów 1884. — 13) Skały wybuchowe z okolicy Krzeszowic. RWMP Akad. Um. tom XV. — To samo po niemiecku w *Jahrb. geol. Reichsanst.* Wien 1885. — 14) *Atlas geologiczny Galicyi.* Zeszyt II. Kraków 1888. — 15) *Informe sobre las minas de petroleo al sur del Cerro de Cacheuta* (prov. Mendoza, Republ. Argentina). Drukowane w sprawozdaniu dyrekcji „*Comp. Mendocina de Petroleo*“, Buenos Aires 1888. — 16) *Z południowej Ameryki.* *Kosmos*

Jaromir Čelakovský, Dr. praw, Radca Dworu, emer. Profesor prawa czeskiego Uniwersytetu czeskiego w Pradze, — Członek czynny zakrajowy Wydziału historyczno-filozoficznego od r. 1907 (Korespondent od r. 1902) — zmarł w Pradze dnia 16 października 1914 r.

Karol Hadaczek, Dr. filozofii, Profesor p. z. archeologii klasycznej i prehistorii Uniwersytetu we Lwowie, — Członek korespondent Wydziału filologicznego od r. 1909 — zmarł we Lwowie dnia 20 grudnia 1914 r.

XIII. — 17) O nafcie z Laguna de la Brea (Rzeczp. Argentyńska, Prov. Jujuy). XIV. 1889. — To samo po hiszpańsku w Boletín de la Acad. Nacion. de Ciencias de Cordoba. X. Buenos Aires 1890. — 18) Estudio geológico del Cerro de Cacheuta y sus contornos (Rep. Argentina, prov. Mendoza). Boletín Acad. Nac. de Ciencias de Cordoba. X. Buenos Aires 1890. — 19) Sześć tygodni w Kordylierach. Kosmos XV. — 20) Informe sobre los terrenos petrolíferos del departamento de San Rafael (prov. Mendoza). Bolet. Acad. Nac. Ciencias, Cordoba. XII. Buenos Aires 1892. — 21) Informe sobre los yacimientos de Carbon de Piedra en el departamento de San Rafael (prov. Mendoza). Revista del Museo de La Plata IV. La Plata 1892. — 22) Uwagi krytyczne o poglądach Dra Szajnochy na pochodzenie źródeł solnych i siarczanych w Galicyi. Kosmos XVIII. — 23) O prawdopodobnych rezultatach głębokich wierceń we Lwowie. Kosmos XVIII. — To samo po niemiecku w Zeitschr. f. prakt. Geol. Berlin 1893. — 24) Stosunki geologiczne kopalń naftowych w Ropie i Siarach. Nafta. Lwów 1893. — 25) O praktycznych zastosowaniach geologii. Kosmos XIX. — 26) Mapa obszarów naftowych w Galicyi z objaśnieniami w jęz. polskim i niemieckim. Lwów 1897. — 27) Kritische Bemerkungen über die modernen Petroleum-Entstehungs-Hypothesen. Zeitschr. prakt. Geologie. Berlin 1898. — 28) Najdawniejszy świat organiczny i najstarsze formacje osadowe Kosmos 1898. — 29) Spis rzeczy zawartych w tomach I—XX czasopisma Kosmos (wspólnie z p. W. Siczyńskim). Lwów 1899. — 30) Geologia pokładów naftowych w Karpatach Galicyjskich. Zeszyt I. Stratygrafia formacji karpackich. To samo równocześnie po niemiecku. Lwów 1899. — 31) Zasady geologii ogólnej zastosowane do górnictwa naftowego w Karpatach. Polski kalendarz naftowy 1900 i 1901. Lwów. — 32) Bericht über das Asphalt-Vorkommen in Pedernales (Venezuela). Drukowane jako manuskrypt do prywatnego przedsiębiorstwa. Hamburg 1900. — 33) Kilka słów o rzekomych śladach lodowca dylawialnego pod Truskawcem. Kosmos XXVI. — 34) O pochodzeniu fliszu. Kosmos XXVI. — To samo po niemiecku w Zeitschr. prakt. Geologie, Berlin 1901, oraz po angielsku w l'e-

Stojan Novaković, b. Prezydent Ministrów serbski, — Członek czynny zagraniczny Wydziału filologicznego od r. 1891 — zmarł w Niszu dnia 18 lutego 1915 r.

troleum Review, London. — 35) Zadania i metody geologii. Wszeczeńświat, Warszawa 1901. — 36) Neue Karpathenstudien. I. Ueber die Herkunft der exotischen Gesteine am Aussenrande der Karpathischen Flyschzone. Jahrb. geol. Reichsanst. Wien 1902. — 37) Artykuł o nafcie (Petrolej) w czeskiej encyklopedyi nauk (Ottav naučný slovník), napisany przez Dra R. Z. i przełożony na język czeski przez Dra F. Slavika. — 38) Rzekomy nummulit z Dory i kilka dalszych konsekwencyi. Kosmos 1902. — 39) Kilka słów o nafcie w Wójczy (Król. Polskie, gub. Kielecka). Kosmos 1902. — 40) Odpowiedź na odpowiedź prof. Dra Wł. Szajnochy. Kosmos 1903. — 41) Die geologischen Verhältnisse von Borysław in Ostgalizien. Zeitschr. prakt. Geol. Berlin 1904. — 42) Die geologischen Verhältnisse der Erdölzone Opaka—Schodnica—Urycz in Ostgalizien. Zeitschr. prakt. Geologie. Berlin 1904. — 43) Zur Flyschentstehungsfrage. Verh. geol. Reichsanst. 1904. — 44) Uwagi krytyczne o najnowszych mapach geologicznych prof. Szajnochy. Kosmos 1905. — 45) Atlas geologiczny Galicyi. Zesz. XVII. Kraków 1905. — 46) Przyczynki do stratygrafii i tektoniki Karpat. Kosmos 1909. — 47) Skałka tytońska w Krubelu Wielkim koło Przemyśla. Kosmos 1909. — 48) W sprawie geologii fliszu karpackiego. Kosmos 1910. — 49) Eine fossile Meduse aus dem Kreideflysch der Ostgalizischen Karpathen. Verh. geol. Reichsanst. Wien 1910. — 50) Flisz i nafta. Wiadomość tymczasowa. Kosmos 1910. — To samo z kilku modyfikacyami po francusku oraz po angielsku. — 51) Feliks Kreutz. Wspomnienie pośmiertne. Kosmos 1910. — 52) Geologische Skizze Galiziens. Reise und Sport. Wien 1911. — 53) Spostrzeżenia geologiczne z zachodniej Afryki. Księga pamiątkowa Uniwersytetu Lwowskiego. Kraków 1911. — To samo po niemiecku w Verh. geol. Reichsanst. Wien 1911. — 54) Poziomy naftowe i wodne w Borysławiu i Tustanowicach. Kosmos 1911. — 55) Die Oel- und Wasser-Horizonte von Borysław—Tustanowice (znaczniej rozszerzona praca poprzednia). Petroleum, Berlin 1912. — 56) Beiträge zur Geologie des Punjab (Ostindien). Jahrb. geol. Reichsanst. 1914. — 57) Zarys budowy północno-wschodnich Karpat fliszowych. Rozprawy i Wiadom. z Muzeum im. Dzieduszyckich. I. Lwów 1915. — 58) O pochodzeniu nafty. Kosmos 1915. — 59) Geologiczne podstawy występowania nafty. Księga pamiątkowa B. Orzechowicza, wydana przez Towarzystwo Popierania Nauki Polskiej we Lwowie (w druku 1916). — 60) Inoceramen und Nummuliten von Wygoda bei Dolina. Verh. geol. Reichsanst. Wien (w druku 1916). — 61) Flisz i nafta. Większa monografia objętości około 25 arkuszy druku, którą wyda

- Ks. Edward Likowski**, Arcybiskup Gnieźnieńsko-Poznański, Prezes Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu, — Członek czynny zagraniczny Wydziału historyczno-filozoficznego od r. 1887 — zmarł w Poznaniu dnia 20 lutego 1915 r.
- Karol Olszewski**, Dr. filozofii, Radca Dworu, Profesor p. z. chemii Uniwersytetu Jagiell., — Członek czynny krajowy Wydziału matematyczno-przyrodniczego od r. 1896 (Korespondent od r. 1888) — zmarł w Krakowie dnia 25 marca 1915 r.
- Maciej Leon Jakubowski**, Dr. medycyny i chirurgii, em. Profesor p. z. pediatrii Uniwersytetu Jagiell., — Członek nadzwyczajny Akademii Umiejętności — zmarł w Krakowie dnia 14 grudnia 1915 r.
- Karol Władysław Rothert**, Dr. botaniki, em. Profesor zw. botaniki Uniwersytetu w Odessie, — Członek czynny zagraniczny Wydziału matematyczno-przyrodniczego od r. 1912 (Korespondent od r. 1899) — zmarł w Petersburgu dnia 16 stycznia 1916 r.
- Józef Milewski**, Dr. praw, em. Profesor p. z. ekonomii politycznej Uniwersytetu Jagiell., — Członek korespondent Wydziału historyczno-filozoficznego od r. 1896 — zmarł w Kijowie dnia 16 stycznia 1916 r.
- Ks. Stefan Pawlicki**, Dr. teologii i filozofii, Kapłan Zgromadzenia OO. Zmartwychwstańców, em. i honorowy Profesor filozofii Uniwersytetu Jagiell., — Członek czynny krajowy Wydziału historyczno-filozoficznego od r. 1891 (Korespondent od roku 1884) — zmarł w Krakowie dnia 28 kwietnia 1916 r.
- Maurycy Rudzki**, Dr. filozofii, Profesor p. z. astronomii i geofizyki na Uniwersytecie Jagiellońskim, — Członek korespondent Wydziału matematyczno-przyrodniczego od r. 1899 — zmarł w Krakowie 22 lipca 1916.
- Gaston Maspero**, Profesor filologii i archeologii egipskiej w Collège de France w Paryżu, — Członek czynny zagraniczny Wydziału filologicznego od r. 1908 — zmarł w Paryżu.

jako dzieło osobne Towarzystwo Popierania Nauki Polskiej we Lwowie. Manuskrypt jest zupełnie wykończony i druk opóźnia się tylko z powodu wojny.

Ponadto ogłaszał liczne artykuły, recenzje i sprawozdania w czasopiśmie naukowych i dziennikach.

WYKAZ
STAŁYCH KOMISYI AKADEMICKICH.

A) Na Wydziale filologicznym.

I. Komisya do badania historii sztuki w Polsce.

Przewodniczący:

Stanisław Tomkowicz ¹⁾.

Sekretarz:

W. Stanisław Turczyński.

Członkowie:

Władysław Abraham (Lwów)	Kazimierz Broniewski (Warszawa)
Jan Bołoz Antoniewicz (Lwów)	Jan Bukowski
Oswald Balzer (Lwów)	Stanisław Cercha
Władysław Bartynowski	Adam Chmiel
Zygmunt Batowski (Lwów)	Wilhelm Creizenach (Drezno)
Klemens Bąkowski	Ks. Stanisław Chodyński (Włocławek)
Ignacy Bett (Charlottenburg)	Aleksander Czołowski (Lwów)
Piotr Bienkowski	Ludwik Ćwikliński (Wiedeń)
Ks. Józef Bilczewski (Lwów)	Włodzimierz Demetrykiewicz
Ludwik Birkenmajer	
Ferdynand Bostel (Lwów)	

¹⁾ Niewymienienie miejsca oznacza Kraków.

Marceli Dobrowolski (Warszawa)	Jerzy hr. Mycielski
Józef Dziekoński (Warszawa)	Sławomir Odrzywolski
Herman Ehrenberg (Monastyr)	Julian Pagaczewski
Władysław Ekielski	Nikodem Pajzderski (Poznań)
Ks. Jan Fijałek	Fryderyk Papée
Ludwik Finkel (Lwów)	Leon hr. Piniński (Lwów)
Ludwik Fournier (Lyon)	Jan Ptaśnik
Maryan Gumowski	Ludwik Puszet
Zygmunt Hendel	Witold Rubczyński
Aleksander Janowski (Warszawa)	Kazimierz Skórewicz (Warszawa)
Wojciech Kętrzyński (Lwów)	Józef Smoliński (Warszawa)
Jerzy Kieszkowski (Wiedeń)	Stanisław Smolka
Stefan Komornicki	Tadeusz Stryjeński
Feliks Kopera	Tadeusz Szydłowski
Józef Korzeniowski	Adolf Szyszko-Bohusz
Stanisław Krzyżanowski	Stanisław Tomkowicz
Ks. Ferdynand J. Lehner (Praga)	W. Stanisław Turczyński
Leonard Lepszy	Bolesław Ulanowski
Andrzej ks. Lubomirski (Lwów)	Jerzy Warchałowski
Henryk Mańkowski (Winogóra)	Michał Witanowski (Piotrków)
Józef Muczkowski	Tadeusz Wojciechowski (Lwów)
	Stefan Zaborowski
	Władysław Zahorski (Wilno)
	Jan Zubrzycki (Lwów)

Członkowie lwowscy Komisji historii sztuki stanowią osobne grono pod przewodnictwem czł. Jana Bołoz Antoniewicza.

II. Komisja językowa.

Przewodniczący:

Jan Rozwadowski.

Zastępca przewodniczącego:

Jan Łoś.

Sekretarz:

Kazimierz Nitsch.

Członkowie :

Karol Appel (Warszawa)	Józef Mikkola (Helsingfors)
Jan Baudouin de Courtenay (Petersburg)	Kazimierz Morawski
Tytus Benni (Warszawa)	Ernest Muka (Freiberg w Sa- ksonii)
Eryk Berneker (Monachium)	Kazimierz Nitsch
Gerson Blatt (Lwów)	Zygmunt Paulisz
Wilhelm Bruchnalski (Lwów)	Holger Pedersen (Kopenhaga)
Aleksander Brückner (Berlin)	Wiktor Porzeziński (Moskwa)
Stanisław Ciszewski (Warszawa)	Stanisław Ptaszycki (Peters- burg)
Jan Czubek	Józef Rostański
Ludwik Ćwikliński (Wiedeń)	Jan Rozwadowski
Stanisław Dobrzycki (Fryburg szwajcarski)	Mikołaj Rudnicki
Bolesław Erzepki (Poznań)	Stanisław Słoński (Warszawa)
Piotr Jaworek	Ignacy Stein (Biała)
Adam Kleczkowski	Aleksy Szachmatow (Petersburg)
Edward Klich (Cieszyn)	Stanisław Szober (Warszawa)
Ks. Romuald Koppens (Bąkowice pod Chyrowem)	Antoni Śmieszek
Adam Antoni Kryński (Lwów)	Tore Torbiörnsson (Upsala)
Stefan Kulbakin (Charków)	Józef Tretiak
Jan Leciejewski (Lwów)	Bolesław Ulanowski
Tadeusz Lehr	Henryk Ułaszyn (Lipsk)
Jan Łoś	Jan Werchratskyj (Lwów)
Antoni Meillet (Paryż)	Stanisław Wędkiewicz
	Roman Zawiliński

III. Komisya do badań
w zakresie literatury i oświaty w Polsce.

Przewodniczący :

Józef Tretiak,

Sekretarz :

Józef Korzeniowski.

Członkowie:

Ludwik Bernacki (Lwów)	Stanisław Kościalkowski (Wilno)
Józef Bieliński (Warszawa)	Stanisław Kossowski (Lwów)
Ludwik Birkenmajer	Stanisław Kot
Bolesław Biskupski	X. Gerard Kowalski O. Cist. (Mogiła)
Michał Bobrzyński	Aleksander Kraushar (Warszawa)
Wilhelm Bruchnalski (Lwów)	Bronisław Kruczkiewicz (Lwów)
Zygmunt Celichowski (Kórnik)	Adam Antoni Kryński (Lwów)
Bronisław Chlebowski (Warszawa)	Leon Kulczyński
Adam Chmiel	Antoni Kurpiel (Lwów)
Ks. Władysław Chotkowski	Jan Lachs
Ignacy Chrzanowski	Jan Leniek (Tarnów)
Wilhelm Creizenach (Drezno)	Leonard Lepszy
Isak Collijn (Upsala)	Jan Łoś
Bronisław Czarnik (Lwów)	Franciszek Majchrowicz (Lwów)
Jan Czubek	Maurycy Mann
Antoni Danysz	Antoni Mazanowski
Samuel Dickstein (Warszawa)	Mikołaj Mazanowski
Stanisław Dobrzycki (Fryburg)	Kazimierz Morawski
Maryan Dubiecki	Henryk Mościcki (Warszawa)
Bolesław Erzepki (Poznań)	Jerzy hr. Mycielski
Stanisław Estreicher	Kazimierz Nitsch
Ks. Jan Fijałek	Karol Petelenz (Lwów)
Ludomił German (Lwów)	Franciszek Pułaski (Warszawa)
Tadeusz Grabowski	Jan Ptaśnik
Tad. Stan. Grabowski	Stanisław Ptaszycki (Petersburg)
Bronisław Gubrynowicz (Lwów)	Maryan Reiter (Lwów)
Wiktor Hahn (Lwów)	Michał Rolle (Lwów)
Ferdynand Hoesick	Józef Rostański
Ludwik Janowski	Witold Rubczyński
Alfred Jensen (Stockholm)	Stanisław Siedlecki
Józef Kallenbach (Lwów)	Stanisław Smolka
Antoni Karbowski	August Sokołowski
Feliks Koneczny	Maryan Szykowski
Feliks Kopera	Stanisław hr. Tarnowski
Józef Korzeniowski	Stanisław Tomkowicz

Józef Tretiak
Stanisław Turowski
Józef Ujejski
Bolesław Ulanowski
Zygmunt Wasilewski (Lwów)
Stanisław Windakiewicz

Konstanty Wojciechowski
(Lwów)
Wincenty Zakrzewski
Roman Zawiliński
Maryan Zdziechowski
Michał Żmigrodzki (Sucha)

IV. Komisya filologiczna.

Przewodniczący:

Kazimierz Morawski.

Zastępcy Przewodniczącego:

Franciszek Majchrowicz. Leon Sternbach.

Sekretarz:

Gustaw Przychocki.

Członkowie:

Adolf Bednarowski (Lwów)
Stanisław Bednarski
Piotr Bieńkowski
Michał Bogucki
Edmund Bulanda
Bogusław Butrymowicz
Franciszek Chowaniec
Wilhelm Creizenach (Drezno)
Ludwik Ćwikliński (Wiedeń)
Dymitr Czechowski
Bronisław Daniec
Antoni Danysz
Zacharyasz Dembitzer (Stani-
sławów)
Jan Demiańczuk (Stanisławów)
Edward Fiderer (Lwów)
Bonawentura Graczyński
(Lwów)
Wiktor Hahn (Lwów)

Seweryn Hammer
Michał Jezienicki (Stanisławów)
Jan Kopacz (Lwów)
Stanisław Kot
Wojciech Krajewski (Chrzanów)
Bronisław Kruczkiewicz (Lwów)
Tadeusz Lewicki (Lwów)
Piotr Liszkowicz
Franciszek Majchrowicz (Lwów)
Kazimierz Morawski
Franciszek Nagórzański (Lwów)
Jan Pelczar
Ludwik Piotrowicz
Gustaw Przychocki
Joachim Reinhold
Jan Rozwadowski
Stanisław Rzepiński (Lwów)
Mikołaj Sabat (Stanisławów)
Jan Sajdak

Tadeusz Sinko	Franciszek Terlikowski (Lwów)
Wincenty Śmiałek (Lwów)	Stanisław Wędkiewicz
Karol Stach	Józef Winkowski
Leon Sternbach	Stanisław Witkowski (Lwów)
Stanisław Stroński	

W skład Komisji wchodzi Komitet do wydawnictwa Greckich OO. Kościoła IV wieku:

Przewodniczący:
Leon Sternbach.

Zastępca Przewodniczącego:
Tadeusz Sinko.

Sekretarz:
Jan Sajdak.

B) Na Wydziale historyczno-filozoficznym.

I. Komisya historyczna.

Przewodniczący i Dyrektor zbiorów i wydawnictw:
Wincenty Zakrzewski.

Zastępca Przewodniczącego:
Stanisław Krzyżanowski.

Sekretarz:
Stanisław Kutrzeba.

Członkowie:

Władysław Abraham (Lwów)	Ferdynand Bostel (Lwów)
Oswald Balzer (Lwów)	W. A. Bruchnalski (Lwów)
Ignacy Tadeusz Baranowski (Warszawa)	Franciszek Bujak
Eugeniusz Barwiński (Lwów)	Zygmunt Celichowski (Kórnik)
Michał Bobrzyński	Adam Chmiel
Ludwik Boratyński	Ks. Władysław Chotkowski
	Michał Chyliński

IV*

Ludwik Ówikliński (Wiedeń)	Kazimierz Morawski
Bronisław Czarnik (Lwów)	Jerzy hr. Mycielski
Aleksander Czołowski (Lwów)	Fryderyk Papée
Bronisław Dembiński (Lwów)	Alfons Parczewski (Kalisz)
Hubert Ermisch (Drezno)	Maksymilian Perlbach (Berlin)
Stanisław Estreicher	Antoni Prochaska (Lwów)
Ks. Jan Fijałek	Jan Ptaśnik
Ludwik Finkel (Lwów)	Stanisław Ptaszycki (Petersburg)
Ks. Michał Godlewski (Petersburg)	Kazimierz Pułaski (Warszawa)
Ks. Tadeusz Gromnicki	Zygmunt Radziwiński (Lwów)
Ludwik Grossé (Warszawa)	Henryk Radziszewski (Warszawa)
Alfred Halban (Lwów)	Aleksander Semkowicz (Lwów)
Marceli Handelsman (Warszawa)	Władysław Semkowicz (Lwów)
Waleryan Heck (Trembowla)	Adam Skałkowski (Lwów)
Kazimierz Kaczmarczyk	Stanisław Smolka
Wojciech Kętrzyński (Lwów)	Wacław Sobieski
Stanisław Kętrzyński (Warszawa)	August Sokolowski
Feliks Koneczny	Adam Szelągowski (Lwów)
Władysław Konopczyński	Stanisław hr. Tarnowski
Józef Korzeniowski	Wacław Tokarz
Aleksander Kraushar (Warszawa)	Józef Tretiak
Stanisław Krzyżanowski	Bolesław Ulanowski
Ludwik Kubala (Lwów)	Kazimierz Waliszewski (Paryż)
Stanisław Kutrzeba	Stanisław Windakiewicz
Jan Leniek (Tarnów)	Wiktor Wittyg (Warszawa)
Leonard Lepszy	Tadeusz Wojciechowski (Lwów)
Maurycy Maciszewski (Tarnopol)	Stanisław Zakrzewski (Lwów)
	Wincenty Zakrzewski

II. Komisya prawnicza.

Przewodniczący:

Fryderyk Zoll sen.

Sekretarz:

Bolesław Ulanowski.

Członkowie:

Władysław Abraham (Lwów)	Adam Krzyżanowski
Oswald Balzer (Lwów)	Stanisław Krzyżanowski
Michał Bobrzyński	Stanisław Kutrzeba
Tadeusz Bresiewicz (Wiedeń)	Kazimierz Laskowski (Lwów)
Józef Brzeziński	Juliusz Leo
Franciszek Bujak	Julian Makarewicz (Lwów)
Stanisław Estreicher	Józef Rosenblatt
Franc. Ksawery Fierich	Michał Rostworowski
Ks. Jan Fijałek	Bolesław Ulanowski
Alfred Halban (Lwów)	Stanisław Wróblewski
Leopold Jaworski	Fryderyk Zoll sen.
Edmund Krzymuski	Fryderyk Zoll jun.

III. Komisya historii filozofii polskiej.

Przewodniczący:

Ignacy Chrzanowski.

Zastępca Przewodniczącego.

Kazimierz Twardowski.

Sekretarz:

Witold Rubczyński.

Zastępca Sekretarza:

Adam Żółtowski.

Członkowie:

Szymon Askenazy (Lwów)	Ks. Jan Fijałek
Józef Bieliński (Warszawa)	Tadeusz Garbowski
Ludwik Birkenmajer	Wojciech Gielecki
Wilhelm Bruchnalski (Lwów)	Tadeusz Grabowski
Ignacy Chrzanowski	Ignacy Halpern (Warszawa)
August hr. Cieszkowski (Poznań)	Władysław Heinrich
Zofia Daszyńska-Golińska	Władysław Horodyski
Michał Dziewicki	Ludwik Janowski
Samuel Dickstein (Warszawa)	Józef Kallenbach (Lwów)

Józef Korzeniowski
Stanisław Krzyżanowski
Jan Łukasiewicz (Warszawa)
Ks. Konstanty Michalski
Henryk Merczyng (Petersburg)
Kazimierz Morawski
Ks. Idzi Radziszewski (Włocławek)
Tadeusz Sinko

Władysław Smoleński (Warszawa)
Michał Sobeski
Józef Ujejski
Mściśław Wartenberg (Lwów)
Władysław Weryho (Warszawa)
Stanisław Windakiewicz
Władysław Witwicki (Lwów)

C) Na Wydziale matematyczno-przyrodniczym.

I. Komisya fizyograficzna.

Przewodniczący:

Maryan Raciborski

Sekretarz:

Władysław Kulczyński.

Członkowie:

Leopold Adametz (Wiedeń)
Klaudysz Angerman (Boguchwała)
Ernest Bandrowski
Franciszek Bartonec (Haj)
Jan Bayger (Lwów)
Ludwik Birkenmajer
Jan Blauth (Lwów)
Józef Maryan Bocheński
Zygmunt Bośniacki (San Giuliano pod Pisą)
Julian br. Brunicki (Podhorce)
Józef Brzeziński (Prądnik Czerwony)
Odo Bujwid
Franciszek Chłapowski (Poznań)
Andrzej Chramiec (Zakopane)

Napoleon Cybulski
Bronisław Antoni Dębski (Wólka Przybojewska, p. Zakroczym)
Franciszek Drobnik
Emil Dunikowski (Lwów)
Henryk Dziedzicki (Warszawa)
Władysław Dziewulski
Józef Dziędzielewicz (Lwów)
Albin Fleszar (Lwów)
Tadeusz Garbowski
Emil Godlewski
Emil Godlewski młodszy
Walery Goetel
Stanisław Goliński
Władysław Gorczyński (Warszawa)

- | | |
|---------------------------------------|---|
| Jan Grochmalicki (Lwów) | Czesław Kuźniar |
| Józef Grzybowski | Wiktor Kuźniar |
| Leon Guńkiewicz (Wadowice) | Stanisław Lencewicz (Warszawa) |
| Bronisław Gustawicz | Jan Lewiński (Warszawa) |
| Roman Gutwiński | Henryk Lgocki (Kijów) |
| Franciszek Hann (Bochnia) | Flora Lilienfeldówna (Lwów) |
| Julian Hawryśiewicz (Ożydów, Galicya) | Mieczysław Limanowski (Warszawa) |
| Ludwik Hildt (Warszawa) | Michał Lempicki (Dąbrowa) |
| Jan Hirschler (Lwów) | Jarosław Łomnicki (Lwów) |
| Jan Holobek (Wiedeń) | Czesław Łopuski (Warszawa) |
| Henryk Hoyer | Walery Łoziński |
| Bolesław Hryniewiczcki (Odessa) | Stanisław Małkowski |
| Leopold Jacobi (Pilzno) | Aleksander Matuszewski (Słupca p. Kaliszem) |
| Edward Janczewski | Władysław Mierzejewski |
| Jan Jarosz | Stanisław Minkiewicz (Dublany) |
| Ferdynand Jastrzębski | Józef Morozewicz |
| Stefan Jentys | Konrad Mościcki |
| Wincenty Józef Karpiński (Lwów) | Bolesław Namysłowski |
| Andrzej Kędzior (Lwów) | Edward Niezabitowski (Nowy Targ) |
| Eugeniusz Kiernik | Julian Niedźwiedzki (Lwów) |
| Waleryan Klecki | Jan Nowak (Lwów) |
| Stanisław Klemensiewicz (Nowy Sącz) | Leon Nowakowski (Czernichów) |
| Stanisław Kontkiewicz (Warszawa) | Aleksander Nowicki |
| Stefan Kopeć | Józef Nusbaum (Lwów) |
| Andrzej Kornella (Lwów) | Stanisław Olszewski (Lwów) |
| Piotr Koroniewicz (Warszawa) | Józef Orłowski (Łuczyńczyk, p. Niemierze) |
| Ignacy Kosiński (Warszawa) | Józef Paczowski (Cherson) |
| Mieczysław Kowalewski (Dublany) | Władysław Pawlica |
| Stefan Kreutz | Feliks Piestrak (Wieliczka) |
| Seweryn Krzemieniewski (Dublany) | Adam Piwowar (Ząbkowice) |
| Władysław Kulczyński | Wilhelm Pokorny (Lwów) |
| | Władysław Poliński |

Józef Mikułowski-Pomorski (Warszawa)	Władysław Szafer (Lwów)
Wiktor Poźniak (Lwów)	Kazimierz Szafnagel (Wilno)
Konstanty Proszyński (Ustroń, pow. słucki)	Władysław Szajnocha
Maryan Raciborski	Jan Sztolcman (Warszawa)
Antoni Rehman (Lwów)	Kazimierz Szule (Dublany)
Wojciech Rogala (Lwów)	Wawrzyniec Teisseyre (Lwów)
Kazimierz Rogóyski (Mydlniki)	Józef Trzebiński (Warszawa)
Eugeniusz Romer (Lwów)	Seweryn Udziela (Podgórze)
Józef Rostański	Franciszek Vetulani (Lwów)
Kazimierz Rouppert	Henryk Walter
Zygmunt Rozen	Stanisław Weigner
Jan Rychlicki (Lwów)	Herkulan Weigt
Bronisław Rydzewski (Lwów)	Zygmunt Weyberg (Lwów)
Józef Ryzner	Henryk Wielowieyski
Ludomir Sawicki	Borys Wigilew (Zakopane)
Fryderyk Schille (Podhorce obok Stryja)	Ferdynand Wilkosz
Antoni Schimitzek (Siersza)	Edward Windakiewicz (Wiedeń)
Michał Siedlecki	Tadeusz Wiśniowski (Lwów)
Józef Siemiradzki (Lwów)	Eustachy Wołoszczak (Wiedeń)
Tadeusz Sikorski	Jadwiga Wołoszyńska (Lwów)
Ludwik Sitowski	Zygmunt Wóycicki (Lwów)
Jerzy Smoleński	Kazimierz Wójcik
Stanisław Smreczyński	Antoni Wróblewski (Lwów)
Jan Śnieżek	Jan Wysogórski (Wrocław)
Stanisław Sokołowski (Lwów)	Józef Zaborski (Stanisławów)
Jan Stach	Edmund Załęski (Górka Naro- dowa)
Stefan Stobiecki	Hugo Zapalowicz (Lwów)
Bolesław Strzeszewski (Płock)	Bronisław Znatowicz (Warsza- wa)
Leon Syroczyński (Lwów)	Rudolf Zuber (Lwów)
	Antoni Józef Żmuda

Prace tej Komisji są rozdzielone na 4 sekcje pod kierunkiem:
1) *meteorologiczna*, vacat; 2) *geologiczna*, prof. Morozewicza;
3) *botaniczna*, prof. Raciborskiego; 4) *zoologiczna*, prof. Kul-
czyńskiego.

II. Komisya antropologiczna.

Przewodniczący:

Napoleon Cybulski.

Sekretarze:

Włodzimierz Demetrykiewicz.

Seweryn Udziela.

Członkowie:

Jan Baudouin de Courtenay (Petersburg)	Zdzisław Jachimecki
Jan Biela (Drohobycz)	Józef Jira (Praga)
Piotr Bieńkowski	Józef Kantor (Jarosław)
Gerson Blatt (Lwów)	Feliks Kopera
Michał Brensztejn (Wilno)	Kazimierz Kostanecki
Franciszek Bujak	Ludwik Krzywicki (Warszawa)
Franciszek Bylicki	Leonard Lepszy
Ks. Kazimierz Chmielecki (Wapcz, Prusy zach.)	Jan Łoś
Stanisław Ciechanowski	Erazm Majewski (Warszawa)
Stan. Ciszewski (Warszawa)	Leonard Masing (Dorpat)
Napoleon Cybulski	Karol Mátyas (Bochnia)
Adolf Černy (Praga)	Ernest Muka (Freiberg w Sa- ksonii)
Stanisław Jan Czarnowski (Mie- chów)	Czesław Neymann (Winnica Podolska)
Jan Czekanowski (Lwów)	Kazimierz Nitsch
Włodzimierz Demetrykiewicz	Lubor Niederle (Praga)
Stanisław Dobrzycki (Fryburg szwaj.)	Władysław Olechnowicz (Czar- na Struga ad Warszawa)
Tadeusz Dowgird (Kowno)	Tadeusz Pilat (Lwów)
Bolesław Ęrzepki (Poznań)	Bronisław Piłsudski
Michał Federowski (Podol, gub. wileńska)	Stanisław Poniatowski (Warsza- wa)
Wojciech Grzegorzewicz (Lwów)	Zygmunt Radziwiński (Lwów)
Bronisław Gustawicz	Jan Rozwadowski
Henryk Hoyer	Józef Rostafiński
Julian Talko-Hryncewicz	Leon Rutkowski (Płońsk, gub. warszawska)

Aleksander Saloni (Stanisławów)	Maryan Udziela (Gródek Jagielloński)
Jerzy Sauerwein (Chrystiania)	Seweryn Udziela (Podgórze)
Ludwik Stieda (Giessen)	Leon Wachholz
Kazimierz Stołyhwo (Warszawa)	Zygmunt Wolski (Warszawa)
Jan Świętek	Adam Wrzosek
Wandalin Szukiewicz (Nacza, Ejszyszki, gub. wileńska)	Adam Zakrzewski (Warszawa)
Włodzimierz Tetmajer (Bronowice)	Roman Zawiliński
Józef Tretiak	Stanisław Zdziarski (Lwów)
	Čeněk Zibrť (Praga)
	Michał Żmigrodzki (Sucha)

III. Komisya bibliografii nauk matematycznych i przyrodniczych.

Przewodniczący:

Władysław Natanson.

Zastępca Przewodniczącego:

Władysław Kulczyński.

Sekretarz:

Stefan Fabiani.

Członkowie:

Ernest Bandrowski	Stefan Fabiani
Adolf Beck (Lwów)	Jan Franke (Lwów)
Ludwik Birkenmajer	Emil Godlewski sen.
Tadeusz Browicz	Emil Godlewski iun.
Franciszek Chłapowski (Poznań)	Lucyan Grabowski (Lwów)
Stanisław Ciechanowski	Józef Grzybowski
Napoleon Cybulski	Władysław Heinrich
Włodzimierz Demetrykiewicz	Antoni Hoborski
Samuel Dickstein (Warszawa)	Henryk Hoyer
Władysław Dziewulski	Maryan Jakowski (Warszawa)
Józef Eismund (Warszawa)	Wład. Janowski (Warszawa)
Tadeusz Estreicher (Fryburg szwajc.)	Edward Janczewski
	Stefan Jentys
	Leon Klecki

Waleryan Klecki	Eugeniusz Romer (Lwów)
Kazimierz Kostanecki	Józef Rostański
Stefan Kreutz	Józef Rychter (Lwów)
Seweryn Krzemieniewski (Dublany)	Bronisław Sawicki (Warszawa)
Antoni Kuczyński (Warszawa)	Julian Schramm
Władysław Kuleczyński	Michał Siedlecki
Wiktor Kuźniar	Jan Sosnowski (Warszawa)
Leon Marchlewski	Władysław Szajnocha
Stanisław Maziarski	Stanisław Tołłoczko (Lwów)
Józef Morozewicz	Jan Tur (Warszawa)
Władysław Natanson	Stanisław Wroński (Warszawa)
Julian Nowak	Jan Zaleski (Petersburg)
Bronisław Pawlewski (Lwów)	Stanisław Zaremba
Adam Prażmowski	Jan Zawidzki (Dublany)
Jan Pruszyński (Warszawa)	Bronisław Znatowicz (Warszawa)
Kazimierz Rogoński (Mydlniki)	Kazimierz Żorawski

IV. Komisya historyi nauk matematyczno-przyrodniczych.

Przewodniczący :

Józef Rostański.

Sekretarz :

Adam Wrzosek.

Członkowie :

Józef Bieliński (Warszawa)	Tadeusz Estreicher (Fryburg szwajc.)
Ludwik Birkenmajer	Jan Nep. Franke (Lwów)
Włodzimierz Bugiel (Paryż)	Franciszek Fuchs
Franciszek Bujak	Franciszek Giedroyć (Warszawa)
Franciszek Chłapowski (Poznań)	Ks. Feliks Hortyński
Stanisław Ciechanowski	Edward Janczewski
Isak Collijn (Upsala)	Ludwik Janowski
Ks. Konstanty Czaykowski	
Samuel Dickstein (Warszawa)	

Antoni Karbowski
Aleksander Kraushar (Warszawa)
Feliks Kucharczyński (Warszawa)
Jan Lachs
Henryk Merczyng (Petersburg)
Władysław Natanson
Stefan Pawlik (Dublany)

Józef Peszke (Warszawa)
Józef Rostafiński
Władysław Szumowski (Lwów)
Jan Tur (Warszawa)
Adam Wrzosek
Władysław Zahorski (Wilno)
Jan Zawadzki (Dublany)

Stacya naukowa w Paryżu.

Biblioteka Polska (6, Quai d'Orléans).

Komitet miejscowy: Książe Adam Czartoryski — przewodniczący; Władysław Mickiewicz — sekretarz; Bronisław Kozakiewicz — podskarbi; Tadeusz Chojecki, Witold Hryniewicki, Józef hr. Przeździecki, Józef Skrochowski, Gustaw br. Taube, Dyonizy Zaleski, Władysław hr. Zamojski.

Kustosz: Władysław Strzembosz.

Bibliotekarz: Józef Ruffer.

BIBLIOTEKA AKADEMII.

Bibliotekarz: Stanisław Zachorowski.

Zastępca Bibliotekarza: Helena d'Abancourt.

BIURO AKADEMII.

Według § 23 Statutu Biuro Akademii znajduje się pod zarządkiem Sekretarza Generalnego.

SKŁAD.

Adjunkt: Józef Rydel.

Zastępca adjunkta: Stefan Fabiani.

Podskarbi: Vacat.

Rachmistrz: Edward Pompa.

Sprzedaż wydawnictw znajduje się
w Księgarni Gebethnera i Spółki w Krakowie (Rynek główny).

Wózny Akademii: Ludwik Słowiński i czterech pomocników.

BIURO KRAJOWE

Województwo Lubelskie
Urząd Wojewódzki
ul. Świdnicka 1
20-031 Lublin

SKŁAD

- Prezydent Województwa Lubelskiego
- Wiceprezydent Województwa Lubelskiego
- Przewodniczący Wojewódzkiej Rady Narodowej
- Wiceprzewodniczący Wojewódzkiej Rady Narodowej

Wojewódzka Rada Narodowa

W skład Wojewódzkiej Rady Narodowej wchodzi 15 radnych, z których 10 jest wybieranych przez obywateli województwa, a 5 przez Sejmik województwa. W skład Rady wchodzi również 10 przedstawicieli samorządów terytorialnych województwa.

Wojewódzka Rada Narodowa

W skład Wojewódzkiej Rady Narodowej wchodzi 15 radnych, z których 10 jest wybieranych przez obywateli województwa, a 5 przez Sejmik województwa.

POSIEDZENIE PUBLICZNE
AKADEMII UMIEJETNOŚCI

10 października 1918

Wydawnictwo Naukowe PWN

<http://rcin.org.pl>

PRZEMOWIENIE
POSIEDZENIE PUBLICZNE
AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI

dnia 10 czerwca 1916.

POSIEDZENIE PUBLICZNE
AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI

data 10 czerwca 1916

Wydawnictwo Państwowe

I.

PRZEMÓWIENIE

PREZESA J. E. STANISŁAWA Hr. TARNOWSKIEGO.

Najprzewielebniejsi Księża Biskupi!

Dostojne Zgromadzenie!

Od dwóch lat nie mogła Akademia odbyć publicznego posiedzenia, a zdarza się raz pierwszy, że to posiedzenie zagaja Prezes Akademii sam: dotąd zawsze zagajał je z upoważnienia Arcyksięcia Protektora. Tego Akademia niema. Jego tragiczny zgon przed dwoma laty, mord spełniony na osobie Arcyksięcia Franciszka Ferdynanda stał się początkiem tych walk, które od dwóch lat znosimy. Straszne dwa lata. Trzęsienie ziemi pod całą jedną częścią świata, wojna, jakiej podobno nie było nigdy; jedna połowa Europy walczy z drugą, od Morza Północnego do Egejskiego, od wybrzeży Bałtyku do Alp; nieszczęść i boleści bez liku i bez miary, a nad tem wszystkim dopiero ciężkie brzemię troski, kiedy się to skończy i jak? Ważą się losy świata, ważą się losy nasze. Ufa się i wierzy, że Bóg na szali swojej sprawiedliwości przeważy je na dobrą stronę; ale z otu-

chę patrząc w przyszłość, w terażniejszości przebywa się ciężkie czasy.

Że Akademia w roku 1915 nie mogła odbyć publicznego posiedzenia, to rzecz prosta. Jej członkowie nawet nie byliby mogli się zjechać. Ale dziwniejsze jest to, że w takich warunkach ona czynności swoich nie przerwała, nie ustała w nich ani na chwilę, robiła co mogła, i zrobiła dużo. A co za warunki! Dochody uszczuplone, urzędnicy administracyjni i wielu współpracowników na wojnie; z członków Akademii wielu po świecie, a jednak praca szła i plony swoje przyniosła. Jakie, co się przez te dwa lata wydało i zrobiło, to znajdzie się w sprawozdaniu Sekretarza Generalnego. Ja pozwolę sobie ogólnie tylko wskazać, że Akademia złożyła — zwłaszcza jej Zarząd — dowód żywotności, usilności, poczucia obowiązku, poświęcenia, który jej słuszenie za zasługę poczytanym być powinien.

Jakim sposobem Akademia zdołała tak spełniać swoje zadania, tak wystarczyć swoim zobowiązaniom? Na te pytania odpowiem, jeżeli rzucę okiem na stanowisko, jakie zajęła, na drogę, jaką sobie wytknęła, na sposoby, jakimi się posługiwała.

Przedewszystkiem wiedziała to, że ze swego założenia i celu powinna trzymać się zdala od wszelkiej polityki, unikać wszystkiego, coby ją mogło wciągnąć choćby w sam pozór tylko politycznych czynności czy bieżących spraw albo sporów. Nad zamętem tych bieżących politycznych spraw czy walk, zawikłanych, zmiennych, namiętnych, nauka unosi się w górze spokojna, od nich niezależna, swojemu celowi jedynie służąca. Ona wie, że te walki kiedyś staną przed jej try-

bunałem, a ona wyciągnie z nich naukę, prawdę i sąd swój nad nimi wypowie. Ale w chwili walk ona się do nich nie miesza, na żadną stronę się nie chyli, czynną w nich być nie chce i nie powinna. Taką regułę nadała sobie Akademia, taką postawę przyjęła i zachowała.

To pierwiastek zasadniczy jej zachowania się w ciągu tych lat. Obok niego są inne, natury więcej praktycznej. Im mniej ludzi, im mniej zwykłych pracowników i pomocników, tem większa, tem naglejsza potrzeba, żeby tych ludzi naukowych, jacy zostali, jacy są, łączyć, skupiać, zużytkować do naukowej pracy. I znowu podziwiać, jak się to udało, jak nikt się nie usuwał, każdy stawał do apelu, każdy brał na siebie część potrzebnej pracy, i każdy swoją część wykonał. Ile w tem dobrej woli, ile uczucia obowiązku, naukowego i obywatelskiego!

A dalej, jeszcze taki sposób praktyczny, a niezmiernie trudny. Warunki pracy bardzo uciążliwe, krępowane na każdym kroku, przeszkody i trudności większe, mniejsze, w ważniejszych czy drobniejszych sprawach, bez ustanku, bez przerwy, bez chwili wytchnienia. Waleczyć z nimi, usuwać je, przewycięzać, nie raz, nie dwa, nie dziesięć: ale sto i tysiąc razy: bo kiedy jedna taka trudność przeszła, na jej miejsce staje dziesięć nowych. Jakiej trzeba cierpliwości, jakiej mocy, jakiego panowania nad sobą, żeby panować nad tym nawałem trudności i przykrości, który napływa ciągle a nie ustaje nigdy.

Akademia miała — jej Zarząd zwłaszcza — te cnoty roztropności, cierpliwości, wytrwałości. Zkąd je

wzięła? w czym je czerpała? W swoim uczuciu obowiązku, w swoim jego zamięłowaniu, w swojej zdolności poświęcenia.

A te skąd?

Z duszy ludzi, z ich miłości swojej sprawy, z ich ufności i wiary, że cokolwiek przynosi dzień dzisiejszy, jakiegokolwiek jego udręczenia i boleści, jutro przyniesie przyszłość lepszą; a co się dziś zasięwa w pocie czoła, w potokach łez i krwi, to wyda plon, który kiedyś zbierać się będzie w pokoju i błogosławieństwie.

Nagroda z fundacyi ś. p. Erazma i Anny Jerzmanowskich w roku 1915 przyznana była przez Zarząd Akademii — na podstawie pozwolenia najwyższej władzy fundacyjnej — a za jednogólną zgodą wszystkich w Krakowie obecnych członków, Księżu Biskupowi Krakowskiemu Adamowi Sapieżu. Inaczej być nie mogło. W tych czasach strasznych nikt nie wziął do serca tych nieszczęść, tych nędz, tych boleści, nikt ich nie kołł litościwiej, skuteczniej, w szerszych rozmiarach, jak to prawdziwie ojcowskie, kapłańskie, pasterskie serce. Cały kraj błogosławił tę miłosierną opiekę; a Akademia, tem samem wdzięcznem uczuciem wiedzona, kiedy miała w swoim ręku nagrodę za uczynki humanitarne, miłosierne, nie mogła w tym roku nieszczęść użyć jej inaczej, jak złożyć ją w hołdzie u stóp dobrego Pasterza.

W roku obecnym nagroda z fundacyi im. Jerzmanowskich przyznana została Henrykowi Sienkiewiczowi.

Pół wieku temu, mniej więcej, po nowych wielkich nieszczęściach naszych, upominał Pius IX, że narodowi polskiemu potrzeba wytrwałości, cierpliwości, roztropności. Akademia tych słów nie słyszała, nie my-

ślała o nich, ale tę naukę miała w sercu. W wytrwałości, w cierpliwości, w roztropności, przeżyła te ciężkie dwa lata, z pożytkiem dla nauki i społeczeństwa, nie bez zasługi dla siebie. Oby to było dobrą wróżbą.

Losy świata się ważą i nasze. Ten huk dział, co się zewsząd rozlega, czy on nie znaczy, że „rozgrzmiał się sąd w niebie?“ A na te słowa Krasińskiego odzywa się z daleka, z przed wieków, głos innego poety, Kochanowskiego, i mówi :

„Siła Bóg może odmienić w godzinie
a kto mu kolwiek ufa nie zaginie“.

II.

Sprawozdanie Sekretarza Generalnego z czynności Akademii od kwietnia 1914 do kwietnia 1916.

W dwuletnim okresie, objętym przez niniejsze sprawozdanie, ubyło z grona członków Akademii dziewięciu. Ubył też ostatni członek nadzwyczajny naszej Instytucyi.

Najbardziej ucierpiał Wydział historyczno-filozoficzny, który utracił członków pięciu, gdy Wydziały filologiczny i matematyczno-przyrodniczy zmniejszyły się każdy o członków dwóch.

Ś. p. Karol Hadaček, Profesor Uniwersytetu we Lwowie, członek korespondent Wydziału filologicznego od roku 1909, zmarł w pierwszych miesiącach wojny. Uprawiał archeologię klasyczną i prehistoryę. W każdym z tych kierunków odznaczał się niezwykłym talentem i wielką pracowitością. Ostatnie jego dzieło „Osada przemysłowa w Koszyłowcach z epoki eneolitu“ ukazało się przed nastaniem czasów wojennych. Ś. p. Prof. Hadaček przedsiębrał wiele poszukiwań przedhistorycznych na terenie Galicji wschodniej, gdzie także rozwijał sku-

teczną działalność jako konserwator. Przygotowywał obszerny artykuł z zakresu prehistorii do „Encyklopedyi polskiej“. Wobec małej liczby uczonych, poświęcających się w Polsce badaniom archeologicznym i prehistorycznym, strata tak dzielnego uczonego, jakim był ś. p. Karol Hadaczek, jest dla Akademii i wogóle dla nauki polskiej bardzo bolesna.

Ś. p. Stojan Novaković, członek czynny zagraniczny Wydziału filologicznego od r. 1891, był dobrze znanym uczonym na polu nauk słowiańskich. Później poświęcił się polityce i zajmował wybitne stanowiska w rządzie swego kraju i w dyplomacyi.

Ś. p. ks. Stefan Pawlicki, członek czynny krajowy Wydziału historyczno-filozoficznego od r. 1891 a korespondent już od r. 1884, był jedną z gwiazd Uniwersytetu Jagiellońskiego i naszej Akademii. Uczony szerokiej miary, uprawiający prócz filozofii wiele jeszcze nauk pokrewnych; jak mało kto obeznany z literaturą klasyczną i nowoczesną, był ś. p. ks. Pawlicki niepospolitym typem uczonego, dla którego ustawiczne obcowanie z zagadnieniami naukowemi przedstawiało główny interes życia. Filozof z zawodu, ks. Stefan Pawlicki nie tylko w świetnych książkach i rozprawach szerzył kult dla wielkich myślicieli przeszłości, ale sam osobiście się do nich całym kierunkiem życia i umysłowości wciąż upodabniał. W rozmowach nie mniej pouczający, jak w ogłaszanych przez siebie dziełach, ks. Stefan Pawlicki miał wciąż na ustach Platona, Arystotelesa, Cyce-rona i Senekę. Otaczał się z chęcią młodzieżą uniwersytecką i utrzymywał z dawnymi uczniami długotrwałe stosunki. Łącznikami były zawsze dyskusye filozoficzne,

w których niemal do końca życia Zmarły zajmował stanowisko pogodnego i doświadczonego mentora. Niezwykła pogoda, życzliwość i przedmiotowość nie były u ks. Pawlickiego jedynie przygodnym darem duchowym, ale stanowiły rezultat przeniesienia na własną osobę wszystkich szlachetnych sugestyi, które Zmarły mógł zaczerpnąć w ciągłej lekturze swych wielkich przyjaciół z przeszłości — filozofów greckich i rzymskich. Zamiłowany w nauczaniu uniwersyteckiem, niemal do końca, mimo choroby, odbywał wykłady, a wykłady te, nigdy suche i szablonowe, przedstawiały się jako możliwie najbardziej interesujące konferencye, w których wysoki naukowy poziom nie na tem nie cierpiał, że prelegent uwzględniał wciąż bieżące kwestye i starał się audytorjum swoje utrzymać w naprężeniu i usprawiedliwionej ciekawości. Ks. Stefan Pawlicki był nie tylko wielkim uczonym, był ponadto dobrym człowiekiem. A dobroć jego wynikała z jego nauki, z jego zasadniczych poglądów na społeczeństwo i z jego miłości dla kolegów i młodzieży uniwersyteckiej. Pamięć jego wielkiej osobistości z pewnością nie zaniknie.

Ś. p. ks. Edward Likowski, Arcybiskup Gnieźnieńsko-Poznański, Prezes Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu, członek czynny zagraniczny Wydziału historyczno-filozoficznego od r. 1887, zyskał sobie przez szereg wybitnych prac pierwszorzędne stanowisko wśród historyków Kościoła polskiego. Prócz ogłoszonych i znanych dobrze każdemu książek ks. Arcybiskupa Likowskiego wspomnieć należy, że przedsięwziął on szeroko założone badania n. p. nad ustawodawstwem synodalnem w Polsce — niestety odpowiedzialne stanowisko, jakie

ks. Edward Likowski zajmował bądź jako Biskup-Suffragan poznański, bądź następnie jako Arcybiskup Gnieźnieńsko-Poznański, nie pozwoliły Zmarłemu w tym stopniu, jak pierwotnie zamierzał, badania naukowe, do których posiadał wszelkie kwalifikacje, ubrać w formę do druku gotowych utworów. Zawsze jednak wpływ ks. Arcybiskupa był dla szerzenia się nauki w Dzielnicy poznańskiej bardzo dobroczynny a Akademia niejednokrotnie korzystała z gotowości, z jaką konieczne do wydawnictw akademickich źródła rękopiśmienne oddawał do dyspozycyi uczonym, przez naszą instytucję poleconym. Zaszczytne stanowisko Prezesa Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu nie mogło być godniejszej Osobie powierzone.

Ś. p. Antoni Randa, niegdyś Profesor Uniwersytetu w Pradze, później Minister, był członkiem czynnym zakrajowym Wydziału historyczno-filozoficznego od r. 1878. Należał do najwybitniejszych współczesnych znawców prawa cywilnego a austriackiego w szczególności. Imię jego w świecie naukowym zbyt jest znane, ażeby należało zasługi jego szczegółowo podnosić. Z światem naukowym polskim zetknął się ś. p. Randa w czasie jubileuszu Uniwersytetu Jagiellońskiego, w którym osobście współuczestniczył.

Ś. p. Jaromir Čelakovský, Profesor Uniwersytetu w Pradze, członek czynny zakrajowy Wydziału historyczno-filozoficznego od r. 1907 a członek korespondent od r. 1902, pochodził z rodziny, która wydała, prócz znanego poety czeskiego, jeszcze kilku uczonych pierwszorzędnej miary. Ś. p. Čelakovský uprawiał dziedzinę historyi prawa czeskiego. Był niegdyś urzędnikiem ar-

chiwalnym i posiadał wielkie znawstwo w rękopisach i dokumentach. Był pierwszorzędnym wydawcą i znakomitym badaczem, a prócz stosunków czeskich znał dobrze także i inne kraje słowiańskie, między innymi także i Polskę. W Krakowie wielokrotnie przebywał i z całym szeregiem uczonych polskich pozostawał w naukowym zetknięciu.

Ś. p. Józef Milewski, niegdyś Profesor ekonomii politycznej na Uniwersytecie Jagiellońskim, był członkiem korespondentem Wydziału historyczno-filozoficznego od r. 1896. Obdarzony wielkimi zdolnościami i świetnym darem wymowy nie poprzestał na licznych pracach, które zyskały wielkie powodzenie, i na wykładach, w których porywał pięknem przedstawieniem przedmiotu, ale ponadto oddawał się życiu politycznemu i bieżącym sprawom krajowym. Dwutomowe dzieło o polityce ekonomicznej, napisane wspólnie z Prof. Czerkawskim, zajmuje najwybitniejsze miejsce w jego produkeyi literackiej.

Ś. p. Karol Olszewski, członek czynny krajowy Wydziału matematyczno-przyrodniczego od r. 1896 a korespondent od r. 1888, zyskał rozgłosną sławę przez swoje badania w dziedzinie skraplania gazów. Imię jego u nas i za granicą jest tak powszechnie znane, że zbytecznym byłoby szczegółowo działalność jego przypominać. Mniej jednakowoż jest znane, że ś. p. Olszewski nie tylko był znakomitym uczonym, ale prawdziwym obywatelom swej Ojczyzny. Dowodem tego jest okoliczność, że prawie cały swój majątek za życia przekazał Akademii Umiejętności, przeznaczając dochody od bardzo znacznego funduszu na popieranie badań w zakresie chemii.

Ś. p. Karol Władysław Rothert, niegdyś Profe-

sor Uniwersytetu w Odessie, był członkiem czynnym zagranicznym Wydziału matematyczno-przyrodniczego od r. 1912 a korespondentem od r. 1899. Ś. p. Rothert położył ogromne zasługi na polu fizjologii i anatomii roślin i zyskał sobie przez swoje liczne prace gorące uznanie w świecie naukowym zagranicznym i polskim. W pracach Akademii brał czynny udział a Uniwersytet Jagielloński starał się go pozyskać na profesora botaniki.

Ś. p. Maciej Leon Jakubowski, b. Profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego a jako członek Towarzystwa naukowego krakowskiego członek nadzwyczajny naszej Instytucji. Zmarły był osobistością w Krakowie niezwykle popularną, a to tak jako znakomity lekarz praktyczny, wybitny profesor oraz jako filantrop, któremu zawdzięczają swoje istnienie tak pożyteczne zakłady jak Szpital św. Ludwika i Kolonie wakacyjne w Rabce. Ś. p. Maciej Jakubowski godnie reprezentował tradycję dawnego Towarzystwa naukowego, z którego Akademia nasza wyrosła.

Z funduszu na wydawnictwo podręczników przyrodniczych ukazał się Prof. Leona Marchlewskiego: „Podręcznik do badań fizjologiczno-chemicznych. Metody fizyczne, ogólno-chemiczne i analiza moczu“, oraz ukończony został II-gi tom „Anatomii człowieka“ ś. p. Prof. Adama Bochenka, przygotowany do druku przez Prof. St. Ciechanowskiego. Tegoż dzieła drukuje się pospiesznie tom III-ci oraz drugie wydanie wyczerpanego zupełnie tomu I-go; kierunek tego wydawnictwa powierzył Zarząd Akademii Prof. Ciechanowskiemu.

Z funduszu na wydawnictwo podręczników humanistycznych ukazały się następujące dzieła: 1. Prof. Jan Łoś: „Przegląd językowych zabytków staropolskich do r. 1543“; 2. Prof. Witold Rubeżyński: „Zarys etyki“; 3. Prof. Stanisław Wróblewski: „Zarys wykładu prawa rzymskiego“.

Nakładem funduszu im. Włodzimierza Spasowicza ogłoszone zostały:

1. „Anonymi Descriptio Europae Orientalis“ edidit Dr. Olgierd Górka; 2. Kleczkowski Adam. Rejestr budowy galeony. Zabytek z r. 1572; 3. Malinowski Bronisław. Wierzenia pierwotne i formy ustroju społecznego; 4. Morawski Kazimierz. Vergilius i Horatius; 5. Na ukończeniu jest książka Dr. Jana St. Bystronia: Polskie zwyczaje żniwiarskie.

Kosztem funduszu im. Nestora Bucewicza ukazały się: 1. Halecki Oskar. Ostatnie lata Świdrygiełły i sprawa wołyńska za Kazimierza Jagiellończyka; 2. Halecki Oskar. Przyłączenie Podlasia, Wołynia i Kijowszczyzny do Korony w r. 1569; 3. Handelsman Marcei. Rezydenci Napoleońscy w Warszawie. 1807—1813; 4. Szykowski Maryan. Schiller w Polsce. Studium historyczno-porównawcze.

Nakładem fund. wydawniczego fund. ś. p. Wiktora Osławskiego ukazała się, zapowiadana w ostatnim sprawozdaniu, praca Prof. A. Szelągowskiego p. t. „Wici i Topory. Studium nad genezą i znaczeniem godel polskich i zawołań“, i praca Dra Stanisława Zachorowskiego p. t. „Jakób, biskup płocki, jego działalność ustawodawcza i organizacyjna 1396—1425“.

Nadto ukazało się z funduszu im. Mikołaja Reya,

zapowiedziane popularne wydanie „Zwierciadła“ M. Reya w dwóch tomach, w opracowaniu pp. Prof. J. Czubka, Ign. Chrzanowskiego i J. Łosia.

Komitet dla dziejów Polski porozbiorowych. Ukazał się w druku „Pamiętnik r. 1830/31 i Kronika Pamiętnikowa (1787—1831) Pułkownika Franciszka Salezego Gawrońskiego“ (Kraków 1916) — wydany przez Prof. Jana Czubka.

W druku znajdują się wydawnictwa:

- a) „Pomniki prawa publicznego Rzeczypospolitej Krakowskiej (1815—1818)“ pod kierunkiem Prof. W. Tokarza.
- b) „Materyały do dziejów Komisji Rządzącej z r. 1807 (Protokoły i uchwały)“, wydawane przez Prof. Michała Rostworowskiego.

Postępują wreszcie naprzód przygotowania do wydawnictw:

- a) „Z papierów Lubeckiego“ w opracowaniu Prof. Stanisława Smolki.
- b) „Aktów dotyczących wypadków z r. 1861—1863 ze szczególnem uwzględnieniem działalności Margr. Wielopolskiego“ pod kierunkiem Prof. Szymona Askenazego.

Encyklopedia polska. Po ukazaniu się dwóch tomów, poświęconych językowi polskiemu, które wyszły z końcem roku 1914, rozpoczęto druk tomów XXI i XXII, które obejmą historję literatury polskiej. Pierwszy z tych tomów jest już wydrukowany i składa się z prac pp. Tarnowskiego, Bruchnalskiego, Sinki, Chlebowskiego, Brücknera, Chrzanowskiego i Kallenbacha (łącznie 35 arkuszy, t. j. 561 stron), dających razem obraz

rozwoju poezji polskiej i polsko-łacińskiej od najdawniejszych czasów aż do dni dzisiejszych. Tom drugi, obejmujący rozwój dramatu, powieści, krasomówna, listów i panegiryków, krytyki artystycznej oraz poezji ruskiej na ziemiach polskich, jest już w druku, tak że oba tomy zapewne niebawem się ukażą. Po ukończeniu ich rozpocznie się druk „Historji politycznej“, na którą przeznaczono trzy tomy.

Komitet do wydawania pism greckich OO. Kościoła IV wieku kontynuował prace nad ostatecznym przygotowaniem do druku pieśni i mów św. Grzegorza z Nazyanu. Wydał Meletemata patristica tom I-szy (Ioannes Sajdak: *Historia critica scholiastarum et commentatorum Gregorii Nazianzeni. Pars I. Cracoviae 1914, str. 340*), traktujący o scholiastach Grzegorza i ich tradycji rękopiśmiennej. Druga część tej historji krytycznej jest na ukończeniu. Mówi w niej autor o źródłach komentarzy Basiliusza Minimusa (X w.) i Eliasza z Krety (XI w.) i ich wzajemnym do siebie stosunku. Parafrazy pieśni Grzegorza, na których opiera się wydanie samych pieśni, przygotował już do druku prof. L. Sternbach. Opaźniają sam druk jedynie trudności techniczne. Prof. T. Sinko pracuje nad ostateczną redakcją tekstu mów Grzegorza na podstawie kollacyi rękopisów, jakie sam porobił i jakich dostarczyli mu współpracownicy. Praca niezwykle mozolna przez wciągnięcie do aparatu krytycznego starych tłumaczeń syryjskich i armeńskich opażnia się nieznacznie, ale zato podstawa i wartość krytycznego wydania wzrasta niepomiernie. Na chronologię listów Grzegorza rzuci trochę światła przygotowana rozprawa o wzajemnej korespondencyi Grzegorza i Bazylego

Wielkiego. Na tej kanwie, którą da się upleść z całkiem pewnych co do czasu wzmianek, będzie można ułożyć chronologię innych listów Grzegorza z Nazyanzu.

Wydział filologiczny w ciągu dwu lat ostatnich wydał jeden tom Rozpraw (ogólnego zbioru t. LIV, str. 351) i rozpoczął druk tomu LV, na który już odbito arkuszy 10; rozpoczęty zaś przed wojną t. LIII, którego druk z powodu trudności komunikacyjnych potrzeba było na jakiś czas przerwać, doprowadzony został do arkuszy z górą 16. Prócz tego w zakresie Wydziału filologicznego wydano następujące dzieła: 1) Tretiak Józef: „Bohdan Zaleski na tułactwie. Życie i poezya na tle dziejów emigracyi polskiej“. Część II. 1838—1886. Kraków 1914, 8-o, z dwoma portretami, str. VII i 464. 2) Tarnawski Władysław: „O polskich przekładach dramatów Szekspira“. Kraków 1914, 8-o, str. 222, a nadto kilka dzieł wymienionych poprzednio przy osobnych funduszach, których kosztem zostały wydrukowane.

Na posiedzeniach Wydziału filologicznego przedstawiono w ubiegłym dwuleciu następujące prace:

Z zakresu językoznawstwa: Kazim. Nitsch: „Nowe dane o granicach dyalektów polskich“; Mikołaj Rudnicki: „Zmiana rodzaju rzeczowników przy zapożyczeniach“; Kazim. Nitsch: „Z zagadnień polskiej geografii językowej“; Jan Otrębski: „Połączenia dźwięków: s, ś, k, g, gh + s w języku staroindyjskim“; Kleczkowski Adam: „Rekonstrukcja wojennego okrętu polskiego z r. 1570—2“; A. Brückner: „Przyczynki do dziejów języka polskiego“ Serya czwarta; J. Rostafiński: „O nazwach ćwikły, buraków i barszczu“; Łoś Jan i Nitsch Kazim.: „Najnowsze ujęcie stanu wiedzy o jęz. polskim“.

Z zakresu filologii klasycznej: Tadeusz Wałek: „Operacye morskie w czasie wojny lamijskiej“; Kazim. Morawski: „Historya literatury rzymskiej.“ Cz. IV; Tenże: „Quaestiones convivales (studya gastronomiczne nad kuchnią rzymską).

Z dziedziny folkloru i mitologii: Bugiel Włodzimierz: „Jedno z opowiadań ludowych: »Kobieta gorsza od dyabła«“; Schneider Stanisław: „Ze studyów mitologicznych i ludoznawczych“; Sternbach L.: „Przyczynki do mitów o słowiku i jaskółce“. Cz. I i Cz. II.

Z dziedziny etnografii: Bystron Jan St.: „Polskie zwyczaje żniwiarskie“.

Z dziejów literatury i oświaty: Grabowski Tadeusz: „Pojęcia o poezyi u poetów średniowiecznych w Polsce“; Pigoń Stan.: „Symbol »Pani słonecznej« w poezyi Słowackiego“; Grabowski Tad.: „Kazimierz Brodziński i współczesna krytyka literacka“; Turowski Stan.: „Prace Józefa Andrzeja Załuskiego w niewoli moskiewskiej“; Reinhold J.: „Ze studyów nad starofrancuskimi rękopisami. I. Floire et Blanche-flore“; Tretiak Józef: „Bohdan Zaleski na tułactwie“. Życie i poezya. Cz. II. 1838—1886; Łoś Jan: „Nowe wydawnictwo, poświęcone przeglądowi zabytków języka polskiego“; Ujejski Józef: „Ogólny rzut oka na prądy religijne i społeczne wśród emigracyi po r. 1831“; Szyjkowski Maryan: „Schiller w Polsce“ Cz. I; Łoś Jan: „Zarys historycznego rozwoju techniki wiersza polskiego“; Danysz Antoni: „O wychowaniu Zygmunta Augusta“; Tretiak Józef: „Bożena Niemcowa, jej znaczenie w literaturze czeskiej“; Estreicher Stanisław: „Biblioteka tyńiecka w XVI w.“; Chrzanowski Ignacy: „Polska ideologia narodowa od trzeciego rozbioru

aż do powstania listopadowego“; Szykowski Marian: „Edwarda Younga: »Myśli nocne« w poezji polskiej“; Chrzanowski Ignacy: „Źródło klasyczne Grażyny Mickiewicza“; Tenże: „Źródło klasyczne Mnicha Korzeniowskiego“; Grabowski Tad.: „Nowe przyczynki do dziejów pojęcia o poezji u pisarzy wieków średnich i odrodzenia w Polsce“; Tenże: „Ostatnie lata Melecyusza Smotryckiego“; Reinhold J.: „Klasyczne i feudalne pierwiastki w teorii »miłości dwornej« prowansalskich poetów“; Sinko Tadeusz: „Antyk Wyspiańskiego“; Ujejski Józef: „Główne idee w Anhellim Słowackiego“.

Z historii muzyki: Jachimecki Zdzisław: „Muzyka na dworze Władysława Jagiełły i twórczość Mikołaja z Radomia“.

Sprawozdania z podróży naukowych: Kot Stanisław: „Sprawozdanie z podróży naukowej po Francji, Belgii, Szwajcaryi i Niemczech“; Walek T.: „Sprawozdanie z podróży naukowej po Egipcie i Grecyi“; Tomkowicz Stanisław: „Sprawozdanie z podróży konserwatorskiej po Lubelskiem“.

Komisya do badania historii sztuki w Polsce. W ubiegłym dwuleciu ukazały się III i IV zeszyt T. IX „Sprawozdań“ Komisyi, zawierające obok szeregu drobniejszych komunikatów następujące obszerniejsze prace:

Prof. Dra Piotra Bienkowskiego: „Laokoon w Polsce“; Władysława Łuszczkiewicza: „Płaskorzeźba Andrzeja della Robbia w kościele w Łasku“; Adolfa Szyszko-Bohusza: „Warowne zabytki architektury kościelnej w Polsce i na Litwie. Ptkanów, Brochów, Małomożejków, Synkowicze, Supraśl, Wilno“; Prof. Jana Zubrzyckiego:

„Rohatyn miasto królewskie“; Prof. Tadeusza Obmińskiego: „O cerkwiach drewnianych w Galicyi“; Tadeusza Mokłowskiego: „Skit w Maniawie“; ks. Józefa Rokosznego: „Średniowieczne freski w Katedrze sandomierskiej“; Dra Jana Wilusza: „Władysław Łoziński“ (wspomnienie pośmiertne)“; Konstancyi Stępowskiej: „Trzy zabytki snycerstwa polskiego“; Dra Maryana Morelowskiego: „Arras z historią rycerza z łabędziem w kościele ś. Katarzyny w Krakowie“; Dra Władysława Zahorskiego: „Sklep grobowy W. ks. lit. Witolda w Katedrze wileńskiej“.

W r. 1915 opuścił prasę Indeks abecadłowy do IX t. „Sprawozdań“ Komisji.

Jako III tom wydawnictwa Komisji „Zródła do historii sztuki i cywilizacji w Polsce“ ukazały się „Materiały do historii stosunków kulturalnych w XVI w. na dworze królewskim polskim“ w opracowaniu Dra Stanisława Tomkowicza.

Na posiedzeniach Komisji zostały przedstawione następujące referaty:

Z działu historii architektury — Zygmunta Hendla i Józefa Serugi: „Kościół w Łapczycy“; Dra Tadeusza Szydłowskiego 4 referaty: „O zniszczonych wojną pomnikach sztuki na ziemiach polskich“; Dra Stanisława Tomkowicza: „Walentego v. Säbisch nieznanne projekty budowy kościołów na Bielanach, w Kłobucku i Krzepicach“ i (na podstawie zdjęć p. Zygmunta Hendla) „Średniowieczne zabytki w domu l. 23 na rynku krakowskim“; Zygmunta Hendla: „Attyka domu Bonerów w Krakowie“.

Z zakresu historii rzeźby — Prof. Dra Jana Bołoz Antoniewicza: „Lament na grobowcu Krzysztofa Szydło-

wieckiego w Opatowie“ i „Ze studyów nad Witem Stwoszem“.

Z zakresu historii malarstwa — Leonarda Lepszego: „10 kart z albumu Artura Grottera“.

Z dziedziny historii przemysłu artystycznego — Dra Juliana Pagaczewskiego: „Gobeliny z herbem Pogoń w Muzeum XX. Czartoryskich w Krakowie“ i „I. A. Meissonier'a projekt dekoracyi salonu dla ks. Czartoryskiej“.

Do historii sztuki i kultury odnoszą się referaty Dra Stanisława Tomkowicza: „Napis i herb na szkole w Hermanstacie“ (na Śląsku austr.) i „Tablica na zamku biskupim we Frywałdzie“; Adama Chmiela: „Z hełmu wieży maryackiej“; Dra Franciszka Kleina: „Powstanie planu Krakowa w czasie lokacyi bolesławowskiej“; Prof. Dra Jana Ptaśnika: „Wiadomości archiwalne o artystach i rzemieślnikach krakowskich w XIV i XV wieku“.

Komisyja językowa wydała 1-ą część VII tomu swych „Materyałów i prac“. Rozpoczyna się on przedrukiem urywku druku Wietora z r. 1522 („Księgi świętego Augustyna o żywocie krześcijańskim“), znalezionej przez p. A. Chmiela, z uwagami językowemi Prof. Łosia. Dialektologia polska reprezentowana jest przez trzy różnego rodzaju prace: „Dyalekty polskie okolic Rymanowa“ O. Chomińskiego dają szczegółowy obraz mowy grupy wsi, zaniedbywanej dotąd z powodu jej małych napozór różnie od języka literackiego; „Słownik okolicy Czchowa“ ś. p. Wł. Kosińskiego wyróżnia się od innych tego rodzaju prac dążeniem do pełności materyału, choćby skądinąd znanego; „Zapiski gwarowe ze środkowej Galicyi“ K. Nitscha i I. Steina dają przedewszystkiem rzut oka

na ważną wschodnią granicę mazurzenia, będącą po części granicą starszego typu gwar małopolskich. Prace Dra M. Rudnickiego: „*Puck* i jego gniazdo etymologiczne“ i „Jedna z ogólnie-antropofonicznych przyczyn metatezy“ zajmują się — jak widać z tytułów — etymologią i psychologią języka. — Po pewnej przerwie rozpoczęto już dalszy druk obszerną systematyczną pracę S. Agrella, docenta w Lundzie, p. t. „Przedrostki postaciowe czasowników polskich“. Gotowe lub niemal gotowe do druku są: „Małopolska zmiana *ch* w *k* lub *f* (z geografją postaci wyrazów *borsuk* ‘jaźwiec’ i *tchórz*)“ prof. Nitscha, pierwsza z szeregu monografii geograficzno-językowych, mających systematycznie przedstawić te zjawiska gwarowe, które w artykule w „Encyklopedyi polskiej“ Akademii tylko w ogólnych można było podać zarysach; monografie dyalektów i słowniki gwarowe P. Jaworka, E. Klicha, J. Zborowskiego; praca Dra T. Lehra „Zapożyczenia dolno-niemieckie w języku połabskim“. Przygotowuje się do druku: „Słownik dyalektu Wilamowic“ Dra H. Mojmira w opracowaniu lingwistycznym Dra A. Kleczkowskiego; znana ta wyspa językowa niemiecka, choć tak odrębna, należy przecież — zdaje się — do dyalektu śląskiego.

„Tekstów pomorskich czyli słowińsko-kaszubskich“ Dra F. Lorentza wyszedł zeszyt 2-gi (str. 267—608), obejmujący pomorszczyznę południową, t. j. kaszubszczyznę południową i dyalekty przejściowe kaszubsko-zaborskie. Z zeszytu 3-go obejmującego teksty zaborskie, złożono i oddbito arkuszy 5, poczem z przyczyn techniczno-wojennych druk musiano wstrzymać. — Przerwał się też druk „Tekstów cygańskich“ ś. p. I. Kopernickiego.

Dwa językowe tomy „Encyklopedyi polskiej“, jako

pierwsze naukowe ujęcie całości wiedzy o języku polskim, staną się bez wątpienia punktem wyjścia dla prac dalszych, odtąd napewno bardziej systematycznych. I w Komisji nie brak w tym względzie poważnych zapowiedzi, przyczem w niektórych kierunkach — rzecz godna uwagi — wyciągnięto korzyść ze stanu wojennego.

Prof. Nitsch podjął jednomiesięczną wyprawę do obozu jeńców Polaków w Planie (pod Marienbadem), gdzie miał sposobność badania stu kilkudziesięciu przedstawicieli różnych gwar polskich zaboru rosyjskiego. Ponieważ mógł ich wybrać z pośród dwu tysięcy, a więc i upewnić się co do jakości, typowości mowy badanych, przeto rezultat badania podobny jest do rezultatów jakiejś ankiety, przez jednego przedsięwziętej człowieka. Prócz badania systemu gramatycznego, a nawet łatwiej i skuteczniej, można tam było podjąć szersze studia słownikowe; zebrany materiał może stać się zawiązkiem systematycznej pracy nad nowoczesnym słownikiem gwar polskich, którem to wielkim i kosztownym, ale niezbędnym dla języka zadaniem będzie się musiała Komisya w niedalekiej przyszłości zająć. Zapowiedziane wyżej studjum prof. Nitscha jest już wynikiem tej podróży.

P. Z. Paulisz podczas pobytu w Pradze zajął się poszukiwaniem czeskiego pierwowzoru biblii Szarospatackiej i wpadł już na jego ślad. Czasy wojenne uniemożliwiają na razie dalsze badania, ale po wojnie stwierdzenie tego związku i wydanie biblii Szarospatackiej, ewentualnie równoległe z jej wzorem czeskim, będzie jednym z pierwszych zadań filologii polskiej.

Subwencyonowanego przez Komisję „Rocznika slawistycznego“ wyszedł tom VII (str. 338). Zawiera on:

1) A. Meilleta: De quelques finales slaves; J. Rozwadowskiego: Przyczynki do historycznej fonetyki języków słowiańskich: (1. Prasłow. *jb*. 2. Rozwój pierwotnego wygłosowego *-os* w słowiańskim i t. z. pierwsza wokalizacja jerów. 3. Oboczność *je- || o-* w językach słowiańskich). 2) Notatki: Oštira i Nitscha. 3) Recenzje prac: Agrella, Rudnickiego, Lehra, Smal-Stockiego i Gartnera, Válka, Wędkiewicza, Bărbulescu, Mikkoli, Belića, Rozwadowskiego, Łosia i językowych tomów „Encyklopedyi“, napisane przez Meilleta, Lorentza, Lehra, Wędkiewicza, Mladenowa, Rozwadowskiego, Wijka, Łosia. 4) Krytyczną bibliografię prac z zakresu języków słowiańskich, tym razem wyjątkowo za dwa lata: 1913 i 1914. Wobec zapowiedzi wstrzymania na razie wydawnictwa „Archiv für slavische Philologie“ zostaje „Rocznik slawistyczny“ jedynym w tym zakresie fachowym czasopismem.

W sprawie Słownika staropolskiego Komisya po dokładnem rozważeniu sprawy uchwaliła przedstawić Zarządowi Akademii odpowiedni memoriał w celu przyspieszenia toku tego tak doniosłego wydawnictwa.

Przed wybuchem wojny praca nad Słownikiem staropolskim postępowała rażno, gdyż prócz Prof. Jana Łosia i stypendysty p. Krzyżanowskiego brali w niej udział wolontaryusze pp. Gołabek, Gaertner, Klimezyk, Kremer, Lederer, Piotrowski i Zborowski. Opracowywano Biblię Zofii, słowniki Łebińskiego, Modlitewnik Nawojki, Katalogi rękopisów Biblioteki Ossolińskich i Jagiellońskiej, Starodawne prawa polskiego pomniki, Zbiór pieśni katolickich Bobowskiego, pisma Biernata z Lublina, Psalterz Puławski i inne zabytki drobniejsze. Niektóre tylko z tych robót zdążono wykończyć, a gdy

wojna wybuchła, już tylko ograniczono pracę do Biblii Zofii, którą też w zupełności do Słownika wyczerpano, poczem zaraz zabrano się do wyczerpywania zapisek sądowych wraz z rotami przysiąg, co też w ciągu najbliższych miesięcy dokonaniem zostanie. Obecnie przy Słowniku od początku wojny zajęty jest tylko Prof. Łoś i stypendysta p. Gaertner.

W Bibliotece pisarzy polskich w latach ostatnich ukazały się następujące wydawnictwa: Nr. 64: O myślistwie, koniach i psach łowczych, wydał Prof. J. Rostafiński; jest to książka zbiorowa, obejmująca: Hippikę Pieniążka, Myślistwo z ogary Ostroroga, Gospodarstwo jezdeckie, Myślistwo ptasze Cygańskiego i Myśliwiec Bielawskiego. Dalej w Nr. 66 ukazały się Poezye Sępa Szarzyńskiego w wydaniu II, przygotowanem przez Prof. I. Chrzanowskiego. Nr. 67: Petrycego Horacyus Flaccus w trudach więzienia moskiewskiego (wyd. Prof. Łoś). Nr. 68: Szymonowicza Sielanki (wyd. Prof. Łoś). Nr. 69: Potockiego Moralia I (wyd.: Prof. T. Grabowski i Prof. Łoś). Nr. 70: Kromera Rozmowy Dworzanina z Mniczem (wydał Prof. Łoś). Nadto zakończono druk wydanych przez Prof. Ulanowskiego i Łosia w jednym tomie kilku broszur o pokrewnej treści; są tu mianowicie: Orzechowskiego Fidelis subditus w przekładzie Januszowskiego; Kuczborskiego Przestroga przeciw konfederacyi; tegoż Deliberatio episcopo Cracoviensi anno 1571 exhibita; Senatora Anonima Deliberaeye o królu, panach radzie i urzędnikach, o sejmie i bezkrólewiu, a wreszcie Zwierciadło królewskie. Obecnie rozpoczęto druk II tomu Moraliów Potockiego.

Komisya literacka. Działalność Komisyi w cza-

sie sprawozdawczym była bardzo ograniczona zarówno z powodu nieobecności większej liczby członków, jako też z powodu trudności komunikacyjnych. Z wydawnictw wyszedł drukiem tom XV *Archiwum Komisji*, część pierwsza, zawierająca bardzo interesujące dzienniki ks. Stanisława Reszki z lat 1583—1589 (str. XXIV, 278), w wydaniu Prof. Jana Czubka. Znajdujemy tam mnóstwo szczegółów do kilkakrotnych podróży Reszki samego i w towarzystwie kardynała Andrzeja Batorego po Polsce i do Rzymu, pobytu jego tamże i odwiedzin na licznych dworach włoskich i niemieckich, cenne wiadomości do dziejów rozruchów podczas elekcji Zygmunta III itd., obok wiadomości o pracach naukowych Reszki i jego stosunkach z ludźmi wybitnymi tej epoki.

Z osobnych wydawnictw Komisji wyszły drukiem: 1) ks. Gerarda Kowalskiego *Ord. Cis.: Katalog inkunabułów Biblioteki Opaectwa Mogińskiego* itd., oraz 2) *Bibliografia dzieł X. Piotra Skargi T. J.* w opracowaniu ks. Konstantego Otwinowskiego T. J. (nakładem funduszu Biskupa Adama Krasińskiego). — Dzieło pierwsze daje nam opis naukowy 247 inkunabułów Mogińskich oraz 79 inkunabułów biblioteki klasztoru Cystersów w Szczyrzycu, opis oparty na najlepszych wzorach nowoczesnej metody. — W dziele drugim znajdujemy szczegółowe opisy i krytyczne uwagi w 188 pozycjach i 19 numerach dodatku o wszystkich znanych dziełach Skargi tudzież przypisywanych mu, we wszystkich edycjach od 1576 r. do 1912 r. z wymienieniem bibliotek, posiadających je. Wielką ozdobą dzieła są reprodukcye kart tytułowych wszystkich pierwszych wydań dzieł Skargi od 1576 r. aż po rok 1611.

„Bibliografii polskiej“ Karola Estreichera, w opracowaniu Prof. Stanisława Estreichera, ukazał się w r. 1915 tom XXVI. — Tom ten obejmuje całość litery R (stron 574) oraz liczne dodatki i sprostowania, odnoszące się do dwóch poprzednich tomów, zawierających opis druków na literę P i Q. — Tom następny (początek litery S) został już oddany do druku.

Komisya filologiczna uchwaliła wydanie Encyklopedyi filologicznej. Przygotowanie pojedynczych tomów objęli specjaliści z pomiędzy członków Komisji. Tomy z literaturą rzymską i grecką, ze starożytnościami greckimi i łacińskimi wyjdą możliwie najprędzej. Także praca nad nowem wydaniem starych polskich tłumaczeń klasyków greckich i łacińskich i postępuje naprzód.

Wydział historyczno-filozoficzny. Oprócz wspomnianych już w ostatniem sprawozdaniu tomów LVI i LVII Rozpraw, ukazał się tom LVIII z pracami pp. Bujaka, Gumowskiego i Danysza. Tom LIX z rozprawami pp. Brzeskiego, Boratyńskiego, Łodyńskiego, Bogatyńskiego, Haleckiego, Kłodzińskiego i Dąbrowskiego jest na ukończeniu.

Dzieła wydane przez Wydział kosztem osobnych funduszów, t. j. funduszów Bucewicza, Osławskiego i Spasowicza zostały już wymienione poprzednio.

Rozprawy czytane lub streszczone na miesięcznych posiedzeniach Wydziału odnoszą się do następujących przedmiotów:

W zakres historii średniowiecznej Polski wchodzi:

1. Dr. Adam Kłodziński, Łokietek a Habsburgowie (1300—1332);
2. Dr. Jan Dąbrowski, Stosunki Włady-

sława Łokietka z Węgry (Studia nad stosunkami polsko-węgierskimi w XIV w. Cz. I); 3. Dr. Roman Grodecki, Mincerze we wcześniejszem polskiem średnio-wieczu.

Zagadnień z późniejszych dziejów Polski dotykają:
1. Dr. Fryderyk Papée, Przegląd dziejów króla Aleksandra, Cz. I i II; 2. Dr. Wacław Sobieski, Idea rokoszu za czasów Henryka Walezego; 3. Dr. Maryan Gumowski, Wpływy polskie na pieniężne stosunki Śląska w pierwszej połowie XVI w.; 4. Dr. Władysław Bogatyński, Stanowisko społeczeństwa polskiego wobec małżeństwa Zygmunta Augusta z Barbarą; 5. Dr. Władysław Semkowicz, Popis wojska polskiego z lat 1561—4; 6. Ks. Prof. Kazimierz Zimmermann, Fryderyk Wielki i jego kolonizacya rolna na Ziemiach polskich.

Kwestyami z historyi porobiorowej Polski zajmują się: 1. Prof. Dr. Józef Buzek, Historia ustroju prawnego i społecznego Ziemi polskich pod panowaniem pruskim od w. XVIII do roku 1914; 2. Konstanty Krzeczkowski, Komisya włościańska w Rzeczypospolitej Krakowskiej; 3. Prof. Dr. St. Kutrzeba, Stan badań nad ustrojem Polski od rozbiorów do chwili dzisiejszej; 4. Prof. Dr. Michał Rostworowski, Rzut oka na organizacyjną działalność Komisji Rządzącej (14. I. 1807—5. X. 1807); 5. Tenże, Prawno-polityczne momenty genezy Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego; 6. Prof. Dr. St. Smolka, Z nastrojów i orientacyi roku 1807, 1811 i 1813.

Dziejom Litwy poświęcone są trzy prace Dr. Oskara Haleckiego: 1. Litwa, Ruś i Żmudź jako części składowe W. Księstwa Litewskiego; 2. Ostatnie lata Świdrygiełły a sprawa wołyńska za Kazimierza Jagiellończyka

(Studia nad dziejami Unii polsko-litewskiej Nr. II);
3. O początkach parlamentaryzmu litewskiego.

Do historii kościoła i prawa kanonicznego w Polsce odnoszą się dwie prace Dr. St. Zachorowskiego: 1. Jakób, biskup Płocki (1396—1425) i jego działalność ustawodawcza i organizacyjna; 2. O statutach synodalnych krakowskich Zbigniewa Oleśnickiego (1436, 1446); 3. Dr. Ludwika Boratyńskiego, J. A. Caligari, Nuncyusz apostolski w Polsce (1578—1581); 4. Ks. Dr. Julian Gołąb, Projekt zbioru ustaw XX. Stanisława Dąbrowskiego i Franciszka Krasińskiego, kanoników krakowskich (1557—1577).

Do zakresu nauk filozoficznych należą: 1. Ks. Konstanty Michałski, Tomizm w Polsce na przełomie XV i XVI wieku; 2. Dr. Władysław Horodyski, Filozofia absolutu Hoene-Wrońskiego; 3. Prof. Dr. Tadeusz Garbowski, Homogenizm (Filozofia jednorodności); 4. Prof. Dr. Witold Rubeżyński, Zarys Etyki.

Kwestyi, należących do ekonomii społecznej i statystyki, dotyczą: 1. Dr. Tadeusz Brzeski, O granicach ekonomii społecznej; 2. Dr. Aleksander Szczepański, Przedmiot i zakres nauki społecznej o gospodarstwie; 3. Prof. Dr. Eugeniusz Romer, Atlas geograficzno-statystyczny Polski; 4. Prof. Dr. Adam Krzyżanowski i Dr. K. Wł. Kumaniecki, Polska w cyfrach statystycznych; 5. Dr. Edward Grabowski, Studya nad rozwojem skupiania się ludności. Czynniki rozwoju. Wpływ wędrowek na skupianie się ludności w Królestwie Polskiem w okresie 1816—1913.

W dziedzinę historii prawa wkraczają: 1. Prof. Stanisław Wróblewski, Próba nowego ujęcia historii

prawa rzymskiego; 2. Ks. Prof. Dr. Jan Fijałek, Bartolo z Sassoferrato i studyum prawa rzymskiego w Polsce; 3. Dr. Władysław Semkowicz, Przysięga na słońce; 4. Prof. Dr. Oswald Balzer, Goetz Leopold Karol: Das russische Recht (Russkaja Prawda); 5. Prof. Dr. Fryderyk Zoll iun., Stanowisko Antoniego Randy w rozwoju austriackiego prawa cywilnego.

Rozmaite inne kwestye naukowe omawiają: 1. Dr. Jan Dąbrowski, Nowsza historyografia węgierska; 2. Prof. Antoni Kostanecki, Myśli społeczne Rousseau'a; 3. Dr. Władysław Semkowicz, Tradycya o pochodzeniu Radziwiłłów w świetle krytyki; 4. Prof. Dr. Jan Ptaśnik, Pospółstwo, jego rola i znaczenie w dziejach Krakowa; 5. Dr. Maryan Łodyński, Falsyfikaty wśród dokumentów biskupstwa płockiego w XIII stuleciu; 6. Dr. Ludwik Piotrowicz, Pogląd na Plutarcha i Appiana jako na źródła do historyi Rzymu w epoce rewolucyi (133—30 przed Chrystusem).

Komisya historyczna od czasu ostatniego sprawozdania doznała wskutek wojny wielu przeszkód w pracy nad swemi publikacyami, które też musiały bądź zupełnie ustać, bądź też postępowały naprzód znacznie powolniej. Jeszcze przed wojną, w lipcu 1914, wyszedł 3-ci tom Monumenta Poloniae Vaticana wydany przez Dra Jana Ptaśnika, którego druk indeksów był wtedy (w maju) na ukończeniu, a który obejmuje Analecta z lat 1202—1366 (stron LVI + 572). Przewlekło się ostateczne ukończenie i wydanie także tomu 4-go tychże Monumenta Pol. Vaticana, którego tekst (str. 876) już wtedy był wydrukowany; jednakże przed końcem r. 1915 mógł się ukazać cały ten wielki tom, za-

wierający Korespondencyę nuncyusza Caligarięgo z lat 1578—81, w wydaniu Dra Ludwika Boratyńskiego. Tom ten, który nosi tytuł: I. A. Caligarii, Nuntii in Polonia Apostolici Epistolae et Acta, ma stron druku C + 920; strony 877—920 zawierają bardzo dokładny i szczegółowy indeks osób, miejsc i rzeczy, na wstępnych zaś stronach C pomieszczono obszerną przedmowę, po łacinie, złożoną z 3-ch rozdziałów: 1) o źródłach tego wydania, 2) żywot Caligarięgo, 3) o jego działalności jako nuncyusza w Polsce (jest to przerobienie łacińskie rozprawy drukowanej po polsku w Rozpr. Wydz. hist.-fil. p. t. J. A. Caligari Nuncyusz w Polsce 1578—81); po niej zaś (str. LXXII—C) zupełny indeks chronologiczny wszystkich listów i aktów wydanych w tym tomie bądź w całości (535), bądź w ekscerptach (481), bądź wreszcie tylko zregestowanych (378), z której to całej liczby 1394 n-rów tylko 336 było dotąd znanych, t. j. bądź wydanych (w małej tylko części w całości, częściej tylko w urywkach), bądź wspominanych. — Wymieniwszy te oba wydawnictwa, Dra Ptaśnika i Dra Boratyńskiego, które są owocem ich pracy jako uczestników t. zw. Ekspedycyi Rzymskiej w latach dawniejszych, dodać odrazu należy, że oczywiście od początku wojny Ekspedycyi tej być nie mogło ani w r. 1914/15, ani 1915/16.

Prócz tych obu tomów wyszły także w r. 1915 wydane przez Prof. Ulanowskiego Acta Capituli Ploensis ab an. 1514 ad an. 1577, wypisy, w liczbie 328 n-rów, z 5 ksiąg (III—VII) aktów kapituły plockiej; Nr. 1, jest z 3 lutego 1514; ostatni Nr. 328, z 20 maja 1577, jest zawiadomienie kapituły, że król Stefan Batory nominował biskupem plockim, po Piotrze Myszkow-

skim przeniesionym na biskupstwo krakowskie, kanclerza Piotra Dunina Wolskiego. Akty te opatrzone są w dwa indeksy: jeden, osób i miejscowości, ułożony przez p. Władysława Barana, bibliotekarza Muzeum XX. Czarotoryskich, drugi zaś, indeks rzeczowy, ułożył sam Prof. Ulanowski. Wydawnictwo to jest osobnem odbiciem (stron 129—305) z tomu X Archiwum Komisji histor., w którym je poprzedza wydany także przez Prof. Ulanowskiego „Inwentarz dóbr i dochodów biskupstwa włocławskiego z r. 1534“ (zob. Roczn. Akad. z 1902/3, str. 101). W dalszym ciągu tomu X Archiwum drukują się „Materiały do dziejów kolegiaty pułtuskiej“, wydawane przez pp. Ulanowskiego i Stan. Zachorowskiego, składające się z 3-ch części, t. j.: 1) dokumentów (12) z lat 1449—1524, 2) wyboru zapisek aktów kapituły 1482—1601, 3) spisu beneficjów archidyaconatu pułtuskiego i ich dochodów z r. 1530. Materiałów tych wydrukowano już dotąd 5 arkuszy (20—24 całego tomu X Archiwum).

Nadto tylko jedno jeszcze wydawnictwo Komisji histor., mianowicie: Orzelskiego „Interregni Poloniae libri octo“ wydawane przez Dra Edwarda Kuntzego nie doznało przerwy podczas wojny i postępuje, acz powoli, w druku, który doszedł już do końca księgi 7 w arkuszu 36 (stron 576), tak iż można się spodziewać, że cały tekst Orzelskiego będzie jeszcze w bieżącym r. 1916 wydrukowany, o ile wydawcy nie przeszkodzi służba wojskowa, do której go już powoływano, lecz następnie urlopowano.

Wszystkie zresztą wydawnictwa Komisji będące w toku stanęły wskutek wojny zupełnie i znajdują się dziś jeszcze w tym samym stanie, jaki podano w spra-

wozdaniu w maju 1914; zarówno wydawnictwo pp. Askenazego i Dzwonkowskiego: Aktów rządu Narodowego z czasów Kościuszki, jak wydawnictwa Prof. Kutrzeby: Laudów krakowskich i Lustracyi dóbr koronnych; Dyr. Papego: Aktów króla Aleksandra, jak Prof. Stan. Krzyżanowskiego: Praw i przywilejów miasta Krakowa, Dra Eugeniusza Barwińskiego: Dyaryuszów Sejmowych z r. 1590 jak Prof. Bujaka: Kodeksu dyplomat. Małopolskiego tomu 5-go lub Dra Wład. Semkowicza: Roczników.

Najciężej jednak dotknęła wojna wydawnictwo „Korespondencyi panów polskich z ks. pruskim Albrechtem“ pp. Prof. Finkla i Dra Ludwika Bąkowskiego, który właśnie podczas porządkowania, przeznaczonego do druku materiału, zmobilizowany, poległ jako oficer rezerwowo w maju 1915 r. Pozostałe po nim odpisy i regesta, które porobił dawniej podczas pobytu w Królewcu, a później tu na miejscu z przysyłanych do Akademii aktów Archiwum Królewskiego, znajdują się wszystkie w zbiorach Komisji historycz., która jednak dopiero po wojnie będzie mogła się nad tem zastanowić, komu powierzyć dalszą pracę na podstawie zebranego już materiału przez ś. p. Dra L. Bąkowskiego.

Komisja prawnicza. W ubiegłym dwuletnim okresie prace Komisji nie mogły posuwać się w sposób zupełnie prawidłowy. Tak dalszy druk wydawnictwa Corpus iuris Polonici, jak rozpoczęcie druku publikacyi Pomników prawa niemieckiego w Polsce uległy zwłoce. Nie wiadomo nawet, kiedy wydawcy, Prof. Balzer i Prof. Estreicher, zdołają dostarczyć zupełnie już gotowego rękopisu. Zwłaszcza drugie z wymienionych wydawnictw, ponieważ wymaga skolacyonowania

wielu jeszcze za granicą będących rękopisów, będzie mogło być podjęte dopiero po powrocie normalnych stosunków.

Natomiast nie doznały przerwy następujące publikacje Komisji:

1. Pism rokoszowych (1606—1608), tom I został skończony, a druk tomów następnych rozpocznie się natychmiast po powrocie wydawcy Prof. Czubka z Warszawy, gdzie należało uzupełnić badania rękopiśmienne, niezbędne do skompletowania już nagromadzonego bardzo obfitego materiału. Jeżeli nie zajdą nieprzewidziane przeszkody całość, obliczona na trzy tomy, ukaże się w roku następnym.

2. Regestra theloni aquatici Władysławiensis w opracowaniu Prof. St. Kutrzeby i Dr. Fr. Dudy zostały już puszczone w obieg księgarski i zawierają na 60 blisko arkuszach druku pierwszorzędny materiał do poznania stosunków ekonomiczno-skarbowych w Polsce w w. XVI.

3. Również ukazał się obszerny tom obejmujący Polskie instruktarze ekonomiczne wydane przez Prof. Stefana Pawlika. Publikacja ta stanowi znakomite źródło do poznania stosunków gospodarczo-administracyjnych w kilkunastu wielkich latyfundiach polskich i litewskich.

4. Druk Statutów kapituły włocławskich został już ukończony. Rękopis dostarczony przez ks. Prałata St. Chodyńskiego został powierzony do wydania ks. Prof. Dr. Fijałkowi. Wydawca zaopatrzył tę publikację wstępem, liczącym 14 arkuszy druku i wykańcza obecnie indeksy, tak, że jeszcze w r. bieżącym do-

niosłe to dla historyi Kościoła w Polsce wydawnictwo będzie się mogło ukazać.

5. Z seryi: Studya i materiały do historyi ustawodawstwa synodalnego w Polsce ukazały się 3 zeszyty, wymienione w dołączonej do niniejszego rocznika „Bibliografii“ a opracowane przez pp. ks. Fijałka, Ulanowskiego i Zachorowskiego. Ponadto Prof. Ulanowski przygotował nowe krytyczne, na najlepszych rękopisach oparte, wydanie Statutów prowincyi Gnieźnieńskiej Mikołaja Trąby z r. 1420, którego druk doprowadzony jest już do 6 arkuszy. Dalsze badania nad materiałem synodalnym prowadzone były w ciągu dwóch lat ostatnich bez przerwy, a zasób pomników do ogłoszenia przygotowanych jest bardzo znaczny. Ks. Prof. Fijałek przygotowuje do tej samej seryi: a) Bibliografię drukiem ogłoszonych statutów prowincjonalnych i dyecezyalnych Kościoła Polskiego, oraz b) Inwentarz rękopisów, w których mieszczą się teksty ustawodawstwa synodalnego.

Komisya historyi filozofii w Polsce odbyła w czasie od początku kwietnia 1914 do końca marca 1916 trzy posiedzenia naukowe i wydała I zeszyt swojego „Archiwum“. Na porządku dziennym jej obrad i dyskusyi były po części prace nad okresem scholastycznym, w obrębie którego udało się X. Konst. Michalskiemu dokonać odkryć ważnych i ilustrujących początki naszej umysłowości i sztuki nauczania filozofii, po części zaś badania początków socyologii w Polsce (Dra B. Zahorskiego), filozofii Hoene-Wrońskiego (Dra Wł. Horodyskiego) i Kantyzmu w Polsce (Dra Stef. Harasska). W dodatku bibliograficznym

do wydanego świeżo „Zarysu Etyki“ Dra W. Rubczyńskiego zwraca autor uwagę na znamiennejsze zdaniem jego objawy refleksyi etycznych pisarzy polskich wieku XIX-go i początków XX-go i to nie tylko zajmujących się specjalnie filozofią, ale także niektórych powieściopisarzy, historyków, prawników i publicystów. Otóż wyczerpujące zbadanie treści, uzasadnień i filiacji tych refleksyi u wszystkich wybitniejszych postaci w naszej literaturze naukowej i pięknej (nieograniczając się do samego piśmiennictwa filozoficznego w sensie ściślejszym) przedstawia się warunkiem nieodzownym, zanim będzie można myśleć o napisaniu poważnej historyi etyki w Polsce. Wśród współpracowników Komisji wyłonił się też przydatny do tego celu projekt wydania (z rękopisów lub mało komu dostępnych druków) utworów z różnych epok, rzucających światło na przełomowe stadya w rozwoju refleksyi etycznych w Polsce, jak średniowieczne glossy i komentarze do Arystotelesa, jak Bochińczyka (Adama z Łowicza) przesiąknięty platonizmem dialog o 4-ech stanach jako o stopniach do nieśmiertelności, wreszcie Kantysty Szaniawskiego „Rady przyjacielskie“ i niewydane elaboraty Królikowskiego o kwestyach etycznych. Dr. L. Dobrzyńska-Rybicka przedłożyła rękopis „System etyczny Hugona Kollataja“, o którym miała referat na posiedzeniu Komisji w kwietniu 1914.

Jakkolwiek — skutkiem zrozumiałych przeszkód — prace Komisji w ciągu dwu lat ostatnich postępowały powolniejszem tempem, czasy tak płodne w epokowe wypadki nie upłynęły i dla niej bezowocnie. Jest owszem nadzieja rozszerzenia i pogłębienia jej prac na terenie

filozofii praktycznej, bądź to przez utworzenie subsekcji dla nauk moralnych i społecznych, bądź też w razie, gdyby nie tylko historyczne, ale i systematyczne (wraz z bieżącymi) zagadnienia etyczne miały się stać przedmiotem dociekań zorganizowanych zbiorowo, wypadłoby czy to regulamin Komisji odpowiednio zmienić, czy też powołać do życia w Akademii osobną komisję dla owych nauk, po upewnieniu się co do kooperacji odpowiednich w niej sił i wciągnięciu w zakres jej zadań ewentualnie także moralnej statystyki ziem polskich.

Wydział matematyczno-przyrodniczy wydał następujące publikacje:

1. Rozprawy Wydziału matem.-przyrodniczego Akademii Umiejętności. Dział A: Nauki matematyczno-fizyczne, tom 54-ty; stron 231, z 16 tablicami i 14 rysunkami w tekście. Tom ten zawiera 13 rozpraw.

2. Rozprawy Wydziału matem.-przyrodniczego Akademii Umiejętności. Dział B: Nauki biologiczne, tom 54-ty, część I; stron 423, z 29 tablicami i 27 rysunkami w tekście; zawiera 13 rozpraw; część II, stron 278, z 21 tablicami i 9 rysunkami w tekście. Tom ten zawiera 12 rozpraw.

3. Bulletin International de l'Académie des Sciences de Cracovie, Classe des Sciences Mathématiques et Naturelles. Série A: Sciences Mathématiques. Année 1914; stron 400, z 7 tablicami i 18 rysunkami w tekście.

4. Bulletin International de l'Académie des Sciences de Cracovie, Classe des Sciences Mathématiques et Naturelles. Série B: Sciences Naturelles. Année 1914; stron 952, z 66 tablicami i 38 rysunkami w tekście.

Druk dwóch następnych tomów Rozpraw i dwóch tomów Biuletynu jest na ukończeniu.

Na posiedzeniach naukowych Wydziału, które odbywały się co miesiąc, z wyjątkiem miesięcy sierpnia i września, przedstawiono 122 rozpraw i komunikatów, z czego 119 przyjęto do wydawnictw Wydziału.

Z zakresu matematyki przyjęto rozpraw 8, a mianowicie: Prof. W. Sierpińskiego „Pewne twierdzenie o pochodnych“; czł. K. Żorawskiego „O wyznaczeniu ruchów ciągłego ośrodka, posiadających dane niezmienne rodziny linii krzywych“; p. L. Godeaux „O pewnych powierzchniach algebraicznych, których dzielnik jest większy od jedności“; czł. K. Żorawskiego „O pewnych kategoriach niezmienników różniczkowych gięcia“; tegoż „O pewnych związkach odnoszących się do deformacji i ciągłych ruchów ośrodków“; tegoż „O pewnych własnościach wirów“; tegoż „O niezmiennikach różniczkowych względem przekształceń punktowych pewnych układów równań różniczkowych zwyczajnych“; p. L. Lichtensteina „Przyczynek do teorii podobnego odwzorowania. Odwzorowanie podobne nieanalitycznej części powierzchni na obszar płaski“.

Czterech następujących rozpraw z zakresu astronomii autorem jest p. Wł. Dziewulski: „O wyznaczeniu ruchu słońca w przestrzeni zapomocą metody p. Bravais, część II“, „Uwagi nad prędkościami swoistemi gwiazd“, „O ruchach pewnych grup gwiazd w przestrzeni“, „O ruchu grupy gwiazd α Lyrae, τ Coronae borealis, ϵ Cephei“.

Dziewięć rozpraw i komunikatów należy do zakresu fizyki, a mianowicie: pp. W. Świątosławskiego i M. Popowa „O bombie kalorymetrycznej i ciepłe spa-

lania kwasu benzoesowego“; pp. W. Świątosławskiego i E. Pakowicza „O nowej konstrukcyi adiabatycznego kalorymetru“; pp. W. Świątosławskiego, M. Popowa i E. Pakowicza „Adiabatyczne spalania kwasu benzoesowego w bombie kalorymetrycznej“; p. W. Świątosławskiego „O formule Regnaulta i Pfaundlera“; p. H. Piwnikiewicza „O jarzeniu się pary rtęci w związku z jej jonizacją“; p. A. Joschta „Rozpuszczalność antrachinonu w mieszaninach niektórych rozpuszczalników organicznych“; czł. Wł. Natansona „O molekularnej teoryi odbijania się światła“; p. J. Dunin-Borkowskiego „Nowa metoda oznaczania polaryzacji galwanicznej“ i „Oznaczanie przewodnictwa w elektrolitach zapomocą galwanometru strunowego“; p. K. Klinga „O rozpuszczalności chlorku metylowego w niektórych ciekłych węglowodorach“; p. W. Jacka „Studia nad rozpuszczalnością ciał stałych w niskich temperaturach“; czł. M. Smoluchowskiego „O pewnych wadliwościach w udowodnieniu zasady entropii oraz zasadniczego równania Boltzmanna w teoryi kinetycznej“; Prof. K. Zakrzewskiego „O cieple właściwem ciał ciekłych w objętości stałej“.

Chemia zastąpiona jest przez następujące rozprawy i komunikaty: czł. L. Marchlewskiego i p. J. Leśkiewicza „Studia nad składnikami korzeni *Datisca cannabina*“; Prof. K. Dziewońskiego i p. Z. Leyki „O termodynamicznej przemianie acenaftyłenu i syntezie kilku węglowodorów wielkocząsteczkowych“; p. Z. Klemensiewicza „O pewnej teoryi kinetycznej zjawisk chemicznych w ośrodkach gazowych“; p. S. Dąbrowskiego „Nowa metoda ilościowego oznaczania thiourochromu (żółtego barwika moczu) w związku z kwestyą zawar-

tości w nim siarki“; p. W. Leśniańskiego „O chinonach fenonaftakrydonu i chinakrydonu“; Prof. K. Dziewońskiego i p. Cz. Paschalskiego „O izomeryi heptacyklonów i nowym węglowodorze biacenaftyłu“; czł. K. Olszewskiego „Przyrząd do rozdzielania składników powietrza zapomocą cząstkowej destylacji“; Prof. K. Dziewońskiego i p. J. Dolińskiego „O nowym węglowodorze dwuacenaftylicydenie“; Prof. K. Dziewońskiego i p. J. Podgórskiej „O budowie dekaacyklenu, II“; Prof. K. Dziewońskiego i p. J. Dolińskiego „O biacenaftylicydenie, II“; Prof. L. Brunera i Prof. J. Kozaka „Fotokinetyka bromowania. I: O ujemnym wpływie tlenu na przebieg reakcyi bromowania dwuchlorku acetyleny pod wpływem światła“; czł. S. Niementowskiego i p. E. Suchardy „Kwasy 8-oksychinoliny i ich przetwory. Dwuoksyantrachinon-3,7-dwuchinolina“; Prof. J. Zawidzkiego „Studia nad dynamiką chemiczną procesów autokatalitycznych. I: Teorya kinetyczna zjawisk autokatalizy i jej doświadczalne sprawdzenie“; Prof. J. Zawidzkiego i p. W. Staronki tychże studyów część II: „Szybkość izomeryzacyi fosforynu trójetylowego“; Prof. J. Zawidzkiego i p. Zaykowskiego tych samych studyów część III: „O szybkości zmydlania metylosiarczanu potasowego“; Prof. K. Dziewońskiego i p. Z. Leyki „O dehydrogenizacyi acenaftenu“; Prof. Z. Motylewskiego „Związki aromatycznych monoaminów pierwszorzędnych z cynkochlorowcami“.

Tematami z zakresu mineralogii i petrografii zajmują się następujące prace: p. Wł. Pawlicy: „Północna wyspa krystaliczna w Tatrach“; tegoż: „O gedrycie w Tatrach“; p. St. Kreutza: „O załamywaniu i rozszcze-

pianiu światła w pyrochlorze i bekkelicie“, „O minerałach złóż truskawieckich“, „O ścianach wycynalnych“ „Gipsy polskie. I: Podkarpacie“, „O siarce i barycie złoża swoszowickiego“ i „Przyczynki do poznania form kaleytów polskich“; p. Wł. Pawlicy: „Prenit w Tatrach“. Stratygraficznej i tektonicznej treści pracę przedstawił p. W. Goetel p. t.: „Stratygrafia liasu regłowego i rozwiązanie kwestyi dolomitu chochańskiego w Tatrach“ Paleontologicznych prac wydrukowano pięć, mianowicie Prof. T. Wiśniowskiego „O odkryciu w Glinianach stacyi paleolitycznej łowców mamuta z fauną ssawców dyluwialnych“; Prof. J. Jarosza „Fauna wapienia węglowego w okręgu krakowskim: Brachiopoda, część I“; czł. L. Adametza i Prof. E. Niezabitowskiego „Szczątki kopalnych kości konia (*Equus sp.*) i kozy (*Capra prisca n. sp.*) znalezione w Złoczowie“; p. Wł. Polińskiego „Mięczaki z ilów ludwinowskich“; p. J. Nowaka „O dwudzielnym zatokach amonitów górnokredowych i ich znaczeniu dla systematyki“; do tego działu należy też komunikat czł. M. Raciborskiego „O pewnej karpackiej paproci skamieniałej“. Na czerwcowym posiedzeniu r. 1915 czł. J. Morozewicz przedstawił rezultaty najnowszych badań geologicznych w Tatrach polskich w referacie, przeznaczonym do Sprawozdań z posiedzeń Akad. Um.

Dwadzieścia sześć rozpraw i komunikatów należy do dziedziny botaniki. Morfologią, anatomią i fizyologią roślin zajmują się prace: p. B. Hryniewieckiego „Studia anatomiczne nad szparkami oddechowemi roślin dwuliściennych, II“; p. M. Wagnera „Pochłanianie światła przez zielone liście“; p. T. Dzierzkowskiego „Studia nad rozwojem beztlenowców w pożywkach z wolnym

dostępem i bez dostępu powietrza“; p. St. Waśniewskiego „O wpływie temperatury, światła i żywienia solami mineralnymi na przemianę materji w roślinach“; p. J. Małkowskiej „O młodolisciach *Angiopteris Teysmanniana*“; p. K. Roupperta „Studia nad włosami parzającymi roślin“; p. El. Estreicherowej „Odporność i wrażliwość nasion na oziębianie“; czł. M. Raciborskiego „Studia biologiczne, I“ (komunikat); p. Wł. Szafera „Studia anatomiczne nad jawańskimi mykocecydami, I“; p. A. J. Żmudy „O roślinności jaskiń tatrzańskich“; p. F. Rogozińskiego „Przyczynki do chemii biologicznej fosforu“; p. Wł. Szafera „Studia anatomiczne nad jawańskimi mykocecydami, II“; p. Stan. Jentysa „Zależność zawartości kwasu fosforowego i różnych jego połączeń w ziarnie i słomie owsa od chemicznych własności i wilgotności gleby“; p. A. Wodziczki „Przyczynek do znajomości paproci *Trichomanes Asnykii* Rac.“; p. A. Wróblewskiego „Kilka nowych gatunków grzybów pasorzytnych z Ziemi Polskich“; p. J. Wołoszyńskiej „*Sphaerodinium* n. gen. i rozmnażanie płciowe u *Sphaerodinium polonicum* n. sp.“; p. St. Fedorowicza „O postaci gruczołów roślin z podrodziny *Rhinanthoidae-Rhinanthae*“; p. A. Wodziczki „O pewnej reakcyi chemicznej żywych komórek śródskórni“; p. A. J. Żmudy „O pewnej mutacyi trawy *Apera spica venti*“. — Tematami z zakresu systematyki i geobotaniki zajmują się prace: czł. H. Zapałowicza „Krytyczny przegląd roślinności Galicyi, część XXX“; p. B. Namysłowskiego „Mikroorganizmy galicyjskich szczaw i solanek“; p. A. J. Żmudy „Posłonki polskie (*Helianthemum Poloniae*)“ i „Przywrotniki (*Alchemilla* L.) polskie“; p. J. Wołoszyńskiej

„Polskie *Peridineae* słodkowodne“; czł. M. Raciborskiego „O tak zwanych pontyjskich roślinach flory polskiej“; p. Wł. Szafera „Geobotaniczne zapatrywania Wincen- tego Pola“.

Z zakresu zoologii i antropologii przyjęto do publikacji Wydziału prac 34; z tych morfologią i anatomią zwierząt zajmują się: p. St. Pietruskiego „Przy- czynek do znajomości drobnowidzowej budowy prze- wodu pokarmowego u ryb kostnoszkieletowych“; czł. M. Siedleckiego „O naczyniach limfatycznych w błonach lotnych jaszczurek latających“; p. A. Lityńskiego „O bu- dowie i znaczeniu systematycznym odnóży Wioślarek“. Rozwój i regenerację mają za przedmiot prace nastę- pujące: p. M. Konopackiego „Wpływ płynów hypoto- nicznych na różne stadya rozwoju jeźowców“; p. M. Ra- mułta „O warunkach rozwoju letnich jaj Wioślarek (*Cladocera*)“; p. M. Boguckiego „Regeneracya męskiego gruczołu płciowego salamandry“; p. H. Hesseka „Zna- czenie normalnego ułożenia tarczy zarodkowej dla roz- woju jaja kurzego“; p. Wł. Wietrzykowskiego „Badania nad rozwojem ukwiała *Edwardsia Beautempsii*“; p. S. Su- mińskiego „Badania nad rozwojem uwłosienia u myszy białej (*Mus musculus var. alba*)“; czł. A. Wierzejskiego „Studia nad rozwojem pąków gąbek słodkowodnych i gąbek z pąków“; czł. E. Godlewskiego iun. „Dojrzewanie jajek w świetle badań plazmojądrowych“; czł. H. Hoyera i p. Wł. Michalskiego „Układ naczyń limfatycznych u embryonów pstrąga (*Salmo fario*)“; Prof. K. Kwiet- niewskiego „O dzieleniu się podłużnem ukwiała *Actinia Cari*“. Do zakresu fizjologii należą prace: p. J. Roth- felda „O wpływie ustawienia głowy na błędnikowe od-

czynny ruchowe zwierząt“; pp. G. Bikelesa i L. Zbyszewskiego „Wpływ środków nasennych i soli bromowych na pobudliwość kory mózgowej oraz na jej zdolność sumowania podniet“; czł. N. Cybulskiego i p. St. Woliczki „Wpływ temperatury na prądy czynnościowe w mięśniach“; czł. N. Cybulskiego i p. S. Jeleńskiej-Macieszyny „Prądy czynnościowe kory mózgowej“; p. M. Eigera „Krzywa elektrokardiograficzna jako wyraz sumy algebraicznej prądów czynnościowych w sercu jednokomorowym i dwukomorowym“; Prof. L. Popielskiego „O wydzielaniu mleka pod wpływem wyciągów z narządów“ i „O mechanizmie wydzielania soku trzustkowego pod wpływem kwasów“; p. S. Jeleńskiej-Macieszyny „Częstość prądów czynnościowych w mięśniu podczas skurezu dowolnego“; p. A. Macieży „Brown-Séquardowska padaczka świnek morskich bez jakiegokolwiek uszkodzenia układu nerwowego, a tylko jako silnie wzmożony odruch drapania się“; Prof. K. Kleckiego „O zjawiskach mechanicznych w hodowli tkanek poza ustrojem“; p. Z. Jackówny „Badania nad przemianą materii u Wirków“. Systematyka zoologiczna i zoogeografia reprezentowane są przez sześć następujących prac: Prof. M. Kowalewskiego „Rodzaj *Aulodrilus* i jego przedstawiciele“; p. Sz. Tenenbauma „Nowe gatunki chrząszczy z Wysp Balearskich“; p. St. Minkiewicza „Nowe i mało znane gatunki skorupiaków z jezior tatrzańskich“; czł. W. Kulczyńskiego „Fragmenta arachnologica, X“; p. J. Grochmalickiego „Przyczynki do znajomości słodkowodnej fauny Jawy: Skorupiaki widłonogie, liścionogie i małżoraczki“; p. A. Lityńskiego „Wioślarki litewskie“; Prof. M. Kowalewskiego „*Marionina tatrensis*, nowy przed-

stawiciel rodziny *Enchytraeidae*“. — Z zakresu psychologii doświadczalnej wydano dwie prace: p. R. Nussenblattówny „Przyczynek do analizy wyboru wyobrażeń skojarzonych“; oraz p. W. Radeckiego i p. W. Boguckiej „O powstawaniu wyobrażeń na drodze dowolnej“.

Mająca się ukazać jako dzieło osobne „Monografia Wysp Komandorskich“ czł. J. Morozewicza, przedstawiona przez autora w streszczeniu na lipcowym posiedzeniu r. 1915, zawiera opis tych wysp pod względem geologicznym i mineralogicznym, z uwzględnieniem stosunków geograficznych, meteorologicznych i biologicznych.

Na działalności Komisji fizyograficznej stosunki wywołane wojną odbiły się w sposób dotkliwy: w roku 1914 objęte programem i z niewielu wyjątkami rozpoczęte badania kraju zostały po wybuchu wojny po największej części przerwane, bądź dlatego, że pracownicy zostali powołani do służby wojskowej lub wstąpili do legionów, bądź że pewne części kraju stały się skutkiem zarządzeń wywołanych wojną lub wypadków wojennych nieprzystępnymi dla badań. W roku 1915 stosunki w kraju i brak środków nie pozwoliły Komisji na podjęcie jakichkolwiek badań w polu. Wydawnictwo Sprawozdań Komisji, choć w uszczuplonym zakresie, nie doznało przerwy; wydano z nich w r. 1914 tom 48-y, a w r. 1915 tom 49-y; pierwszy niezupełny o tyle, że c. i k. Wojskowy Zakład geograficzny nie zdążył wykonać mapy geologicznej, należącej do pracy p. A. Fleszara o Karpatach krośnieńskich; w drugim zamieszczono jedynie materiały do fizyografii kraju z za-

kresu zoologii i botaniki, odkładając na później druk materiałów, uzyskanych w czasie wojny przez Sekcyę meteorologiczną, tudzież części sprawozdawczej. Rozpoczęto druk tomu 50-go Sprawozdań.

Stacye Sekcyi meteorologicznej i stacya Towarzystwa Tatrzańskiego w Zakopanem nadsyłały swe spostrzeżenia regularnie aż do lipca 1914 r., późniejszymi wypadkami jednak po największej części zostały kolejno zmuszone do zawieszenia czynności, tak że w jesieni r. 1914 pozostały czynnemi i utrzymały swój związek z Sekcyą jedynie cztery stacye: w Wadowicach, Myślenicach, Zakopanem i Krynicy. Oprócz tych także stacye w Stanisławowie i Krośnie nie przerwały czynności i nadesłały Sekcyi już swe zapiski za cały czas inwazyi. Z innych stacyi tarnowska nadsyła znowu spostrzeżenia, niemirowska i dublańska zgłosiły się po formularze do zapisywania spostrzeżeń; w dwóch pierwszych obserwacye doznały przerwy w czasie inwazyi. O reszcie stacyi (z których dwie leżą na obszarze jeszcze zajętym przez okupacyę rosyjską) brak pewnych wiadomości; nie można jednak wątpić, że materiały meteorologiczne zebrane w czasie inwazyi okażą bardzo wielkie luki, a nadto, że reaktywowanie stacyi zniszczonych lub uszkodzonych przez wojnę połączone będzie z wielkimi wydatkami na uzupełnienie narzędzi.

W r. 1914 Sekcyja meteorologiczna zamierzała dokonać rewizyi narzędzi na swych stacyach. Podjęty w tym celu w czerwcu 1914 r. objazd stacyi skończył się jednak nieszczęśliwym wypadkiem, który całą już wykonaną część pracy unicestwił.

Sekcyja geologiczna poleciła w r. 1914: Drowi

W. Goetlowi zbadanie piętra gresteńskiego facyi reglowej i górnotatrzańskiej w Tatrach, Drowi Wł. Pawlicy badania mineralogiczne i petrograficzne w Tatrach, p. B. Wigilewowi badania paleontologiczne i stratygraficzne neokomu reglowego tamże, p. J. Jaroszowi dalsze wyzyskiwanie i opracowywanie wapienia węglowego w Krakowskiem pod względem paleontologicznym i stratygraficznym, Drowi St. Kreutzowi zbadanie złóż mineralnych w Truskawcu; p. A. Fleszarowi zbadanie pod względem geologicznym i morfologicznym Karpat od Frysztaku, Krosna i Sanoka po granicę węgierską (praca ta miała potrwać 2—3 lat), p. St. Lenczewiczowi zbadanie dyluwium w Królestwie Polskiem na dziale wodnym Dłubni i Pilicy oraz na zachodnich stokach Gór Świętokrzyskich, wreszcie p. Wł. Żelechowskiemu wyzyskanie pod względem paleontologicznym górnotatrzańskiej jury w Tatrach a zwłaszcza w Giewoncie. Z tych prac trzy ostatnie z powodu wojny nie zostały rozpoczęte, inne podjęto a po części nawet w zupełności wykonano. Dr. St. Kreutz rezultat swych poszukiwań przedstawił w pracy p. t. O minerałach złóż truskawieckich, zamieszczonej w Rozprawach Wydziału matem.-przyrodniczego. Przedmiotem badań Dra Pawlicy, rozpoczętych w r. 1914, a uzupełnionych w r. 1915, były minerały żyłowe granitu tatrzańskiego; Dr. Pawlica zdał z nich sprawę w pracy p. t. O złożach mineralnych granitu tatrzańskiego, przeznaczonej do Sprawozdań Komisji. Uzyskane przy tych poszukiwaniach nowe materiały wymagają szczegółowego opracowania; zostało ono podjęte przez Dra Pawlicę i wydało dotychczas jedną rozprawę p. t. Prenit w Tatrach, która pojawi się w Rozprawach Wy-

działu. Dr. W. Goetel zwrócił uwagę głównie na najniższe piętra liasu reglowego w Tatrach, których część poznał już dawniej przy pracy nad retem reglowym. Ponowne rozpatrzenie stosunków w dolinie Olczyńskiej i badania w okolicy Kuźnie, w Strażyskach, dolinie Ku Dziurze i na hali Filipce doprowadziły go do wyróżnienia pięciu pięter liasu reglowego w miejsce dwóch znanych dotychczas. Szczegółowo rzecz ta jest przedstawiona w Biuletynie Akademii Um. za r. 1916 w rozprawie p. t. Stratygrafia liasu reglowego i rozwiązanie kwestyi dolomitu choczańskiego w Tatrach. P. B. Wigilew ograniczył się, jak poprzednio, w poszukiwaniach swoich do przestrzeni od doliny Małej Łąki do doliny Chochołowskiej, dążąc tutaj, mimo znanego ubóstwa i złego zachowania skamielin w Tatrach, do uzyskania materiału paleontologicznego, dostatecznego do zhoryzontowania neokomu tatrzańskiego; przyniosły te usiłowania dziesięć gatunków nowych, pomiędzy którymi znalazły się po raz pierwszy ślimaki i jeżowce. P. J. Jarosz gromadził w dalszym ciągu oraz opracowywał materiały paleontologiczne i ogłosił w Rozprawach Wydziału dalszy ciąg swych studyów p. t. Fauna wapienia węglowego w okręgu Krakowskim: Brachiopoda, część I, w którym przedstawił też częściowo osiągnięte dotychczas wyniki stratygraficzne.

O wiele większy uszczerbek aniżeli wymienionym zadaniom przyniosła wojna pracom nad nowem wydaniem geologicznej mapy W. Ks. Krakowskiego; prace te częścią nie zostały rozpoczęte, częścią musiały z wybuchem wojny zostać przerwane.

Do wydania w Sprawozdaniach Komisji Sekceya

otrzymała pracę p. St. Pawłowskiego p. t. W sprawie wieku nowszej rzeźby Karpat polskich.

Program Sekcyi botanicznej na r. 1914 obejmował: dokończenie badań geobotanicznych kotliny sandomierskiej przez Dra Wł. Szafera, zbadanie pod względem geobotanicznym zachodniej części W. Ks. Krakowskiego i południowej części Cieszyńskiego przez p. A. J. Żmudę, badania flory kwiatowej gipsów podolskich i pokuckich przez p. T. Wileczyńskiego, wreszcie poszukiwania na Pokuciu, polecane p. A. Wróblewskiemu. Wszystkie te prace zostały rozpoczęte, musiały jednak po wybuchu wojny zostać przerwane. Dr. Szafer odbył dwie wiosenne wycieczki w powiat sokalski i w okolice Leżajska. P. Wileczyński botanizował na wiosnę, po części w towarzystwie p. Wróblewskiego, na Podolu naddniestrzańskim; do najciekawszych zdobyczy z tych wycieczek należy odkrycie nowych dla Galicyi gatunków *Ephedra fragilis* i *Amygdalus nana* w Kasperowcach nad Dniestrem. Przy ustępowaniu Rosyan p. Wileczyński został uprowadzony ze Lwowa, zbiory jego jednak i rękopisy (między innemi przygotowywana do wydania flora grzybów gnojowych) pozostały nienaruszone we Lwowie. P. Wróblewski zamierzał przede wszystkim zbadać dolinę Czeremusa Czarnego i jego górnych dopływów, przyczem pociągały go szczególnie Góry Czywezyńskie, odznaczające się swą odrębną roślinnością od reszty Karpat Pokuckich. Zaskoczony wojną na wycieczce na Czyweczyn i zmuszony do powrotu, stracił część materiałów zebranych poprzednio na Czarnej Horze. Przerwane w ten sposób badania przyniosły przecież obfity plon, jak tego dowodzi praca p. Wró-

blewskiego p. t. Drugi przyczynek do znajomości grzybów Pokucia i Karpat Pokuckich, przeznaczona do Sprawozdań Komisji a wymieniająca 774 gatunków, pomiędzy nimi 9 nowych dla nauki. Zmuszony do opuszczenia Kołomyi, p. Wróblewski przebywał w Krakowie, zebrał tu w najbliższej okolicy liczne gatunki grzybów, a w Instytucie botanicznym Uniwersytetu Jag. opracował materiały mykologiczne z różnych dawniejszych zielników, znajdujących się w posiadaniu Komisji fizyograficznej, Instytutu botanicznego U. J. i Prof. M. Raciborskiego. Częściowy rezultat tej ostatniej pracy zawarty jest w „Spisie grzybów zebranych na Ziemiach Polskich przez Feliksa Berdaua i Aleksandra Zaleskiego, oraz wybranych z zielników Komisji fizyograficznej Ak. Um. przez Prof. M. Raciborskiego“, zamieszczonym w tomie 49-ym Sprawozdań Komisji fizyograficznej.

Z prac rozpoczętych dawniej na polecenie Sekcji botanicznej uzupełniane były poszukiwania geobotaniczne na Podkarpaciu zachodniem Dra K. Roupperta i badania grupy *Peridineae*, podjęte przez p. J. Wołoszyńską, która na podstawie zgromadzonych materiałów przygotowuje monografię krajowych *Peridineów*, a na razie ogłosiła opisy nowych gatunków i form w dwóch pracach, zamieszczonych w wydawnictwach Wydziału matem.-przyr. p. t. Polskie *Peridineae* słodkowodne i *Sphaerodinium* n. gen. i rozmnażanie płciowe u *Sph. polonicum* n. sp. Wyniki wspomnianych w sprawozdaniu za r. 1913 badań roślin jaskiniowych p. A. J. Żmuda przedstawił w Rozprawach Wydziału w obszernej pracy p. t. O roślinności jaskiń tatrzańskich; rezultatem wy-

cieczek podjętych w r. 1913 przez Dra Wł. Szafera, celem uzupełnienia dawniejszych poszukiwań geobotanicznych w Miodoborach jest „Przyczynek do znajomości flory Miodoborów“, zamieszczony w tomie 48-ym Sprawozdań Komisji, w którym też Dr. B. Namysłowski zdał sprawę ze swych badań, podjętych w r. 1913 z polecenia Sekcji, w pracy p. t. Mikroorganizmy galicyjskich szczaw i solanek.

Dr. H. Zapałowicz ogłosił w Rozprawach Wydziału mat.-przyr. część 30-tą swego „Przeglądu krytycznego roślinności Galicyi“, opartego na zielniku Komisji fizyograficznej. Rośliny naczyniowe, zebrane w okolicach Bołszowiec przez p. F. Mieszkowskiego w r. 1906 i ofiarowane Komisji, oznaczył p. Sz. Wierdak w Instytucie botanicznym U. J. i spis ich podał w Sprawozdaniach Komisji. Z tegoż instytutu wyszły też oddane Komisji przez Sekcję botaniczną do wydania prace: X. L. Łazarczyka „Porosty polskie zebrane przez W. Jastrzębowskiego w latach 1827—1834“, p. W. Kuleszy „Przyczynek do znajomości wątrobowców Beskidu Zachodniego“, p. A. J. Żmudy „Rośliny zebrane na Żmudzi przez Prof. Dra E. Janczewskiego, część II“ i Dra Wł. Szafera „Zasługi Wincentego Pola dla geografii roślin w Polsce“. — Zamieszczona w tomie 48-ym Sprawozdań praca p. t. „Przyczynek do znajomości krajowych wątrobowców“ jest wynikiem poszukiwań podjętych bez udziału Komisji przez p. F. Lilienfeldównę; wykaz ten jest uzupełnieniem sched, wydrukowanych w tym samym tomie, do drugiej seryi wydawnictwa „Hepaticae Poloniae exsiccatae“, zestawionej przez tę samą współpracowniczkę Komisji fizyograficznej.

Praca nad opisową „Florą polską“ postąpiła w czasie wojny dość znacznie; odbywała się ona w Instytucie botanicznym U. J. na podstawie zbiorów Komisji fizyograficznej i Instytutu. P. A. J. Żmuda opracował rodzaje *Alchemilla* i *Helianthemum* i rośliny zrosłopłatkowe z wyjątkiem rodzin *Rubiaceae*, *Campanulaceae* i *Compositae*, a obecnie pracuje nad tą ostatnią rodziną; p. Sz. Wierdak opracował *Geraniaceae*, *Hypericaceae*, *Saxifragaceae*, *Crassulaceae* i 12 innych rodzin, złożonych z jednego lub paru gatunków, p. St. Kuleczyński rodziny *Linaceae* i *Onagrarieae*; p. J. M. Dobrowolski opracowuje *Amarantaceae*, *Chenopodiaceae* i *Polygonaceae*. W pierwszej połowie r. 1914 rozpoczęto też w wymienionym Instytucie pod kierunkiem przewodniczącego Sekcyi botanicznej, Prof. M. Raciborskiego, a przy pomocy finansowej ze strony Akademii Umiejętności, przygotowywać inne wydawnictwo, mianowicie ilustrowaną Florę polską, złożoną z oryginalnych rysunków, wykonanych podług krajowych okazów. Dotychczas uzyskano do tego wydawnictwa kilkadziesiąt tablic, przedstawiających przeważną część krajowych paprotników, odrysowanych przez p. Janinę Kossuth-Loretz, około 80 tablic, wykonanych przez p. St. Kuleczyńskiego do rodzin *Ranunculaceae*, *Linaceae* i *Onagrarieae*, i blisko 30 tablic, wyrysowanych przez p. J. Kuklanę do rodziny *Euphorbiaceae*. Rozpoczęte w Instytucie botanicznym przez p. M. Wydrychiewiczównę opracowanie flory kopalnej retyckiej z okolicy Ostrowca, na podstawie zbiorów Komisji fizyograficznej, zostało skutkiem wojny przerwane.

Sekcja zoologiczna udzieliła w r. 1914 pięciu pracownikom zasiłków na badania faunistyczne.

PP. A. Lityński, St. Minkiewicz i L. Sitowski mieli wykończyć dawniej rozpoczęte prace, pierwszy nad tatrzańskimi skorupiakami z rzędu wioszczaków, drugi nad pozostałymi działami fauny jezior tatrzańskich, Dr. Sitowski wreszcie nad ssawcami i ptakami Pienin. P. J. Prütferowi polecono dalsze badania fauny lepidopterologicznej w okolicy Krakowa, p. E. Lubeckiemu dalszą pracę nad niepasorzytnymi nicieniami tamże. Wszystkie te prace zostały rozpoczęte i wszystkie skutkiem wojny bądź uległy zupełnej przerwie, bądź spotkały się z dotkliwymi przeszkodami. Dwa zadania zostały jednak tak daleko doprowadzone, że je na razie za wykonane uważać należy. Mianowicie Dr. L. Sitowski złożył do zbiorów Komisji fizyograficznej 77 okazów ptaków i okaz wiewiórki z Pienin, a Sekęyi przedstawił wykaz ptaków dostrzeżonych w Pieninach, przeznaczony do wydania w Sprawozdaniach. Wykaz ten obejmuje 137 gatunków, a opiera się na spostrzeżeniach poczynionych aż do roku 1915 włącznie. Dr. A. Lityński zamierzał zbadać kilkanaście jezior położonych wysoko w Wysokich Tatrach węgierskich, kilka nie badanych dotychczas jezior w Tatrach Zachodnich i uzupełnić pewne braki w materiałach zebranych poprzednio. Planu tego nie udało się wykonać w zupełności z powodu przeszkód stawianych w czasie wojny obcokrajowym turystom na terenie węgierskim, na którym p. Lityński zmuszony był ograniczyć się do Zmarzłego Stawu pod Polskim Grzebieniem, czterech Stawów Zbójnickich, trzech Staroleśniańskich, Stawu Warzęchowego, Stręgacznika i Białego w Koperszadach, zbadanych w lipcu r. 1914. Zresztą p. Lityński przeszukiwał

w r. 1914 i 1915 mlaki i stawy położone po stronie polskiej. Mimo zaznaczonych braków materiału zgromadzonego w ciągu ubiegłych lat sześciu daje dostatecznie dokładny obraz fauny wioselczaków tatrzańskich i właściwości zbiorników przez nie zamieszkałych; obejmuje on 111 zbiorników; nie zostały objęte badaniem, z nielicznymi wyjątkami, tylko stawy podrzędного znaczenia, położone na średnich wzniesieniach. Szczegółowe sprawozdanie ze swej pracy p. Lityński złożył Komisji w najbliższym czasie. Dr. Minkiewicz, który również jak pp. Prüffer i Lubecki poleconego sobie zadania nie mógł wykonać, przedstawił Komisji z wiosną r. 1914 zestawienie fauny jezior tatrzańskich, oparte na własnych i cudzych poszukiwaniach; zamieszczono je w tomie 48-ym Sprawozdań.

Jako częściowy rezultat badań podjętych na polecenie Komisji fizyograficznej w latach dawniejszych złożył p. S. Stobiecki wykaz p. t. Pluskwiaki Podola galicyjskiego i północnej Bukowiny, a nadto „Wykaz pluskwiaków zebranych w Galicyi zachodniej i środkowej“, oparty na materiałach zebranych bez pomocy Komisji. Obydwa te spisy mieszczą się w tomie 49-ym Sprawozdań. Od Prof. Dra M. Kowalewskiego Komisya otrzymała do wydania pracę p. t. Materiały do fauny polskich skałoszczetów, część II.

Za pośrednictwem Zarządu Akademii Umiejętności Komisya fizyograficzna czyniła zabiegi o ochronę niektórych zabytków przyrody, mianowicie cisowego lasu w Książdworze, modrzewia polskiego w Górach Świętokrzyskich i różanecznika pontyjskiego w Galicyi północnej. Zabiegi te przynajmniej co do cisa i modrzewia

odniosły skutek, wywołując zarządzenia Władzy centralnej, które te drzewa zapewne uchronią od zagłady, o ile ich nie zniszczy „vis major“.

Do Muzeum fizyograficznego przybyły, oprócz roślin i kręgowców złożonych przez Dra Wł. Szafera i Dra L. Sitowskiego, A) książki oraz okazy zwierząt, roślin i skamielin, подарowane przez Zarząd Muzeum im. hr. Dzieduszyckich we Lwowie, Zarząd wodociągu m. Krakowa, pp. Prof. Dra J. Grzybowski, C. Hallera w Jurezycach, Prof. Dra E. Janczewskiego, E. Kieleńskiego, Prof. Dra M. Kowalewskiego w Dublinach, śp. Dra M. Łomnickiego we Lwowie, J. Paczoskiego w Chersonie, Prof. Dra M. Raciborskiego, c. i k. kapitana Schlöge, Inż. S. Stobieckiego, Dra St. Sumińskiego, Dra F. Wilkosza, Dra A. J. Żmudę, B) książki otrzymane drogą wymiany publikacyi, C) książki i rośliny zakupione.

Ze zbiorów Komisji korzystali w celach naukowych poza obrębem Muzeum: Instytut botaniczny Uniwersytetu Jag., ces. Ogród botaniczny w Petersburgu, Prof. Dr. B. Dybowski, Dr. St. Kreutz, Prof. Dr. L. Nowakowski i Dr. Wł. Szafer.

Pracami muzealnymi zajmowali się przed wojną Prof. W. Kuleczyński, Prof. J. Jarosz (do czerwca 1914 r.), stypendysta Akademii Um., Tyrankiewicz, p. K. Piech, p. J. Premik i p. A. J. Żmuda; ten ostatni pracował też dalej przez dłuższy czas w ciągu wojny; p. Premik podjął znowu w listopadzie r. 1915 pracę w Muzeum. Zresztą przez cały czas czynny był w Muzeum Prof. Kuleczyński. W tych warunkach praca w Muzeum ograniczyć się musiała przeważnie do konserwowania

zbiorów; po wybuchu wojny sporządzono też skorowidze i wykazy, mające na celu pooryentowanie w pewnych częściach zbiorów na przypadek, gdyby przyszło do zmiany kustosa.

Komisya antropologiczna. W dziale antropologii fizycznej nie przedłożono Komisji w okresie sprawozdawczym żadnych nowych prac naukowych.

W dziale archeologii przedhistorycznej: Prof. Tadeusz Wiśniowski ze Lwowa nadesłał rozprawę p. t. „O odkryciu paleolitu z fauną ssawców dyluwialnych pod Glinianami koło Lwowa“, objaśnioną fotografiami i rysunkami.

P. Józef Żurowski z Krakowa złożył pracę p. t. „Grób ciepłopalny z zabytkami epoki halszackiej w Świdniku koło Łukawicy oraz skarb brązowy z Lipia w Sądeckiem“.

Prof. Demetrykiewicz na podstawie wykopalisk, dokonanych na Wawelu, skreślił obraz rozwoju kultury grodziskowej na tem wzgórzu i jej stosunek do zabytków analogicznych, znalezionych w innych miejscach.

Następnie zawiadomił Komisję, że wspaniałe wykopaliska paleolityczne, odkryte przed laty przez ś. p. Jana hr. Zawiszę w jaskini „Mamutowej“ koło Ojcowa, użyczyła obecna ich właścicielka ks. Marya z hr. Zawiszów Radziwiłłowa w Warszawie Muzeum Akademii do nowego naukowego opracowania.

Dr. Demetrykiewicz podał wiadomość, że władze centralne zarządziły oficjalną ochronę jaskiń w interesie naukowym i wskutek tego Namiestnictwo zażądało od Akademii spisu jaskiń oraz wniosków w sprawie ich skutecznej ochrony. Referent spis taki ułożył, opracował

wnioski co do ochrony interesów naukowych w jaskiniach oraz podał zastrzeżenia potrzebne ze stanowiska celów umiejętności.

Równocześnie na propozycję Komisji centralnej w Wiedniu dla ochrony zabytków postanowiła Akademia zwrócić się za pośrednictwem Namiestnictwa do Ministerstwa robót publicznych o udzielenie wydatniejszej subwencji na badania naukowe w jaskiniach galicyjskich. Prof. Demetrykiewicz przy współudziale przyrodników pp.: Prof. Kuleżyńskiego, Morozewicza i Raciborskiego opracował materyał i plan zamierzonych badań.

Do Muzeum archeologicznego przybyły następujące zabytki: 3 popielnice oraz wyroby z brązu i żelaza, odkryte na cmentarzysku w Kwaczale, ofiarowała p. D^{ro}wa Mięśowiczowa.

Nabyto siekierkę kamienną z przewierconym otworem, znalezioną przed laty koło kopca Kościuszki na Zwierzyniecu.

Nadto ś. p. hr. Emanuel Pusłowski z Krakowa złożył w depozyt celem naukowego opracowania: wykopaliska brązowe ze Świdnika a ks. Marya Radziwiłłowa z Warszawy zabytki paleolityczne z jaskini Mamutowej.

Przybyły nadto jeszcze wykopaliska z dwu miejscowości w obrębie twierdzy krakowskiej, ofiarowane przez c. i k. Komendę twierdzy, mianowicie zabytki z jednej osady neolitycznej oraz kilka urn wraz z kilkudziesięcioma przystawkami i drobnymi wyrobami brązowymi z cmentarzyska ciałopalnego z młodszej epoki brązowej.

Z chwilą wybuchu wojny zostały wszystkie waż-

niejsze zabytki, znajdujące się w Muzeum archeologicznem Akademii, zapakowane bardzo starannie przez kustosza Dra Demetrykiewicza i w skrzyniach złożone w części gmachu Akademii zabezpieczonej od ognia i uszkodzenia.

Sekeya etnograficzna odbyła dwa posiedzenia, na których zorganizowała się, wybierając przewodniczącym Prof. Jana Rozwadowskiego a sekretarzem p. Bronisława Piłsudskiego, uchwaliła regulamin czynności swoich i odbyła wspólną wycieczkę do powiatu chrzanowskiego i bialskiego.

P. Seweryn Udziela przedłożył Sekeyi bogate „Materiały do pojęć prawnych ludowych z powiatu gorlickiego i grybowskiego“.

Wydrukowano w XIV tomie „Materiałów“ pracę p. Stanisława Cerchy p. t. „Kleparz pod względem etnograficznym“.

Komisya antropologiczna postanowiła drukować „Materiały antropologiczno-archeologiczne i etnograficzne“ w dwóch częściach, z których jedna obejmie prace i materiały archeologiczne i antropologiczne, a druga etnograficzne. Do każdej części będzie dodany spis współpracowników Komisji i wyciągi z protokołów, spisanych na posiedzeniach. Zmiana ta wejdzie w życie przy wydaniu XV tomu „Materiałów“.

Komisya bibliograficzna nauk matematyczno-przyrodniczych pracowała do chwili wybuchu wojny normalnie, następnie jednak, mając odcięty dostęp do znacznej części materiału bibliograficznego, zmuszona była zawiesić swą działalność.

Komisya historii nauk matematyczno-

przyrodniczych odbyła dwa posiedzenia, na których zostały wygłoszone następujące komunikaty naukowe:

1) X. Konstanty Czaykowski T. J.: Astronomiczna praca pierwszego rektora Wszechnicy Jagiellońskiej.

2) Prof. Dr. Ludwik Birkenmajer: Nowe szczegóły o Aleksym „Silwiusu”, matematyku i astronomie polskim XVII-go stulecia.

Komunikaty rzeczzone będą wydrukowane w Wydawnictwach Komisji, których druk z powodu wojny uległ zwłóce.

Biblioteka Akademii. Inwentarz dzieł drukowanych Biblioteki, prócz zbiorów Walewskiego i Lubomirskiego, liczy dzieł 44.787.

Zbiór map i atlasów liczy 779 numerów.

Darów otrzymała Biblioteka 399 w 530 tomach.

Z czytelnicy, która w czasie wojennym była otwarta tylko od godz. 10 do 2, korzystało oprócz członków Akademii i współpracowników Komisji akademickich 260 osób 3.980 razy. Dzieł czytano 1.242 w 1.876 tomach, rękopisów 204, sprowadzono rękopisów z innych bibliotek 84.

Wypożyczono dzieł 671 w 1098 tomach.

Zbiory rękopisów powiększyły się przedewszystkiem przez cenny dar p. Dra Franciszka Paszkowskiego, który złożył w Akademii skrzynię, zawierającą listy i materiały historyczne, pozostałe po królu Stanisławie Auguste i ks. Józefie Poniatowskim oraz dotyczące ostatnich dziesiątków XVIII w. P. inżynier Włodzimierz Jastrzębiec Witowski darował kilka rękopisów, m. i. siedem listów oryginalnych Lelewela. Darów p. br. Richthofena

(p. Roczn. z r. 1913/4 str. 64) i p. Dra Paszkowskiego nie zdołano jeszcze ostatecznie uporządkować.

Sprawozdanie Stacyi Naukowej i Biblioteki Polskiej w Paryżu za rok 1914. Ruch czytelników w roku sprawozdawczym przedstawia się w sposób następujący (w nawiasach podano liczby odpowiednie z roku poprzedniego):

Miesiące	Dni otwarcia		Osób czytających	
Styczeń	25	(25)	690	(702)
Luty	21	(20)	648	(626)
Marzec	25	(17)	574	(480)
Kwiecień	18	(26)	432	(583)
Maj	24	(22)	485	(462)
Czerwiec	25	(25)	410	(471)
Lipiec	10	(11)	146	(186)
Sierpień	Biblioteka zamknięta			
Wrzesień	11	(14)	36	(212)
Październik	27	(27)	84	(478)
Listopad	24	(23)	113	(572)
Grudzień	20	(20)	126	(513)
Razem	230	(230)	3744	(5245)

Za przykładem lat poprzednich Stacya urządziła w ciągu ubiegłej zimy nową seryę odczytów; przemawiali na nich: w styczniu, 29-go, Dr. Kazimierz Konarski; w lutym, 19-go, Dr. Piotr Bańkowski; w marcu, 12-go, Dr. Kazimierz Kosiński i 26-go tegoż miesiąca Prof. Dr. Bronisław Dembiński, wszyscy wymienieni już w sprawozdaniu poprzednim; następnie zabierali głos: w maju, 14-go, Dr. Aleksander Szczepański „O samo-

dzielności gospodarczej Polski“; w czerwcu, 4-go, Dr. Aleksander Łucki „O zagadnieniach z zakresu teorii romantyzmu“ i 18-go t. m., Dr. J. Hirschler, profesor Uniwersytetu we Lwowie „O zależności i samorządzie w organizmie“. Po wakacjach odczytów już nie było.

Doroczne — 75-te od założenia Biblioteki — posiedzenie publiczne odbyło się, jak zawsze, w dniu 3-im maja w dolnej sali bibliotecznej, wobec tłumnie zebranej publiczności. Przewodniczył i zagajał zebranie Ks. Adam Czartoryski, Prezes Komitetu miejscowego. Pan Władysław Mickiewicz odczytał sprawozdanie z działalności Instytucji za rok poprzedni (zob. Rocznik Akademii za rok 1913/1914, str. 64—72), poczem Dr. Stanisław Zachorowski, docent Uniwersytetu Jagiellońskiego, wygłosił odczyt: „Polityka kościelna Polski w okresie wielkich soborów“.

Dnia 21-go maja odbyło się w Montmorency, urządzone staraniem Stacyi, doroczne nabożeństwo żałobne za Niemcewicza, Kniaziewicza i innych Polaków, zmarłych na wychodźstwie. Kazanie w języku francuskim wygłosił Ojciec Rouillon, Dominikanin. Na skutek starań Stacyi Zarządy kolei żelaznych zniżyły ceny biletów do połowy, z czego skorzystało osób przeszło kilkaset, w pielgrzymce tej udział biorących.

W miesiącu wrześniu Stacya przedstawiła jednego tylko kandydata do stypendyum im. Faucher na Wydziale medycznym Uniwersytetu Paryskiego, p. Stanisława Stypułkowskiego.

Czterdziestu trzem osobom ułatwiono w ciągu roku wstęp do Biblioteki Narodowej i do innych zamkniętych dla szerszej publiczności zakładów naukowych w Paryżu.

Listów w sprawach Staeyi i Biblioteki, lub też z powodu poszukiwań i kwerend wszelkiego rodzaju, wysłano i załatwiono w ciągu roku ogółem 194.

Inwentarz biblioteczny powiększył się wszystkiego o 243 nowe pozycye z czego 89 z kupna, reszta z daru od siedmdziesięciu przeszło następujących instytucyi i osób prywatnych: Akademia Umiejętności w Krakowie (tomów 26), Biblioteka Dzieł Chrześcijańskich w Warszawie (tomów 6), Biblioteka Uniwersytetu we Lwowie, Drukarnia Uniwersytecka w Krakowie, redakcyja Encyklopedyi Wychowawczej w Warszawie, Grono Konserwatorów Galicyi zachodniej, redakcyja Kuryera Litewskiego (tomów 14), Ministeryum Oświaty Francuskie, Towarzystwo Heraldyczne we Lwowie, Towarzystwo Lekarskie w Warszawie, Towarzystwo Naukowe w Warszawie (tomów 7), Towarzystwo popierania nauki polskiej we Lwowie, Ordynacya hr. Zamojskich w Warszawie; księgarnie: Gebethnera i Wolffa w Warszawie (tomów 19), S. Orgelbranda w Warszawie (tomów 8), K. Rzepeckiego w Poznaniu (tomów 4), Spółki nakładowej „Książka“ i F. Westa w Brodach; panie i panowie: Wacław Woysym Antoniewicz, Henryk Babiński, Józef Babiński, Zygmunt Batowski, Stanisław Bełza (tomów 4), rodzina Adama Bonieckiego, Wacław Borowy, Stefan Wł. Bryła, M. Burchard-Belavary, Henri hr. de Charencey, Maryan Dobrowolski, Louis Fournier, Józef Freilich, L. Garbowski, Jan Górski, Jan Hempel, Stanisława Korczakówna, M. A. Kożewnikowa, St. Kramsztyk, S.-M. Kraszewska, Aleksander Kraushar, Zofia Krongoldówna, Zofia Kruszewska, Jan Kucharzewski, Jerzy Kurnatowski, Edward Ligocki, Tadeusz Mańko-

wski, Jerzy Michalski, Władysław Mickiewicz, Józef Nusbaum-Hilarowicz, Tadeusz Nusbaum-Hilarowicz, Bolesław Olszewicz, Mieczysław Działoszye Rudakowski, Wiktor Skarzyński, hr. Feliksowa Sobańska, Aleksander Stourdza, Stanisław Szarski, Aleksander Szczepański, Józef Szczepański, Władysław Szujski, Anatole Tardiveau, Jadwiga Trzaskowska, rodzina hr. Seweryna Uruskiego, Kazimierz Woźnicki, Aurelia Wyleżyńska, G. Wyrubowa, hr. Władysław Zamoyski, Jan Zawidzki.

Prócz tego Biblioteka otrzymywała przez pierwsze siedm miesięcy roku wprost z redakcyi, darmo lub tylko za zwrotem kosztów przesyłki, 65 następujących czasopism: Biblioteka Warszawska, Biesiada Literacka, Bluszcz, Bulletin Dzieła Miłosierdzia Chrześcijańskiego, Bulletin officiel du Brésil, Bulletin Polonais, Ciekawe Powieści, le Courier Européen, Czas, Dziennik Kijowski, Dziennik Petersburski, Dziennik Poznański, Dziennik Związkowy „Zgoda“, Ekonomista, Fotograf Warszawski, Gazeta Lwowska, Gazeta Sądowa, Gazeta Warszawska, Goniec Poranny i Wieczorny, Język Polski, Krytyka, Książka, Kurjer Litewski, Kurjer Paryski, Kurjer Warszawski, Kwartalnik Historyczny, Muzeum, Myśl Katolicka, Najmita, Nowa Gazeta, Nowości Ilustrowane, Odrodzenie, Pamiętnik Literacki, Pamiętnik Tow-stwa Lekarskiego Warszawskiego, Polonia, Prąd, Prawda, Przegląd Filozoficzny, Przegląd Historyczny, Przegląd Lekarski, Przegląd Narodowy, Przegląd Polski, Przegląd Prawa i Administracyi, Przegląd Wileński, Przewodnik Bibliograficzny, Przewodnik Naukowy i Literacki, Ruch Filozoficzny, Rzeczpospolita, Sfinks, Słowo, Słowo Polskie, Strzelec, Świat, Świat Kobiety, Świat Słowiański, Tygodnik Ilustro-

wany, Tygodnik Polski, Tygodnik Rolniczy, la Vie, Wiadomości matematyczne, Wiadomości numizmatyczno-archeologiczne, Wiadomości Salezyjańskie, Ziemią i Życie Polskie.

Do darów w gotówce, oprócz składek rocznych ks. Adama Czartoryskiego (fr. 1000), p. Tadeusza Chojeckiego (fr. 400) i br. Gustawa Taubego (fr. 500), zaliczyć należy ofiarę jednorazową p. Bronisława Kozakiewicza, który zrzekł się na rzecz Biblioteki prowizyi za odnowienie ubezpieczenia zbiorów (fr. 238).

Zarząd Stacyi i Biblioteki składa tutaj szczerę podziękowanie wszystkim wyżej wymienionym Instytucyom i Osobom za Ich łaskawą pamięć o zbiorach polskich w Paryżu.

Muzeum Mickiewiczowskie zwiedziło w ciągu roku osób 294, w czem jedna wycieczka zbiorowa uczniów ze Lwowa.

Z powodu wypadków wojennych sprawozdanie za rok 1915 nie zostało nadesłane.

Sprawozdanie o pracach naukowych, dokonanych w ubiegłych dwóch latach przez pojedyncze Wydziały i Komisye Akademii, zostało już ogłoszone i znajduje się w odbitce w rękach Dostojnych Gości i Szanownej Publiczności. Na końcu tego sprawozdania pomieszczono wyczerpującą bibliografię wydawnictw Akademii, które się pojawiły od ostatniego posiedzenia publicznego. Wiele jeszcze publikacyi jest już rozpoczętych i część ich ukaże się niebawem na widok publiczny.

Okres dwuletni, od 22 maja r. 1914 aż do obecnego posiedzenia, będzie niewątpliwie uważany zawsze, i to zupełnie słusznie, za wyjątkowy w dziejach naszej Instytucyi. Podniósł to z naciskiem w przemówieniu swem P. Prezes, ale równocześnie zaznaczył, że o ile to było możliwe, Akademia starała się utrzymać tok swych czynności na dawnym poziomie i usilnie dążyła, ażeby ilość i jakość wydawnictw akademickich nie ucierpiały.

Można się było obawiać, że ogólne położenie, wynikające ze stosunków wojennych, oraz silne i zupełnie zrozumiałe zainteresowanie się całego społeczeństwa przedewszystkiem sprawami bieżącemi, odbije się na pracach i zajęciach Akademii w sposób szkodliwy. Nie da się zaprzeczyć, że pod względem finansowym Akademia znacznie ucierpiała. Straciła niektóre subwencye na specjalne cele, nie osiągnęła ani w części ze sprzedaży swych publikacji tych kwot, które w latach ubiegłych wpływały do kasy Akademii, nie otrzymała nowych znaczniejszych legatów i darowizn, a jedyny zapis na jej korzyść uczyniony przez ś. p. Seweryna Kisielewskiego (K 55.000) dotąd jeszcze nie został zrealizowany. Przytem koszty produkcji książek ogromnie wzrosły wskutek podrożenia druku a zwłaszcza papieru. Podobnych ujemnych szczegółów możnaby przytoczyć bardzo wiele. Ale tego samego, albo znacznie gorszego, losu doznały także inne polskie Instytucye. Akademia nie mogła i teraz jeszcze nie może na to liczyć, ażeby z tego wielkiego konfliktu narodów, który przeważnie rozgrywa się na terytoryach polskich wyszła bez strat całkowicie. Owszem należy się z wdzięcznością podnieść, że Rządy centralny i krajowy zachowały dotąd Akademię przy

głównych stałych dotacyach i niewątpliwie opieką swą otaczać będą naszą Instytucję i nadal. Trzeba ze szczególnym naciskiem przypomnieć, że właśnie tuż przed wybuchem wojny Zarząd Akademii ukończył realizację zapisu ś. p. Senatora Maleszewskiego, od którego roczne odsetki stanowią najpoważniejszą pozycję w budżecie Akademii. Nigdy bardziej jak obecnie nie daje się odczuć znaczenie takich właśnie funduszków osobnych, które bądź na ogólne cele naszej Instytucji zostały przez ofiarodawców przeznaczone, bądź mogą być użyte na wydawnictwa naukowe. Nazwiska Curzydły, Czabana, Bucewicza, Sobańskiego, Mireckiego i wielu innych winny być zawsze z gorącą wdzięcznością wspomniane, bo dzięki ich szlachetnym i rozumnym darom, Akademia może i w najcięższych chwilach zadaniu swemu sprostać. Nakazaną jest jednak oszczędność i ostrożność. Widmo deficytu powinno z finansów Akademii być koniecznie usunięte. W tym duchu pojęło sytuację Walne administracyjne posiedzenie członków Akademii, które d. 1 lutego b. r. uchwaliło preliminarz budżetu na r. 1916 nie na podstawie przyszłych, teraz zawsze niepewnych dochodów, ale na podstawie kwot w poprzednich latach zaoszczędzonych. Ten sposób budżetowania będzie prawdopodobnie zachowany i na przyszłość, przez co każdoroczna kampania wydawnicza Akademii opierać się będzie na pewnym zupełnie gruncie.

Strona finansowa, choć bardzo ważna, nie jest jednak w zakładach tego rodzaju jak Akademia krakowska najważniejszą. Chodzi zawsze głównie o element duchowy, o współdziałanie członków pojedynczych Wy-

działów i Komisji, chodzi o możliwość pracowania naukowo wśród odmiennych i niebezpiecznych warunków.

W tym kierunku rzeczywistość przeszła początkowe oczekiwania. Prawda, że niektóre Komisje nie mogły z technicznych powodów działać jak poprzednio. Prawda, że badania w laboratoryach zostały znacznie utrudnione lub całkiem uniemożliwione, że prace na takich badaniach oparte musiały na pewien czas być odłożone na bok. Prawda, że przerwa w stosunkach z uczonymi Lwowskimi i Warszawskimi dotkliwie dawała się uczuć, a podróże po kraju i zagranicę prawie zupełnie ustały. Mimo to wszystko jednak uczeni polscy w Krakowie przebywający przez energiczną koncentrację, przez poczucie odpowiedzialności, jaka na nich ciąży, nie dali za wygraną.

Zgłaszano liczniej, jak przedtem, odczyty i referaty na posiedzenia wydziałowe, które w r. 1915 odbywały się także w miesiącach wakacyjnych. Liczba osób obecnych na tych posiedzeniach była zawsze bardzo znaczna, dyskusja prowadzoną była z niemniejszym ożywieniem, jak za najlepszych spokojnych czasów. Rękopisy z gotowemi rozprawami i większe dzieła nadpływały i wciąż jeszcze nadpływają. Twórczość naukowa nie wygasła, zimna krew i rozważa, z jaką prowadzi się badania umiejętne a rezultaty następnie ujmuje w harmonijną całość, nie została zamącona. Rozumiano widocznie, że to właściwa rola uczonych nawet podczas wojny, nawet w obec niepewnego jutra. Jest to chyba znakiem dojrzałości duchowej, zrównoważenia woli, wiary w przyszłość. Sprawozdanie drukiem ogłoszone i w rękach uczestników dzisiejszego zebrania się znajdujące, podaje wszystkie szczegóły, na których niniejsza cha-

rakterystyka się opiera. Dotyczy ona tylko prac dokonanych a więc faktów niewątpliwych. W poprzednich sprawozdaniach, z tego miejsca odczytywanych, wolno było zaznajamiać publiczność polską także z pewnemi myślami o przyszłych, nieraz dalekich, przedsięwzięciach Akademii. Obecnie chyba lepiej pozostać przy ścisłym realizmie i dopiero w roku przyszłym nowy dorobek podać do wiadomości ogółu. Jest to ta sama ostrożna metoda, którą Akademia stosuje obecnie przy swych finansowych preliminarzach. Ale choć nie wypowiedziane i nie wyjawione, plany przyszłych robót piętrzą się i gromadzą. Gdy nadejdzie odpowiednia pora, wyjdą z ukrycia i przeobrażą się w rzeczywistość.

Bolesnem było dla Akademii, że musiała zaniechać poszukiwań archiwalnych w zbiorach Watykańskich, że nie mogła rozpocząć ich w Hiszpanii, że inwentaryzacja rękopisów i inkunabułów, rozproszonych po bibliotekach polskich, doznała zwłoki. Zato Akademia uczyniła co mogła, aby w okupowanych częściach Królestwa Polskiego ocalić zabytki archiwalne, biblioteczne i z zakresu sztuki. Nie łatwe to zadanie, ale w ramach środków stojących do jej dyspozycji, Akademia będzie się starać zrobić, co do niej należy.

Z Biblioteką Polską w Paryżu stosunki niemal zupełnie przerwane. Nadeszło sprawozdanie za r. 1914; za rok ubiegły sprawozdania dotąd nie mamy. Nie można jednak wątpić, że funkcyonaryusze Biblioteki Polskiej z p. Wł. Mickiewiczem na czele obowiązki swoje ściśle spełniają.

W r. 1914 i 1915 nie mogło nastąpić rozdanie stypendyów zagranicznych imienia Osławskiego i Pi-

leckiego. Nie wiadomo, czy stan rzeczy zmieni się w tym kierunku na lepsze w roku bieżącym.

Również i rozdawnictwo nagród akademickich, z wyjątkiem jedynej im. Jerzmanowskich, nie przyszło w r. 1915 do skutku. W roku obecnym, jak to niebawem zostanie zakomunikowane, cały szereg nagród został przyznany.

Fundusze ks. Eugeniusza Lubomirskiego i Iwańskich nie mogły być użyte w 1914/15, zato w bieżącym roku szkolnym odbywają się wykłady uniwersyteckie i z zakresu litewszczyzny i historii Rusi zachodniej za remuneracyami z wymienionych funduszy.

Fundusz im. Wł. Kretkowskiego nie był czynnym tylko w pierwszym półroczu r. szk. 1914/15, kiedy wogóle Uniwersytet krakowski był zamknięty, obecnie normalny tok znowu zaistniał.

Natomiast „Encyklopedyi polskiej“ dwa nowe tomy, poświęcone dziedzinie językoznawstwa, już się ukazały, i dwa inne obejmujące „Dzieje literatury polskiej“ są na ukończeniu.

Tak ważne, zwłaszcza obecnie, wydawnictwo podręczników humanistycznych i przyrodniczych nie doznało przerwy, owszem aż cztery nowe tomy opuściły prasę, a dwa dalsze niebawem się ukażą.

Zbieranie materyałów do „Słownika Staropolskiego“ postępuje w tem samym tempie, co przedtem. Ale od roku następnego Akademia pragnie pracę w tym kierunku przyspieszyć. — To samo powiedzieć można o Bibliografii Polskiej K. Estreichera, która wzbogaciła się o jeden znowu tom, doprowadzający całość do litery „R“.

Nowy gmach Akademii ukończony całkowicie przed

wojną, częściowo tylko jest zajęty i to głównie w miesiącach letnich. Przyczyną tego są względy oszczędnościowe, zawsze jednak uważać należy za fakt dla Akademii korzystny, że budynek ten stanął już w r. 1914 przed tak znacznem podrożeniem wszelkich materiałów budowlanych i robocizny.

Magazyny na wydawnictwa Akademii zostały wczesnie zaopatrzone w półki, tak że porządkowanie i systematyczne ułożenie od czterdziestukilku lat nagromadzonych publikacji, nie doznaje zwłoki. Rękopisy znajdują się w nowej umyślnie na ten cel urządzonej i odpowiednio zabezpieczonej sali. Biblioteka Akademii ani na chwilę nie była zamknięta. Przez pewien nawet czas czytelnia Biblioteki Jagiellońskiej funkcyonowała w gmachu Akademii.

Dyrektor biblioteki Akademii, p. Prof. Jan Czubek, zmuszony osobistymi stosunkami w początkach wojny do wyjazdu z Krakowa, ustąpił z zajmowanej dotąd posady, a po powrocie normalnych stosunków mimo kilkakrotnych nalegań, również z powodów osobistych, nie dał się skłonić do ponownego objęcia tego urzędu.

Obecnie Bibliotekarzem Akademii jest Dr. Stanisław Zachorowski.

Zamykamy niniejsze sprawozdanie nie obietnicą, że w roku przyszłym Akademia będzie w stanie lepszymi lub choćby takimi, jak obecnie pochwalić się rezultatami, bo to zależy od okoliczności, których przewidzieć niepodobna, ale oświadczeniem, że te same szeregi uczonych, obecnie już wzmożone, które w najcięższych chwilach około Akademii się skupiały, z pewnością nie utracą chęci i woli, ażeby obowiązki swe w dalszym ciągu wypełniać z tą samą gorliwością.

Komitet naukowy funduszu im. ś. p. Dr. Władysława Kretkowskiego zajmował się w czasie od 1 kwietnia 1914 do 1 kwietnia 1916 (z wyłączeniem półroczu zimowego roku 1914/15, w którym Uniwersytet Jagielloński z powodu wojny był zamknięty) urządzaniem dodatkowych wykładów i ćwiczeń z zakresu matematyki czystej w Uniwersytecie Jagiellońskim, oraz przyznawaniem zasiłków dla ułatwienia ukończonym matematykom wyjazdów za granicę w celach naukowych.

W półroczu letniem roku 1914 dzięki temu funduszowi odbywały się wykłady następujące:

1) Dr. Jan Sleszyński, Profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego prowadził wykłady z zakresu dodatkowych rozdziałów teorii funkcji — 2 godz. tyg.

2) Dr. Antoni Hoborski, Docent Uniwersytetu Jagiellońskiego i Prof. Gimnazjum V w Krakowie, prowadził wykłady z zakresu wstępu do analizy — 5 godzin tyg.

3) Docent Dr. Antoni Hoborski, prowadził ćwiczenia z rachunku całkowego — 2 godz. tyg.

4) P. Włodzimierz Stożek, Prof. Gimnazjum II w Krakowie, prowadził lekcje matematyki dla przyrodników z ćwiczeniami — 5 godz. tyg.

W półroczu letniem 1915 staraniem komitetu Prof. Dr. Jan Sleszyński prowadził wykłady z zakresu dodatkowych rozdziałów kursu matematyki dla przyrodników.

W półroczu zimowym roku szk. 1915/16 komitet urządził wykłady następujące:

1) Prof. Dr. Jan Sleszyński wykładał teorię wyznaczników — 2 godz. tyg.

2) Docent Dr. Antoni Hoborski prowadził lekcje wstępu do analizy wraz z ćwiczeniami — 5 godz. tyg.

3) Dr. Alfred Rosenblatt, Docent Uniwersytetu Jagiell. wykładał teorię równań różniczkowych zwyczajnych — 2 godz. tyg.

4) Docent Dr. Alfred Rosenblatt wykładał teorię konstrukcji geometrycznych — 2 godz. tyg.

5) P. Włodzimierz Stożek prowadził lekcje matematyki dla przyrodników z odpowiednimi ćwiczeniami — 5 godz. tyg.

Nadto z funduszu tego wypłacone zostały w kwietniu roku 1914 zasiłki następujące:

1) P. Władysławowi Gąsiorowskiemu, Dr. filozofii, egzam. kandydatowi na nauczyciela matematyki w gimnazjum lub szkole realnej, 900 Koron.

2) P. Stanisławowi Ruziewiczowi, Dr. filozofii i egzam. kandydatowi na nauczyciela matematyki w gimnazjum lub szkole realnej 900 Koron.

3) P. Władysławowi Ślebodzińskiemu, Prof. I. szkoły realnej w Krakowie, 800 Koron.

Pierwszy z tych stypendystów studyował w Darmstadt, a dwaj ostatni w Getyndze.

Na posiedzeniu administracyjnym, które odbyło dnia 9 czerwca b. r. dokonane zostały następujące wybory:

Na **Wydziale matematyczno-przyrodniczym** wybrany został członkiem czynnym krajowym:

Dr. Kazimierz Żorawski, Profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego;

Członkami korespondentami wybrani zostali:

Dr. Eugeniusz Romer, i

Dr. Rudolf Zuber, Profesorowie Uniwersytetu
we Lwowie.

Na tem zamykamy niniejsze sprawozdanie, a pre-
legent na ten rok zaproszony, Prof. Dr. Kazimierz Mo-
rawski, odczyta swą pracę p. t. „*Cesarz Claudius*“.



Cesarz Claudius

przez

Kazimierza Morawskiego.

Odczyt wygłoszony na publicznem posiedzeniu Akademii Umiejętności
dnia 10 czerwca 1916 r.

Władza cesarska w Rzymie nie była dziedziczną, ale prawnie ustanawiał cesarzy senat, faktycznie często-kroć wojsko; każdy jednak cesarz miał tysiączne sposoby, aby następcę po sobie zalecić, wskazać swego wybrańca i uprzywilejowanem stanowiskiem i odznaczeniami późniejszemu wyborowi prawie narzucić. Mimo to sama natura i okoliczności stawały przeważnie na przeszkodzie następstwu syna po ojcu. Żaden z pierwszych cesarzy, ani August, ani Tyberyusz, ani Kaligula nie zostawił syna, a śmierć tak się zagospodarowała na ich dworze, że nadzieje przedzgonne musiały się w końcu czepiać członków rodziny, dla których ustępujący władcy za życia żadnej nie odczuwali sympatii. August nie miał nigdy męskiego potomka, wnuki jego po córce jedynej pomarli wcześniej i w końcu musiał August upatrywać swego spadkobiercę w pozostałym pasierbie, ponurym

Tyberyuszu, od którego różnica usposobienia i charakteru zawsze go dzieliła. Syn jedyny Tyberyusza, Drusus, umarł w początku jego panowania, w r. 23 po Chr., więc następcą Tyberyusza na tronie został wnuk po bracie, osławiony Kaligula, który z wszystkich dzieci Germanikusa uszedł siepaczy Sejana i samego Tyberyusza. A po zamordowaniu Kaliguli przeszły rządy na jego stryja Klaudyusza, w którym nikt dotąd przyszłego pana Rzymu nie upatrywał, a który wyniesienie swoje zawdzięczał temu, że był ostatnim męskim przedstawicielem tej dynastji julio-klaudyjskiej, rządzącej od Augusta począwszy, a wygasającej stopniowo przez mordy i zwyrodnienie. Kaligula o następcy nie myślał, bo rządził i zginął w pełni młodości; jeżeli wojsko po jego śmierci gwałtownej okrzyknęło Klaudyusza cesarzem, to uczyniło to na przekór senatorom, którzy wtedy marzyli o restytucji republiki, a wskutek tego instynktu dla dziedziczności w jednej rodzinie, który nawet w państwach, nie uznających dziedziczności, zawsze się krzewi.

Najmniej o tych dziedziczności prawach marzył sam Klaudyusz. Od Augusta począwszy, nikt nie przypuszczał, aby ten niewydarzony książę mógł kiedyś zasiąść na tronie, a górne tego rodzaju rojenia nie powstały nigdy w samego Klaudyusza głowie. Kiedy Kaligula w r. 41 upadał pod ciosami sprzysiężonych oficerów, a żołnierze wtargnęli do rezydencji na Palatynie, aby ją ograbić i wysłedzić morderców, wystraszony Klaudyusz schował się za kotarę jakiegoś balkonu przed oczyma podnieconego żołdactwa. Tam nogi jego wystające z poza zasłony spostrzegł jeden z żołnierzy, wyciągnął Klaudyusza z kryjówki, a poznavszy dostojną osobę, oddał

jej hołd jako nowemu imperatorowi. Gwałtem porwano go teraz do obozu pretoryanów; dał się on ponieść w lektyce, przeświadczony, że na śmierć pewną podąży. Tymczasem wojsko zaczęło coraz tłumniej doń przystępować, jako do nowego monarchy. I wobec tego senat, który po śmierci Kaliguli odetchnął i marzył o wskrzeszeniu republiki, uznać musiał wkrótce wolę wojska i przed nowym władcą się skłonić. Wreszcie sam Klaudyusz się przekonał, że został panem świata. I tak po 29-letnim szaleńcu, jakim był Kaligula, zasiadł na tronie rzymskim Klaudyusz, który liczył już przeszło lat pięćdziesiąt.

Wychowanie następców tronu z wielkimi połączone jest trudnościami. Bo jeżeli od młodu kogoś przepaja się myślą, że kiedyś nad wielką częścią świata i ludzi panować będzie, może to stać się zarodkiem pychy i dumy, ciągną myśl o panowaniu nad innymi może podać w zapomnienie i zaniedbanie panowanie nad sobą. Szał cesarów po części w tem miał swe źródło. Ale z drugiej znów strony książęta, powołani nagle i niespodzianie na trony, nie mają częstokroć odpowiedniego przygotowania ani wyrobionego poczucia odpowiedzialności; nagłe wyniesienie może ich zaskoczyć i albo narazić na zawrót głowy, albo też na szkopuł ciągłej potrzeby kierownictwa przez innych, co wyrodzić może niewolę wobec obcych podmuchów i wpływów.

Nieprzysposobionym do panowania był Klaudyusz. Urodził on się w r. 10 przed Chr. w Lyon w Gallii z drugiego pasierba augustowego Drususa, pogromcy Germanów. Matką mu była Antonia, córka słynnego rywala Augusta, tryumwira Antoniusza i Oktawii, siostry cesarza Augusta. Po kądzieli był więc wnukiem Anto-

niusza, a zarazem wnukiem ciotecznym pierwszego cesarza. Bratem jego był Germanikus, osobistość opromieniona powszechną sympatyą i pewną aureolą poezyi za panowania Tyberyusza. Sam zaś Tyberyusz był rodzonym Klaudyusza stryjem. Obok brata Germanikusa pozostał Klaudyusz od młodości w półcieniu domu i historii. Ojciec Drusus umarł w Germanii w rok po jego urodzeniu, a matka Antonia uważała go od dzieciństwa za istotę niepełną, niedoszłą; nazywała go *portentum hominis*, płodem niewykończonym przez naturę, lecz tylko podrobionym — *nec absolutum a natura, sed tantum inchoatum*. Dziecko, często chorzejące, uchodzące za idyotę, pozostawiono na uboczu wśród środowiska pospolitego, w otoczeniu podrzędnych pedagogów, którzy wyrabiali w niem brak woli i zupełną uległość, a rozwijali także rzeczy gorsze, jak skłonność do napojów i gry w kostki. Jakiś dygnitarz stajenny, masztalierz, dzierżył pono ster wśród tych wychowawców.

Podobno jednak sławny historyk Livius znalazł się także między mistrzami jego młodości; ten wpływ rozwinął zapewne w Klaudyuszu zmysł do badań przeszłości, który go nigdy już nie opuścił, ale z biegiem czasu uległ pewnemu skrzywieniu.

Dobrotliwy cesarz August łamał sobie głowę, jakby młodego księcia nie zakopać zupełnie w ukryciu, a jednak nie narazić go ludziom i nie wystawić na pośmiewisko. Wyraźnie zachowaniem się i wzięciem już wtedy wywoływał on żarty i przycinki. Chce go tedy August raz posłać na pewną ucztę kapłańską z okazji igrzysk, ale w towarzystwie człowieka, któryby baczne nań miał oko, a na widowisku zamyśla go tak umieścić, aby nie

ściągał na siebie widzów uwagi. W ruchach i zachowaniu się Klaudyusza było wyraźnie już wtedy coś śmiesznego, a mowa płynęła mu z trudem i opornie. August dostrzegł w nim jednak pewnych stron dobrych i dodatnich; w danej chwili umiał się młody Klaudyusz poważnie poważnemi zająć rzeczami. Następny cesarz Tyberyusz zdawkowemi odznaczeniami i podarkami zbywał upośledzonego krewniaka, który blasku rodzinie nie przymnażał. Lecz za rządów młodego Kaliguli miał Klaudyusz jako stryj cesarski, niejakię prawa do większego znaczenia. Piastował on tedy naonczas krótki, dwumiesięczny konsulat; ale szalony dzieciak na tronie umiał domięszywać dawki goryczy do pozornie lepszych stryja kolei. Częściej wtedy można było oglądać Klaudyusza pomiędzy ludźmi i w senacie; zdarzało się nieraz, że na uczty urzędowe się spóźniał, a po ich spożyciu zasypiał wśród biesiadników głęboko; pestkami daktyli lub oliwek rzucało wtedy do cesarskiego antenata. W senacie zaś pytano się go o zdanie na ostatniem miejscu wśród byłych konsulów.

Kaligula nie szczędził mu wogóle ani obelg, ani poniżenia. — Tymczasem rok 41 wyrwał Klaudyusza nagle z tych upokorzeń. Posadzony na tronie, mógł on teraz pomścić wszelkie krzywdy przeszłości, zamienić się w okrutnego tyрана. Lecz Klaudyusz ani do ponurego Tyberyusza z lat ostatnich, ani do szaleńca Kaliguli nie stał się podobnym. W tym człowieku niekompletnym szlachetne instynkty nie rozwinęły się dostatecznie, ale nie zamarły nigdy zupełnie, a z drugiej strony złe namiętności i nawyczki prowadziły niewątpliwie do zbrodni i śmieszności, ale nie pograżyły Klaudyusza w podobnych

szaleństwach i obłędach, którymi jego poprzednik Kaligula i jego następca Nero tron rzymski zohydzili. I gdyby nie wpływy obce, gdyby strach lub zapamiętanie w gniewu porywach nie były Klaudyuszem kierowały i miotały częstokrotnie, panowanie jego byłoby się ustrzegło rozmaitych bezdroży, na których niewinniejsza śmieszność zamieniała się już niekiedy w zbrodnię i występki.

Przychodził on do władzy w wieku, kiedy charakteru już są wyrobione, kiedy na rozwój, czy to w dobrym czy w złym kierunku właściwie już niema czasu i sposobności. Klaudyusz jednak przynosił światu naturę, której cechą wybitną i stałą było pewne niewyrobienie, naturę chwiejącą się wiecznie między myślą poważną a zboczeniami. Pewna nienormalność, zwyrodnienie znaczyły się już w jego dzieciństwie i zaciężyły złowrogo na życiu. Jest to kłątwa i spadek wielkiego, przeżytego rodu, cecha tej dynastii julijsko-klaudyjskiej, która się po zdrowym na umyśle i ciele Augustie tak szybko, w tak piorunujący sposób zdegenerowała. Coś starczego, zawiedłego objawia się w tym ciągłym braku prawidłowych dziedziców, w braku równowagi i nikłości śmiertelnej męczyzn, w zbyt niemiłym wybudaniu kobiet i kobiecych wpływów, które dzieje tej dynastii zapełniają i mącą. U Klaudyusza to zwyrodnienie objawiało się już dobitnie nawet pod względem fizycznym. Wysoki wprawdzie i piękny, jak Klaudyusze bywali, miał nawet pewien majestat słusznej postawy. Ale pewne nawyczki i chorobliwe ruchy kaziły i umniejszały tę godność. Kiedy chodził, miał jakiś krok chwiejny, niepewny, co bywa częstym znamięm braku równowagi i stanowczości u męczyzn. Głowa na potężnym osadzona karku koły-

sała się nieustannie przy wszelkiej czynności. Szpecił ją prócz tego śmiech częsty i przychodzący nie w porę, objaw stanowczy pewnego idyotyzmu; a niewyraźność mowy i jąkanie się — *linguae titubantia* — były także oznaką jakiegoś zwyrodnienia. — Przypadek i losu igraszka wyciągnęły go na widownię świata. Najchętniej byłby Klaudyusz pozostał niewątpliwie w cieniu historii, ze swoim najbliższym otoczeniem kobiet i pospolitych stołu i kostek towarzyszków i... ze swojemi książkami. Bo do studyów miał skłonność niepohamowaną, niewolną także, jak wszystkie jego skłonności, od dziwactwa. Ma on jakieś rysy bierności, oderwania od życia Prospera szekspirowskiego z Burzy, dla którego książki także były „dość wielkiem państwem“. Pisał Klaudyusz za młodu i w późniejszym wieku, a pisał bezmiernie. Pomniejszą była robota o ulubionej grze w kostki; za to historyczne dzieła wyrastały najczęściej do wielkiej objętości. Zaczął więc rzecz o dziejach po Cezara zamordowaniu, a potem spisał wczesne dzieje cesarstwa w 41 księgach. Życiu swojemu poświęcił ksiąg osiem. Po grecku przedstawił historię Kartaginy w 8 księgach; a znamienne dla jego ducha, nurzającego się chętnie w ciemnych zaułkach i zagadkach, jest to, że w dwudziestu księgach skreślił historię tajemniczego narodu Etrusków. W braku dobrowolnych czytelników narzucał cesarski autor ich czytanie przez urzędowych lektorów. — Zmysł do historycznych zagadek, wyszukanych wiadomości z dziejów widniał także w jego mowach, upstrzonych naukowym balastem; sięgał w nich chętnie cesarz do brzasków historycznych, nierozświeconych pełnem słońcem dziejowem. Nawet w obronie swego rzekomego idyotyzmu przemawiał kilka-

krotnie, twierdząc, że za Kaliguli umyślnie głupotę udawał, jak ongiś ów Brutus, który za Tarkwiniuszów głupkowatością się osłaniał, aby mózgiem tem bardziej stanowczy i niespodziany cios na królów wymierzyć. Klaudyuszowi odpowiedziano jednak niebawem pamfletem p. t. Głupich zmartwychwstanie, w którym dobitnie wywodzono, że nikt w głupotę samo chcąc się nie stroi, lecz że idyoci są rzeczywiście i stanowczo idyotami. — Dziwactwo jego także przebija w częstej u dziwaków skłonności i namiętności do rozpraw i reform ortograficznych; nowymi trzema znakami alfabet łaciński zamierzył wzbogacić, które niezbyt potrzebne, nawet za jego rządów na wyjątkowych tylko napisach w pobliżu stolicy niekiedy się pojawiały, aby później wraz z dziełami uczonego dziwaka zapaść się w nicość zasłużonego zapomnienia.

Co w jego literackiej działalności uderzało, było także znamiennem dla jego czynów i rządów. Były tu rysy i instynkty szlachetne, rozpędy do zacnej, a nawet odradzającej społeczeństwo działalności, ale w każdym niemal kierunku czepiała się czynności jego częstokroć jakaś przesada, narażająca na śmieszność nawet najuczciwsze zamiary. A do tego przyszły z czasem znieprawiające i wyzyskujące jego słabość wpływy otoczenia, które w przeważnej mierze na człowieku niesamodzielnym złowrogo zaciężyły. Ogólny pogląd na jego rządy zaczniemy od spraw zewnętrznych, w których nie wojowniczy Klaudyusz bierniejszą odgrywał rolę i wskutek tego mniej się ujawniały ujemne cechy jego osobistości.

* * *

Dwa niebezpieczeństwa i dwie klęski zaważyły na biegu wypadków i kierunku polityki cesarza Augusta. Od północnej strony grozili Italii budzący się do życia Germanowie. Rzymianie usadowili się na lewym brzegu Renu i ustanowili tu dwie germańskie prowincye; natomiast wszelkie zapędy, aby rozszerzyć rzymskie panowanie od Renu do Elby, miały tylko przemijające przeważnie skutki i naraziły już za Augusta w r. 9 po Chr. Rzymian na straszną klęskę w lesie teutoburskim. Odtąd ambicje rzymskie przestały sięgać tak daleko, ograniczały się przeważnie do pomniejszych skrawków ziemi po prawym brzegu Renu, a nie śmiano już marzyć o pełnej zemście za pogrom teutoburski. Klaudyusza panowanie nie odstąpiło od tej polityki; Renu broniono, poza Renem spuszczano się raczej na to, że germańscy barbarzyńcy niezgodą swą wewnętrzną sami się szarpać będą, o co z taką isticie rzymską wymową prosił bogów Tacyt w swem o Germanii dziełku. — Od wschodu był Eufkrat granicą państwa rzymskiego. Na dalekim wschodzie w dziedzinach dawnej Persyi powstało w trzecim wieku przed Chr. wielkie państwo Partów, najgroźniejszy Rzymu nieprzyjaciel w końcu rzeczypospolitej i pierwszych wiekach cesarstwa. W bitwie pod Carrhae w r. 53 przed Chr. zadał on Crassusowi i Rzymowi klęskę tak doszczętną, że ta rana długo zabliźnić się nie mogła. Odtąd stosunki się ciągle jątrzyły, szczególnie wskutek Armenii, leżącej między morzem Czarnem a Kaspijskiem, która miała odgrywać rolę buforu między rywalizującymi potęgami zachodu i wschodu. Rzym i Partowie walczyli ciągle o wpływy w armeńskim królestwie, władcy raz z poręki Rzymu, raz znów z poręki Partów kierowali

losami tego państwa. Za Klaudyusza udało się Rzymowi umieścić na armeńskim tronie swego wasala; pozostał on tam jednak tylko lat dziewięć, a z końcem panowania Klaudyusza znowu Partowie przechylili szalę wpływów na swoją korzyść i stronę.

August dał w swym testamencie hasło, aby państwa rzymskiego, które i tak już ogromne zajmowało przestwory, nie powiększać nowymi nabytkami, bo od nadmiernej wielkości chorzeć musi wszelki organizm polityczny. Ale imperyalizm, który w końcu Rzeczypospolitej wybujał i w zdobyczach i planach Cezara najwymowniejszy znalazł wyraz, nie dał się uspić ani pogrzebać upomnieniami i przestrogą Augusta. — Za Klaudyusza wojska rzymskie zdobywały w Afryce nowe krainy. Całe północne wybrzeże Afryki było nieomal już w rękę Rzymem za Augusta, zarówno Egipt, jak Tripolis, Tunis i Algier. Teraz, w r. 43, wódz rzymski Suetonius Paulinus zajmuje Mauretanię, czyli Marocco, a pod jego następcą dotarły wojska zwycięskie aż do krańca pustyni. Odtąd Marocco, podzielone na dwie prowincje, wcielone zostało do państwa. — Donioślejszym jeszcze był tryumf imperyalizmu w innej, północnej stronie świata. Cezar ujarzmił był Celtów w Gallii, ale wyprawy jego na sąsiednią Brytanię, zamieszkałą także przez szczepy celtyckie, nie miały następstw stanowczych. Bo to, że pewnym księżętom nałożono tam trybuty i uczyniono ich Rzymu wasalami, pozostało przeważnie na papierze. A tymczasem oporność i hasła Druidów, kapłanów celtyckich, miały swe główne ognisko w Brytanii i stamtąd się rozszerzały na Gallię. A więc już od czasów Augusta marzono o podboju północnej wyspy. W r. 43 wyruszył

tedy na tę wyprawę z ramienia Klaudyusza wódz rzymski Aulus Plautius. Legiony miały się tam spotkać i zetrzeć z wrogiem, walczącym, jak za czasów Homera, na wozach. Zwycięstwo Rzymian nie mogło być w takich warunkach wątpliwem. Kiedy też w r. 43 przekroczono Tamizę, sprowadzono na krótko samego cesarza na pole walki, aby łatwe i pewne wawrzyny jemu przypadły w udziale. Płaszczyny południowej Anglii poddały się najeźdźcy; w górach Walii opór był dłuższym i trudniejszym zadaniem przez szereg lat jeszcze więziły wojska rzymskie. Wiadomo też, że dopiero za Domicjana przeważna część Anglii podbitą została. Ale Klaudyusz wcielił pierwszy południowe jej dziedziny jako prowincję do imperyum rzymskiego; od epoki Augusta był to pierwszy za cesarstwa, bardziej znaczący tryumf orężny. To też po licznych Germanikusach wśród dynastii julijsko-klaudyjskiej pojawia się teraz przydomek Britannicus, a syn nieszczęśliwy Klaudyusza występuje z tem mianem na widownię historyi.

* * *

Poza temi walkami i wyprawami było panowanie Klaudyusza przeważnie pokojowem. Przecież August wywiesił sztandar pokoju jako znak na nowe wieki i *pax Romana* miała odtąd dusze wielkiego imperyum uszczęśliwiać, łagodzić, nawet usypiać w słodyczach błogości. — Wewnątrz za to polityka pochłaniała w przeważnej mierze czas i wysiłki Klaudyusza, a cechom jej, dobrym stronom i zdrożnościom teraz przypatrzeć się szczegółowo wypada.

Cesarstwo było błogosławieństwem dla prowincyi rzymskich, które po wiekowym ucisku namiestników rzeczypospolitej, prokonsulów i propretorów, doznały teraz skuteczniejszej prawnej opieki i przestały być dziedziną wyzysku i źródłem bogactwa dla rzymskich panów i rządców. Cesarские rządy usiły coraz bardziej los prowincyi równać z losem Italii i Rzymu, a wywyższając prowincye, obniżać tem uprzywilejowane Rzymu i Italii znaczenie. Jeżeli republika nadzwyczaj była nieskorą do nadawania praw obywatelskich obcym swym poddanym, to za cesarzy zasada ta stanowczej uległa przemianie. Za Klaudyusza przede wszystkim nie skąpiono tych nadań ani wobec prywatnych ludzi po prowincyach, ani wobec gmin całych i szczepów. I rozdawano nie tylko ograniczone prawa, ale pełne obywatelstwo, dopuszczające „barbarzyńców“, jak wyniosli Rzymianie ich nazywali, do rzymskich urzędów i przez to do senatu. Zdarzały się przy tem karygodne nadużycia; cesarsowe i niektórzy urzędnicy cesarscy frymarczyli za pieniądze takimi przywilejami. Ale i bez tych nadużyć, hojność ta, sprzeciwiająca się dawnej wyłączności i tradycyom, raziła rodowitych i dawnych obywateli, którzy z niechęcią patrzyli na gallickich czy hiszpańskich intruzów. Na tablicach bronzowych w Lyonie zachowała się nam część mowy Klaudyusza, wypowiedzianej przy obradach nad nadaniem pełnych praw obywatelskich półobywatelom gallickim. Jest ona dziwaczną pod względem toku myśli i słowa, jak wszystkie płody klaudyuszowego ducha; aby usprawiedliwić swe postępowanie, sięgnął cesarz aż do Romulusa i Numy, który z pośród Sabińczyków na tron rzymski się dostał, i do Etrusków, którzy dali

Rzymowi Tarkwiniuszów i Serviusa Tulliusa. I przedstawił następnie cały szereg wielkich przewrotów i innowacyi za republiki, aby stwierdzić, że stare dziś instytucye kiedyś nowością swą zadziwiały ¹⁾. — Klaudyusz bronił niewątpliwie dobrej sprawy i szedł pod tym względem z duchem czasu; niemniej zjadliwa satyra, po dziś dzień zachowana, nęgała mu po śmierci, że Parki dlatego skróciły pasmo jego żywota, aby coś obcych ludzi w państwie rzymskiem choćby „na nasienie“ zostało.

Przemawiał wtedy Klaudyusz wśród obrad senatu, a wierny tradycjom Augusta, szczególnem poszanowaniem otaczał to ciało, jak i urzędników rzymskich, przekazanych cesarstwu przez republikę. Nie miał on zresztą pychy Cezarów, a nawet pamięć upokorzeń, których doznał, za młodu, nie przyczyniła się do tego, iżby teraz nadmierną dumą zamierzył powetować poniżenia lat minionych. I w tem także poszedł on za przykładem Augusta, że marzył i roił o jakimś odrodzeniu społeczeństwa w swojej epoce. Tylko, jeżeli August tysiącnymi wpływami, między innymi przez literaturę, ludzkość chciał odradzać, dziwak na tronie zamarzył przeprowadzić reformy w sposób bardziej urzędowy, doraźny, co było tem dziwniejszem, że w otoczeniu własnej jego osoby krzewiły się jaskrawe wybryki i nieporządki, od których usunięcia reformę rozpocząć należało. W r. 47, w którym, jak się przekonamy, skandale na dworze cesarskim dochodziły do szczytu, wskrzesił Klaudyusz urząd censorsa, który od lat szeregu wyszedł z użycia i sam

¹⁾ Mowa ta jest odbiciem myśli trybuna Canuleiusa, które czytamy u Liviusa IV, 3—4.

jako censor z kolegą Vitelliusem zamierzył reformować Rzymian. W samem odnowieniu zamarłego urzędu widnieje zmysł antykwaryczny cesarza i w różnych zarządzeniach, które jako censor wydawał. Chciał on pod tym względem także naśladować Augusta i pozazdrościć laurów dziadowi, który zamyślił być moralnym społeczeństwa odnowicielem. Niezliczonymi więc edyktami zamierzył tego dzieła Klaudyusz dokonać; jednego dnia aż pono dwadzieścia ich wydał. Były w nich karcenia przepychu i rozwiązłości, były rozporządzenia mądre i plewy chorej autora umysłowości, która zawsze zamiarom jego dobrym szkodziła i szlachetne nawet ośmieszała porywy. A na dnie leżało przekonanie zakażonego biurokracją literata, że słowo pisane i martwa litera niesie życie, wytwarzać życie i przetwarzać zdoła. Zamiatał więc cesarz z gorliwością poza swoim domem, nie widząc czy nie czując, że we własnym jego przybytku coraz więcej się nagromadzało brudów i śmieci. A idąc dalej w myśli Augusta obchodził nawet wtedy igrzyska na zamknięcie wieku, mimo tego, że August przed 64 laty podobne *ludi saeculares* wyprawił. Klaudyusz, który się dużo zajmował chronologią i astronomią, dopatrzył się błędu w wyrachowaniach wiekowych Augusta i nowym obchodem, który miał zainaugurować świt lepszej epoki, poprawiał rzekome uchybienia chronologiczne swego dziada. Lecz życie potoczyło się dalej swym pędem, nie bacząc na granice wieków, urojone w głowach dziwaków, którzy często o tem marzą, że z ich istnieniem stara epoka się kończy, a przedewszystkiem nowa zaczyna.

Daleko praktyczniejszemi niż edykta i rozporządzenia moralizujące były zarządzenia Klaudyusza, zamy-

kające szynki i ograniczające liczbę dni świątecznych, w których więcej obrażano niż wielbiono bogów. A donioslejszemi były jeszcze Klaudyusza budowy. Sam skromny w swoich występach, nie otaczał się cesarz nadmiernym majestatem, który Kaliguli myśli pomógł; budowy jego miały służyć użyteczności publicznej i ludziom życie ułatwiać. Pełno dróg bitych powstało za jego czasów. Dwa wielkie wodociągi, Anio novus i Aqua Claudia, doprowadzały na wspaniałych łukach większe zasoby wody do stolicy. Jeden z nich ciągnął się przez 93 kilometry; dzieła te Klaudyusza zachwycają po dziś dzień każdego pielgrzyma, patrzącego z pod Lateranu na rzymską kampanię. — Wielkie jezioro fucyńskie, leżące w Apeninach na wschód od Rzymu, postanowił on tunelem przez górę blisko 6 kilometrów wydrążonym osuszyć i spuścić do rzeki Liris i bieg jej w ten sposób spławnym uczynić, a zarazem kotlinę jeziora zdobyć dla uprawy. Zadanie było trudnem i nie ze wszystkiem się udało; dopiero książę Torlonia dokonał dzieła w wieku 19-stym, oczyściwszy kanały przez Klaudyusza zbudowane. — Ale najważniejsze Klaudyusza przedsięwzięcie miało jeszcze większe i doraźniejsze korzyści przynieść Rzymowi i Italii. Stolica państwa i półwysep apeniński skazany był pod względem żywności na dowóz zboża z zamorskich okolic; sama ziemia italska wskutek zaniedbania i fałszywej gospodarki wieków przestała być matką żywicielką. Otóż od morza, którego fale i burze zawsze przejmowały grozą starożytnego człowieka, zależało istnienie milionów. Dowóz podlegał niebezpieczeństwom i zagładzie, a w miesiącach burzliwych zupełnie ustawał, po części wskutek braku pewnej w okolicach

Rzymu przystani. Temu postanowił Klaudyusz zaradzić, budując ogromny port w Ostyi, zabezpieczony przed falami, dosyć obszerny, aby wielkiej liczbie okrętów zapewnić nawet w mniej sposobnym czasie przybicie, a zawsze odpowiednie do wyładowania miejsce. Tego, o co pokolenia i wieki daremnie się upominały, dokonał dopiero ten dziwak, do którego w chwilach lepszych trafiły tak realne, użyteczne i trzeźwe pomysły.

Nie cofały się więc te rządy przed śmiałymi i trudnymi pracami; cesarz sam miał poczucie zobowiązania do trudu w służbie społeczeństwa. To poczucie stopniowało się w pewnych kierunkach aż chorobliwie, prowadziło do jaskrawej przesady. Cesarz mógł sprawy kryminalne i cywilne sam rozsądzać, lub powierzać je swym delegatom, był nadto we wszelkich procesach, rozsądanych przez inne trybunały, instancją apelacyjną. Klaudyusz tedy z sumiennością dziwaczną, z namiętnością maniaka wykonywał te funkcyje. Sądził on w dniu powszednie i uroczyste, w chwilach najważniejszych rodzinnych wydarzeń i obchodów, w spiekotach lipca i sierpnia stolicy. Nie obywało się przytem bez omdleń i błędzeń w badaniu spraw i wyrokach. Adwokaci wyzyskiwali jego dobroduszną i gdy przerwać zamierzał akcyę, trzymali go za poły, lub podstawiali mu nogi; sam cesarz niewczesnymi dowcipami, do których się za młodu w pospolitem swem otoczeniu zaprawił, obniżał i mroził częstokroć powagę trybunału. Cytatami z poetów greckich, strzepami frazesów z autorów szafował on w porę i nie w porę. A ponieważ miał chorobę uciekania myśli, za którą gonić wypadało, przeto w sprawach przydłuższych zbrakło mu często rozeznania i dowolne, niespo-

dziane wydawał wyroki. Dziwaństwo jego zmieniało niekiedy te sądy w krotchwile; kiedy raz pewien Grek bronił się przed zarzutem nieprawego przywłaszczenia sobie obywatelstwa rzymskiego, ważny problem zajął trybunał, czy oskarżony w rzymskiej todze, czy też greckiem pallion ma wystąpić. Klaudyusz znalazł na trudność półśrodek stanowczy: podczas mowy oskarżyciela miał pozwany w greckiej pojawić się szacie, w czasie obrony przywdziać natomiast strój rzymski. Tak groteskowe rysy przyczepiały się nieomal do każdej cesarza działalności, nawet wśród nadmiaru sumiennosci nie umiał on się ustrzedz zbroczeń komicznych.

* * *

Z tem wszystkim przyznać trzeba, że na dnie tej duszy drzemały zarodki szlachetne, jak już August zauważał i historycy zgodnie podnoszą; spaczyło nieco te wyższe zarodki zaniedbane wychowanie, a znieprawiły naturę i popchnęły do występku wpływy otoczenia, któremu Klaudyusz przez całe życie bezmiernie ulegał. Tym więc wpływom, które coraz więcej jarzmiły osobistość, od urodzenia niesamodzielną, ich większej lub mniejszej szkodliwości przypatrzeć się z kolei należy.

W progu jego panowania ukazuje się ksiązę żydowski, Herodes Agrippa, w najbliższych z Klaudyuszem stosunkach. Był to wnuk króla Judei, słynnego Heroda I w czasach Augusta, brat niemniej sławnej Herodyady. Bawił on w Rzymie za rządów Kaliguli i odznaczył się swem lekkim życiem i bardzo ciężkimi długami. Zbliżywszy się do Klaudyusza, wpłynął pono na niego,

kiedy tenże się ociągał z przyjęciem ofiarowanej cesarskiej władzy. Klaudyusz zrobił go za to następnie królem Judei, w której od roku 41 do roku śmierci swej, już w r. 44 przypadłej, panował. Wpływy tego Heroda Agrippy ujawniły się przelotnie w pewnych zarządzeniach Klaudyusza, dotyczących żydów. Namnożyło się tych wschodnich żywiołów i w Rzymie i po wielu miastach greckiego wschodu. Szczególnie Aleksandrya była w części miastem greckim, w części żydowskim. Ponieważ zaś żydzi doszli tam do znacznej kultury, jak się to we filozofii przedewszystkiem zaznaczyło, a prócz tego posiadali pewien samorząd i własne sądownictwo, przychodziło przeto do ciągłych zatargów między złośliwą i słynną z dowcipu ludnością grecką a żydowskimi mieszkańcami. Kaliguli rządy były dla żydów nieprzychylnie; w r. 38 przyszło w Aleksandryi do ich pogromu, zrabowania domów żydowskich, mordów i wygnań. Klaudyusz tymczasem zaniechał tej polityki antysemskiej i chociaż w Italii zabronił wspólnych nabożeństw żydowskich, wydał niebawem edykt potwierdzający przywileje Izraela w Aleksandryi, a następnie inny, przyznający im podobne prawa w całym państwie. Zwolnienie od służby w wojsku rzymskim usunęło jeden z kamieni obrazy, jątrzący żydów. Panowanie Heroda Agrippy nad Judeą trwało jednak, jak wspomnieliśmy, bardzo krótko. W r. 44 stała się znowu Judea prowincją rzymską, rządzoną przez prokuratorów. Odtąd też zaczęły się nieustanne konflikty między władzą i wojskiem rzymskim a ludnością Jerozolimy, które ostatecznie doprowadziły do zburzenia Jerozolimy za Wespazyana. Tak zwani zeloci burzyli się ciągle na rzekome uchybienia władzy

rzymskiej, wynosili się w góry, aby stamtąd jako *sicarii*, czyli nożownicy, krzewić opór i separatyzm wobec Rzymu, a nożem usuwać osobistości żydowskie i nieżydowskie, które obrażały ich fanatyczne uczucia.

Podczas gdy wpływ żydowskiego księcia był premijającym i tylko w pewnych szczegółach się objawił, inna za to warstwa także obcych ludzi zaciężyła trwale na całym życiu i działalności Klaudyusza. — Napływ niewolników wschodnich, szczególnie greckich, do Rzymu był już za republiki ogromnym. Dowcipem i lotnością umysłową wślizgiwali się ci Greczynie w łaski i życzliwość panów rzymskich, dochodzili do przewagi i wielkiego znaczenia w ich domach, zyskiwali prawa wolnych ludzi, aby jako wyzwolenicy do tem większego dochodzić znaczenia i powoli niemal zupełnie z tubyleżą ludnością pod względem położenia społecznego się równać. Zdolności usposabiały ich na najulubieńszych pomocników i zaufanych towarzyszków rzymskich możnowładców. To też dom naczelny, cesarski, podobnych sobie dobierał ludzi na osobiste posługi, które odpowiednio do znaczenia tego domu mogły przybrać donioślejsze i ogólniejsze znaczenie. Od Augusta czasów znajdujemy w biurach kancelaryi cesarskiej takich obcych wyzwolenców, mniej lub więcej zżytych z rzymskim społeczeństwem. Jeden z nich był sekretarzem władcy — *ab epistulis*, redagował i prowadził całą korespondencyę z urzędnikami, co wymagało gruntownego wykształcenia, zmysłu politycznego, ale zapewniało także wpływy potężne. Drugi — *a rationibus* zawiadował całym skarbem cesarza, fiskusem, co otwierało pogląd na finansową administracyę i zarazem źródło godziwych lub mniej godziwych za-

robków. Trzeci — *a libellis* odbierał wszelkie podania i prośby, do cesarza skierowane, był więc pośrednikiem między panem a poddanymi, mógł dostęp i dostępność ułatwiać, lub zagradzać, spieniężać swe osobiste wpływy, frymarczyć poparciem lub wskazaniem sposobności i środków, które torowały drogę do serca czy kiesy cesarza. I więcej jeszcze takich pośredników stało między władcą i społeczeństwem; zobowiązani do posług, do których potrzeba sprytu i spryt wystarcza, mięszali się oni do spraw ważniejszych, do których potrzeba także charakteru, czegoś, co jedynie tradycya narodu i pokoleń nadać człowiekowi może. Następstwem było to obniżenie i spopolitowanie polityki, które zawsze ma miejsce, gdy ludzie powołani na dworskich pacholków i co najwięcej szambelanów, do czynnej polityki mięszać się zamierzają. Celem ambicyi tych wyzwoleńców było nietylko to, aby stać się użytecznymi dla ogółu, jak raczej dążność, aby swego pana o swej niezbędności przekonać, aby go opanować, a osobiście i majątkowo tak się wybić, iżby zapomniano o ich przeszłości. Największe fortuny gromadziły się w ich rękach; Narcissus za Klaudyusza posiadał dużo nad 100 milionów koron. Panny z wysokich rodów a podupadłych, nawet krewne cesarza, nie wahały się oddawać im ręki i serca. Niektórzy z nich otrzymywali nawet godność rycerską szlachectwa i zajmowali następnie wysokie w państwie dostojenstwa; Antonius Felix, wyzwoleniec klaudyuszowej epoki i brat słynnego Pallasa, był żonaty raz pierwszy z wnuczką tryumwira Antoniusa, drugi raz z córką króla żydowskiego Herodesa Agrippy i został nawet namiestnikiem Judei; przed

niego przecie pozwanym został św. Paweł w r. 58 i przed jego trybunałem się bronił.

Otóż epoką największego wzmożenia się tej warstwy wyzwoleńców były czasy Klaudyusza. Potężni przybysze, jak Narcissus, Polybios, Pallas trzęśli wtedy Rzymem i biernym cesarzem, cieszyli się nadmiernymi łaskami cesarzowych, przed ich wszechmocą wyginały się karki i charaktery dumnej arystokracji. Rozumem swym stworzyli oni, jak n. p. Narcissus, niejedną rzecz użyteczną w administracyi, ale mimo to znieprawiali systematycznie rzymskiego ducha i tradycyę, obniżali zakon narodowy, który tylko ten uszanować zdoła, komu dziedzicznością wrósł w głąb serca i rdzeń duszy, kto mu bezosobiście służyć się nie zawaha, bo kocha nie tylko swoją osobę, ale długie pasmo i zmarłych i tych, co kiedyś po nim ojczyściej ziemi chleb i słowa pożywać będą. Historia Klaudyusza, to w wielkiej mierze wytwór tych rozpanoszonych Greczynów, w których ręku cesarz był wskazówką, piszącą wolę obcą na świata zegarze; w szczegółach administracyi mogli oni oddać Rzymowi walne i rzeczywiste usługi; natchnienie wyższe, któreby powiało po duszach i jędrną myśl w nie tchnęło, ani od nich nie wyszło, ani wyjść nie mogło.

A w gorsze jeszcze jarzmo i niewolę popadł Klaudyusz u kobiet. Wychowaniec babki Livii i matki Antonii pozostał do końca życia kobiet sługą i pacholkiem. Potrzebował on ich fizycznie i moralnie jako towarzyszek życia, pragnął ich woli i przewagi nad sobą. W tej bezkobiecej historii rzymskiej, w której za republiki majaczeje w półcieniu zaledwie kilka postaci niewieścich, jak Lukrecya owiana legendą cnoty, Kornelia uwię-

czona majestatem dzielnego macierzyństwa, teraz kobiety dochodzą do głosu i rozgłosu takiego, że dziejopisarze muszą dzielić równomiernie swoje roczniki między mężczyzn publiczne występy i tajne występki alkowy. Klaudyusz zmieniał od młodych lat kilkakrotnie swe wybranki; zaręczony był jako niedorostek z Emilią Lepida, lecz ten związek nie przyszedł do skutku, potem z Kamilłą, która zmarła przed ślubem, następnie ożenił się z Plautią Urgulanillą, którą odprawił dla jej wybryków, aby w jej miejsce poślubić Aelię Paetinę, z którą znowu się rozwiódł. Za Kaliguli pojął on wreszcie Valerię Messalinę i tej niewiernej długo wiernym pozostał; zwałtliła ona go do reszty pięknnością twarzy swojej, a znieprawiała do zbrodni. Nie ma ta kobieta ambicyi politycznych, nie chce panować nad światem, ale żąda zupełnej, rozpętanej wolności dla siebie a uległości od tych, na których zatrzyma wzrok swój pożądlivy. Usuwa ona z widowni rywalki swej pięknosci i tych, co jej pięknosci się oparli. A Klaudyusz staje się w tem powolnem jej narzędziem. Bo zawsze wmówić mu można, że osobistości znienawidzone przez Messalinę knuły jakieś mordercze zamiary i spiski na jego osobę. Z natury okrutnym on nie był; wyrobił jednak w sobie zmysł okrucieństwa przez namiętne przyglądanie się zapasom i zgonom gladiatorów; a do tego przystąpił strach o własną osobę, najgorszy doradca. Wyniesiony po zamachu spełnionym na Kaliguli, ciągle on spisków się boi; podsycaly zaś tę trwogę częste dosyć, lecz przemijające, zamysły senatorów, aby to popychadło żon i wyzwolenców z tronu usunąć. Za Messaliny podmuchem wydaje więc sędzia niezmordowany liczne, krwawe wyroki śmierci na tych,

co jej się narazili lub... oparli. Tak on strzeże sławy, lub raczej niesławy domu. I ten człowiek bierny, który był wolnym od cheiwości, co tylu zbrodni epoki była źródłem, cesarz, który usunął oskarżenia dotyczące podejrzanych o wykroczenia przeciw majestatowi, które za Tyberysza tak się zagęściły, daje się wikłać w żony intrygi i zbrodnicze kręactwa, popada w gwałtowne gniewy lub równie gwałtowne przestraszy wobec rzekomych winowajców i doraźnymi ich sprzęta wyrokami. Działa jakby w hypnozie; bo, wróciwszy do względnej równowagi, zapomina o urazach, nawet o śmiertelnych kaźniach, które dopiero był wymierzył. Z tej hypnozy zaledwie go wyzwolił ostatni, najjaskrawszy wybryk Messaliny. Zapłonęła ona namiętnem uczuciem do Gajusa Siliusa, którego Tacyt nazywa najpiękniejszym wśród rzymskich młodzianów — *iuventutis Romanae pulcherimum*. Dobrana para postanowiła uwieńczyć miłostki rozgłośnym, niesłychanym skandalem, co według Tacyta ostateczną jest rozkoszą ludzi, którzy wszystkiego użyli. Umyślono tedy skorzystać z chwilowej wycieczki cesarza do Ostyi, aby świat i stolicę rzeczywistym obchodem małżeństwa i bigamii wprawić w osłupienie. Wtedy przebrała się miara. Bo najrozumniejszy i najwierniejszy wśród wyzwolenców, Narcissus, postanowił cesarza wywieść z tego bagna i oczy mu na prawdę nagą otworzyć. Messalina nurzała się właśnie w nowych sensacyach szczytu niesławy. W październiku r. 48 urządzano u niej święto winobrania; cesarzowa i inne kobiety, przebrane za bachantki, wyprawiały tańce i korowody przed Siliusem, przybranym w bluszczu zawoje. Nagle przyszła wiadomość, że cesarz uprzedzony o wszystkim, co za-

szło, podąża ku stolicy. Powstało tedy zamieszanie okropne, które w magistralny sposób Tacyt opisał. Cesarzowa chywiła się ostatniej nadziei, aby swym widokiem rozbroić i zmiękczyć Klaudyusza, czarem swym go uspić raz jeszcze. Ponieważ całe otoczenie pierzchnęło, ledwo znalazła w ogrodach Lucullusa prostą podwózkę do uprzątania śmieci, aby nią się puścić ku Ostyi. Ale Narcissus, towarzyszący cesarzowi, tak go zaprzął rozmową i oskarżeniami, że wzrok Klaudyusza nie zatrzymał się nawet na zatrwożonej małżonce. Nastąpiły doraźne sądy i kaźnie na wszystkich współwinnych tej orgii i poprzedzających. Opisem śmierci Messaliny, która w ogrodach Lucullusa wiła się wśród trwogi śmiertelnej, a nie mogła się zdobyć na odwagę, by życiu kres położyć, kończy się jedynasta księga tacytowskich roczników. Oficer, nadsłany przez Narcissa, położył koniec wahaniom i zwłokom i cios ostateczny zadał zwałonej z wyżyn tronu i szarów kobiecie.

Zdarzenia te byłyby tragedją, gdyby one się nie rozgrywały na tak niskim poziomie moralnym i gdyby Klaudyusz, główna właściwie ofiara dramatu umiał uszanować godność ofiary. Ale w tym człowieku do wszelkich dramatów przyczepiała się farsa, a epilog śmierci Messaliny również w farsę niebawem się przemienił. Dotknięty zawodami matrymonialnymi Klaudyusz odrzekł się na razie małżeństwa stanowczo, zapewniał pretoryanów uroczyście, że ponieważ związki małżeńskie mu się nie udają, pozostanie nadal w bezżeństwie, zaklinał ich, by go zabili, gdyby nie wytrwał w tem postanowieniu. Ale wyzwolenicy uznali od razu, że dla cesarza, nie znoszącego bezżeństwa i uległego małżonek woli — *caelibis*.

vitae intoleranti et coniugum imperiis obnoxio — nowe śluby są konieczne. Zasiedli tedy do rady i poszli ze sobą w zawody, który z nich przyszlą cesarżową wybierze. Podaż i oferty były liczne, bo stanowisko było godnością ponętnie, a przy takim mężu zapewniało szeroki zakres woli i nawet swywoli wybrance. Zmobilizowano wszelkie możliwe kandydatki, a raczej one się zmobilizowały; brano nawet te panie pod uwagę, które kiedyś już były żonami czy narzeczonymi Klaudyusza i na odstawce przeżuwały teraz słodkie wspomnienia dawnej chwały i chleb obecnej goryczy. W ręku wyzwoleńców wszechwładnych na dworze znalazł się los cesarża; ostatecznie ubiegł i pokonał innych Pallas i wprowadził swoją protegowaną, Agrippinę, na tron cesarski. Była ona wdową po Domicyuszu Ahenobarbusie, a siostrzenicą Klaudyusza; rodziła się bowiem z klaudyusowego starszego brata Germanikusa i z pierwszej Agrippiny. Przez matkę, pochodzącą od jedynej córki Augusta, Julii, była prawnuczką cesarża Augusta, bratem zaś jej był Kaligula. Będąc tedy prawnuczką i siostrą byłych cesarzy, mogła snuć i roić górnolotne zamysły. A jeżeli wyzwoleńcy, mianowicie Pallas, zamierzeli cesarżowi zapewnić oparcie i kierownictwo, to osiągnęli w pełnej mierze swe pragnienia. Agrippina bowiem zaważyła przeważną swą wolą nietylko nad życiem, lecz może i nad śmiercią swego małżonka. Jeżeli Messalina wyzyskiwała swe stanowisko w tym celu, aby drogi i bezdroża dla swego nierządu torować, to Agrippina rządu w pierwszym rzędzie zapragnęła, a wybryki jej obyczajowe chowały się za tem głównem dążeniem w półcieniu. *Cuncta feminae obediebant*, mówi o niej i następnych latach Tacyt;

w występach publicznych zasiadała obok cesarza na tronie, wjeżdżała ze swym zaprzęgiem na Kapitol, rozszerzała ciągle zakres swego majestatu; bito nawet pieniądze z jej wizerunkiem. A w zanadrzu nosiła i pielęgnowała ciągle swój zamiar przewodni, aby zostać matką cesarza, aby Domicyuszem urodzonym z pierwszego jej małżeństwa wyprzeć Britannikusa, syna Klaudyusza i Messaliny i upatrzonego tronu następcę, z tego wysokiego stanowiska. Nie ustały prześladowania niewygodnych żywiołów i krwawe egzekucye, ale straciły tę cechę mściwości czysto osobistej, kobiecej, jaką miały za Messaliny; polityka odtąd je dyktowała i osłaniała. Coś jakby męska wola nadała piętno nowemu jarzmu, nałożonemu na Rzym i cesarza przez kobietę i zapanowało to *quasi virile servitium*, o którym Tacyt z odrazą wspomina. Plany Agrippiny dojrzewały raźnie i gładko. W r. 50 adoptował Klaudyusz jej syna Domicyusza Nerona, którego odtąd zaczęto wysuwać przy wszelkiej okoliczności na plan pierwszy przed Britannikusem; w r. 53 ożeniono młodzieńczego Nerona z córką Klaudyusza i Messaliny, Oktawią. Jedynie Narcissus, wierny Klaudyuszowi, opierał się stale tym knowaniom. Ale gwiazda jego bladła coraz bardziej wobec rosnącej przewagi innego wyzwolénca, Pallasa, który małżeństwo Agrippiny doprowadził do skutku. I w r. 54 śmierć nagła Klaudyusza rozwiała obawy Agrippiny, aby snać jej małżonek życzliwości swej stanowczo w stronę własnego syna Britannikusa nie zwrócił. Czy ta śmierć, która utorowała drogę Neronowi, była naturalną, czy też Klaudyusz padł ofiarą trucizny, podanej w grzybach przez żonę, dziś rozstrzygnąć niepodobna. Historycy do tego ostatniego przechylają się

przypuszczenia, przybierając tak życie i zgon biernego, zawojowanego przez żony cesarza w najdramatyczniejsze sceny i przełomy.

* * *

Weseli spadkobiercy, dla których zgon ten otwierał bramy nowej świetności i upragnionej potęgi, postarali się o to, aby odjazd Klaudyusza w zaświaty odbył się okazale. Nastąpiła tedy apoteoza zmarłego, zaliczenie Klaudyusza w poczet bogów Rzymu; Agrippina przybrała jego pogrzeb w niezwykłą wspaniałość, a mowę żałobną, pełną ozdobności i chwalby, wypowiedział nowy, młodzieńczy cesarz Nero. Autorem jej był jednak słynny filozof Annaeus Seneka, który teraz na dworze do pierwszorzędnego doszedł znaczenia. Seneka, najświetniejszy umysł epoki, ciężkie miał przejścia za Klaudyusza rządów. Kiedy w r. 41 Messalina wypędzała siostrę Kaliguli Julię Livillę z Rzymu, aby się pozbyć kobiety, która ją swą krnąbrnością i pięknnością razila, spotkał Senekę los podobny. Wgnano go na Korsykę, jako rzekomego tejże Julii kochanka; na dnie tej niełaski musiały się jednak ukrywać jakieś nieznanne nam bliżej polityczne przeciwieństwa. Pozostał on na Korsyce lat 8, znosząc swe kaźnie z płaczliwością i brakiem godności, który mało przystaje do podniosłych jego nauk o hartownem zachowaniu się mędrca wśród dopustów fortuny. Kiedy jednak Agrippina zasiadła w r. 49 na tronie obok Klaudyusza, jednym z pierwszych objawów jej potęgi był akt łaski, przywoływający Senekę z wygnania. Odtąd objął on kierownictwo nad wychowaniem młodego Nerona, a za-

szczyty, godności, dostatki wynosiły go stopniowo na niezwykle wyżyny. Równocześnie pismami swemi chciał on utwierdzać w Rzymie jakąś nową, wykwintniejszą kulturę, nową i wyższą moralność. Nie zbrakło tedy jego głosu wśród pogrzebowej chwalby Klaudyusza; z nieszczerých uczuć płynęła ona pod pióro Seneki, który zmarłego cesarza i nienawidził i lekcewał, a załamywać się musiała na równie nieszczerých ustach Nerona, który niewątpliwie z radością Klaudyusza do bogów zaliczał, ciesząc się, że mu jako człowiek już nie zawadza na ziemi. Żałujemy, że nam się ta mowa pogrzebowa, w której przesady pokrywały nieprawdę i brak prawdziwego natchnienia, nie zachowała.

Dzisiaj więc poznajemy i staramy się poznać istotę Klaudyusza z biografii Suetoniusa, który nieustrudzony w zbieraniu anegdot, szczegółików, każdą postać historyczną rozkłada w drobne rysy, a z drobnych rysów całej postaci złożyć nie zdoła. Poznajemy go dalej z greckiego autora, piszącego w trzecim wieku po Chr., Cassiusa Diona, którego wielkie dzieło o historii rzymskiej od początków aż do panowania Aleksandra Severusa zachowało się nam w całości lub w wyciągach; dowiadujemy się z niego dosyć wiele o rzeczach, mniej o ludziach. Postawić, zrozumieć historycznej postaci on nie zdoła, zajrzeć w głąb duszy nie ośmieli się, ani potrafi. Uświetnienie opowieści retoryczną sztuką jest dla niego ważniejszym zadaniem, niż rozświecenie tajników duszy i zakrytych sprężyn działania i dziejów. Przed Dionem jednak, w początku drugiego wieku, pisał Tacyt w swoich Annalach o Klaudyuszu. Z wyjątkiem rozdziałów, dotyczących pierwszych lat panowania, całe to przedstawienie

posiadamy. Tacyt oczywiście zapuścił i przy Klaudyuszu swą sondę psychologiczną we wnętrze człowieka, lecz tu osiadała ona na płytkim dosyć podłożu, ślizgała się i błędziła po krętych i spaczonych zaułkach tej duszy, natrafiała na śmieszności, których Tacyt wytknąć się nie odważył, bo śmiać się nie umie i śmiechu nie rozumie. On lubił się zmagać z tajemniczemi postaciami, jak Tyberyusz, przy którym należało gwałtem zdzierać zasłonę z ukrytych sprężyn działania, lub z osobistościami demonicznemi, w których znieprawienie, jak w Neronie, nadludzkie przybierało rozmiary. Przytem Tacyt jest mistrzem w śledzeniu i przedstawianiu, jak historyczne postacie staczają się pod wpływem wypadków i własnych, coraz bardziej wybijających się, instynktów na niziny upadku czy upodlenia; on jest historykiem rozwojów. Tymczasem Klaudyusz wstąpił na tron już jako człowiek pięćdziesięcioletni. Był on wprawdzie wtedy niezupełnie rozwiniętym, ale ten brak był u niego organicznym, istotnym, niedowarzenie pewne i niezupełność w złem czy dobrem były znamionami rdzennemi tej postaci. Chwiał się on ciałem i duszą na wsze strony; rozwoju stopniowego i stałego czy to w złym czy w dobrym kierunku nie zaznał. Zrozumieć jego wahań nie było łatwo przez samą analizę tej biernej psyche; obce wpływy dawały dopiero klucz do rozwidnienia wszelkich zdarzeń i przeobrażeń tego panowania i panującego. Tacyt zamierzył pisać dzieje *sine ira et studio*, ale wtedy właśnie był dopiero wielkim i świetnym historykiem, kiedy święty gniew kierował jego piórem, kiedy ostrymi wyrazami, które się wgryzały niekiedy jak kłatwy, wrzynał się w ród i istotę kreślonych przez siebie postaci. W Klau-

dyusza tymczasem spotkał osobistość, która czasem współczucie, czasem znów ironię mogła podniecać i natchnąć; a współczucie i ironia nie leżały w naturze i talencie twardego i ponurego Tacyty. Święty gniew wobec Klaudyusza zawodził stanowczo.

Na ironię w charakterystyce zmarłego cesarza zdobył się za to ktoś inny i prawdziwie nielitościwie, zbyt nielitościwie postać tę nią wysmagał. Wśród pism filozofa Seneki zachował nam się krótki pamflet, wierszem i prozą na przemian zaraz po Klaudyusza zgonie spisany. Autor skreślił nam w nim pośmiertne cesarza losy, jego przyjęcie w zaświatach i ubóstwienie. Ale nie *apotheosis* nazwaną jest ta satyra, lecz *apokolokyntosis*, co znaczy przedynienie, metamorfozę w dynię. Dyniowatymi nazywano bowiem niekiedy ludzi o wielkiej, wodnistej głowie, głupkowatych. Tytuł już świadczy o nastroju i dążności utworu. Przedstawiono tu więc, co się działo wśród niebian w dzień śmierci Klaudyusza, t. j. 13go października r. 54. Parki przecinają nić jego żywota i zaczynają snuć złotą przędzę nowego panowania, przyczem Neronowi nie poskapił autor pochlebstw nadmiernych. Następnie pojawia się Klaudyusz w niebiosach. Idzie krokiem chwiejnym, potrząsając głową, a na pytania daje tak niewyraźne o swej osobie odpowiedzi, że bogowie rozpoznać nie mogą, co on zacz i skąd się pojawia; wreszcie polecają Herkulesowi, aby jako bywalec, znający tyle krajów i narodów, wybadał przybysza i rozpoznał jego pochodzenie. Ten więc wyciąga z trudem z Klaudyusza odpowiednie zeznania. Następuje narada senatu niebiańskiego, aby powziąć uchwały co do przyjęcia nowego członka. August, który także po śmierci ubó-

stwienia się doczekał, ze zasadniczą występuje opozycją. Wyrzuca on Klaudyuszowi rozliczne morderstwa, któremi tenże za życia się splamił, a przemowa jego ma ten skutek, że Klaudyusz, wykluczony z grona niebian, musi po przez ziemię do podziemi, ostępu zmarłych śmiertelników, kroki swe skierować. Droga tam prowadząca przez świętą idzie ulicę, *Sacra via* Rzymu. Postępują więc tamtędy Klaudyusz z Merkurym, ale natykają się właśnie na tłumny pogrzeb Klaudyusza. Po przepychu poznać było odrazu, że to boga wynoszą i grzebią. Dziwna jednak przy obchodzie panowała wesołość, jedynie adwokaci, towarzysze pieniąctwa i znojów cesarza, zalewali się łzami. „Kiedy Klaudyusz zobaczył swój pogrzeb, powiada autor, zrozumiał, że umarł“; tak silnego argumentu potrzeba było na pouczenie tego, który żył jakimś półżyciem. Przez *campus Martius* idzie on wreszcie *ad inferos* do Tartaru. — Wychodzą tu naprzeciw niego wszystkie jego ofiary i złorzeczą nowemu przybyszowi, że ich pobyt w podziemiach przyspieszył. Klaudyusz aż woła po grecku: roi się tu od przyjaciół, spostrzegłszy to liczne towarzystwo, którego najprzedniejsi członkowie nazwani w satyrze po imieniu. Mamy tu przegląd ofiar przed siepaczem, jak w Ryszardzie Trzecim Szekspira, tylko że w naszej satyrze sarkazm, nie groza, wizyi tej towarzyszy. Wreszcie odbywa się drugi sąd ostateczny i Klaudyusz przyznany zostaje na służbę sędziemu podziemnemu Aeacusowi. Ten znów oddaje go w służbę swemu wyzwolencowi z tem przeznaczeniem, aby śledztwa w Tartarze przeprowadzał. A więc zmarły cesarz ma tu nadal z sądami się parać i po zgonie nawet być wyzwolenca pacholkiem.

Jest to farsa ze śpiewami, prawie operetka, w której bogi i cesarze, żywi i umarli z równą swywołą i ironią są traktowani. Pamflet to pelen morderczej złośliwości; morderczość jego o tyle dziwniejszą, że człowiek na cel napaści brany, już nie był przy życiu. Autor więc herosa, który doznał apoteozy, boga chce nim uśmiercić. Mściwość jego sięgła zaświatów; sarkazm i ironia główną są bronią, a wiadomo, że sarkazm ciągły bywa znamięm dusz, które więcej o swojej osobie, o swoich myślą urazach, niż o sprawie, pisarzy, w których gorycz osobista przeważa nad rzeczy ogólnej miłością. Zabawić ta satyra zdoła, ale ostatecznie pewien niesmak jako osad pozostawi w duszy czytelnika. A szacunku dla autora, którym był niewątpliwie wielki i namaszczoney kaznodzieja moralności, filozof Seneka, w nas nie powiększy. Był to akt zemsty na zmarłym Klaudyuszu połączony z uniżonym hołdem dla wschodzącego słońca Nerona. Nie było pięknem ze strony Seneki tak skopać i wyszydzić zmarłego i nie było zbyt ostrożnem jego następcy tak pochlebne wywróżyć horoskopy. Najbliższe lata pokazały, że smakosz kultury bez charakteru bywa dla ludzkości jeszcze szkodliwszym i zgubniejszym od człowieka niedokrzesanego. Po czternastu latach panowania Nerona nie mógł już Seneka w r. 68 ani wychwalić go mową, ani też satyrą wysmagać, bo na trzy lata przedtem wraz z innymi padł ofiarą okrucieństwa tego szaleńca, w którym ani filozofia, ani wyhodowany zmysł dla piękności i sztuki nie podniosły i nie uszlachetniły serca i sumienia.

Kaligula, Klaudyusz, Nero, dzierżący po sobie ster rządów nad Rzymem i światem, to trzy typy zwyrodnie-

nia; degeneracya mózgu Klaudyusza względnie jeszcze najbardziej była niewinną i więcej może żartów wywołała i szyderstw, niż łez i krwawej żaloby. W dramacie, który się rozgrywa od Tyberyusza do śmierci Nerona, zakrawa klaudyuszowy epizod nieomal na komiczne intermezzo w rodzaju tych, któremi największy tragick ludzkości, Szekspir, łagodził i rozjaśniał ponurą grozę swoich historyi. Zdawałoby się, że prawdziwa, rzeczywista historia także potrzebuje niekiedy żartów i trefnisiów; myli się tylko w tych przypadkach, jeżeli ich nie na stopniach, lecz na samym usadowi tronie.

DODATEK DO SPRAWOZDANIA.

Bibliografia wydawnictw Akademii Umiejętności

od 1 maja 1914 do 30 maja 1916*).

I. Wydział filologiczny.

- Antoniewicz Bołoz Jan.** Kompozycja *Lamentu* na grobowcu kanclerza Szydłowieckiego w Opatowie i jej twórca (Spr. 1914, Nr. 7) ¹⁾.
- Portret męski Tycjana w Galeryi Lubomirskich we Lwowie (Spr. 1914, Nr. 7) ¹⁾.
- Zwiastowanie w Galeryi Ufficyów florentyńskich, przypisywane Leonardowi da Vinci (Spr. 1914, Nr. 7) ¹⁾.
- Ze studyów nad Witem Stwoszem (Spr. 1915, Nr. 7).

Archiwum do dziejów literatury i oświaty w Polsce. Tom XV. Część I. Kraków 1915, 8-o, str. XXIV i 278. K 7:50

*) Skrócenia: B. III. 1914 lub 1915, A. lub B. = Bulletin international de l'Académie des Sciences. Classe des sciences mathématiques et naturelles. Série A: Sciences mathématiques; Série B: Sciences naturelles. — MKj. = Materiały i prace Komisji językowej. — Rk. = Rocznik. — R. I. = Rozprawy Wydziału filologicznego. — R. II. = Rozprawy Wydziału historyczno-filozoficznego. — Spr. = Sprawozdania z czynności i posiedzeń Ak. Um. — * Gwiazdka przed skróceniem oznacza odbitkę, którą nabyć można osobno w handlu księgarskim.

¹⁾ Niema streszczenia.

Treść. Stanisłai Rescii Diarium 1583—1589 — ed. Joannes Czubek.

św. Augustyna, biskupa Hipponńskiego, księgi: O żywocie krześcijańskim (druk Hieronima Wiatora z r. 1522) — wydał Adam Chmiel, uwagami językowemi opatrzył Jan Łoś (*MKj. VII/1). Kraków 1914, 8-o, str. 25, z 2-a podobiznami. K —75

Biblioteka pisarzy polskich Nr. 64. — O Myśliwstwie koniach i psach łowczych książek pięciore z lat 1584—1690 — wydał Józef Rostafiński. Kraków 1914, 8-o, str. XXIV i 552, z licznemi rycinami. K 7-50

Treść. Przedmowa, str. III—XXIV. — Hippika abo sposób chowania i stanowienia koni przez Chrzystofa Pieniążka pisana Anno Domini 1607 (z podobizną karty tytułowej i 6 ryc.), str. 1—33. — Myśliwstwo z ogary Jana Hrabie z Ostroroga, Woiewody Poznańskiego. W Krakowie / Bazyli Skálski Drukował Roku Pańskiego / 1618, str. 35—98. — Gospodarstwo jezdeckie strzelcze y myśliwce, z Doswiadczenia NN. Szlachcica Polskiego napisane Roku Pańskiego 1600. A teraz swiezo z dozwozeniem starszych Do druku podane w Poznaniu 1690, str. 99—198. — Mateusza Cygańskiego Myśliwstwo ptasze. W Krakowie W drukarni Jakuba Siebeneychera Roku Pańskiego 1584 (z podobizną karty tytułowej i licznemi rycinami), str. 199—338. — Myśliwiec. W Krakowie, roku 1595, str. 339—388. — Przypisy: *A.* Nazwy ptaków, str. 389—418. — *B.* Zestawienia i objaśnienia, str. 419—481. — Indeks rzeczowy a zarazem słowniczek, str. 482—551.

— **Nr. 67.** — Sebastyana Petrycego Horatius Flaccus w trudach więzienia Moskiewskiego 1609 — wydał Jan Łoś. Kraków 1914, 8-o, str. 284. K 3—

— **Nr. 68.** — Szymona Szymonowicza Sielanki i inne wiersze polskie — wydał Jan Łoś. Kraków 1914, 8-o, str. VII i 139. K 2-20

— **Nr. 69.** — Wacława Pótockiego Moralia (1688). Tom I — wydali Tadeusz Grabowski i Jan Łoś. Kraków 1915, 8-o, str. IV i 629. K 9—

- Biblioteka pisarzy polskich Nr. 70.** — Marcina Kromera Rozmowy Dworzanina z Mnichem (1551—1554) — wydał Jan Łoś. Kraków 1915, 8-o, str. XIV i 449. K 650
- Brückner Aleksander.** Przyczynki do dziejów języka polskiego. Serya trzecia (*R. I. 53). Kraków 1914, 8-o, str. 80. K 2—
— — Serya czwarta (*R. I. 54). Kraków 1915, 8-o, str. 93. K 240
- Bugiel Włodzimierz.** Jedno z opowiadań ludowych: „Kobieta gorsza od dyabła“ (Spr. 1914, Nr. 7).
- Bujak Fr., patrz: Materiały do... Biecza.**
- Chmiel Adam, patrz: św. Augustyn.**
- Chomiński Olgierd.** Dialekty polskie okolic Rymanowa (*MKj. VII/1). Kraków 1914, 8-o, str. 75—182, z jedną mapą w tekście. K 280
- Chrzanowski Ignacy.** Poezya patryotyczna za Stanisława Augusta (Spr. 1915, Nr. 8).
— Polska ideologia narodowa od trzeciego rozbioru aż do powstania listopadowego (Spr. 1915, Nr. 8).
— Źródło klasyczne „Grażyny“ Mickiewicza (Spr. 1915, Nr. 10).
— Źródło klasyczne „Mnicha“ Korzeniowskiego (Spr. 1916, Nr. 1).
- Cygański M., patrz: Biblioteka pis. pol. Nr. 64.**
- Estreicher Stanisław.** Biblioteka tyniecka w wieku XVI (Spr. 1915, Nr. 8).
- Grabowski Tadeusz.** Kazimierz Brodziński i współczesna krytyka literacka (Spr. 1914, Nr. 5).
— Nowe przyczynki do dziejów pojęcia o poezji u pisarzy wieków średnich i odrodzenia w Polsce (Spr. 1916, Nr. 1).
— Ostatnie lata Melecyusza Smotryckiego (Spr. 1916, Nr. 2).
— *patrz: Biblioteka pis. pol. Nr. 69.*
- Hendel Zygmunt.** Monografia kościoła gotyckiego w Łapczycy pod Bochnią (Spr. 1915, Nr. 5).
— Szczałki romańskich budowli, odkrytych na Wawelu (Spr. 1914, Nr. 7).
- Indeks osób, miejscowości i rzeczy zawartych w tomie IX Spra-**

- wozdań Komisji do badania historii sztuki w Polsce — (zestawił Dr. Stanisław Tomkiewicz). Kraków 1915, folio, szpalt 176 i 2 str. nl. K 3—
- Jachimecki Zdzisław.** Muzyka na dworze Króla Władysława Jagiełły, 1424—1430 (* R. I. 54). Kraków 1915, 8-o, str. 38. K 1—
- Klein Franciszek.** Powstanie planu Krakowa w czasie lokacji Bolesławowskiej (Spr. 1915, Nr. 9).
- Kosiński Władysław.** Słownik okolicy Czechowa (MKj. VII/1). Kraków 1914, 8-o, str. 27—74. K 1·20
- Kot Stanisław.** Sprawozdanie z podróży naukowej po Francji, Belgii, Holandyi, Szwajcaryi i Niemczech. Część I (Spr. 1914, Nr. 8—10).
- Kromer M., patrz: Biblioteka pis. pol. Nr. 70.**
- Lepszy Leonard.** Dziesięć kart z albumu Artura Grottgera (Spr. 1915, Nr. 5).
- Łoś Jan.** Zarys rozwoju historycznego techniki wiersza polskiego od średniowiecza do okresu Mickiewiczowskiego włącznie (Spr. 1915, Nr. 5).
- *patrz: św. Augustyn.*
- *patrz: Biblioteka pis. pol. Nr. 67, 68, 69 i 70.*
- *i Nitsch Kazimierz.* Najnowsze ujęcie wiedzy o języku polskim (Spr. 1915, Nr. 2).
- Materyały do historii miasta Biecza (1361—1632)** — opracował Franciszek Bujak. Kraków 1914, 8-o, str. XVI i 278. K 7·50 (Wydawn. Komisji do bad. hist. sztuki w Polsce. Tom II).
- Materyały do historii stosunków kulturalnych w XVI w. na dworze królewskim polskim** — zebrał i opracował Stanisław Tomkiewicz. Kraków 1915, 8-o, str. 192. K 5— (Wydawn. Komisji do bad. hist. sztuki. Tom III).
- Materyały i prace Komisji językowej Akademii Umiejętności.** Tom VII. Część I. Kraków 1915, 8-o, str. 270, z 2-a podobiznami i 2-a mapami. K 6—
- Treść.** Chmiel Adam. „Księgi św. Augustyna biskupa Hipponńskiego: O żywocie krześcijańskim“ (Druk Hieronima

Wietora z r. 1522) (z 2-a podobiznami), str. 1. — Łoś Jan. Uwagi językowe do „Żywota krześcijańskiego“, str. 13. — Kosiński Władysław. Słownik okolicy Czehowa, str. 27. — Chomiński Olgierd. Dialekty polskie okolic Rymanowa (z mapką), str. 75. — Nitsch Kazimierz i Stein Ignacy. Zapiski gwarowe ze środkowej Galicyi (z mapką), str. 183. — Rudnicki Mikołaj. *Puck* i jego gniazdo etymologiczne, str. 235. — Rudnicki Mikołaj. Jedna z ogólnoantropofonicznych przyczyn metatezy (Prof. Baudouinowi de Courtenay w 70-ą rocznicę urodzin) — z uwagą Prof. J. Rozwadowskiego na str. 266, str. 253.

Morawski Casimirus. Quaestiones convivales (*R. I. 55). Kraków 1916, 8-o, str. 19. K — 60

Mycielski Jerzy. Nieznane portrety Triciusa (Spr. 1914, Nr. 6).

Nitsch Kazimierz. Nowe dane o granicach dyalektów polskich (Spr. 1915, Nr. 3).

— Z zagadnień polskiej geografii językowej (Spr. 1915, Nr. 7).

— *patrz:* Łoś J. i Nitsch K.

Nitsch Kazimierz i Stein I. Zapiski gwarowe ze środkowej Galicyi (*MKj. VII/1). Kraków 1915, 8-o, str. 183—234, 1 mapa K 150

Ostroróg J., *patrz:* Biblioteka pis. pol. Nr. 64.

Otrębski Jan. Połączenia dźwięków: *s s k ğ ħ* + *s* w języku staro-indyjskim (Spr. 1914, Nr. 7 i 1915, Nr. 7).

Pajzderski Nikodem. O kościele pojezuickim w Poznaniu (Spr. 1914, Nr. 6).

Petrycy S., *patrz:* Biblioteka pis. pol. Nr. 67.

Pieniążek Krz., *patrz:* Biblioteka pis. pol. Nr. 64.

Potocki W., *patrz:* Biblioteka pis. pol. Nr. 69.

Reinhold Joachim. Klasyczne i feudalne pierwiastki w teorii „miłości dwornej“ prowansalskich poetów (Spr. 1916, Nr. 2).

— Ze studyów nad starofranc. rękopisami Floire et Blanchefflor (*R. I. 54). Kraków 1915, 8-o, str. 132. K 330

Rostafiński J., *patrz:* Biblioteka pis. pol. Nr. 64.

Rostafiński J. O nazwach i użytkach ćwikły, buraków i barszczu (*R. I. 53). Kraków 1916, 8-o, str. 46. K 150

Rozprawy Akademii Umiejętności. Wydział filologiczny. Serya III. Tom IX. — Ogólnego zbioru tom 54. — Kraków 1916, 8-o, str. 351. K 1050

Treść. Jachimecki Zdzisław. Muzyka na dworze króla Władysława Jagiełły, 1424—1430, str. 1. — Rudnicki Mikołaj. Zmiany rodzaju w rzeczownikach zapożyczonych (Na podstawie materiału z języka niemieckiego), str. 39. — Reinhold Joachim. Ze studyów nad starofranc. rękopisami Floire et Blanchefflor, str. 131. — Brückner Aleksander. Przyczynki do dziejów języka polskiego. Serya czwarta, str. 261.

Rudnicki Mikołaj. Jedna z ogólnoantropofonicznych przyczyn metatezy (*MKj. VII/1). Kraków 1915, 8-o, str. 253—270, 4 ryc. K —50

— *Puck* i jego gniazdo etymologiczne (*MKj. VII/1). Kraków 1915, 8-o, str. 235—252. K —50

— Zmiany rodzaju w rzeczownikach zapożyczonych. Na podstawie materiału z języka niemieckiego (*R. I. 54). Kraków 1915, 8-o, str. 94. K 240

Sprawozdania Komisji do badania historii sztuki w Polsce. Tom IX. Zeszyt III i IV. Kraków 1914, folio, szpalta 301—480 i CLXXXI—CCXLV, 158 rycin w tekście. K 12—

Treść. Bieńkowski Piotr. Laokoon w Polsce. Studium (6 ryc.), szp. 301. — Łuszczkiewicz Władysław. Płaskorzeźba Andrzeja della Robbia w kościele w Łasku (2 ryc.), szp. 317. — Szyszko-Bohusz Adolf. Warowne zabytki architektury kościelnej w Polsce i na Litwie: Ptkanów — Brochów — Małomeżeków — Synkowicze — Supraśl — Wilno. Studium (58 ryc.), szp. 331. — Zubrzycki Jan Sas. Rohatyn miasto królewskie (12 ryc.), szp. 377. — Obmiński Tadeusz. O cerkwiach drewnianych w Galicyi (35 ryc.), szp. 399. — Mokłowski Tadeusz. Skit w Maniawie na podstawie badań dokonanych latem w r. 1911 (10 ryc.), szp. 433. — Rokoszyński Józef ks. Średniowieczne freski w Katedrze sandomierskiej (7 ryc.), szp. 451. — Wilusz Jan.

Władysław Łoziński (1843—1913) (1 ryc.), szp. 475. — Sprawozdania z posiedzeń Komisji historii sztuki za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1908 roku, szp. CLXXXI — i za czas od 1 stycznia 1909 do 31 grudnia 1909 roku, szp. CCXV. — Treść: Bartynowski Władysław. Nieznany rytownik i złotnik Zacharias Zelimacher, szp. CCXLV—CCXLVI. — Batowski Zygmunt. O obrazie Matki Boskiej Domagaliczowskiej („Łaskawej“) (1 ryc.), szp. CXCIII—CXCIV. — Birkenmajer Ludwik. Rękopisy z biblioteki astronoma Macieja Bylicy z Olkusza, szp. CCXLIV. — Czołowski Aleksander. Dzieje zamku królewskiego w Żółkwi, szp. CCXLII. — Fotografie obrazów z klasztoru OO. Bernardynów w Krystynopolu, szp. CCXLIII. — Fotografie zabytków polskich, znajdujących się w Szwecji, szp. CCXLIII—CCXLIV. — Gumowski Maryan. O medalu Aleksandra Pesentiego i o medalu Dantyszka (4 ryc.), szp. CLXXXIX—CXCI. — Hickl Władysław. O rzeźbie w Bystrzycy w północnych Węgrzech, przedstawiającej Ogrojca (1 ryc.), szp. CCXXVI—CCXXVII. — Klein Franciszek. Inwentaryzacja powiatu mieleckiego, szp. CCXXXVII. — Korzeniowski Józef. Wiadomość o rękopisach Biblioteki publicznej w Petersburgu, odnoszących się do Marcelego Bacciarellego, szp. CCXXV. — Lepszy Leonard. Fotografie fresków na szczycie fasady kościoła Klarysek w Starym Sączu, szp. CXCII. — Łoziński Władysław. O trzech emaliach limuzyńskich z cyframi Zygmunta Starego i królowej Bony (1 ryc.), szp. CXCII—CXCIII. — Morełowski Maryan. Arras z historią rycerza z łabędziem w kościele św. Katarzyny w Krakowie (5 ryc.), szp. CXCIV—CCVII. — Muczkowski Józef. Wniosek w sprawie inwentaryzacji domów mieszczańskich w Polsce, szp. CLXXXIII. — Mycielski Jerzy. Pierwszy romans i pierwszy obraz Aleksandra Orłowskiego (1794), szp. CCVIII. — Krzysztof Tretkowski, nieznany malarz polski z XVII w., szp. CCXXVII. — Obraz Madonny z klasztoru OO. Cystersów w Szczyrzycu, szp. CCXXXVI. — Fotografia portretu króla Stefana Batorego, szp. CCXXVII. — Popiersie marmurowe Franciszka Salezego Potockiego, szp. CCXXXVII. — Kierunek flamandzki malarstwa w Polsce z końca

XVI i XVII wieku, szp. CCXXVII—CCXXVIII. — Papée Fryderyk. Bróg, pisarz kodeksów, szp. CCVII. — Ś. p. Przybysławski Władysław. Wspomnienie pośmiertne, szp. CXCI. — Ptaśnik Jan. Ważniejsze inwentarze mieszczan krakowskich z XV w. z ksiąg sądów wójtowskich, szp. CLXXXIX. — Sprawozdanie z podróży naukowej do Królestwa Polskiego, szp. CCVIII. — Budowa kolegiaty w Pułtsku, szp. CCXXVII—CCXXI. — Do historii katedry na Wawelu, szp. CCXXI—CCXXIV. — Rokoszný Józef ks. Rękopis p. t. „Gottifredi Pantheon z r. 1335“ z sandomierskiej biblioteki kapitulnej (1 ryc.), szp. CCXXXIV—CCXXXVIII. — Skórewicz Kazimierz. Sprawozdanie z poszukiwań, dokonanych w ruinach zamku w Czersku (4 ryc.), szp. CCVIII—CCXIV. — Sokołowski Maryan. Biblia, ozdobiona miniaturami, w synagodze krakowskiej, szp. CXCII. — Sprawozdanie z wycieczki do Zamościa, szp. CCVII. — Fotografie zabytków w kolegiacie w Łasku, szp. CCXXIV. — Plany kolegiaty renesansowej w Zamościu (1 ryc.), szp. CCXXVI. — O zbudowaniu ikonografii naszych Świętych, szp. CCXXVIII. — Malarz Jan Polak, szp. CCXXVIII. — Szkatułka Zygmunta I (4 ryc.), szp. CCXXVIII—CCXXXIV. — Wiadomość o księciu ligniekim Henryku XI, szp. CCXXXVII. — Popiersie marmurowe Pirkeimera (2 ryc.), CCXLI—CCXLII. — Plakietka srebrna ze zbiorów w Ermitażu, przedstawiająca portret Jerzego Ossolińskiego, szp. CCXLII. — Ołtarzyk srebrny z Bargello we Florencji (1 ryc.), szp. CCXLII. — Stępowaska Konstancja. Trzy zabytki snycerstwa polskiego (3 ryc.), szp. CLXXXIII—CLXXXVII. — Obraz Zwiastowania N. P. Maryi w zbiorach Gabinetu historii sztuki Uniw. Jagiell. w Krakowie, szp. CLXXXVII—CLXXXIX. — O pasach i kobiercach polskich, szp. CCXXXVII. — Szukiewicz Maciej. Biblioteka seminarium duchownego w Żytomierzu, szp. CCXXVII. — Tarczałowicz Jan. Wyniki badań nad cerkwiami w Buczaczu, Husiatynie, Gródku i Nowosiółce, szp. CXCII. — O drewnianej dzwonnicy kościoła parafialnego w Bochni, szp. CCVII. — Turczyński Stanisław. Fabryka

porcelany i fajansów w Baranówce na Wołyniu, szp. CCXXIV.—
Zahorski Władysław. Sklep grobowy W. Ks. Lit. Witolda
w Katedrze wileńskiej, szp. CCXXXVII—CCXLI.

Stein I., *patrz*: Nitsch K. i Stein I.

Sternbach Leon. Przyczynki do mitów o słowiku i jaskółce. Część II
(Spr. 1914, Nr. 6).

Szydłowski Tadeusz. O szkodach w dziedzinie zabytkowej w oko-
licach dolnego Sanu i w Sandomierskiem (Spr. 1915, Nr. 8).

— Straty zabytkowe w Królestwie Polskiem (Spr. 1916, Nr. 2).

— Zniszczone zabytki sztuki w Galicyi zachodniej (Spr. 1915,
Nr. 7).

— Zniszczone zabytki w ziemiach przemyskiej i sanockiej (Spr.
1915, Nr. 8).

Szykowski Maryan. Gessneryzm w poezyi polskiej (*R. I. 53).
Kraków 1914, 8-o, str. 124. K 3.—

— Edwarda Jounga „Myśli nocne“ w poezyi polskiej (Ze stu-
dyów nad genezą polskiego romantyzmu) (*R. I. 55). Kraków
1916, 8-o, str. 55. K 1-60

Szymonowicz Sz., *patrz*: Biblioteka pis. pol. Nr. 68.

Tomkowicz St., *patrz*: Indeks.

— *patrz*: Materyały.

Tretiak Józef. Bożena Niemcowa: jej znaczenie w literaturze cze-
skiej (Spr. 1915, Nr. 7).

Turowski Stanisław. Prace Józefa Andrzeja Załuskiego w niewoli
moskiewskiej (Spr. 1914, Nr. 5).

Ujejski Józef. Główne idee w Anhellim Słowackiego (Spr. 1916,
Nr. 3).

— Ogólny rzut oka na prądy religijno-społeczne wśród emigracyi
po r. 1831 (Spr. 1915, Nr. 4).

Wałek Tadeusz. Operacje morskie w czasie wojny lamijskiej (Spr.
1915. Nr. 8).

II. Wydział historyczno-filozoficzny.

Archiwum Komisji do badania historii filozofii w Polsce. Tom I. Część I. Kraków 1915, 8-o, str. 188. K 4-50

Treść. Horodyski Władysław. Średniowieczne źródła do filozofii mesyanizmu (Eriugena — Mistrz Eckhart), str. 1. — Michalski Konstanty C. M. Mistrz z Bystrzykowa i Jan ze Stobnicy jako przedstawiciele skotyzmu w Polsce, str. 21. — Chmaj Ludwik. Wolzogen przeciw Descartes'owi. Przyczynek do charakterystyki związku arianizmu polskiego z myślą filozoficzną Zachodu, str. 81. — Gabryl Franciszek. O Walerjan Magni, Kapucyn (1586—1661). Anti-Arystotelik w XVII wieku, str. 133. — Chrzanowski Ignacy. „Ród Ludzki“ Staszycy, jako wytwór filozofii wieku oświeconego, str. 169. — Daszyńska-Golińska Z. O rękopisie Hoene-Wrońskiego: *Création absolue de l'humanité. Seconde partie. Établissement de l'ère de l'absolu ou constitution de l'humanité.* Paryż 15 sierpnia 1818, str. 175.

Bogatyński Władysław. Z dziejów małżeństwa Zygmunta Augusta z Barbarą (*R. II. 59). Kraków 1916, 8-o, str. 24. K —60

Boratyński Ludwik. J. A. Caligari Nuncyusz Apostolski w Polsce. 1578—1581 (*R. II. 59). Kraków 1915, 8-o, str. 52. K 1-30

— *patrz: Monumenta Pol. Vat.*

Brzeski Tadeusz. O granicach ekonomii społecznej. Granice pojęciowe i pojęcia graniczne (*R. II. 59). Kraków 1915, 8-o, str. 97. K 2-40

Bujak Franciszek. Maszkieńce. Wieś powiatu brzeskiego. Rozwój od r. 1900 do r. 1911 (*R. II. 58). Kraków 1915, 8-o, str. 164, 1 mapa. K 4—

Buzek Józef. Historia ustroju prawnego i społecznego ziem polskich pod panowaniem pruskim od wieku XVIII do r. 1914 (Spr. 1915, Nr. 8).

Danysz Antoni. O wychowaniu Zygmunta Augusta (*R. II. 58). Kraków 1915, 8-o, str. 43. K 2-40

Dąbkowski Przemysław. Przewóz wodny. Studium z historii prawa polskiego (*R. II. 57). Kraków 1914, 8-o, str. 108. K 2-70

- Dąbrowski Jan.** Elżbieta Łokietkówna (1305—1380) (*R. II. 57).
Kraków 1914, 8-o, str. 131. K 3—
— Nowsza historyografia węgierska (Spr. 1915, Nr. 3).
- Dobrzyńska-Rybicka Ludwika.** System etyczny Hugona Kołłątaja
(Spr. 1914, Nr. 5).
- Duda Fr.,** *patrz:* *Regestra theloni.*
- Fijałek J. ks.,** *patrz:* *Najstarsze statuty.*
- Garbowski Tadeusz.** Homogenizm (Filozofia jednorodności) (Spr.
1914, Nr. 5).
- Gołąb Julian ks.** Projekt zbioru ustaw XX. Stanisława Dąbrowskiego i Franciszka Krasińskiego, kanoników krakowskich (1557—1577) (Spr. 1915, Nr. 6).
- Grabowski Edward.** Studya nad rozwojem skupiania się ludności. Czynniki rozwoju. Wpływ wędrowek na skupianie się ludności w Królestwie Polskiem w okresie 1816—1913 (Spr. 1915, Nr. 9).
- Grodecki Roman.** Mincerze we wcześniejszem polskiem średniowieczu (Spr. 1914, Nr. 6).
- Gumowski Maryan.** Wpływy polskie na pieniądze stosunki Śląska w pierwszej połowie XVI wieku (*R. II. 58). Kraków 1915, 8-o, str. 84. K 240
- Halecki Oskar.** Litwa, Ruś i Żmudź jako części składowe W. Księstwa Litewskiego (*R. II. 59). Kraków 1916, 8-o, str. 43. K 120
— O początkach parlamentaryzmu litewskiego (Spr. 1915, Nr. 8).
- Harassek Stefan.** Kant w Polsce. 1800—1830 (Spr. 1915, Nr. 8).
- Horodyski Władysław.** Filozofia absolutu Hoene-Wrońskiego (Spr. 1916, Nr. 1).
— Kantyzm Hoene-Wrońskiego (Spr. 1916, Nr. 3).
- Kłodziński Adam.** Władysław Łokietek a Habsburgowie (*R. II. 59).
Kraków 1916, 8-o, str. 25. K —75
- Krzeczowski Konstanty.** Komisya włościańska w Rzeczypospolitej krakowskiej (Spr. 1916, Nr. 2).
- Krzyżanowski Adam i Kumaniecki K. Wł.** Polska w cyfrach statystycznych (Spr. 1915, Nr. 4).
- Kumaniecki K. Wł.,** *patrz:* *Krzyżanowski A. i Kumaniecki K. Wł.*

Kutrzeba Stanisław. Stan badań nad ustrojem Polski od rozbiorów do chwili dzisiejszej (Spr. 1915, Nr. 8).

— *patrz:* **Regestra theloniei.**

Lisowski Zygmunt. Studya nad sposobami nabycia własności w rzymskim Egipcie (*R. II. 56). Kraków 1913, 8-o, str. 180. K 450

Łodyński Maryan. Falsyfikaty wśród dokumentów biskupstwa płockiego w XIII wieku. Studium historyczno-dyplomatyczne (*R. II. 59). Kraków 1916, 8-o, str. 46. K 120

Michalski Konstanty ks. Podręczniki do nauki filozofii w Polsce u przełomu między XV a XVI wiekiem (Spr. 1916, Nr. 3).

— Tomizm w Polsce na przełomie XV i XVI w. (Spr. 1916, Nr. 2).

Monumenta Poloniae Vaticana. Tomus III. Cracoviae 1914, in 8-o maiori, pp. LVI et 572. K 18—

Continet: *Analecta Vaticana 1202—1366* — edidit Dr. Joannes Ptaśnik.

Monumenta Poloniae Vaticana. Tomus IV. Cracoviae 1915, in 8-o maiori, pp. C et 920. K 30—

Continet: *I. A. Caligarii Nuntii Apost. in Polonia Epistolas et Acta, 1578—1581* — ed. Dr. Ludovicus Boratyński.

Najstarsze statuty synodałne krakowskie biskupa Nankera z 2 października 1320 r. — wydał X. Dr. Jan Fijałek. Kraków 1915, 8-o, str. XLIV i 66. K 250

(*Studya i mater. do hist. ustawodawstwa synodałnego w Polsce Nr. 3*).

Papée Fryderyk. Przegląd dziejów króla Aleksandra (Spr. 1915, Nr. 4).

— — Część II (Spr. 1915, Nr. 8).

Pawlik St., *patrz:* **Polskie instruktarze.**

Piotrowicz Ludwik. Pogląd na Plutarcha i Appiana jako na źródła do historyi Rzymu w epoce rewolucyi (133—30 przed Chr.) (Spr. 1915, Nr. 6).

Polskie instruktarze ekonomiczne z końca XVII i z XVIII wieku — wydał Dr. Stefan Pawlik. Kraków 1915, 8-o, str. XXVIII i 339. K 9—

Trześ. Wstęp, str. I. — I. Instruktarz dla dóbr krześlińskich z r. 1696, str. 1. — II. Ordynacya leśna biskupa kra-

kowskiego Andrzeja Załuskiego z r. 1748, str. 5. — III. Instruktarz jaworowski z r. 1765, str. 8. — IV. Instruktarz folwarczny dla Juncewicz wydany koło r. 1767, str. 31. — V. Instruktarz dla folwarku Izy wydany około r. 1768, str. 42. — VI. Instruktarz wielaskowicki z r. 1769, str. 44. — VII. Instruktarz dziecielski z r. 1711, str. 100. — VIII. Instruktarz regularnej ekonomiki wydany przed r. 1777, str. 197. — IX. Instruktarz gospodarski (Tyzenhauza), str. 188. — X. Dyspozycya w dobrach podgórskich z r. 1777, str. 197. — XI. Instruktarz czynności ekonomicznych abelski z r. 1781, str. 198. — XII. Instruktarz ekonomiczny sarykański z r. 1782, str. 226. — XIII. Ustawy dla rządcy dworu księżnej Anny Jabłonowskiej wydane po r. 1783, str. 235. — XIV. Instruktarz ekonomiczny z r. 1876, str. 249. — Indeks osób, miejscowości i rzek, str. 299. — Indeks rzeczowy, str. 304. — Słowniczek wyrazów rzadziej używanych, str. 330. — Errata, str. 338.

Ptaśnik Jan. Pospółstwo, jego rola i znaczenie w dziejach Krakowa (Spr. 1915, Nr. 10).

— *patrz: Monumenta Pol. Vat.*

Regestra theloniei aquatici Wladislaviensis saeculi XVI — wydali Stanisław Kutrzeba i Franciszek Duda. Kraków 1915, 8-o, str. XLVI i 872. K 18—

Romer Eugeniusz. Atlas geograficzno-statystyczny Polski (Spr. 1915, Nr. 9).

Rostworowski Michał. Prawno-polityczne momenty genezy Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego (Spr. 1915, Nr. 2).

— Rzut oka na organizacyjną działalność Komisji Rządzącej (14. I. 1807—5. X. 1807) (Spr. 1915, Nr. 9).

Rozprawy Akademii Umiejętności. Wydział historyczno-filozoficzny. Serya II. Tom XXXI. — Ogólnego zbioru tom 56. — Kraków 1913, 8-o, str. 356. K 9—

Treść. Prochaska Antoni. Protazego biskupa poselstwo do Polski r. 1471, str. 1. — Dąbkowski Przemysław. Prawo łąziebne. Studium z historii prawa polskiego, str. 15. — Kętrzyński Stanisław. O elementach chronologicznych doku-

mentów Kazimierza Wielkiego, str. 77. — Lisowski Zygmunt. Studya nad sposobami nabycia własności w rzymskim Egipcie, str. 179.

Rozprawy Akademii Umiejętności. Wydział historyczno-filozoficzny. Serya II. Tom XXXII. — Ogólnego zbioru tom 57. — Kraków 1914, 8-o, str. 430. K 10:50

Treść. Grodecki Roman. Dzieje klasztoru premonstratenskiego w Busku w wiekach średnich, str. 1. — Kamieniecki Witold. Rozwój własności na Litwie w dobie przed I statutem (Studia historyczno-gospodarcze), str. 94. — Dąbkowski Przemysław. Przewóz wodny. Studium z historii prawa polskiego, str. 196. — Dąbrowski Jan. Elżbieta Łokietkówna, str. 302.

Rozprawy Akademii Umiejętności. Wydział historyczno-filozoficzny. Serya II. Tom XXXIII. Część I. — Ogólnego zbioru tom 58. Część I. — Kraków 1914, 8-o, str. 164, 1 mapa. K 4—

Treść. Bujak Franciszek. Maszkienice. Wieś powiatu brzeskiego. Rozwój od r. 1900 do r. 1911 (z 1-ą mapą).

Rozprawy Akademii Umiejętności. Wydział historyczno-filozoficzny. Serya II. Tom XXXIII. Część II. — Ogólnego zbioru tom 58. Część II. — Kraków 1915, 8-o, str. 165-341. K 4:50

Treść. Gumowski Marian. Wpływy polskie na pieniężne stosunki Śląska w I połowie XVI w., str. 165. — Danysz Antoni. O wychowaniu Zygmunta Augusta, str. 249.

Semkowicz Władysław. Popis wojska polskiego z lat 1561—4 (Spr. 1915, Nr. 10).

— Przysięga na słońce. Studium porównawcze, prawno-etnologiczne (Spr. 1915, Nr. 10).

— Tradycya o pochodzeniu Radziwiłłów w świetle krytyki (Spr. 1915, Nr. 10).

Smolka Stanisław. Z nastrojów i oryentacyi roku 1807, 1811 i 1813 (Spr. 1915, Nr. 2).

Sobieski Wacław. Idea rokoszu za czasów Henryka Walezego (Spr. 1914, Nr. 8-10).

Szczepański Aleksander. Przedmiot i zakres nauki społecznej o gospodarstwie (Spr. 1915, Nr. 9).

- Statuty synodalne** krakowskie Zbigniewa Oleśnickiego (1436, 1446) — opracował Stanisław Zachorowski. Kraków 1915, 8-o, str. 55. K 120
(Studia i mater. do hist. ustawodaw. synodalnego w Polsce Nr. 1).
- Studia i materiały** do historii ustawodawstwa synodalnego w Polsce. Nr. 1, *patrz*: **Statuty synodalne**.
- Nr. 2, *patrz*: **Synod prowincjonalny**.
- Nr. 3, *patrz*: **Najstarsze statuty**.
- Synod prowincjonalny** w Kamieniu — opracował Bolesław Ulanowski. Kraków 1915, 8-o, str. 39. K 1—
(Studia i mater. do hist. ustawodaw. synodalnego w Polsce Nr. 2).
- Ulanowski B.**, *patrz*: **Synod prowincjonalny**.
- Zachorowski St.**, *patrz*: **Statuty synodalne**.
- Zahorski Bohdan**. Przyczynek do historii soecyologii w Polsce (Spr. 1914, Nr. 7).
- Zimmermann Kazimierz**. Fryderyk Wielki i jego kolonizacya rolna na ziemiach polskich (Spr. 1915, Nr. 1).
- Zoll Fryderyk jun.** Stanowisko Antoniego Randy w rozwoju austr. prawa cyw. (Spr. 1915, Nr. 1).

III. Wydział matematyczno-przyrodniczy.

- Adametz Leopold i Niezabitowski Edward**. Szczątki kopalnych kości konia (*Equus* sp.) i kozy (*Capra prisca* n. sp.) znalezionych w Złoczowie (2 tabl. i 1 ryc.) (B. III. 1914, B, str. 761).
- Adlerówna S.** Przyczynek do analizy kojarzeń łańcuchowych (B. III. 1914, B, str. 465).
- Bogucki M.** Regeneracya gruczołu męskiego płciowego salamandry (2 tabl.) (B. III. 1914, B, str. 817).
- Bruner Ludwik i Kozak Jan**. Fotokinefika bromowania. Część I. O ujemnym wpływie tlenu na przebieg reakcyi bromowania

- dwuchloroku acetyleny pod wpływem światła (1 tabl. i 4 ryc.) (B. III. 1915, A, str. 211).
- Cybulski Napoleon i Jeleńska-Macieszyna Sabina.** Prądy czynnościowe kory mózgowej (2 tabl.) (B. III. 1914, B, str. 776).
- i **Woliczko S.** Wpływ temperatury na prądy czynnościowe w mięśniach (1 ryc.) (B. III. 1914, B, str. 738).
- Doliński J. i Dziewoński Karol.** O nowym węglowodrze: biacenaftylenie (B. III. 1914, A, str. 389).
- — O biacenaftylenie, II (B. III. 1915, A, str. 44).
- Dziewoński Karol i Leyko Zygmunt.** O termochemicznej przemianie acenaftyleny i syntezy kilku węglowodórów wielkocząsteczkowych (B. III. 1914, A, str. 281).
- i **Paschalski Czesław.** O izomerii heptacyklenów i o nowym węglowodrze: biacenaftyly (B. III. 1914, A, str. 380).
- i **Podgórska J.** O budowie dekacyklenu, II (B. III. 1915, A, str. 8).
- *patrz:* **Doliński J. i Dziewoński K.**
- Dziwulski Władysław.** O ruchu pewnych grup gwiazd w przestrzeni (B. III. 1915, A, str. 185).
- O wyznaczeniu ruchu słońca w przestrzeni zapomocą metody p. Bravais, Cz. II. (B. III. 1915, A, str. 93).
- Uwagi nad prędkościami swoistymi gwiazd (B. III. 1915, A, str. 179).
- Fedorowicz S.** O postaci gruczołów roślin *Rhinanthoideae-Rhinanthae* (3 tabl.) (B. III. 1915, B, str. 286).
- Fuliński Benedykt.** O rozwoju zarodkowym *Dendrocoelum lacteum* Oerst. Część I: Najwcześniejsze stadya rozwoju (2 tabl.) (B. III. 1914, B, str. 147).
- Godeaux Lucyan.** O pewnych powierzchniach algebraicznych, których dzielnik jest większy od jedności (B. III. 1914, A, str. 362).
- Grochmalicki Jan.** Przyczynki do znajomości słodkowodnej fauny Jawy (2 tabl.) (B. III. 1915, B, str. 217).
- Hessek Karol.** Znaczenie normalnego ułożenia tarczy zarodkowej dla rozwoju jaja kurzego (2 tabl.) (B. III. 1914, B, str. 827).

Hoborski Antoni. Pewne twierdzenie o pochodnych (B. III. 1914, A, str. 205).

— Wyznaczenie pewnej funkeyi rozwiązującej równanie fal kulistych (B. III. 1914, A, str. 183).

Hoyer Henryk i Michalski Wł. Układ naczyń limfatycznych u embryonów pstrąga (*Salmo fario*) (B. III. 1915, B, str. 212).

Hryniewiecki Bolesław. Studya anatomiczne nad szparkami oddechowemi u roślin dwuliściennych, II (6 tabl. i 2 ryc.) (B. III. 1914, B, str. 545).

Jacek Wawrzyniec. Studya nad rozpuszczalnością ciał stałych w niskich temperaturach (1 tabl. i 4 ryc.) (B. III. 1915, A, str. 26).

Jeleńska-Macieszyna Sabina. Częstość prądów czynnościowych mięśni podczas skureczu dowolnego (B. III. 1914, B, str. 880).

— *patrz:* **Cybulski N. i Jeleńska-Macieszyna S.**

Jentys Stanisław. Zależność kwasu fosforowego i różnych jego połączeń w ziarnie i słomie owsa od chemicznych własności i wilgotności gleby (B. III. 1915, B, str. 180).

Kling Kazimierz. O rozpuszczalności chlorku metylowego w niektórych ciekłych chlorowęglowodorach (2 ryc.) (B. III. 1915, A, str. 1).

Kozak J., patrz: **Bruner L. i Kozak J.**

Kulczyński Władysław. Aranearum species novae minusve cognitae, in montibus Kras dietis a Dre C. Absolon aliisque collectae (1 tabl.) (B. III. 1914, B, str. 353).

— Fragmenta arachnologica, X (1 tabl.) (B. III. 1914, B, str. 897).

Leśkiewicz J. i Marchlewski Leon. Studya nad składnikami korzeni *Datisca Cannabina*, III. (B. III. 1914, A, str. 218).

Leyko Z., patrz: **Dziewoński K. i Leyko Z.**

Marchlewski L., patrz: **Leśkiewicz J. i Marchlewski L.**

Materyały antropologiczno-archeologiczne i etnograficzne wydawane staraniem Komisji antropologicznej. Tom XIII. Kraków 1914, 8-o, str. XXI, (75), [95] i 242, 31 tablic, 4 tabele i 59 rycin.

K 13-50

Treść. Skład Komisji antropologicznej i sprawozdania z posiedzeń, str. VII. — *I. Dział archeologiczny.* — **Kozłowski**

L. i Kuźniar Wiktor. Paleolit w Jaksicach nad Wisłą (notatka) (1 tabl. i 2 ryc.), str. (3). — Demetrykiewicz Włodzimierz i Kuźniar Wiktor. Najstarszy paleolit na ziemiach polskich oraz inne wykopaliska odkryte w jaskini „Okiennik” koło wsi Skarzyce w pow. Będzińskim gub. Piotrkowskiej (20 tabl. i 17 ryc.), str. (10). — Kostrzewski Józef. Skarb bronzowy z epoki halsztackiej z Środy (w Wielkopolsce) (1 tabl. i 6 ryc.), str. (44). — Kostrzewski Józef. Kurhan z młodszej epoki rzymskiej w Siedleminie w pow. Jarocińskim w Wielkopolsce (2 tabl. i 3 ryc.), str. (50). — Szukiewicz Wandalin. Poszukiwania archeologiczne w pow. Lidzkim gub. Wileńskiej (7 tabl. i 6 ryc.), str. (56). — *II. Dział antropologiczny.* — Talko-Hryncewicz Julian. Przyczynek do antropologii ludności Królestwa Polskiego (z 2 tabelami), str. [3]. — Rutkowski Leon. Ludność podługogłowa powiatu płońskiego w porównaniu z ludnością krótko- i średniogłową. Charakterystyka antropologiczna (z 2 tabelami), str. [64]. — *III. Dział etnograficzny.* — Saloni Aleksander. Zaściankowa szlachta polska w Delejowie. Materiały etnograficzne (30 ryc.), str. 3. — Moszyński Kazimierz. Obrzędy, wiara i powieści ludu z okolic Brzeżan, str. 152. — Ciszewski Stanisław. Słowniczek nazwisk Wielkopolan zamieszkałych w obrębie dziekanatu stawiszyńskiego, str. 198. — Kantor Józef. Zwyczaje świąt Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy w okolicy Jarosława, str. 211.

Michalski Wł., *patrz: Hoyer H. i Michalski Wł.*

Morozewicz Józef. Monografia Wysp Komandorskich (Spr. 1915, Nr. 7).

Natanson Władysław. O rozpraszaniu światła w ośrodku gazowym (B. III. 1914, A, str. 1).

— O molekularnej teorii odbijania się światła (B. III. 1914, A, str. 335).

Niezabitowski Edward. Ren kopalny w Galicyi i jego rasowa oraz gatunkowa przynależność (2 tabl.) (B. III. 1914, B, str. 56).

— *patrz: Adametz L. i Niezabitowski E.*

Nowak Jan. O dwudzielnym zatokach amonitów górnokredowych i ich znaczeniu dla systematyki (B. III. 1915, B, str. 1).

- Nusbaum-Hilarowicz Józef.** Przyczynki do poznania organizacyi ryby głębinowej *Gastrostomus Bairdii* Gill. et Ryder (Z wypraw Księcia Monaco Alberta I) (3 tabl.) (B. III. 1914, B. str. 120).
- Paschalski Cz., patrz: Dziewoński K. i Paschalski Cz.**
- Podgórska J., patrz: Dziewoński K. i Podgórska J.**
- Poliński Władysław.** Mięczaki z łośów ludwinowskich (1 ryc.) (B. III. 1914, B. str. 716).
- Raciborski Maryan.** O t. zw. pontyjskich gatunkach roślin flory polskiej (B. III. 1915, B. str. 323).
- Ramułt M.** O warunkach rozwoju letnich jaj wioślarek (13 ryc.) (B. III. 1914, B. str. 481).
- Rogoziński Feliks.** Przyczynki do chemii biologicznej fosforu (B. III. 1915, B. str. 87).
- Rothert Władysław.** Nowe badania nad chromoplastami (B. III. 1914, B. str. 1).
- Rouppert Kazimierz.** Studya nad włosami parzącymi u roślin (1 tabl.) (B. III. 1914, B. str. 887).
- Rozprawy Wydziału matematyczno-przyrodniczego Akademij Umiejętności.** Serya III. Tom 14. Dział A. — Ogólnego zbioru tom 54. Dział A. — *Nauki matematyczno-fizyczne.* — Kraków 1914, 8-o, str. 231, 16 tablic i 14 rycin. K 10—
- Treść.** Godlewski Tadeusz. O działaniu koloidów na produkta promieniotwórcze w roztworach (3 tabl.), str. 1. — Opolski Stanisław i Weinbaumówna A. Bromowanie fenylooctonitrylu, str. 15. — Stock Jan. Przyczynki do wiadomości o zjawiskach endosmozy elektrycznej (1 ryc.), str. 19. — Dąbrowski Stefan. Nowa metoda ilościowego oznaczenia thiouochromu, żółtego barwika moczu, w związku z kwestyą zawartości w nim siarki, str. 31. — Klemensiewicz Z. O pewnej teorii kinetycznej reakcyi chemicznych w ośrodkach gazowych (1 ryc.), str. 57. — Piwnikiewicz H. O jarzeniu się pary rtęci w związku z jej jonizacyą (10 ryc.), str. 61. — Joscht Adolf. Rozpuszczalność antrachinonu w mieszaninach niektórych rozpuszczalników organicznych (1 tabl.), str. 77. — Borkowski-Dunin J. Nowa metoda

oznaczania polaryzacji galwanicznej (2 tabl. i 1 ryc.), str. 97. — Borkowski-Dunin J. Oznaczanie przewodnictwa w elektrolitach zapomocą galvanometru strunowego (2 tabl. i 1 ryc.), str. 103. — Pawlica Władysław. O gedrycie w Tatrach (1 tabl.), str. 109. — Leśniański Waclaw St. O chinach fenonaftakrydonu i chinakrydonu, str. 119. — Pawlica Władysław. Północna wyspa krystaliczna w Tatrach. Studium petrograficzno-geologiczne (1 mapa i 6 tabl.), str. 147. — Kreutz Stefan. O załamaniu światła w pirochlorze i bekelicie, str. 227.

Rozprawy Wydziału matematyczno-przyrodniczego Akademii Umiejętności. Serya III. Tom 14. Dział B. Część I. — Ogólnego zbioru tom 54. Dział B. — *Nauki biologiczne.* — Część pierwsza. Kraków 1914, 8-o, str. 422, 29 tablic i 27 rycin. K 12'—

Treść. Rothfeld J. O wpływie doświadczalnych obrażeń rdzenia przedłużonego na odczyny ruchowe z przedśionkowego narządu ucha (2 tabl.), str. 1. — Wójcik Kazimierz. Jura Kruhela Wielkiego pod Przemyślem. Część III (1 tabl.), str. 13. — Prüffer Jan. O nowych aberracjach motyli *Agrotis pronuba* L. i *Lythria purpuraria* L., oraz o nowych formach gatunków *Aphantopus hyperantus* L., *Coenonympha iphis* Schiff. i *Bupalus piniarius* L. (2 tabl.), str. 71. — Adlerówna St. Przyczynek do analizy kojarzeń łańcuchowych, str. 83. — Talko-Hrynciewicz Julian. Odtworzenie kilku typów postaci historycznych spoczywających na Wawelu (6 tabl. i 5 ryc.), str. 105. — Wójcik Kazimierz. Jura Kruhela Wielkiego pod Przemyślem. Część IV (3 ryc.), str. 141. — Simm K. Narzędzia pyszczkowe larwy jętki *Oligoneuria rhenana* i ich zanik u formy dojrzałej (2 tabl. i 3 ryc.), str. 183. — Fedorowicz Zygmunt. Przyczynek do badań nad anatomią i rozwojem niektórych żył płazów (1 tabl. i 5 ryc.), str. 197. — Zapalowiec Hugo. Conspectus florae Galiciae criticae. Pars XXX. — Krytyczny przegląd roślinności Galicji. Część XXX, str. 209. — Malinowski E. Mieszance pszenic (11 tabl. i 10 ryc.), str. 271. — Dzierzkowski Tadeusz. Studya nad rozwojem beztlenowców w pożywkach z wolnym dostępem i bez dostępu powietrza, str. 321. — Konopaeki

M. Wpływ płynów hypotonicznych na różne stadia rozwoju jeżowców (4 tabl. i 1 ryc.), str. 341. — Nussenblattówna R. Przyczynek do analizy wyboru wyobrażeń skojarzonych, str. 399.

Rozprawy Wydziału matematyczno-przyrodniczego Akademii Umiejętności. Serya III. Tom 14. Dział B. Część II. — Ogólnego zbioru tom 54. Dział B. — *Nauki biologiczne.* — Część druga. Kraków 1914, 8-o, str. 278, 21 tablic, 9 tabel i 9 rycin. K 10—

Treść. Rothfeld J. O wpływie ustawienia głowy na błędnikowe odczyny ruchowe u zwierząt (4 tabl. i 1 ryc.), str. 1. — Bikeles Gustaw i Zbyszewski L. Wpływ środków nasennych i soli bromowych na pobudliwość kory mózgowej oraz na jej zdolność sumowania podniet (9 tabel), str. 17. — Jarosz Jan. Fauna wapienia węglowego w okręgu krakowskim. *Brachiopoda.* Część I (5 tabl.), str. 35. — Popielski Leon. O mechanizmie wydzielania soku trzustkowego pod wpływem kwasów, str. 85. — Popielski Leon. O wydzielaniu mleka pod wpływem wyciągów z narządów, str. 97. — Kowalewski Mieczysław. Rodzaj *Aulodritus* Bretscher 1899 i jego przedstawiciele (3 tabl.), str. 107. — Pietruski Stanisław. Przyczynek do znajomości drobnowidzowej budowy przewodu pokarmowego ryb kostnoszkieletowych (4 tabl.), str. 137. — Małkowska Janina. O młodolisciach *Angiopteris Teysmanniana* (1 tabl. i 4 ryc.), str. 189. — Tenenbaum Szymon. Nowe gatunki chrząszczy z wysp Balearskich (2 tabl.), str. 195. — Eiger Maryan. Krzywa elektrokardiograficzna jako wyraz sumy algebraicznej prądów czynnościowych w sercu jednokomorowym i dwukomorowym (Podstawy fizyologiczne elektrokardiografii. Część II) (2 tabl. i 4 ryc.), str. 203. — Estreicherowa El. Odporność i wrażliwość nasion na oziębianie, str. 249. — Sumiński Stanisław. Badania nad rozwojem uwłosienia u myszy białej (*Mus musculus* var. *alba*), str. 267.

— — Serya III. Tom 15. Dział A. — Ogólnego zbioru tom 55. Dział A. — *Nauki matematyczno-fizyczne.* — Kraków 1916, 8-o, str. 235, 3 tablice i 27 rycin. K 9—

Treść. Kreutz Stefan. O minerałach złóż truskawieckich (5 ryc.), str. 1. — Kreutz Stefan. O ścianach wicynalnych, str. 25. — Niementowski Stefan i Sucharda Edward. Kwasy 8-oxychinoliny i ich przetwory. Dwuoxyantrachinon-3,7-dwuchinolina, str. 31. — Zawidzki Jan. Studya nad dynamiką chemiczną procesów autokatalitycznych. — I. Teorya kinetyczna zjawisk autokatalizy i jej doświadczone sprawdzenie (1 ryc.), str. 53. — Zawidzki Jan i Staronka Wilhelm. Studya nad dynamiką chemiczną procesów autokatalitycznych. — II. Szybkość izomeryzacji fosforynu trójetylowego (13 ryc.), str. 101. — Kreutz Stefan. Gipsy polskie. I. Podkarpacie (3 tabl. i 8 ryc.), str. 169.

Rozprawy Wydziału matematyczno-przyrodniczego Akademii Umiejętności. Serya III. Tom 15. Dział B. — Ogólnego zbioru tom 55. Dział B. — *Nauki biologiczne.* — Kraków 1916, 8-o, str. 291, 3 tablice i 2 ryciny. K 10—

Treść. Żmuda Antoni J. Przywrotniki (*Alchemilla* L.) polskie, str. 1. — Żmuda Antoni J. Posłonki polskie (*Helianthemum* Poloniae), str. 21. — Maciesza Adolf. Brown-Séquardowska padaczka świnek morskich bez jakiegokolwiek uszkodzenia układu nerwowego, a tylko jako silnie wzmożony odruch drapania się, str. 37. — Klecki Karol. O zjawiskach mechanicznych w hodowli tkanek poza ustrojem (1 tabl.), str. 59. — Radecki W. i Bogucka W. O powstawaniu wyobrażeń na drodze dowolnej, str. 95. — Wodziezko A. Przyczynę do znajomości *Trichomanes Asnykii* Rac. (2 ryc.), str. 135. — Żmuda Antoni J. O roślinności jaskiń tatrzańskich, str. 147. — Lityński A. Wioślarki litewskie (1 tabl.), str. 245. — Wołoszyńska Jadwiga. *Sphaerodinium* n. gen. i rozmnażanie płciowe u *Sphaerodinium polonicum* n. sp. (1 tabl.), str. 283.

Siedlecki Michał. O naczyniach limfatycznych w błonach lotnych jaszczurek latających (1 tabl.) (B. III. 1915, B, str. 26).

— O wartości osobnika wśród istot żywych. Odczyt wygłoszony na publicznem posiedzeniu Akademii Umiejętności dnia 23 maja 1914 r. Kraków 1914, 16-a, str. 25. K —70

Sierpiński Wacław. Przyczynek do teorii mnogości punktowych dwuwymiarowych (B. III. 1914, A, str. 92).

— O dwóch zagadnieniach z teorii funkeji nieróżniczkowalnych (B. III. 1914, A, str. 162).

Smoluchowski Maryan. O pewnych wadliwościach w udowodnieniu zasady entropii oraz zasadniczego równania Boltzmanna w teorii kinetycznej (B. III. 1915, A, str. 164).

Sprawozdanie Komisji fizyograficznej, obejmujące pogląd na czynności dokonane w ciągu roku 1913 oraz Materyały do fizyografii kraju. Tom 48. Kraków 1914, 8-o, str. XXVI, 61, 144, i 46, 10 tablic i 5 ryc. K 950

Treść. Przegląd czynności Komisji fizyograficznej akademickiej w ciągu roku 1913/14, str. V. — Dział I. Materyały do klimatografii Galicyi zebrane przez Sekcyę meteorologiczną w roku 1913. — Wyniki spostrzeżeń meteorologicznych w Galicyi w roku 1913 zestawione w c. k. Obserwatorium astronomicznem w Krakowie, str. 3. — Gradobicia w r. 1913, str. 44. — Hawrysiewicz Julian. Spostrzeżenia pojavów w świecie roślinnym i zwierzęcym, wykonane w r. 1913 w Ożydowie, str. 53. — Dział II. Materyały zebrane przez Sekcyę botaniczną i zoologiczną. — Wróblewski Antoni. Przyczynek do znajomości grzybów Podola. Część I (1 tabl.), str. 3. — Poliński Władysław. Ślimaki Ojcowa (1 ryc.), str. 16. — Lilienfeldówna F. *Hepaticae* Poloniae exsiccatae (II. Nr. 51—100), str. 51. — Lilienfeldówna F. Przyczynek do znajomości krajowych wątrobowców, str. 59. — Szafer Władysław. Przyczynek do znajomości flory Miódoborów (2 ryc.), str. 64. — Łazarczyk Leon T. J. Porosty polskie zebrane przez W. Jastrzębowskiego w latach 1827—1834, str. 73. — Namysłowski Bolesław. Mikroorganizmy galicyjskich szczaw i solanek (2 tabl.), str. 80. — Kowalewski Mieczysław. Materyały do fauny polskich skąposzczetów wodnych (*Oligochaeta aquatica*). Część II, str. 107. — Minkiewicz St. Przegląd fauny jezior tatrzańskich (5 tabl.), str. 114. — Kulesza Witold. Przyczynek do znajomości wątrobowców Beskidu zachodniego, str. 138. — Część

- III. Materiały zebrane przez Sekcję geologiczną. — Fle-szar A. O budowie Karpat na północ od Krosna (1 tabl.), str. 3. — Lenczewicz Stanisław. O utworach czwartorzędo-wych w północnej części Krakowskiego (1 tabl. i 2 ryc.), str. 22. — Wigilew B. Neokom regłowy w Tatrach. Notatka tymczasowa, str. 42.
- Sprawozdanie Komisji fizyograficznej**, obejmujące Materiały do fizyografii kraju. Tom 49. Kraków 1915, 8-o, str. 219. K 6—
- Treść.** Stobiecki Stefan. Pluskwiaki (*Rhynchota*) Podola galicyjskiego i północnej Bukowiny. Sprawozdanie z badań przyrodniczych we wschodniej Galicji i północnej Bukowinie. Część I, str. 1. — Wróblewski Antoni. Spis grzybów zebranych na Ziemiach polskich przez Feliksa Berdaua i Aleksandra Zalewskiego oraz wybranych z zielników Komisji fizyograficznej Akademii Umiejętności przez Prof. M. Raciborskiego, str. 92. — Stobiecki Stefan. Wykaz pluskwiaków (*Rhynchota*) zebranych w Galicji zachodniej i środkowej, str. 126.
- Szafer Władysław.** Studya anatomiczne nad jawańskimi mykococydyami, I (1 tabl.) (B. III. 1915, B, str. 37).
— — II (1 tabl.) (B. III. 1915, B, str. 80).
- Wagner M.** Pochłanianie światła przez zielone liście roślin (B. III. 1914, A, str. 24).
- Waśniewski Stanisław.** O wpływie temperatury światła i żywienia solami mineralnymi na przemianę materji w roślinach (B. III. 1914, B, str. 615).
- Wierzejski Antoni.** Studya nad rozwojem pąków gąbek słodkowodnych (*Spongillidae*) i gąbek z pąków (1 tabl. i 3 ryc.) (B. III. 1915, B, str. 45).
- Wietrzykowski Włodzimierz.** Badania nad rozwojem ukwiału *Edwardsia Beautempsii* (3 tabl.) (B. III. 1914, B, str. 782).
- Wilczyński Jan.** Przyczynek do fizjologii wydzielania u samca *Bonnellia viridis* Rol. (2 ryc.) (B. III. 1914, B, str. 191).
- Wiśniowski Tadeusz.** O odkryciu w Glinianach stacyi paleolitycznej łowców mamuta z fauną ssawców dyluwialnych (B. III. 1914, B, str. 451).

Woliczko S., *patrz*: Cybulski N. i Woliczko S.

Wołoszyńska Jadwiga. Polskie *Peridineae* słodkowodne (5 tabl.)
(B. III. 1915, B, str. 260).

Wróblewski Antoni. Kilka nowych gatunków grzybów pasorzytnych
z Ziemi polskiej (1 tabl.) (B. III, 1915, B, str. 243).

Zaremba Stanisław. O raptownem tworzeniu się strug cieczy (3 ryc.)
(B. III. 1914, A, str. 49).

Żmuda Antoni J. Roślinność kopalna dyluwium Krakowskiego
(4 tabl. i 1 ryc.) (B. III. 1914, B, str. 209).

Żorawski Kazimierz. O niezmiennikach różniczkowych deformacji
i ciągłego ruchu materyalnego ośrodka (B. III. 1914, A, str. 107).

— O niezmiennikach różniczkowych względem przekształceń punk-
towych pewnych układów równań różniczkowych zwyczaj-
nych (B. III. 1915, A, str. 241).

— O pewnych kategoriach niezmienników różniczkowych gięcia
(B. III. 1915, A, str. 77).

— O pewnych własnościach wirów (B. III. 1915, A, str. 188).

— O pewnych związkach odnoszących się do deformacji i cią-
głych ruchów ośrodków (B. III. 1915, A, str. 122).

— O wyznaczaniu ruchów ciągłego ośrodka, posiadających dane
niezmiennie rodziny linii krzywych (B. III. 1914, A, str. 220).

IV. Dzieła osobno wydane.

Anonimi *Descriptio Europae orientalis* „Imperium Constantinopoli-
tanum, Albania, Serbia, Bulgaria, Ruthenia, Ungaria, Polonia,
Bohemia“ anno MCCCVIII exarata — edidit, praefatione et
adnotationibus instruxit Dr. Olgierd Górka. Cracoviae 1916,
8-o, p. XLIX et 70. K 3—

Chrzanowski Ign., *patrz*: Rey Mikołaj.

Czubek Jan., *patrz*: Rey Mikołaj.

— *patrz*: Gawrońskiego... Pamiętnik.

Encyklopedia polska. — Język polski i jego historia z uwzglę-
dzeniem innych języków na Ziemiach polskich. — Część I.

Wydawnictwa tom II, dział III. Kraków 1915, 8-o, str. XXVIII i 22. — Część II. Wydawnictwa tom III, dział III. Kraków 1915, 8-o, str. 548, 1 mapa i 2 ryc.

Oba tomy razem K 24—

Treść Części pierwszej. — Spis rzeczy, str. VI. — Łoś Jan. Źródła do historii języka polskiego, str. 1. — Rozwadowski Jan. Stosunek języka polskiego do innych słowiańskich: język prasłowiański, grupa zachodnio-słowiańska, grupa t. zw. lechicka, język polski w epoce przedpiśmiennej, str. 36. — Brückner Aleksander. Powstanie i rozwój języka literackiego, str. 73. — Brückner Aleksander. Wpływy języków obcych na język polski, str. 100. — Baudouin de Courtenay Jan. Charakterystyka psychologiczna języka polskiego, str. 154. — Benni Tytus. Opis fonetyczny języka polskiego, str. 227. — Brückner Aleksander. Grafika i ortografia, str. 269. — Rozwadowski Jan. Historyczna fonetyka czyli głosownia języka polskiego, str. 289.

Treść Części drugiej. — Ułaszyn Henryk. Słowotwórstwo, str. 1. — Kryński Adam Antoni. Formy gramatyczne, str. 38. — Łoś Jan. Syntaktyczne użycie form gramatycznych, str. 104. — Łoś Jan. Składanie zdania, str. 189. — Rowiński Michał. Metryka polska, str. 226. — Nitsch Kazimierz. Dialekty języka polskiego (2 ryc. i 1 mapa), str. 238. — Ptaszycki Stanisław. Zewnętrzne dzieje języków ruskich w granicach dawnej Rzeczypospolitej, str. 344. — Rozwadowski Jan. Języki bałtyckie, str. 366. — Kleczkowski Adam. Dialekty niemieckie na ziemiach polskich, str. 387. — Willer Jakób. Żargon żydowski na ziemiach polskich, str. 395. — Schorr Mojżesz. Język hebrajski w Polsce, str. 425. — Łoś Jan. Język tatarski, str. 439. — Ojansuu H. Język Liwów i Estów, str. 445. — Wędkiewicz Stanisław. Dialekt rumuński używany na ziemiach polskich, str. 449. — Gawroński Andrzej. Język Ormian polskich, str. 452. — Estreicher Stanisław i Rozwadowski Jan. Język cygański i Cyganie w Polsce, str. 456. — Ułaszyn Henryk. Języki tajne, str. 462. — Wykaz wyrazów polskich, str. 467.

- Fijałek Jan.** Dominus Bartolus de Saxoferrato et eius permagna in Polonos auctoritas. Kraków 1915, 4-o, str. VIII i 99. K 6'—
- Finkel Ludwik.** Bibliografia historii polskiej, wspólnie z Dr. H. Sawczyńskim i Dr. E. T. Modelskim oraz członkami Seminarium historycznego Uniwersytetu lwowskiego zebrał i ułożył... Dodatek II. Zeszyt I. — (lata 1901—1910 obejmujący). — Kraków 1914, 8-o, str. 174. K 6'—
- Gawrońskiego Franciszka Salezego pułkownika Pamiętnik R. 1830/31 i Kronika pamiętnikowa (1787—1831)** — wydał Jan Czubek. Kraków 1916, 8-o, str. IX i 527. K 12'—
(Źródła do dziejów Polski porozbiorowych, VIII).
- Górka O., patrz: Anonymi Descriptio.**
- Halecki Oskar.** Ostatnie lata Świdrygiełły i sprawa wołyńska za Kazimierza Jagiellończyka. Kraków 1915, 8-o, str. VI i 315, 1 mapa. K 7-50
— Przyłączenie Podlasia, Wołynia i Kijowszczyzny do Korony w r. 1569. Kraków 1915, 8-o, str. 245. K 5'—
- Handelsman Marcei.** Rezydenci Napoleonscy w Warszawie. 1807—1813. Kraków 1915, 8-o, 5 rycin, str. VIII i 349. K 8'—
— patrz: Instrukcje i depesze.
- Instrukcje i depesze Rezydentów francuskich w Warszawie 1807—1813** (Instructions et dépêches des Résidents de France à Varsovie 1807—1813) — wydał Marcei Handelsman. Tom I. Kraków 1914, 8-o, str. XC i 489, z trzema podobiznami pisma; tom II, 8-o, str. 705, z dwiema podobiznami pisma. K 24'—
(Źródła do dziejów Polski porozbiorowych, VII).
- Katalog inkunabułów biblioteki Opactwa mogińskiego oraz Katalog inkunabułów biblioteki klasztoru Cystersów w Szczyrzycu** — opisał X. Gerard Kowalski O. Cist. Kraków 1915, 8-o, str. XIII i 162, 2 tabl. K 4'—
- Kleczkowski Adam.** Rejestr budowy galeony. Zabytek z r. 1572 — wydał i opracował... Kraków 1915, 8-o, str. XII i 155, 5 tablic. K 4-50
- Kotarbiński T.** Utylitaryzm w etyce Milla i Spencera. Kraków 1915, 8-o, str. 152. K 3'—

Kowalski Gerard X., *patrz*: Katalog inkunabułów.

Lorentz F., *patrz*: Teksty pomorskie.

Łoś Jan. Przegląd językowych zabytków staropolskich do r. 1543. Kraków 1915, 8-o, str. XII i 567. K 12—

Treść. Dzieła i wydawnictwa zbiorowe, str. 1. — Przegląd zabytków. Czasy najdawniejsze do XIV w., str. 8. — Wiek XIV i następne. Opracowania ogólne, str. 24. — I. Wyrazy i wyrażenia w tekstach łacińskich, str. 26. — II. Gramatyki, zbiory wyrazów, str. 124. — III. Teksty prozaiczne. Proza religijna, str. 157. — Proza dydaktyczna i powieściowa, str. 234. — Zabytki prawne, str. 272. — Pisma historyczne, polityczne, okolicznościowe i ulotne, str. 298. — Kalendarze. Pisma medyczne, gospodarcze, matematyczne, str. 316. — IV. Zabytki wierszowane, str. 336. — Wiek XV, str. 394. — Wiek XVI, str. 456. — Dodatki i uzupełnienia, str. 511.

Łoś Jan, *patrz*: **Rey Mikołaj**.

Malinowski Bronisław. Wierzenia pierwotne i formy ustroju społecznego. Pogląd na genezę religii ze szczególnem uwzględnieniem totemizmu. Kraków 1915, 8-o, str. VII i 356. K 6—

Marchlewski Leon. Podręcznik do badań fizylogiezno-chemicznych. Metody fizyczne, ogólnno-chemiczne i analiza moczu. Kraków 1916, 8-o, str. XIII i 489, 2 tabl. i 59 ryc. K 15—

Morawski Kazimierz. Vergilius i Horatius (Historja literatury rzymskiej za cesarza Augusta). Kraków 1916, 8-o, str. VI i 210. K 5—

(Historji literatury rzymskiej Część IV).

Otwinowski Konstanty X. Dzieła X. Piotra Skargi. Spis bibliograficzny. Kraków 1916, duże 8-o, str. XVI i 124, 39 ryc. K 6—

Rey Mikołaj z Nagłowic. Żwierciadło albo kształt, w którym każdy stau snadnie się może swym sprawom, jako we zwierciadle, przypatrzeć. Wydali Jan Czubek i Jan Łoś, wstępem opatrzył Ignacy Chrzanowski. Tom I. Kraków 1914, 8-o, str. (16), LV i 322, 7 rycin; tom II, 8-o, str. 531.

Cena za oba tomy K 8—

- Rubczyński Witold.** Zarys etyki. Kraków 1916, 8-o, str. XXII i 380.
K 12—
- Rybarski Roman.** Wartość wymienna jako miara bogactwa. Kraków 1914, 8-o, str. 215.
K 4—
- Szelągowski Adam.** Wici i Topory. Studium nad genezą i znaczeniem godeł polskich i zawołań. Kraków 1914, 8-o, str. VII i 194, 84 ryc.
K 5—
- Szykowski Maryan.** Schiller w Polsce. Studium historyczno-porównawcze. Kraków 1915, 8-o, str. VIII i 318.
K 7:50
- Tarnawski Władysław.** O polskich przekładach dramatów Szekspira. Kraków 1914, 8-o, str. 222.
K 5—
- Teksty pomorskie** czyli słowińsko-kaszubskie zebrał Dr. F. Lorentz. Zeszyt II (II Pomorszczyzna południowa: A Kaszubszczyzna południowa. B Dialekty przejściowe kaszubsko-zaborckie). Kraków 1914, 8-o, str. 267—608.
K 8:50
- Tretiak Józef.** Bohdan Zaleski na tułactwie. Życie i poezya na tle dziejów emigracyi polskiej. Część II. 1838—1886. Kraków 1914, 8-o, str. VII i 464, z 2 portretami.
K 9—
- Wróblewski Stanisław.** Zarys wykładu prawa rzymskiego I. Historia stosunków wewnętrznych Rzymu i źródeł prawa. Losy prawa rzymskiego po śmierci Justyniana. Nauki ogólne rzymskiego prawa prywatnego. Kraków 1916, wielkie 8-o, str. XII i 531.
K 18—
- Zachorowski Stanisław.** Jakób biskup płocki i jego działalność ustawodawcza i organizacyjna. 1396—1425. Kraków 1915, 8-o, str. 160.
K 4—
- Źródła do dziejów Polski porozbiorowych, VII, patrz: Instrukcje i depesze.**
— VIII, patrz: Gawrońskiego Fr. Sał. Pamiętnik.

V. Rocznik.

- Rocznik Akademii Umiejętności. Rok 1913/14.** Kraków 1914, 8-o, str. LXV i 179, z 17-a tablicami zestawień rachunków za r. 1913.
K 2—

Treść. Skład Akademii Umiejętności (w lipcu 1914), str. I—LXV. — Posiedzenie publiczne dnia 23 maja 1914: I. Przemówienie Prezesa J. E. Stanisława hr. Tarnowskiego, str. 3. — Sprawozdanie Sekretarza Generalnego, str. 8. — Siedlecki Michał. O wartości osobnika wśród istot żywych (odezyt), str. 83. — Bibliografia wydawnictw Akademii Umiejętności, str. 106. — Nagrody i konkursy, str. 124. — Ważniejsze akty urzędowe: 1. Uchwała w sprawie Funduszu im. Stanisława Kostrowickiego, str. 134. — 2. Uchwała w sprawie Funduszu im. braci Władysława i Augusta Iwańskich, str. 138. — 3. Uchwała w sprawie Funduszu Jana Radwańskiego, str. 143. — 4. Uchwała w sprawie Funduszu im. Jędrzeja Śniadeckiego, str. 144. — Sprawozdanie i wnioski co do nagród z fundacyi ś. p. Probusa Barczewskiego, str. 147. — Wykaz stosunków Akademii z innemi instytucjami, str. 153. — Sprawozdanie ze stanu i użycia funduszy Akademii w r. 1913 (tablic 17), str. 179.

VI. Sprawozdania i Bulletin.

Sprawozdania z czynności i posiedzeń Akademii Umiejętności. Rok 1914, Nr. 3—10; rok 1915, Nr. 1—10; rok 1916, Nr. 1—4.

(Prenumerata roczna K 3.—; zeszyt osobny K —50).

Bulletin international de l'Académie des Sciences de Cracovie. I. Classe de philologie. II. Classe d'histoire et de philosophie. Rok 1914, Nr. 1—10, 8-o, str. 121; Rok 1915, Nr. 1—7, 8-o, str. 109.

(Prenumerata roczna K 6.—; zeszyt osobny K —80).

Bulletin international de l'Académie des Sciences de Cracovie. III. Classe des Sciences mathématiques et naturelles. Série A: Sciences mathématiques, rok

1914, Nr. 1—10, 8-o, str. 400, liczne rysunki i 7 tablic; rok 1915, Nr. 1—7, 8-o, str. 192, liczne rysunki i 8 tablic.

- Série B: Sciences naturelles, rok 1914, Nr. 1—10, 8-o, str. 952, liczne rysunki i 66 tablic; rok 1915, Nr. 1—7, 8-o, str. 240, liczne rysunki i 5 tablic.

Od 1 stycznia 1910 „Bulletin“ Wydz. mat.-przyr. podzielono na dwa działy: Dział A — Nauki matematyczne, Dział B — Nauki biologiczne (Prenumerata roczna działu A wynosi K 8.— Działu B — K 10.—; ceny osobnych zeszytów uwidocznione są na ostatniej stronie okładki).

III.

Nagrody i konkursy.

Walne administracyjne posiedzenie Akademii Umiejętności, które odbyło się dnia 9 czerwca 1916, przyznało następujące nagrody:

Nagrodę z funduszu im. ś. p. Erazma i Anny małżonków Jerzmanowskich, wynoszącą 44.245 K 80 h, przyznano p. Henrykowi Sienkiewiczowi.

Nagrodę z fundacyi ś. p. Probusa Barczewskiego za pracę historyczną w kwocie 2160 K przyznano Prof. Józefowi Tretiakowi w Krakowie za dzieło p. t.: *Bohdan Zaleski na tułactwie. Życie i poezya na tle dziejów emigracyi. Część II. 1838—1886.*

Taką samą nagrodę w kwocie 2160 K za dzieło malarskie przyznano p. Stanisławowi Lentzowi w Warszawie za obraz p. t.: *Wspólny portret ostatnich profesorów b. Szkoły Głównej w Warszawie.*

Nagrodę konkursową im. Juliana Ursyna Niemcewicza na temat *Monografia z dziejów Litwy albo Rusi w epoce aż do Unii lubelskiej*, wynoszącą 2500 K, przyznano po połowie t. j. po 1250 K, Ks. Prof. Janowi Fijałkowi w Krakowie za pracę p. t.: *Kościół*

rzymsko-katolicki na Litwie i Prof. Stanisławowi Kutrzebie w Krakowie za pracę p. t.: *Unia Polski z Litwą*, ogłoszone w dziele zbiorowem *Polska i Litwa*.

Nagrodę konkursową im. Lindego, wynoszącą 1687 K 50 h, przyznano Prof. Janowi Łosiowi w Krakowie za dzieło p. t.: *Przegląd językowych zabytków staropolskich do r. 1543*.

Nagrodę z funduszu im. Księżąt Jerzego Romana z Rozwadowa i Adama z Międzyńca Lubomirskich w kwocie 3000 K przyznano Prof. Stanisławowi Bądryńskiemu we Lwowie za prace z zakresu fizjologii, a w szczególności za rozprawę *Wymiana materji i energii u zwierząt*, ogłoszoną w dziele *Fizjologia człowieka*.

Taką samą nagrodę w kwocie 3000 K przyznano Drowi Stefanowi Kreutzowi w Krakowie za prace z zakresu krytalografii, a w szczególności za rozprawę *Gipsy polskie. I. Podkarpacie*.

Nagrodę z funduszu im. Konstantego Simona w kwocie 900 K za prace z dziedziny fizyki i matematyki, napisane w języku polskim, przyznano Prof. Tadeuszowi Godlewskiemu we Lwowie za rozprawę p. t.: *O działaniu koloidów na produkty promieniotwórcze w roztworach*.

Co podając do publicznej wiadomości, przypomina się zarazem konkursy, ogłoszone przez Akademię Umiejętności, a mianowicie:

1. Konkurs z zapisu ś. p. generała Oktawiusza Augustynowicza:

„Dzieje zniesienia zależności poddańczej i uwłaszczenia włościan w krajach, które niegdyś w skład były Rze-

*czyrpospolitej Polskiej uchodziły, poprzedzone historycznym
poglądem na wytworzenie się klasy włościańskiej w dawnej
Polsce, jej rozwój i stopniowy upadek, z uwzględnieniem
wszelkich objawów tak w literaturze naszej, jak i w sa-
mem społeczeństwie, mających na celu polepszenie losu tej
klasy“.*

Temat powyższy rozdziela się na następujących
pięć części:

1) Dzieje ludności włościańskiej w dawnej Polsce
Piastowskiej, mianowicie w Wielkopolsce, Małopolsce,
na Mazowszu, Kujawach i na Śląsku;

2) Dzieje ludności włościańskiej na Rusi i Litwie;

3) Dzieje zniesienia zależności poddańczej w kra-
jach byłej Rzeczypospolitej, przyłączonych do Cesarstwa
rosyjskiego, z uwzględnieniem także Inflant i Kurlandyi;

4) Dzieje zniesienia teje zależności w krajach przy-
łączonych do Królestwa pruskiego, mianowicie w Pru-
sach Królewskich i w W. Ks. Poznańskim; wreszcie

5) Dzieje zniesienia teje zależności w krajach przy-
łączonych do Cesarstwa austriackiego.

W części czwartej i piątej należy uwzględnić także
Śląsk jako integralną część Polski Piastowskiej.

W części pierwszej i drugiej, obejmującej historję
ludności wieśniaczej w dawnej Polsce, winny być do-
kładnie wyjaśnione fakty, z których wywiązała się za-
leżność poddańcza, oraz stosunek wieśniaka do gruntu
przezeń posiadanego, jaki istniał pierwsiastkowo. Litera-
turę, odnoszącą się do kwestyi rozwiązania i uregulowa-
nia stosunków włościańskich, należy uwzględnić w trzech
ostatnich częściach.

Temat powyższy może być opracowany bądź w ca-

łości, bądź też każda część osobno. Jednolite opracowania bądź całego tematu, bądź też pierwszych dwóch, lub trzech ostatnich części razem, przedewszystkiem zaś pierwszych dwóch razem, będą miały pierwszeństwo do nagrody przed równie dobrymi opracowaniami osobnemi pojedynczych części.

Za najlepsze opracowania uznane będą tylko takie, które nie tylko celować będą między innymi pracami nadesłanemi, ale nadto będą odpowiadały dzisiejszym wymaganiom nauki.

Nagrody ustanawia się, jak następuje:

- a) za część 1 i 2-gą po 2.000 K;
- b) za część 3-cią 3.200 K;
- c) za część 4-tą 2.400 K;
- d) za część 5-tą 2.800 K;

Nagrodzone opracowania winny być ogłoszone drukiem. Na ten cel przeznaczona jest fundusz 2.600 K; gdyby ten fundusz nie wystarczył na pokrycie kosztów druku, autorowie winni pokryć nadwyżkę ze swego, w stosunku do objętości swoich prac.

Opracowania należy nadsyłać do Akademii Umiejętności najdalej do **31-go grudnia 1917**. (Nr. Dz. pod. 60/10, 35/12, 61/13, 474/14, 210/16).

2. Akademia Umiejętności przedłuża niniejszem **konkurs im. Juliana Ursyna Niemcewicza** na trzy następujące tematy:

1) „*Historja ustroju Królestwa Kongresowego (1815—1830)*“.

Nagroda 2.500 K.

Termin: **31 grudnia 1917 roku**.

2) „*Historja obyczajów społeczeństwa szlacheckiego*

w Polsce w końcu XVI i na początku XVII w. w obrębie obranego terytorium (co najmniej województwa Rzeczypospolitej)⁴.

Nagroda 2.500 K.

Termin: **31 grudnia 1917 roku.**

3) „*Monografia z dziejów Litwy albo Rusi w epoce aż do Unii lubelskiej*“.

Nagroda wynosi 2.500 K.

Termin: **31 grudnia 1917 roku.**

Nagrody mogą być podzielone na dwie, niekoniecznie równe części. (Nr. Dz. podaw. 2944/03, 120/08, 391/09, 63/10, 36/12, 65/13, 475/14, 211/16).

3) W celu uczczenia 60-letniego Jubileuszu Najjaśniejszego Cesarza Franciszka Józefa Akademia Umiejętności w Krakowie rozpisuje niniejszem konkurs na napisanie »*Historyi Galicyi w okresie lat 1848—1908*«.

Termin konkursu upływa **dnia 31 grudnia 1917.**

Nagroda wynosi 1.200 K; objętość dzieła conajmniej 20 arkuszy druku.

Akademia Umiejętności zastrzega sobie prawo własności nagrodzonego rękopisu. Po wydrukowaniu autor otrzyma jako honorarium — oprócz nagrody — dalsze 1.200 K.

Autor winien zwrócić przedewszystkiem uwagę na rozwój wewnętrznych stosunków Galicyi i wszechstronnie przedstawić wszystko, co w tym kierunku w czasie 60-letniego okresu do skutku przyszło.

Uczni, zamierzający podjąć się tej pracy, mogą po bliższe informacye zgłaszać się do Sekretaryatu Generalnego Akademii (Nr. Dz. p. 338/08, 37/12, 66/13, 476/14, 212/16).

4. Akademia Umiejętności w Krakowie przedłuża niniejszem **konkurs z fun. Ks. Adama Jakubowskiego** na następujące dwa tematy:

- 1) „*Historya ustroju Księstwa Warszawskiego*“.
- 2) „*Monografia jednej z wybitnych osobistości polskich z epoki porozbiorowej*“.

Nagroda wynosi 1.400 K i może być podzielona na dwie niekoniecznie równe części.

Termin konkursu **31 grudnia 1917**. (Nr. Dz. pod. 121/08, 392/09, 64/10, 38/12, 67/13, 477/14, 213/16).

5. Akademia Umiejętności w Krakowie przedłuża niniejszem **konkurs im. Czerwińskiego** na napisanie „*Historji sztuki w Polsce*“. Warunki konkursu są następujące:

1. Historia sztuki w Polsce ma uwzględnić wszystkie Ziemie dawnej Polski łącznie z Litwą i Rusią.
2. Powinna objąć czas od przyjęcia chrześcijaństwa przez Polskę aż po koniec stylu empire.
3. Ma być syntezą dotychczasowych badań na tem polu; samodzielnych rezultatów się nie wymaga, są jednak pożądane.
4. Układ i rozmiary dzieła pozostawia się autorowi.
5. Fotografii ani rysunków autor nie jest obowiązany dołączyć do rękopisu.
6. Do konkursu dopuszczone mogą być prace zbiorowe, ewentualnie przez kilku autorów wykonane, jednakże jednolitej redakcyi.

7. Termin konkursu upływa **dnia 31 grudnia 1917 r.**
Nagroda wynosi kor. 3.000.

(Nr. Dz. p. 2828/04, 119/08, 390/09, 558/10, 39/12, 68/13, 478/14, 214/16).

6. Akademia Umiejętności przedłuża niniejszem **konkurs im. Mikołaja Kopernika** na temat:

„Opracować stosunki klimatyczne jednej z większych dzielnic Ziemi Polskich, albo porównać pod względem klimatycznym którąkolwiek z kolonii zamorskich, do których emigruje gromadnie ludność polska, z klimatem rodzimym“.

Nagroda wynosi 1.200 K.

Termin konkursu **31 grudnia 1917.** (Nr. Dz. pod. 388/07, 98/08, 410/09, 64/13, 479/14, 215/16).

Autor pracy uwieńczonej nagrodą zatrzymuje jej własność. Gdyby jednak w przeciągu roku od wypłacenia mu nagrody pracy uwieńczonej drukiem nie ogłosił, natenczas uczynić to może sama Akademia, ale autor traci prawo własności swej pracy na rzecz Akademii.

Zarówno autor, jak i Akademia, składają po cztery egzemplarze wydrukowanej pracy Gminie m. Krakowa.

7. Akademia Umiejętności ogłasza **konkurs im. Lindego.**

Do konkursu tego dopuszcza się prace z zakresu języka polskiego a mianowicie: prace leksykograficzne, z zakresu gramatyki, historii języka i dyalektologii polskiej, oraz rozprawy, odnoszące się do związku języka polskiego z innymi słowiańskimi, mogące w jakibądź sposób służyć za dopełnienie Słownika Lindego. Prace te mogą być według aktu fundacyi drukowane lub też w rękopisie nadesłane do Akademii; powinny odznaczać się metodą ściśle naukową i każda ma stanowić zaokrągloną i skończoną całość.

Nagroda 1687 kor. 50 h.

Termin konkursu upływa **31 grudnia 1918**. (Nr. Dz. pod. 216/16).

8. Zarząd Akademii Umiejętności ogłasza na mocy statutu fundacyi ś. p. **Dra Michała Zieleniewskiego**, zatwierdzonego przez c. k. Namiestnictwo we Lwowie re-skryptem z dnia 25 stycznia 1913 Nr. XIII b 86/1, dwa konkursy:

Konkurs pierwszy z terminem po koniec roku 1920 na uzupełnienie „*Słownika bibliograficzno-balneologicznego polskich zakładów zdrojowo-kąpielowych*“, wydanego przez ś. p. Dra Michała Zieleniewskiego w r. 1891. Rękopisy należy nadsyłać do Kancelaryi Akademii Umiejętności najpóźniej **do 31 grudnia 1920 roku**.

Autor obowiązany jest dostarczyć zupełnie wykonanego rękopisu i nie ma prawa żądać zaliczek; po przyjęciu uzupełnienia „Słownika“ otrzyma autor honorarium wedle arkusza, w wysokości przez Akademię ustanowionej.

Konkurs drugi na pracę poświęconą ściśle naukowemu badaniu i opisowi rodzimych wód mineralnych polskich, a to na temat dowolnie przez autora obrany, byleby tylko autor, ubiegający się o nagrodę, przedłożył ją w właściwym czasie Akademii Umiejętności, a to bądź w druku, bądź w rękopisie.

Przedmiotem prac, mogących ubiegać się o nagrodę, będzie naukowe zbadanie i opis nie pojedynczych źródeł naszych wód mineralnych, ale całych działów wód lekarskich polskich i ich działania leczniczego, jakoto: szczaw, wód siarczanych, żelazistych, uzdrowisk klimatycznych i t. d.

Zaliczki na zamierzone tego rodzaju badania, na po-

dróże w tym celu przedsiębrać się mające i t. p. wydatki, nie mogą być udzielane z niniejszego funduszu. Jedyne dokonane i gotowe opracowania będą wynagradzane.

Gdyby którego roku żadnej pracy do nagrody nie przedłożono, lub żadna z przedłożonych na nagrodę nie zasługiwała, może Akademia Umiejętności albo przenieść tę nagrodę na lata dalsze w ten sposób, że nagrodę stanowić będzie dwu-, trzechletni i t. d. dochód fundacyjny albo zarządzić dodanie nieużytej kwoty premiowej do kapitału fundacji (§ 1, ustęp *a*).

Nagroda nie może nigdy wynosić więcej jak pięcioletnie odsetki.

Jednoroczny dochód fundacyjny przeznaczony na nagrodę wynosi około 780 K.

Prace na konkurs niniejszy należy nadsyłać do Kancelaryi Akademii najpóźniej do 31 grudnia 1917 r. (Nr. Dz. pod. 205/13, 480/14, 217/16).

9) Akademia Umiejętności ogłasza niniejszem konkurs im. **Dra Władysława Kretkowskiego** na rozwiązanie następującego zadania:

„Znaleźć zastrzeżenia konieczne, dostateczne, różne między sobą i w najmniejszej liczbie, aby m równań różniczkowych pomiędzy n zmiennymi były całkowalnymi przez p całek. Równania są kształtu:

$$\sum_{i=1}^{i=n} Z_{k,i} dz_i = 0 \quad (k=1, 2, \dots, m).$$

gdzie z_i ($i=1, 2, \dots, n$) są zmiennymi, zaś $Z_{k,i}$ ($k=1, 2, \dots, m; i=1, 2, \dots, n$) są funkcjami zmiennych powyższych. Znalezienie liczby najmniejszej jest koniecznym warunkiem otrzymania nagrody“.

Nagroda wynosi 1500 K.

Termin konkursu **31 grudnia 1917.** (Nr. Dz. pod. 481/14, 218/16).

Prace konkursowe należy nadsyłać do Akademii Umiejętności w Krakowie bezimiennie, pod godłem, obranem przez autora, z dołączeniem koperty opieczętowanej, zawierającej wewnątrz nazwisko autora i jego adres a opatrzonej tem samym godłem.

Według § 18 Regulaminu Akademii wypłata wszelkich nagród konkursowych następuje dopiero po ogłoszeniu drukiem pracy uwieńczonej nagrodą.

Zarząd Akademii Umiejętności w czasie sprawozdawczym z powodu wojny nie nadał żadnych stypendyów na wyjazd za granicę.

Natomiast udzielił Zarząd w tym czasie z funduszu obrotowego wspólnego fund. ś. p. Wiktora Osłańskiego zasiłków na badania następującym pententom:

W roku 1914: 1) Dr. Lucyan Boettcher — 300 K; 2) Prof. Dr. Włodzimierz Demetrykiewicz — 400 K; 3) Ks. Prof. Dr. Jan Fijałek — 1000 K; 4) Dr. Władysław Horodyski — 300 K; 5) Dr. Tadeusz Kowalski — 300 K; 6) Prof. Dr. Adam Krzyżanowski — 2000 K; 7) Prof. Dr. Kazimierz Nitsch — 100 K; 8) Dr. Marian Szyjkowski — 300 K; 9) Dr. W. Stanisław Turczyński — 300 K.

W r. 1915: 1) Prof. Dr. Jan Bołoz Antoniewicz — 250 K; 2) Edmund Ciegłewicz — 200 K; 3) Prof. Jan Czubek — 300 K; 4) Prof. Dr. Włodzimierz Demetrykiewicz — 300 K; 5) Ks. Prof. Dr. Jan Fijałek — 400 K; 6) Dr. Franciszek Gawełek — 300 K; Dr. Andrzej Gawroński — 415 K; 8) Dr. Władysław Horodyski — 300 K; 9) Prof. Dr. Stanisław Krzyżanowski — 300 K; 10) Prof. Stanisław Leonhard — 200 K; 11) Prof. Dr. Kazimierz Nitsch — 700 K; 12) Prof. Dr. Maryan Raciborski — 600 K; 13) Dr. Józef Reiss — 150 K; 14) Prof. Dr. Feliks Rogoziński — 300 K; 15) Prof. Dr. Eugeniusz Romer — 1000 K; 16) Prof. Dr. Jan Rozwadowski — 200 K; 17) Dr. Stanisław Tomkowicz — 400 K; 18) Prof. Dr. Józef Tretiak — 500 K; 19) Dr. W. Stanisław Turezyński — 300 K.

SPRAWOZDANIA I WNIOSKI

co do nagród z fundacji ś. p. Probusa Barczewskiego.

1. Za pracę historyczną.

Komitet ustanowiony do poczynienia wniosków w sprawie udzielenia nagrody im. ś. p. Probusa Barczewskiego za dzieło historyczne, po rozglądnięciu się w całkowitej produkcji na tem polu za rok 1914 i 1915, wyróżnił przedewszystkiem ostatnią pracę Prof. Józefa Tretiaka p. t. „Bohdan Zaleski na tułactwie. Życie i poezya na tle dziejów emigracyi polskiej. Część II. 1838—1886“.

Bohdan Zaleski jest w tej ostatniej części poświęconej mu monografii, podobnie jak w obu poprzednich, tylko tem, czem jest w powieści historycznej, bogatej w postaci i zdarzenia, główny bohater. Moznaby nawet powiedzieć, że jest pomiędzy nim a tłem, na którym występuje, pewna w tej książce dysproporeya. Ale z tego wynika tylko, że treść jej daje czytelnikowi dużo więcej, niż obiecuje tytuł. Życie duchowe emigracyi, nurtujące w niem idee, zwłaszcza religijne z towiańszczyzną

na czele, dalej główni tych marzeń i walk bohaterowie — wszystko to wskrzeszone zostało badaniami Prof. Tretiaka i jego narratorskim talentem, w szerokim, pełnym ruchu i plastyki obrazie. Dzięki obfitemu a nieznanemu dotąd materyałowi rękopiśmiennemu, którym autor rozporządzał, padło szczególnie na najbliższych przyjaciół Zaleskiego jak Mickiewicz, Goszczyński, M. Grabowski, wiele nowego światła. Sprawa n. p. apostazy tego ostatniego i jego późniejszego nawrócenia w kierunku patryotycznym, tym mianowicie, który reprezentował na emigracyi Hotel Lambert — tutaj poraz pierwszy została właściwie przedstawiona.

Tem bogactwem tła tłumaczą się też głównie rozmiary książki. Twórczość Zaleskiego w tej drugiej połowie jego życia rzadnie już i przygasa, nie mogła więc zająć tutaj wiele miejsca. Tylko też jeden rozdział (II) jest jej poświęcony całkowicie. Później nie często już daje Zaleski sposobność do przerywania historyczno-obyczajowego toku literackimi rozbiorami. Natomiast dokładny jego życiorys stanowi zawsze nic, na którą autor swoje obrazy umysłowego i uczuciowego życia emigracyi nawleka.

Właściwa Prof. Tretiakowi syntetyczna umiejętność zestawiania dokumentów w szerokie i wielostronne oświetlenia faktów historycznych i psychicznych, łatwość przytem i naturalność przechodzenia w opowiadaniu z kwestyi na kwestyę wedle najnaturalniejszego kojarzenia — nadają książce tę samą wartość i ten sam urok, co i poprzednim dziełom tego autora.

Z tych powodów Komitet jednomyślnie uchwalił

przedstawić do nagrody im. ś. p. Probusa Barczewskiego wymienioną książkę p. Prof. Józefa Tretiaka.

2. Za dzieło malarskie.

Przed Komitetem wybranym do postawienia wniosku w sprawie przyznania nagrody z fund. ś. p. Probusa Barczewskiego za najlepsze dzieło malarskie, wystawione w ciągu r. 1914 w Krakowie, przesunęła się znaczna ilość utworów polskiego pędzla. Rok ten z powodu wybuchu wojny skończył się dla oceny dzieł sztuki z upływem lipca. Mimo jednak skurczonego — do siedmiu zaledwie miesięcy — czasu, kilka wystaw krakowskich zgromadziło niepoślednie dzieła sztuki, a między niemi wybitne zajęły miejsce utwory wysokiej wartości, składające się na wystawę jubileuszową pięćdziesięciolecia Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych.

Wśród całego szeregu utworów polskich artystów, z tego właśnie zbioru, przy ocenie i podniesieniu wysokich zalet kilku zwłaszcza pierwszorzędnych dzieł sztuki, przypisał Komitet najwyższą wagę trzem obrazom p. Stanisława Lentza z Warszawy. Dzieła te portretowe wyłącznie, ale każde z nich należy do innego działu portretowego malarstwa i każde niezwykle chlubnie się znaczy w swoim dziale przez szeroką skalę bogactwa tonów, na które stać artystę. Studium portretowe starego wychudłego człowieka, pożyczającego pieniądze blademu młodzieńcowi, nagrodzone złotym jubileuszowym medalem rządowym, przyznany wystawie jubileuszowej, było ze względu na walory malarskie oraz na skoncentrowaną głębię wyrazów obu skontrastowa-

nych postaci rzeczywiście dziełem pierwszorzędnej artystycznej wartości. Podobnie jak cała twórczość malarstwa Lentza z ostatniego dwudziestolecia, oparty jest ten obraz o jedne z najwyższych wzorów portretowego malarstwa świata, jakimi są utwory wielkich Holendrów XVII wieku. W ich głębię i prostotę zapatrzył się Lentz z podziwem i uwielbieniem, ale każdemu utworowi swemu daje zarazem wszystkie cechy nowoczesnego dzieła sztuki i operuje wszystkimi najnowszymi efektami barwy i światła. W powyższym portrecie, a raczej studyum portretowo-rodzajowem, natchnął się najwyraźniej, choć bodaj bezwiednie, blademi, przeźroczystymi postaciami Aerta van Gelder i smutnymi wyrazami jego tak często przemęczonych męskich figur. W inną stronę, w potężną, brutalną niekiedy manierę Fransa Halsy, w ten najbardziej realistyczny holenderskiego portretu uderzył w przepysznym, silnym swą charakterystyką i prawdą, portrecie zażywej, starszej damy, w skromnej, czarnej sukni, przypominającej siłą wyrazu i prostotą wywoływania mocnych efektów najsłynniejsze utwory wielkiego haarlemskiego artysty. A w intensywności spojrzenia starej niewiasty zaczął Lentz, znowu może bezwiednie, o jeden z najpotężniejszych kobiecych portretów Holandii wieku XVII, o słynną panią admirałową Elżbietę Bas-Swarthenont, do niedawna uznawaną za jedno z najznakomitszych dzieł Rembrandta, wedle badań ostatnich przydzieloną raczej Ferdynandowi Bolowi. A w końcu najważniejszy, najszerszej pojęty w dziedzinie portretowego malarstwa utwór artysty z roku 1914, zbiorowy portret pięciu starców, który już przekracza zakres właściwego portretu.

Czem były w Holandyi w wieku XVII liczne szeregi zbiorowych portretów oficerskich kompanii miejskich milicyi, bractw miłosiernych męskich czy żeńskich, rajców miejskich, syndyków cechowych, uczonych profesorów medyków czy prawników, w których najdobitniej malarstwo Holandyi wieku XVII zamieniło się w wielkie jej historyczne współczesne malarstwo — tem chciał mieć Lentz zbiorowy swój portret pięciu ostatnich profesorów b. Szkoły Głównej warszawskiej, zebranych wspólnie przy jednym stole i może po raz ostatni wspólnie rozpamiętywających razem przeżyte lata, podniosłe i bolesne chwile *temporis acti*. Każdy z nich uderzająco podobny, każdy o wybitnym swym charakterze i wyrazie twarzy, każdy mówi za siebie, a wszyscy razem tak zestrojeni i związani, że widać odrazu, iż do jednej dogasającej już należą epoki, że i ją i siebie wzajemnie zarówno kochają. Środki artysty najprostsze, nimi osiągnięty wynik artystycznie bardzo wysoki, historycznie bardzo wierny. *Syndykowie sukieników* Rembrandta z r. 1661 podobnie jak ci zasiedli razem przy wspólnym stole swych obrad, rozprawiając z pogodą o politycznych i finansowych tryumfach zwycięskiej już wtedy zupełnie Niderlandzkiej republiki i o swych cechowych sprawach — tych pięciu polskich uczonych przebyło blisko pół wieku męczeńskiej pracy naukowej i męczeńskich narodowych poświęceń i zeszło się przy tym prostym, pracownianym stole może na ostatnie pożegnanie.

Temu dziełu, wybitniejszemu jeszcze od dwóch poprzednich, zakreślonemu i wykonanemu na miarę o tyle szerszą, przyznał Komitet najwyższą wartość artystyczną wśród utworów malarskich z roku 1914. Za

ten obraz oraz za całą dotychczasową artystyczną działalność postanowił Komitet przedstawić Akademii Umiejętności do nagrody z fundacyi ś. p. Barczewskiego obraz Stanisława Lentza p. t. „Wspólny portret ostatnich profesorów b. Szkoły Głównej w Warszawie“.

WYKAZ

IV.

WYKAZ STOSUNKÓW AKADEMII z innemi instytucjami naukowemi.

WYKAZ STOSUNKÓW AKADEMII

z innymi instytucjami naukowymi

WYKAZ

dotychczasowych stosunków Akademii z zakładami naukowymi.

(W.) oznacza, że Akademia przesyła wszystkie swoje wydawnictwa; (1.) wydawnictwa Wydziału filologicznego; (2.) historyczno-filozoficznego; (3.) matematyczno-przyrodniczego; (Kl.) Komisji literackiej; (Kj.) Komisji językowej; (Khs.) Komisji historii sztuki; (Kh.) Komisji historycznej; (Kp.) Komisji prawniczej; (Kan.) Komisji antropologicznej; (Kf.) Komisji fizyograficznej; (Ag.) Atlas geologiczny; (B.) Bulletin international; (Kb.) Komisji bibliograficznej.

- Aix.** Bibliothèque de l'Université. Kp. Kh. B.
Amsterdam. Koninklijke Akademie van Wetenschappen. B. Kb.
Arcachon. Laboratoire zoologique maritime. B. Kb.
Ateny. Bibliothèque Nationale. B. Kb.
— École française d'Athènes. B.
— K. Deutsches archäologisches Institut. B. Kb.
Baltimore. Johns Hopkins University. 3. B. Kb.
— American Journal of Philology. B.
— Maryland Geological Survey. B. Ag. Kb.
Barcelona. Real Academia de buenas letras. B. Kb.
— Real Academia de ciencias y artes. B. Kb.
Batavia (Jawa). Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen. 1. 3. Kj. B. Kb.
Bazylea. Universitätsbibliothek. B. Kb.
— Naturforschende Gesellschaft. Kf. B. Kb.
Belgrad. Académie Royale des Sciences. W.
— Srpsko Archeolosko Drustvo. Kan. B. Kb.
Bergamo. „La Geographia per tutti“. B.
Bergen. Bergens Museums Bibliothek. 3. Kf. Kan. B. Kb.
Berlin. Königl. Akademie der Wissenschaften. W.
— Königliche Bibliothek. W.
— Centralbureau der internationalen Erdmessung. B. Kb.

- Berlin.** Deutsche geologische Gesellschaft. B. Kb.
— Deutsche botanische Gesellschaft. B. Kb.
— Deutsche Literaturzeitung. B. Kb.
— Deutsche chemische Gesellschaft. B. Kb.
— Geologische Landesanstalt und Bergakademie. B. Kb.
— Gesellschaft für Anthropologie. Kan. B. Kb.
— Gesellschaft für Erdkunde. B. Kb.
— K. Deutsches archäologisches Institut. B. Kb.
— K. preuss. geologische Gesellschaft. B.
— Naturwissenschaftliche Wochenschrift. B.
— Physikalischer Verein. B. Kb.
— Universitätsbibliothek. B. Kb.
— Deutsche physikalische Gesellschaft. B.
— Chemisches Zentralblatt. B. Kb.
- Berno szwajcarskie.** Schweizerische Gesellschaft für Naturwissenschaft. 3. Kf. Ag. Kb.
— Naturhistorischer Verein. B. Kb.
— Universitätsbibliothek. B. Kb.
- Berno mor.** Matice Moravská. W.
— Knihovna Bohoslovcu brnenskych. Kp. Kl. Kb. Khs. B. Kb.
— Museum Franciscum. B. Kb.
— Moravská Knihovna zemská. 2. B.
— Naturforschender Verein. 3. Kf. Ag. B. Kb.
— Papežská knihtiskarna rajhradských Benediktinů. B. Kb.
— Landwirtschaftliche Landes-Versuchsstation für Pflanzenkultur. B.
- Biała.** Gimnazjum polskie. W.
- Bochnia.** C. k. Gimnazjum. W.
- Bolonia.** R. Deputazione di storia patria per le provincie die Romagna. B.
- Bombay.** Educational Department. B.
- Bonn.** Universitätsbibliothek. B. Kb.
— Naturhistorischer Verein des preuss. Rheinlandes. B. Kb.
- Bordeaux.** Académie des sciences, belles lettres et arts. B. Kb.
— Société Linnéenne des sciences physiques et naturelles. 3. B. Kf.
- Borszczów.** C. k. Gimnazjum realne. W.

- Boston.** American Academy of arts and sciences. B. Kb.
— Society of natural history. B. Kb.
- Boulder Colo.** University of Colorado. B.
- Braunsberg.** Historischer Verein für Ermeland. Kh. B.
- Braunschweig.** Verein für Naturwissenschaft. 3. Kf. Kb.
- Brody.** C. k. Gimnazyum. W.
- Brooklyn.** The Brooklyn Institute of Arts and Sciences. B.
- Bruksella.** Académie royale de Belgique. W.
— Musée royal d'histoire naturelle de Belgique. B. Kb.
— Société royale de botanique. B. Kb.
— Société belge de microscopie. B. Kb.
— Société belge de géologie. 3. Kf. Ag. B. Kb.
— Société des Bollandistes. B.
— Institut Salvey. B. Kb.
— Société belge d'astronomie. Kf. Kb. B.
— Société royale des Sciences medicales et naturelles. B.
— Section Polonais du Musée International. B.
- Brzeżany.** C. k. Gimnazyum. W.
- Brzozów.** C. k. Gimnazyum. W.
- Bukareszt.** Academia Romana. W.
— Laboratorul de Botanica. B. Kb.
— Institut géologique de Roumenie. Kf. Ag.
- Buczacz.** C. k. Gimnazyum. W.
- Budapeszt.** Magyar Tudományos Akadémia. W.
— Magyar nemzeti Muzem. B. Kb.
— Königl. ungar. geologische Anstalt. 3. Kf. Ag. B. Kb.
— K. M. Termesztudományos Társulat. 3.
— Magyar történelmi Társulat. 3.
— Ethnologische Mitteilungen aus Ungarn. Kan.
— Ungar. Landesbibliothek im National-Museum. Kan.
— Naturwiss. Abteilung des National-Museums. B.
— Société des sciences naturelles. B.
— Magyar Ornithologiai Központ. Kf.
- Budziszyn.** Matica Srbska. 1. 2. Kp. Kh. Khs. Kl. Kj. B. Kb.
- Buenos Aires.** Universidad. B. Kb.
- Buffalo.** Society of natural sciences. B. Kb.
- Buitenzorg (Jawa).** Département de l'agriculture. B. Kb.

- Bytom.** Redakcja „Katolika”. W.
- Cambridge** (Anglia). University. B. Kb.
— (U. S. N. A. Massachusetts). Library of Harvard University.
B. Kb.
— Museum of Comparative Zoology. B.
- Catania.** Società degli spettroscopisti italiani. 3. B. Kb.
— Accademia Gioenia di Scienze naturali. B. Kb.
- Charków.** Uniwersytet. B. Kb.
- Cherbourg.** Société des sciences naturelles. 3. Kf. B. Kb.
- Chicago.** Academy of Sciences. W.
— The Journal of geology. B.
— The Polish-American Literary Review. B.
— Field Museum of Natural History, Departement of Botany. B.
- Christiania.** Académie des Sciences. W.
— Uniwersytet. B. Kb.
— Videnskabselskabet. B. Kb.
— Norsk Folkenmuseum. B. Kb.
- Chyrów.** Gimnazjum OO. Jezuitów. W.
- Cieszyn.** C. k. Gimnazjum polskie. W.
- Cincinnati.** The Lloyd Museum and Library. B. Kb.
- Coimbra.** Universidade. B. Kb.
- Colima.** Mex. Observatorio meteorologico y vulcanologico del Seminario. B.
- Cordoba** (Argentyna). Academia nacional de ciencias. 3. Kf. B. Kb.
- Cöthen.** Chemiker-Zeitung. B. Kb.
- Czasław** (Czechy). Musejni archeologický Spolek „Věcla Časlavská”.
Kan. B.
- Czernichów.** Szkoła rolnicza. 3. Kf. Ag. Kan. Kb. B.
- Czerniowce.** Uniwersytet. W.
— Czytelnia polska. 2. Kan. B. Kb.
— Bukowiner Landes-Museum. Khs. B. Kb.
— Tow. akademików polskich „Ognisko”. Kb.
— C. k. Gimnazjum. W.
- Czortków.** C. k. Seminaryum naucz. męskie. W.
- Dębica.** C. k. Gimnazjum. W.
- Dorpat.** Uniwersytet. 2. Kh. B. Kb.
— Naturforschende Gesellschaft bei der Universität. Kf. B. Kb.

- Dorpat.** Gelehrte estnische Gesellschaft. 1. 2. Kf. B. Kb.
- Dublany.** Akademia rolnicza. 3. Kf. Ag. B. Kb. Kan.
— Krajowa Stacya doświadczalna chem.-roln. B.
- Dublin.** Royal Irish Academy. B. Kb.
- Edynburg.** Royal Society. 1. 2. 3. Kf. Khs. Kl. Ag. Kj. B. Kb.
— Botanical Society. Kf. B. Kb.
- Erlangen.** Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
- Filadelfia.** Academy of Natural Sciences. B. Kb.
— The American philosophical Society. 2. B. Kb.
- Florecyia.** Accademia della Crusca. 1. 2. 3. Kf. B. Kb.
— Biblioteca Nazionale (Uffizj). B. Kb.
— Società italiana d'antropologia. Kan. B. Kb.
— Sovraintendenza degli Archivi di Stato. B.
— R. Istituto di studi superiori pratici e di perfezionamento. B. Kb.
— Archivio storico italiano. B.
- Frankfurt n./M.** Senckenbergische naturforschende Gesellschaft. B. Kb.
- Frankfurt n./O.** Naturwissenschaftlicher Verein. 3. B. Kb.
- Fryburg Bryzgowski.** Biblioteka Uniwersytetu. B.
- Fryburg Sz wajcarski.** Uniwersytet. W.
- Gandawa.** Uniwersytet. B. Kb.
- Gdańsk.** Naturforschende Gesellschaft. 3. B. Kb.
— Westpreussischer Geschichtsverein. Kb. B.
- Genewa.** Uniwersytet. B. Kb.
— Institut national g n vois. 3. B. Kb.
— Société de physique et d'histoire naturelle. B. Kb.
- Genua.** Uniwersytet. B. Kb.
— Societ  ligustica di Scienze naturali e geografiche. 3. Ag.
— Archivio di Stato. B.
— Societ  di lettere e conversazioni scientifiche. B. Kb.
— Societ  ligura di storia patria. B.
— „Pathologica”. B.
- Getynga.** Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
— K. Gesellschaft der Wissenschaften. W.
- Giessen.** Biblioteka Uniwersytetu. W.
— Oberhessischer Geschichtsverein. B.

- Giessen.** Oberhessische Gesellschaft für Natur- und Heilkunde.
B. Kb.
- Glasgów.** Uniwersytet. B. Kb.
- Gothenburg.** Kongl. Vetenskaps-och Vitterhetsambälet. B. Kb.
- Graz.** Biblioteka Uniwersytetu. W.
— Historischer Verein für Steiermark. 1. 2. Kb. Khs. Kp. Kl.
Kj. B.
— Naturwissenschaftlicher Verein für Steiermark. Kb.
- Groningen.** Bibliotheek der Rijks Universiteit. B.
- Grossbothen** Zeitschrift für physikalische Chemie. Kb.
- Gr. Lichterfelde.** Red. des Zoologischen Zentralblattes. B.
- Gródek Jagielloński.** C. k. Gimnazjum. W.
- Gryfia.** Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
— Beiblätter zu den Annalen der Physik. B.
- Haarlem.** Musée Teyler. Kf. Kan. B. Kb.
— Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen. 3. B. Kb.
- Halle.** Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
— Naturforschende Gesellschaft. B. Kb.
— Kais. Leopoldino-Carolinische Akademie der Naturforscher.
3. B. Kb.
- Hamburg.** Museum für Völkerkunde. Kan.
- Harrisburg** (N. America). Geological Survey of Pennsylvania. B. Kb.
- Heidelberg.** Biblioteka Uniwersytetu. W.
— Naturhistorisch-medizinischer Verein. B. Kb.
- Helsingfors.** Sällskapet pro fauna et flora fennica. 3. Kf. B. Kb.
— Finska Vetenskaps Societeten. B. Kb.
— Geografiska Föreningen. B. Kb.
- Innsbruk.** Biblioteka Uniwersytetu. W.
— Ferdinandeum. 1. 2. 3. Kj. B. Kb.
- Irkuck.** Wostoczno-sybirskij oddiel Imp. Russkawo Geogr. Obszczestwa. B. Kb.
- Ithaca** (N. Y. U. S. N. A.). Cornell University. B.
— Journal of physical chemistry. B. Kb.
- Jarosław.** C. k. Gimnazjum. W.
— C. k. Szkoła realna. W.
- Jasło.** C. k. Gimnazjum. W.
- Jena.** Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.

- Jena.** Verein für thüringische Geschichte und Altertumskunde. Kh. B.
— Jenaische Gesellschaft für Medizin u. Naturwissenschaft, B. Kb.
- Kamionka Strumiłowa.** C. k. Gimnazjum, W.
- Kassel.** Verein für Naturkunde, 3. B. Kb.
- Kazań.** Uniwersytet, B. Kb.
— Société physico-mathématique à l'Université Impériale, 3. B. Kb.
- Kijów.** Biblioteka Uniwersytetu, W.
— Kijewskoje Obszczestwo jestestwoispytatelej, 3. B.
— Redakcyja „Uczenyja Zapiski“, 1. 2. Kj. Kan.
— Redakcyja „Ukraina“, 1. Kj.
— Musée d'Antiquites et Beaux-Arts, Kan.
- Kilonia.** Biblioteka Uniwersytetu, B. Kb.
— Naturwissenschaftlicher Verein von Schleswig-Holstein, 3. Kf. Ag. B. Kb.
— Gesellschaft für Schleswig-Holstein-Lauenburgische Geschichte, 2. Kh. B.
- Klausenburg.** Siebenbürgischer Museum-Verein, 3.
- Knin** (Dalmacya). Staro-Hrvatska-Prosvjeta, Khs. Kan.
- Kołomyja.** C. k. Gimnazjum polskie, W.
— C. k. Gimnazjum ruskie, W.
- Kopenhaga.** K. Danske Videnskabernes Selskab, W.
— Société royale des antiquaires du Nord, Khs. B.
— Société d'histoire naturelle, Kb.
- Kórnik.** Biblioteka Kórnicka, W.
- Kraków.** Archiwum krajowe, Kh. Kp.
— Archiwum aktów dawnych m. Krakowa, Kh. Kp. Khs. Kl.
— Biblioteka XX. Czartoryskich, W.
— Biblioteka ks. Misyonarzy, 2. Kh. Khs. Kl. Kj.
— Czytelnia alumnów książęco-biskupiego Seminarjum, 2.
— C. k. Urząd górniczy okręgowy, Kf.
— Gabinet geologiczny U. J. 3. Kf. Ag. Kb.
— Gabinet historii sztuki U. J. Khs.
— Redakcyja „Przeglądu powszechnego“, 1. 2. Kh. Kl. Kj.
— Seminarjum filologiczne słowiańskie U. J. 1. Kl. Kj. B.
— Seminarjum historyczne U. J. 2. Kh. Khs. Kp.
— Stowarzyszenie nauczycielek, Kl.

- Kraków.** Towarzystwo lekarskie krakowskie. 3. Kf. Kan. Kb.
— Towarzystwo numizmatyczne. Khs. Kan.
— Towarzystwo rolnicze. B. Kb.
— Towarzystwo tatrzańskie. Kf. Kb.
— Towarzystwo techniczno-przemysłowe. 3. Kf. B. Kb.
— Zakład Kliniczny. 3. Kb.
— „Architekt“. Kb.
— „Kronika farmaceutyczna“. Kb.
— „Ogrodnictwo“. Kb.
— „Okólnik Tow. Rybackiego“. Kb.
— „Postęp okulistyczny“. Kb.
— Biblioteka uczniów prawa U. J. 2. Kh. Kp.
— „Krytyka“. W.
— „Czas“. Kl. Kb. B.
— „Głos Narodu“. Kl. Kb. B.
— Biblioteka medyków. 3.
— „Nowa Reforma“. Kl. Kb. B.
— Zakład anatomii porównawczej. B.
— Kółko przyrodników U. J. 3. Ag. Kf.
— Kółko filologiczne U. J. 1.
— Gabinet mineralogiczny U. J. Ag.
— C. k. Gimnazjum-św. Anny. W.
— C. k. Gimnazjum św. Jacka. W.
— C. k. Gimnazjum III. W.
— C. k. Gimnazjum IV. W.
— C. k. Gimnazjum V. W.
— C. k. I. Szkoła realna. W.
— C. k. Szkoła przemysłowa. W.
— C. k. Seminarjum nauczycielskie męskie. W.
— C. k. Seminarjum nauczycielskie żeńskie. W.
- Krosno.** C. k. Seminarjum nauczycielskie. W.
— C. k. Szkoła realna. W.
- Królewiec.** Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
— Staatsarchiv. Kp. Khs.
— Altertumgesellschaft „Prussia“. B. Kb.
— Physikalisch-ökonomische Gesellschaft. 3. B. Kb.
— Altpreussische Monatschrift. B.

- Lancaster.** The physical Review. B. Kb.
- Lausanne.** Société Vaudoise des Sciences naturelles. Kf. B. Kb.
- Lavrence** (Kansas, U. S. A.). University of Kansas. B. Kb.
- Leiden.** Rédaction des Archives d'éthnographie. Kan. Kb.
- Universiteit. B. Kb.
 - Rijks Herbarium. B.
- Leoben.** Czytelnia polskich akademików górniczych. Kf. Ag. B. Kb.
- Towarzystwo akademickie „Czarnohora“. Ag.
- Lewocza** (Löcse). Ungarischer Karpathen-Verein. Kf.
- Liège.** Uniwersytet. B. Kb.
- Société royale des sciences. B. Kb.
- Lille.** Société de Géographie. B.
- Lima.** Escuela especial de Ingenieros y de Minas. 3. B. Kb.
- Linz.** Verein der Techniker in Oberösterreich. B. Kb.
- Lipsk.** K. Sächsische Gesellschaft der Wissenschaften. W.
- Museum für Völkerkunde. Kan. B. Kb.
 - Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
 - Naturforschende Gesellschaft. 3. B. Kb.
 - Akadem. Verein „Unitas“. B. Kb.
 - Literarisches Zentralblatt. B. Kb.
 - Beiblätter zu den Annalen der Physik. B.
 - Zoologischer Anzeiger. B.
- Lizbona.** Academia real das Sciencias. 1. 2. 3. Ag. Kj. B. Kb.
- Comissão do Serviço Geologico. Kf. Ag. B. Kb.
 - Real Observatorio astronomico. B. Kb.
- Londyn.** British Museum. W.
- British Museum of natural history. B. Kb.
 - British Association for the Advancement of Science. B. Kb.
 - Antropological Institute. Kan. B. Kb.
 - Chemical Society. B. Kb.
 - Geological Society of London. 3. B. Kb.
 - Physical Society. Kf. B. Kb.
 - Zoological Society. Kf. B. Kb.
 - Royal astronomical Society. B. Kb.
 - Royal botanic Society. B. Kb.
 - Royal geographical Society. Kf.
 - Royal Museum. B. Kb.

- Londyn.** Royal Society. 3. B. Kb.
— The Royal Institution of Great Britain. B. Kb.
— „Nature“. B.
— „The Atheneum“. B. Kb.
— „Science abstracts“. B. Kb.
- Louvain.** Université Catholique. 1. 2. 3. Kh. Ag. Kj. B. Kb.
— „La Cellule“. 3. B. Kb.
- Lötzen.** Literarische Gesellschaft „Masovia“. B. Kb.
- Lublana.** Rudolphinum. Kf. B. Kb.
- Lublin.** Tow. Biblioteki publicznej im. H. Łopacińskiego. W.
- Lucca.** R. Academia lucchese di scienze, lettere et arti. B. Kb.
- Lugdun.** Bulletin historique du Diocèse de Lyon. B.
- Lund.** Uniwersytet. W.
— Société royale physiographique. B. Kb.
- Lwów.** Archiwum krajowe. W.
— Biblioteka Szkoły politechnicznej. W.
— Biblioteka Uniwersytetu. W.
— Biblioteka Zakładu nar. im. Ossolińskich. W.
— Czytelnia Akademicka. B. Kb.
— Kółko historyków. 2.
— Krajowa szkoła gospodarstwa leśnego. 3. Ag. Kf. B. Kb.
— Czasopismo techniczne. Kb.
— „Hodowca drobiu“. Kb.
— „Łowiec“. Kb.
— „Przegląd weterynarski“. Kb.
— „Rolnik“. Kb.
— „Sylvan“. Kb.
— Redakcja „Kosmosu“. 3. Kl. B.
— Redakcja „Dziennika polskiego“. Kl. B. Kb.
— Redakcja „Gazety lwowskiej“. Kl. B. Kb.
— Redakcja „Gazety Narodowej“. B. Kb.
— Redakcja „Kwartalnika historycznego“. 1. 2. Kh. Khs. Kl. Kj. B.
— Redakcja „Muzeum“. 1. 2. 3. Kl. B. Kb.
— „Pamiętnik literacki“. 1. Kl. B.
— Publiczna księgarnia T. S. L. W.
— Redakcja „Przeglądu“. Kl.

- Lwów.** Redakcja „Przeglądu sądowego i administracyjnego”. 2.
— Akademia weterynaryjna. 3. B. Kb.
— Biblioteka Poturzycka. 1. 2.
— Towarzystwo ludoznawcze. Kf. Kan. Kb.
— Towarzystwo Bratniej pomocy słuchaczy politechniki. 2. 3. Kb.
— Towarzystwo naukowe im. Szewczenki. W.
— Towarzystwo prawnicze. Kp.
— Zakład fizyczny c. k. Uniwersytetu. 3. Kf. Kb.
— Halicko-ruska Matica. B. Kb.
— C. k. Gimnazjum akademickie. W.
— C. k. Gimnazjum Franc. Józefa. W.
— C. k. Gimnazjum II. W.
— C. k. Gimnazjum IV. W.
— C. k. Gimnazjum V. W.
— C. k. Gimnazjum VII. W.
— C. k. Gimnazjum VIII. W.
— C. k. Szkoła realna I. W.
— C. k. Szkoła realna II. W.
— C. k. Seminarjum naucz. męskie. W.
— C. k. Seminarjum naucz. żeńskie. W.
— Kółko chemików Tow. Bratniej Pom. słuch. Politechniki. B.
- Łańcut.** C. k. Gimnazjum realne. W.
- Madison** (Wis. U. S. A.). Wisconsin Academy of Sciences, arts and letters. B. Kb.
- Madryd.** Real Academia de la historia. Kh. B.
— Commission del mapa geologico de Espana. B. Kb.
— Real Academia de ciencias morales y politicas. B.
— Sociedad Espanola de historia natural. B. Kb.
— Universidad. B. Kb.
- Magdeburg.** Meseum für Natur- und Heimatkunde. B.
- Marburg.** Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
- Marsyllia.** Bibliothéque de la Faculté des Sciences. B. Kb.
- Medyolan.** R. Istituto lombardo di scienze e lettere. W.
— Archivio storico lombardo. B.
— Archivio di Stato. B.
— Biblioteca Ambrosiana. B. Kb.
— Società storico lombarda. B.

- Melbourne.** The public library of Victoria. B. Kb.
- Mexico.** Academia Mexicana de ciencias exactas físicas y naturales. B. Kb.
- Museo Nacional. B. Kb.
 - Observatorio meteorológico-magnético central. B. Kb.
 - Sociedad científica „Antonio Alzate“. 3. B.
 - Sociedad Mexicana de Historia natural. B. Kb.
- Mielec.** C. k. Gimnazyum. W.
- Milwaukee** (Wis. U. S. A.). Public Museum. B. Kb.
- Minneapolis** (U. S. A.). Minnesota Academy of Natural Sciences. 3.
- Missoula** (Mont. U. S. A.). The University of Montana. B.
- Mitawa.** Kurländische Gesellschaft für Literatur und Kunst. Khs. Kh. B.
- Modena.** R. Accademia delle scienze, lettere ed arti. B. Kb.
- R. Deputazione di storia patria per le provincie dell' Emilia. B.
 - Società dei naturalisti. B. Kb.
- Monachium.** Akademie der Wissenschaften. W.
- Bibliotheka Uniwersytetu. B. Kb.
 - Historische Kommission bei der Akademie der Wissenschaften. B.
 - Sybel's historische Zeitschrift. B.
 - Chemische Gesellschaft. B.
- Montevideo.** Museo Nacional. B. Kb.
- Montreal** (Kanada). Royal Society of Canada. B. Kb.
- Société de numismatique et d'archéologie. B.
- Moskwa.** Ces. moskiewskie Towarzystwo archeologiczne. 1. 2 Kb. Kl. Kj.
- Redakcyja „Uczenyja Zapiski“. 1. 2. Kj. Kb. B.
 - Muzeum Rumiancowa. B. Kb.
 - Société Imp. de naturalistes. 3. B. Kb.
 - Société d'antropologie. B.
 - Observatoire magnétique et météorologique. Kf.
 - Redakcyja „Russkij Archiw“. B.
 - Etnograficzeskij oddiel Imp. Obszcz. ljubitelej jestestwoznanja, antropologii i etnografii. Kan. Kb.
 - Moskowskoje psichologiczeskoje Obszczestwo. B.
 - Istoriczeskij Muzej. Kj.
 - École Impériale des Ingenieurs. B.

- Mulhouse.** Société industrielle de Mulhouse. B. Kb.
- Münster i. W.** Król. Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
— Westfälischer Provinzial-Verein für Wissenschaft und Kunst.
3. Khs. Kan. B. Kb.
- Myślenice.** C. k. Gimnazjum. W.
- Nancy.** Académie de Stanislas. 1. 2. 3. Kj. B. Kb.
— Société des sciences. B. Kb.
- Neapol.** Accademia di scienze morali e politiche. B.
— Accademia delle scienze fisiche e matematiche. 3. Kf. B. Kb.
— Biblioteca Nazionale. B. Kb.
— Deputazione neapolitana di storia patria. B.
— R. Sovrintendenza degli Archivi di Stato. B.
— Società di storia patria. B.
— Stazione zoologica. 3. B. Kb.
— Istituto zoologico R. Università. 3. B.
- Neuchâtel.** Société de Géographie. B. Kb.
- New Haven (U. S. A.).** Yale psychological Laboratory. B. Kb.
- New York.** Academy of Sciences. B. Kb.
— Academy of Medicine. B. Kb.
— The American Museum of Natural history. 3. B. Kb.
— American Geographical Society. B.
— American Mathematical Society. B.
— New-York Botanical Garden. B. Kb.
- Nieżin.** Istorico filologiczeskij Institut Kniazia Bezborodko. 1. 2. B.
- Nowij Sad (Ujvidek).** Matica Srpska. Kl. Kj. Kan.
- Nowy Sącz.** Kollegium OO. Jezuitów. W.
— C. k. Gimnazjum I. W.
— C. k. Gimnazjum II. W.
- Nowy Targ.** C. k. Gimnazjum. W.
- Norymberga.** Germanisches Nationalmuseum. 2. Kh. B. Kb.
- Odessa.** Uniwersytet. B. Kb.
— Société des naturalistes de la nouvelle Russie. 3. Kan. B. Kb.
- O-Gyalla.** Bibliothèque du l'Observatoire météorologique et magnétique de l'Institut royale météorologique. Kf. B.
- Oliwa.** Physikalische Zeitschrift. B.
- Ołomuniec.** Selský archiv. B.
- Omsk.** Société géographique. B. Kb.

- Opawa.** Czeskie gimnazjum. W.
— K. Franz Josefs-Museum für Kunst und Gewerbe. B. Kb.
— Zeitschrift f. Geschichte u. Kulturgeschichte oesterr. Schlesiens. Khs. B.
- Orłowa.** Polskie gimnazjum realne. W.
- Oxford.** Radcliffe Library, Museum. B. Kb.
— Bodleian Library. B. Kb.
- Padwa.** Accademia di scienze, lettere et arti. B. Kb.
— Accademia scientifica Veneto-Trentino-Istria. 3. B. Kb.
- Palermo.** R. Accademia di Scienze, lettere e belle arti. 1. 2. 3. Kj. B. Kb.
— Circolo matematico. 3. B. Kb.
— Società siciliana per la storia patria. Kp. Kl. Kh. Khs. B.
- Para (Brazylia).** Museu Paraense. B. Kb.
- Parma.** Deputazione di storia patria per le provincie di Parma e Piacenza. B.
- Paryż.** Institut de France: Académie des Sciences. 3. Kf. Kan. Ag. B.
— Institut de France: Académie des inscriptions et belles lettres. 1. Kl. Kj. B.
— Institut de France: Académie des sciences morales et politiques. 2. Kh. Khs. B. Kb.
— Association française pour l'avancement des sciences. B. Kb.
— Biblioteka polska. W.
— Bibliothèque Nationale. B. Kb.
— Bibliothèque d'Art et d'Archéologie. Khs. B.
— Bulletin Polonaise littéraire, scientifique et artistique. B.
— École nationale des chartes. B.
— Gazette des beaux-arts. B.
— Institut Pasteur. B. Kb.
— „La Nature“. B. Kb.
— Ministère de l'instruction publique. W.
— Museum de l'histoire naturelle. 3. Kf. Kan. B. Kb.
— Société nationale des Antiquaires de France. Khs.
— Société d'anthropologie. Kan. B. Kb.
— Société astronomique. B. Kb.
— Société centrale d'horticulture. 3. Kf. B. Kb.

Paryż. Société entomologique de France. 3. Kf. B. Kb.

- Société géologique de France. 3. Kf. B. Kb.
- Société d'histoire diplomatique. B.
- Société mathématique de France. B. Kb.
- Société française de physique. 3. B. Kb.
- Société zoologique de France. Kf. B. Kb.
- La Revue. B. Kb.
- Revue de deux mondes. B. Kb.
- Revue de la Science Nouvelle. B.
- Revue critique d'histoire et de littérature. B.
- Revue française. B. Kb.
- Revue générale des sciences pures et appliquées. B. Kb.
- Association pour l'enseignement des sciences anthropologiques. B.
- „Le Radium“. B.
- La Revue d'électrochimie et d'électrometallurgie. B.

Peradeniya. Royal Botanic Gardens. B.

Petersburg. Akademia nauk. W.

- Ces. Biblioteka publiczna. W.
- Rédaction du Journal du Ministère de l'Instruction publique. 2. Kp. Kh. Khs. Kl.
- Uniwersytet. 1. 2. 3. Kf. Kh. Kj. Kl. B. Kb.
- Instytut medycyny doświadczalnej. 3. B. Kb.
- Imper. Archeograficzeskaja Kommissja. 2. Kp. Kl. Khs. B. Kb.
- Obszczestwo ljubitelej drownej pismiennosti. 1. Kl. Kj.
- Imper. Russk. geograficzekoje Obszczestwo. Kf. Kan. B.
- Fizyczekoje Obszczestwo. B. Kb.
- Antropologiczeskoje Obszczestwo. B. Kb.
- Ogród botaniczny. 3. Kf. B. Kb.
- Comité géologique. 3. Kf. Ag. B. Kb.
- Archeologiczeskij Institut. Kan. B.
- Imp. Mineralogiczekoje Obszczestwo. 3. B. Kb.
- Société de l'ancienne littérature. B.
- Commision Imp. Arochéologique. B.
- Observatoire physique central Nicolas. B. Kf.
- Société entomologique de Russie. 3. Kf.
- Institut polytechnique. 3. Kf. B. Kb.

- Pisa.** R. Università. B. Kb.
— Società Toscana di scienze naturali. 3. Kf. B. Kb.
— Reg. Scuola normale superiore. B. Kb.
— Biblioteca della Scuola Normale. B.
— Il Nouvo Cimento. B. Kb.
- Płock.** Towarzystwo naukowe. W.
— Muzeum dyecezyjalne płockie. Khs.
- Podgórze.** Przewodnik ceramiczny. Kb.
— C. k. Gimnazyum. W.
- Pola.** K. u. k. Marine-Technisches Comité. B. Kb.
- Portici (Napoli).** Laboratorio di zoologia agraria della R. Scuola superiore d'agricoltura. B.
- Poznań.** Towarzystwo Przyjaciół Nauk. W.
— „Dziennik Poznański“. Kl. B. Kb.
— Königl. Staatsarchiv. Kh. Kp. B.
— „Miesięcznik kościelny“. B.
— Biblioteka Raczyńskich. W.
- Praga.** Akademia Umiejętności im. ces. Franciszka Józefa. W.
— Česka společnost nauk. W.
— Biblioteka Uniwersytetu. 1. 2. 3. B.
— Czeskie archiwum miejskie. Kh. Kp. B.
— Společnost přátel starožitnosti českých. Kan. Khs.
— Jednota českých matematiku. 3. B. Kb.
— Redakcyja „Listu filologických“. 1. Kl. Kj. B.
— „Česky Lid“. Kan.
— Český Časopis historycky. Kh.
— Historycky Seminář. Kh.
— Narodopisné Museum česko-slovanské. Kan.
— „Slovansky Préhled“. B. Kb.
— Časopis Lekařu českých. B. Kb.
— Lese- und Redehalle der deutschen Studenten. B. Kb.
— Museum Kralovsti Českeho. 1. 2. 3. Khs. Kh. Kan. B.
— Česka Společnost entomologicka. 3. Kf.
- Preszburg.** Orvos természettudományi Egyesület. B. Kb.
- Princeton** (N. Jersey, U. S. A.). The American Journal of Archeology. B.
- Przemyśl.** Uniwersytet ludowy im. A. Mickiewicza. 1. 2. Kl.

- Przemyśl.** C. k. Gimnazjum polskie. W.
— C. k. Gimnazjum ruskie. W.
— C. k. Seminarium nauczycielskie. W.
— Rz.-katol. Seminarium duchowne. B.
- Przybram.** Czytelnia polska akademików górniczych. Kf. Kb.
- Quaracchi-Brozzi** (près Florence). Archivum historicum. B.
- Raigern** (pod Bernem mor.). Redakcyja „Studien und Mitteilungen”.
B. Kb.
- Rapperswil.** Muzeum Narodowe. W.
- Rawa Ruska.** C. k. Szkoła Realna. W.
- Rio Janeiro.** Observatoire. 3. B. Kb.
— Directeur d'Institut Oswaldo Cruz. B.
- Rjeka** (Fiume). Naturwissenschaftlicher Club. B.
- Rohatyn.** Mieskie Gimn. im. Ces. Franc. Józefa. W.
- Rostock.** Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
— Naturforschende Gesellschaft. B.
- Rovereto.** J. R. Accademia di scienze, lettere et arti degli agiati.
B. Kb.
- Rudnik n. S.** C. k. Seminarium naucz. męskie. W.
- Ryga.** Gesellschaft für Geschichte und Altertumskunde der Ostseeprovinzen. Kp. Kh. Khs. B.
— Arconia. 3. B. Kb.
- Rzeszów.** C. k. Gimnazjum I. W.
— C. k. Gimnazjum II. W.
— C. k. Seminarium nauczycielskie. W.
- Rzym.** Reale Accademia dei Lincei. W.
— Accademia di conferenze storico-giuridiche. Kp. Kh. B.
— Accademia pontificia dei nuovi Lincei. B. Kb.
— Archivio segreto della Santa Sede. Kh. B.
— Biblioteca Vaticana. 2. Kp. Kh. B.
— Biblioteca Casanatense. B. Kb.
— Biblioteca Vittorio Emanuele. B. Kb.
— École de Rome. B.
— Istituto di diritto Romano. B.
— „La Cultura”. Rivista di scienze, lettere et arti. B. Kb.
— R. Comitato geologico d'Italia. B. Kb.
— Specola Vaticana. 3.

- Rzym.** Società geologica italiana. B. Kb.
— Società geografica italiana. B. Kb.
- Sambor.** C. k. Gimnazjum. W.
— C. k. Gimnazjum. Filia. W.
— C. k. Seminarjum nauczycielskie. W.
- San Francisco.** Academy of Sciences. B. Kb.
- Santiago.** Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
- San José.** Museo Nacional. B. Kb.
- Saint Louis (M. O. U. S.).** Academy of Sciences. 3. B. Kb.
- Sanok.** C. k. Gimnazjum. W.
- Saragosse.** Annales de la facultad des ciencias. B.
— Sociedad Aragonesa de ciencias naturales. B.
- Saratów.** Naturforschende Gesellschaft und Biologische Wolga-Station. B.
- Sassari.** Studi Saresesi. B. Kb.
- Schwerin.** Verein für Meklenburgische Geschichte. Kh. B. Kb.
- Sarajewo.** Zemaljski Muzej za Bosnu i Hercegowinu. W.
- Sendai.** „The Science Reports“. B.
— Tohoku Imp. University. B.
- Siena.** R. Accademia dei fisiocratici. 3.
- Sofia.** Rédaction de l'Annuaire de l'Université. B.
- Sokal.** C. k. Gimnazjum. W.
— C. k. Seminarjum nauczycielskie. W.
- Spalato.** Museo Archeologico. Khs.
- Sredec.** Bułgarsko knižovno družestvo. 1. Kj. Kl. Khs. B. Kb.
- Stanisławów.** Filia „Proświty“. Kan.
— C. k. Gimnazjum I. z jęz. polskim. W.
— C. k. Gimnazjum II. z jęz. polskim. W.
— C. k. Szkoła Realna. W.
— C. k. Seminarjum nauczycielskie. W.
- Stockholm.** Kongl. Svenska Vetenskaps-Akademien. W.
— Geologiska Föreningen. Kf. Ag. B. Kb.
— Kongl. Vitterhets-Historie-och-Antikvitets-Akademien. B. Kb.
— Nordiska Museet. 1. 2. Kj. Kl. Kh. Khs. Kp. B. Kb.
— Société d'antropologie. B.
— Sv. Sällskapet för Antropologi och Geografi. B. Kb.
— Svenska Turistföreningen. B. Kb.

- Strassburg.** Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
— Geologische Landesanstalt von Elsass-Lothringen. 3. Kf. Ag. B. Kb.
— Société des Sciences, agriculture et arts de la Basse Alsace. B. Kb.
- Stryj.** C. k. Gimnazjum. W.
- Sucha.** Biblioteka Hr. Branickich. 1. 2. Kan. Khs. Kh. Kp. Kl.
- Sydney.** Australian Museum. B. Kb.
— Geological Survey of New-South-Wales. Department of mines. 3. Ag. B. Kb.
— Royal Society of New-South-Wales. B. Kb.
— Australian Association for the advancement of sciences. B. Kb.
- Tarnobrzeg.** C. k. Szkoła realna. W.
- Tarnopol.** C. k. Gimnazjum. W.
— C. k. Gimnazjum II polskie. W.
— C. k. Szkoła realna. W.
— C. k. Seminaryum nauczycielskie. W.
- Tarnów.** C. k. Gimnazjum I. W.
— C. k. Gimnazjum II. W.
— C. k. Seminaryum nauczycielskie. W.
— C. k. Szkoła realna. W.
- Tôkyô.** The Imperial University. B. Kb.
- Torino.** R. Accademia delle Scienze. 1. 2. 3. Kj. B. Kb.
— Deputazione sopra gli studi di storia patria. B.
— Società di archeologia e belle arti. B. Kb.
— Revue des mathématiques. B.
- Toronto (Kanada).** The Canadian Institute. 1. 2. 3. Kj. B. Kb.
- Toruń.** Towarzystwo przyjaciół nauk. W.
— Copernicus-Verein für Kunst und Wissenschaften. Kh. Kl. B. Kb.
- Toulouse.** Académie des Sciences, belles-lettres et inscriptions. 1. 2. Kj. B. Kb.
— Société des sciences physiques et naturelles. B. Kb.
- Trembowla.** C. k. Gimnazjum. W.
— C. k. Szkoła realna. W.
- Troickosawsk (Syberya).** Société géographique. B. Kb.
- Tromsø (Norwegia).** Museum. 3. Kf. B. Kb.

- Trondjem.** Kgl. norske Videnskabernes Selskabs. B. Kb.
- Tufst** (U. S. A.). College Mass. B. Kb.
- Turciąnsky Sv. Martin.** Musealna Slovenska Spolecnost. 1. 2. 3.
Kf. Kan. B. Kb.
- Redakcyą „Slovenskych Pohladov“. 1. Kj. Kan. B. Kb.
- Tybinga.** Biblioteka Uniwersytetu, B. Kb.
- „Der Naturforscher“. B. Kb.
- Tyflis.** Commission archéologique. B.
- Sociéte archéologique. B.
- Tylża.** Teyvnes Sargas. B.
- Upsala.** Biblioteka Uniwersytetu. W.
- Svenska Landsmaelen. 1. Kj. Kl. Khs. B. Kb.
- Sociéte royale des Sciences. B. Kb.
- Utrecht.** Rijsk-Universiteit. B. Kb.
- Institut royal météorologique. B. Kb.
- Wadowice.** C. k. Gimnazyum. W.
- Warszawa.** Biblioteka Krasinśkich. W.
- Biblioteka Uniwersytetu. W.
- Biblioteka Ord. Zamoyskich. W.
- Czytelnia naukowa. 1. 2. 3. Kj.
- Komitet Kasy imienia Mianowskiego. W.
- Pracownia fizyczna. 3. Kf.
- „Przegląd filozoficzny“. B.
- Redakcyą „Biblioteki Warszawskiej“. W.
- Redakcyą „Gazety polskiej“. Kl.
- Redakcyą „Kuryera codziennego“. Kl.
- Redakcyą „Kuryera warszawskiego“. Kl.
- Redakcyą „Pamiętnika fizyograficznego“. 3. Kf.
- Redakcyą „Prac matematyczno-fizycznych“. 3.
- Redakcyą „Słowa“. Kl.
- Redakcyą „Wszehświata“. 3. Kf.
- Towarzystwo lekarskie. 3.
- Towarzystwo ogrodnicze. B. Kb.
- Jeżegodnik po geologii i mineralogii Rossji. B.
- Towarzystwo Biblioteki publicznej. W.
- „Chemik polski“. B. Kb.
- „Książka“. W.

Warszawa. „Gazeta lekarska“, B.

- Centralna Stacja meteorologiczna przy Muzeum Przemysłu i Rolnictwa. 3. Kb. B. Rocznik.
- Biblioteka Instytutu politechnicznego. 3. Kf. B. Kb.
- Redakcja „Ginekologii“, Kb.
- Redakcja „Farmacyi“, Kb.
- Towarzystwo naukowe warszawskie. W.
- Czasop. „Wychowanie w domu i w szkole“, B.
- Przegląd techniczny. Kb.
- Pracownia antropologiczna przy Muzeum roln. i Przem. Kan.
- Polskie Tow. krajoznawcze. Kan, Khs.
- Tow. opieki nad zabytkami przeszłości. Khs.
- „Farmaceuta polski“, B. Kb.

Washington. Antropological Society. B. Kb.

- Smithsonian Institution. W.
- Surgeon general's Office. 3. B. Kb.
- National Academy of Sciences. B. Kb.
- United States Bureau of Education. B. Kb.
- United States Geological Survey. 3. Kf. Ag. B. Kb.
- Department of Commerce and Labor. B.

Wenecya. Archivio di stato. Kh. B.

- Biblioteca S. Marco. B. Kb.
- R. Istituto Veneto di Scienze, lettere ed arti. W.
- R. Deputazione di storia patria. B.

Wiedeń. K. Akademie der Wissenschaften. W.

- K. u. k. Kunsthistorisches Hofmuseum. Khs.
- Administrative Bibliothek des k. k. Ministeriums des Innern. W.
- K. k. Archiv der ehemaligen Hofkammer. W.
- Institut für österreichische Geschichtsforschung. Kh. B.
- K. k. Haus- Hof- und Staatsarchiv. 2. Kh. B.
- Seminaryum filolog. słowiańskiej. 1, 2, Kl. Kj. Kan. B.
- K. k. Naturhistorisches Hofmuseum. 3. Kf. Kan. B.
- K. k. statistische Zentral-Kommission. W.
- K. k. Technische Hochschule. 3. Khs. Kf. Ag. B.
- Biblioteka Uniwersytetu. W.
- Geographisches Institut an der Universität. Kf. Ag. B. Kb.
- K. u. k. Militär-Geographisches Institut. Kf. Ag. B. Kb.

- Wiedeń.** K. k. österr. Gradmessung-Bureau. 3. Kf.
— K. k. Hofbibliothek. B.
— Ognisko. B. Kb.
— Oesterr. Museum. für Kunst und Industrie. B.
— Zoologisch-botanische Gesellschaft. B. Kb.
— Verein zur Verbreitung naturwissenschaftlicher Kenntnisse. B. Kb.
— K. k. Zentralkommission für Erforschung und Erhaltung der Kunst- und histor. Denkmale. B.
— Gesellschaft für Sammlung und Konservierung von Kunst- und histor. Denkmälern zur Geschichte des Judenthums. B.
— K. k. Finanz-Ministerium. B. Kb.
— Zeitschrift für die landwirtschaftlichen Versuchswesen in Oesterreich. B. Kb.
— K. k. Hochschule für Bodenkultur. B. Kb.
— Abgeordnetenhaus. B. Kb.
— K. k. Ministerium für Kultus und Unterricht. B. Kb.
— K. k. Geologische Reichsanstalt. 3. Kf. Ag. Kb.
— K. k. Naturhistor. Hofmuseum (Antrop.-ethnograph. Abteilung). Kan. Kb. B.
— Museum für osteurop. Geschichte an der Universität. 2. B.
— Hydrographisches Zentralbureau. Ag.
- Wiesbaden.** Nassauischer Verein für Naturkunde. 3. B. Kb.
— Verein für nassauische Altertums- und Geschichtsforschung. 2. Kh. Kp. B. Kb.
- Wilno.** Towarzystwo Przyjaciół nauk. W.
— Wilenszka Komisja dla razboru drewnich aktow. Kh. Kl.
- Wolfenbüttel.** Herzogliche Bibliothek. B. Kb.
- Wrocław.** Schlesisches Museum für Kunstgewerbe u. Altertümer. W.
— Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
— Seminaryum filologii słowiańskiej. 1. Kj. Kl. Kan. B.
— Schlesische Gesellschaft für vaterländische Kultur. 3. Ag. B.
— Verein für die Geschichte und Altertum Schlesiens. 2. Kh. Khs. Kp. B. Kb.
— Verein für vaterländische Kultur Schlesiens. Kl. B. Kb.
- Würzburg.** Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
- Zagrzeb.** Jugoslawenska Akademia znanosti. W.

- Zagrzeb.** Hrvatsko narovoslovno društvo. Kan. B. Kb.
— Hrvatsko archeolozko društvo. Kan. B. Kb.
- Zakopane.** Muzeum Tatrzańskie im. Chałubińskiego. Kf. Ag. Khs. B.
- Zaleszczyki.** C. k. Seminaryum nauczycielskie. 1. 2. 3. Kl. Kan. Kf. Ag. B.
- Zgorzelice.** Oberlausitzische Gesellschaft der Wissenschaften. 1. 2. Khs. Kl. Kj. B. Kb.
- Złoczów.** C. k. Gimnazyum. W.
- Zurych.** Naturforschende Gesellschaft. B. Kb.
— Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
— Allgemeine Schweizerische Gesellschaft für die gesammten Naturwissenschaften. B. Kb.
— Schweizerisches Landesmuseum. B. Kb.
— Concilium Bibliographicum. B.
- Żółkiew.** C. k. Gimnazyum. W.
- Żywiec.** C. k. Szkoła realna. W.
-
-

Indeks osobowy i rzeczowy.

- Abraham Władysław XV.
Adametz Leopold XXXV.
Antoniewicz Bołoz Jan IX.
Askenazy Szymon XVI.
Balzer Oswald XV.
Bandrowski Ernest XXXV.
Bauch Gustaw XXV.
Baudouin de Courtenay Jan XI.
Bądryński Stanisław XXXVIII.
Beck Adolf XXXVIII.
Biblioteka Akademii I.X.
Bieńkowski Piotr XXVII.
Bilczewski Józef VIII.
Biliński Leon XIII.
Birkenmajer Ludwik XXXIV.
Biuro Akademii LXI.
Bobrzyński Michał XIII.
Brauner Bohuslav XXIII.
Browicz Tadeusz XXI.
Bruchnalski Wilhelm XXVI.
Brückner Aleksander XI.
Celichowski Zygmunt XXXI.
Chłędowski Kazimierz XXVII.
Chodyński Stanisław XXXII.
Chotkowski Władysław XXXII.
Chrzanowski Ignacy IX.
Creizenach Wilhelm XII.
Cybulski Napoleon XX.
Czubek Jan XXV.
Čelakovský Jaromir † XLIII.
Ćwikliński Ludwik VII.
Dembiński Bronisław XXX.
Demetrykiewicz Włodzimierz
XXVI.
Dickstein Samuel XXXIV.
Duhem Piotr XXIII.
Dybowski Benedykt XX.
Erzepki Bolesław XXVI.
Estreicher Stanisław XXXIII.
Fierich Franciszek XXXII.
Fijałek Jan XXXI.
Finkel Ludwik XVI.
Fournier Ludwik XXVI.
Fráknoi Wilhelm XVII.
Franke Jan XIX.
Fundusz Atlasu geolog. tab. III.
— Augustynowicza tab. VII.
— Barczewskiego tab. VII.
— Bełzy tab. III.
— Bersona tab. III.
— Białosukni tab. XV.
— Biblioteki pol. w Paryżu tab.
XII.
— Bieleckiego tab. VII—VIII.

- | | |
|--|---|
| <p>Fundusz Brodzakowej tab. III.</p> <p>— Bucewicza tab. III.</p> <p>— Curzydły tab. IV.</p> <p>— Czabana tab. IV.</p> <p>— Czartoryskich XX tab. XII.</p> <p>— Czerwińskiego tab. VIII.</p> <p>— Deskura tab. X.</p> <p>— Drybuzewskiego tab. X.</p> <p>— Ekspedycyi Rzymskiej tab. IV.</p> <p>— Encyklopedyi polskiej tab. IV.</p> <p>— Estreichera (Wereszczyński) tab. IV.</p> <p>— Faleńskiego tab. XII.</p> <p>— Gadona tab. XIII.</p> <p>— Grobów królewskich tab. XIII.</p> <p>— Hassewicza tab. XV.</p> <p>— Iwańskich tab. XIII.</p> <p>— Jabłońskiej tab. XV.</p> <p>— Jakubowskiego na nagrody tab. VIII.</p> <p>— Jakubowskiego na wydawn. tab. IV.</p> <p>— Jankowskiej tab. X.</p> <p>— Jerzmanowskich tab. VIII.</p> <p>— Katarzyńskiego tab. X.</p> <p>— Kmity tab. IV—V.</p> <p>— Kolberga tab. V.</p> <p>— Konarskiego tab. X—XI.</p> <p>— Kopernika tab. VIII.</p> <p>— Kostaneckiego St. tab. V.</p> <p>— Krasieńskiego tab. VIII.</p> <p>— Kretkowskiego na nagrody tab. VIII.</p> | <p>Fundusz Kretkowskiego na wykłady tab. V.</p> <p>— Lindego tab. VIII.</p> <p>— Liwskiego tab. XII.</p> <p>— Lubomirskiego Eug. księcia tab. XIII.</p> <p>— Lubomirskich J. R. i A. książąt tab. IX.</p> <p>— Maleszewskiego tab. XIV.</p> <p>— Mickiewicza tab. XI.</p> <p>— Mickiewicza w Szczawnicy tab. XIII.</p> <p>— Mireckiego tab. XV.</p> <p>— Monumenta Pol. pal. tab. V.</p> <p>— na badanie Wawelu tab. V.</p> <p>— na odnowienie Zamku król. tab. XIII.</p> <p>— na wydaw. Greckich OO. Kość. tab. VI.</p> <p>— na wydaw. podr. humanist. tab. VI.</p> <p>— na wydaw. podr. przyrodn. tab. V.</p> <p>— na wydaw. Vaticana tab. VI.</p> <p>— na wydaw. źródeł porozb. tab. VI.</p> <p>— Niemcewicza tab. IX.</p> <p>— Niewiomego tab. XIII.</p> <p>— obrotowy (wspólny) tab. I.</p> <p>— Olszewskiego Karola (A. B.) tab. III.</p> <p>— Osławskiego tab. XVI.</p> <p>— Piławskiego (Grabia) tab. XIII.</p> <p>— Pileckiego tab. XI.</p> <p>— Przeździeckiego hr. tab. V.</p> |
|--|---|

- Fundusz Radwańskiego tab. IX.
— Reya tab. IX.
— rezerwowoy tab. XIV.
— Rusieckich tab. XIV.
— Sawickiego tab. XI.
— Senatu U. J. tab. V.
— Sienkiewiczowej tab. XII.
— Simona tab. IX.
— Sobańskich hr. tab. V.
— Spasowicza tab. VI.
— Stachowskiego tab. XI.
— Staniewicza tab. VI.
— Szajkiewicza tab. IX.
— Szczawnicki tab. XV.
— Szpitala w Krynicy tab. XII.
— Szpitala w Szczawnicy tab. XIV.
— Śniadeckiego tab. XIV.
— Tomkiewiczówien tab. VI.
— Tow. papier. wydaw. A. U. tab. XIV.
— Waltera tab. VI.
— Warschauera tab. X.
— Wereszczyńskiego tab. IV.
— Wohla tab. XI.
— Wołodkowicza tab. VII.
— Wydziału I, II i III tab. II.
— Zieleniewskiego (A), wody min. tab. VII.
— Zieleniewskiego (B), Słownik tab. VII.
— Żelazny tab. XIV.
Godlewski Emil sen. V, XX.
Godlewski Emil jun. XXXVIII.
Goll Jarosław XVII.
Grabowski Tadeusz XXVII.
Hadaczek Karol † XLIII.
Hoyer Henryk XXXVI.
Hruszewski Michał XXIX.
Jagić Watrosław X.
Jakubowski Maciej † XLV.
Janczewski Edward XX.
Kadlec Karol XXXIII.
Kallenbach Józef VII.
Kariejew Mikołaj XXX.
Kętrzyński Wojciech XIV.
Komisya antropologiczna LVII.
— bibliografii nauk matem.-przr. LVIII.
— filologiczna L.
— filozoficzna LIII.
— fizyograficzna LIV.
— historyczna LI.
— historii nauk matem.-przr. LIX.
— historii sztuki XLVI.
— językowa XLVII.
— literatury i oświaty XLIII.
— prawnicza LII.
Komitet do wydawn. greckich OO. Kościoła LI.
Korzeniowski Józef XXVIII.
Korzon Tadeusz XVIII.
Kostanecki Kazimierz XXI.
Kowalski Józef XXXVIII.
Kruczkiewicz Bronisław Ign. XXV.
Kryński Adam Antoni XXIV.
Krzymuski Edmund XXXI.
Krzyżanowski Stanisław XVII.
Kubala Ludwik XVI.
Kulczyński Władysław VI, XXII.
Kutrzeba Stanisław XXXIV.
Lanckoroński Karol hr. XXIV.

- Lepszy Leonard VIII.
Leskien August XII.
Likowski Edward † XLV.
Linniczenko Iwan XXX.
Loeb Jacques XXIV.
Łoś Jan XXVII.
Łyskowski Koschembahr Ignacy
XXXII.
Marchlewski Leon XXI.
Maspero Gaston † XLV.
Meillet Antoni XXVIII.
Mertens Franciszek XVII.
Milewski Józef † XLV.
Morawski Kazimierz V, VI.
Morozewicz Józef XXXVI.
Muka Karol Ernest XXV.
Mycielski Jerzy hr. IX.
Natanson Władysław XXI.
Niedźwiedzki Julian XX.
Niemętowski Stefan XXXVI.
Nitsch Kazimierz XXVIII.
Novaković Stojan † XLIV.
Nusbaum-Hilarowicz Józef
XXXVII.
Olszewski Karol † XLV.
Ott Emil XVIII.
Papée Fryderyk XXXII.
Pastor Ludwik XVIII.
Pawlicki Stefan † XLV.
Perlbach Maksymilian XXIX.
Pierling Paweł XXIX.
Pilat Tadeusz XXVIII.
Piniński Leon hr. XVI.
Porębowicz Edward XXVII.
Prażmowski Adam XXXV.
Prochaska Antoni XXIX.
Ptaszycki Stanisław XXVI.
Puzyna Józef Książ XXXVI.
Raciborski Maryan XXII.
Randa Antoni † XLII.
Romer Eugeniusz XXXIX.
Rostafiński Józef XIX.
Rothert Karol † XLV.
Rozwadowski J. Michał VIII.
Rudzki Maurycy † XLV.
Schneider Stanisław Jan XXVI.
Semkowicz Aleksander XXIX.
Siedlecki Michał XXXVI.
Sienkiewicz Henryk XII.
Sinko Tadeusz XXVIII.
Skłodowska-Curie Marya XXIV.
Smoleński Władysław XXXI.
Smolka Stanisław XIII.
Smoluchowski Maryan XXXVIII.
Sochocki Julian XXXV.
Stacya naukowa w Paryżu LX.
Sternbach Leon VI.
Szachmatow Aleksiej XII.
Szajnocha Władysław XXXV.
Talko-Hryncewicz Julian
XXXVII.
Tarnowski Stanisław hr. IV, VI.
Thugutt Stanisław XXXIX.
Till Ernest XXX.
Tomkowicz Stanisław VIII.
Tretiak Józef V, VI.
Twardowski Kazimierz XXXIII.
Ulanowski Bolesław IV, VI, XV.
Vejdovský Franciszek XXIII.
Wierzbowski Teodor XIX.
Wierzejski Antoni XXI.
Wilamowitz-Moellendorf Ulrich
XII.
Windakiewicz Stanisław XXVIII.

- | | |
|--|---------------------------------|
| Witkowski Stanisław IX. | Zapałowicz Hugo XXXV. |
| Wojciechowski Tadeusz XIV. | Zaremba Stanisław XXXVII. |
| Wróblewski Stanisław XXXIII. | Zarząd Akademii IV. |
| Wydział filologiczny VI, XXIV. | Zdziechowski Maryan XII. |
| — hist.-filozof. XIII, XXVIII. | Zoll Fryderyk sen. IV, V, XIII. |
| — matem.-przyrodniczy XI, X,
XXXIV. | Zoll Fryderyk jun. XXXIV. |
| Zakrzewski Wincenty XIV. | Zuber Rudolf XL. |
| | Żorawski Kazimierz XXII. |

V.

SPRAWOZDANIE
ZE STANU I UŻYCIA FUNDUSZÓW

ZA ROK 1914 I 1915.

(32 tablice).

V

SPRAWOZDANIE

ZE STANU I UŻYCIA FUNDUSZÓW

ZA LATA 1914 I 1915.

(z lat 1914 i 1915)

ROK 1914.

ZESTAWIENIE RACHUNKÓW.

FUNDUSZE OSOBNE.

TABLICA III.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h

I. Fundusze na wydawnictwa i badania naukowe.

1. Fundusz Atlasu geologicznego (Fundusz obrotowy).

Pozostałość 1. stycznia	—	—	28628	14	Honorarya	—	—	5064	—
Narosłe odsetki	—	—	1010	15	Druk i broszurowanie	—	—	4375	10
Subwencya krajowa za r. 1913	—	—	5000	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	25199	19
	—	—	34638	29		—	—	34638	29

2. Fundusz Belzy.

a) Fundusz zakładowy.

Pozostałość 1. stycznia	11900	—	157	42	Pozostałość 31. grudnia	—	—	157	42
					oraz 4 $\frac{1}{2}$ % listy Banku kraj.	1900	—	—	—
					» 4% oblig. galic. poz. kraj.	4400	—	—	—
					» 4% listy gal. Banku hipot.	3800	—	—	—
					» 4 $\frac{1}{2}$ % » » gal. Tow. kred. ziemsk.	1800	—	—	—
	11900	—	157	42		11900	—	157	42

b) Fundusz obrotowy.

Kupony	—	—	494	50	Honorarya i druki	—	—	494	50
	—	—	494	50		—	—	494	50

3. Fundusz Matiasa Bersona.

a) Fundusz zakładowy.

Pozostałość 1. stycznia	Marek	1000	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
		1000	—	—	1 akcja Banku ziemsk. pozn.	Marek	1000	—	—
		1000	—	—			1000	—	—

b) Fundusz obrotowy.

Kupony	—	—	46	80	Przeniesiono do Komisji hist. sztuki	—	—	46	80
--------	---	---	----	----	--------------------------------------	---	---	----	----

4. Fundusz A. B. (Fundusz zakładowy).

Pozostałość 1. stycznia	212496	96	8045	56	Przeniesiono do funduszu obrotowego	—	—	184	16
Kupony	—	—	9203	50	Wydano książ. wkład.	196	96	—	—
Narosłe odsetki	—	—	5	19	Pozostałość 31. grudnia	—	—	17267	05
Zrealizowano książ. oszczędności	—	—	196	96	oraz 4% listy Banku krajowego	23000	—	—	—
					» 4% » » hipot.	47000	—	—	—
					» 4 $\frac{1}{2}$ % listy Banku hipotecznego	12000	—	—	—
					» 4 $\frac{1}{2}$ % listy Banku kraj.	130300	—	—	—
	212496	96	17451	21		212496	96	17451	21

5. Fundusz Brodzakowej.

a) Fundusz zakładowy.

Pozostałość 1. stycznia	8600	—	159	13	Pozostałość 31. grudnia	—	—	159	13
					oraz 4 $\frac{1}{2}$ % listy gal. Tow. kred. ziemsk.	7400	—	—	—
					» 4% » » Banku hipot.	200	—	—	—
					» 4% oblig. galic. poz. kraj.	1000	—	—	—
	8600	—	159	13		8600	—	159	13

b) Fundusz obrotowy.

Pozostałość 1. stycznia	—	—	149	80	Wypłacono Komisji historycznej	—	—	362	—
Kupony	—	—	381	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	168	80
	—	—	530	80		—	—	530	80

6. Fundusz Nestora Bucewicza.

a) Fundusz zakładowy.

Pozostałość 1. stycznia	337123	56	—	—	Wydano książ. wkładkową	123	56	—	—
Zrealizowano książ. wkładkową	—	—	123	56	Pozostałość 31. grudnia	—	—	123	56
	337123	56	123	56	oraz 4 $\frac{1}{2}$ % listy Banku krajowego	337000	—	—	—
						337123	56	123	56

b) Fundusz obrotowy.

Pozostałość 1. stycznia	21	96	34546	23	Wydano książ. wkładkową	21	96	—	—
Kupony	—	—	15165	—	Wydano na druk i honorarya	—	—	2693	—
Zrealizowano książ. wkładkową	—	—	24	58	Pozostałość 31. grudnia	—	—	47042	81
	21	96	49735	81		21	96	49735	81

ROK 1914.

TABLICA IV.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h
7. Fundusz Curzydły.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	81700	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
					4½% listy Banku krajowego	56700	—	—	—
					4½% » Tow. kred. ziemsk.	25000	—	—	—
	81700	—	—	—		81700	—	—	—
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	9481	72	Wydano	—	—	1253	97
Kupony	—	—	3676	50	Pozostałość 31. grudnia	—	—	12289	45
Narosłe odsetki	—	—	85	20		—	—	13543	42
	—	—	13543	42		—	—	—	—
8. Fundusz Edwarda Czabana.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	116800	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
					4½% listy galic. Tow. kred. ziemsk.	116800	—	—	—
	116800	—	—	—		116800	—	—	—
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	14868	72	Wydano na druk i honorarya	—	—	1505	50
Kupony	—	—	5256	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	19265	60
Narosłe odsetki	—	—	646	38		—	—	20771	10
	—	—	20771	10		—	—	—	—
9. Fundusz Ekspedycji Rzymskiej (Fundusz obrotowy).									
Otrzymano z funduszu Wołodkowicza	—	—	706	54	Awans 1. stycznia	—	—	5798	91
Otrzymane subwencje	—	—	5194	90	Odsetki od awansu	—	—	102	53
	—	—	5901	44		—	—	5901	44
10. Fundusz na Encyklopedję polską (Fundusz obrotowy).									
Pozostałość 1. stycznia	18000	—	91420	39	Wydatki na prace przygotowawcze	—	—	6272	42
Kupony	—	—	810	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	93536	46
Narosłe odsetki	—	—	3665	74	oraz 4½% listy Banku krajowego	18000	—	—	—
Otrzymano za sprzedane tomy	—	—	3912	75		18000	—	99808	88
	18000	—	99808	88		18000	—	99808	88
11. Fundusz Karola Estreichera z legatu Piotra Wereszczyńskiego.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	30600	—	7	60	Pozostałość 31. grudnia	—	—	7	60
					oraz 4½% listy Banku krajowego	30600	—	—	—
	30600	—	7	60		30600	—	7	60
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Kupony	—	—	1377	—	Przekazano dotacyi Wyd. I i II	—	—	1000	—
					» na Bibliografię polską	—	—	240	—
					» Bibliotece Polskiej w Paryżu	—	—	137	—
	—	—	1377	—		—	—	1377	—
12. Fundusz X. Jakubowskiego (II-gi — na wydawnictwa).									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	20800	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
					4½% listy gal. Tow. kred. ziemskiego	15200	—	—	—
					4½% » Banku krajowego	5600	—	—	—
	20800	—	—	—		20800	—	—	—
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	2517	24	Wydano na druk i honorarya	—	—	1273	14
Kupony	—	—	936	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	2247	—
Narosłe odsetki	—	—	66	90		—	—	3520	14
	—	—	3520	14		—	—	—	—
13. Fundusz Konstantego Kmity.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	30000	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
					4% listy gal. Banku hipot.	30000	—	—	—
	30000	—	—	—		30000	—	—	—

ROK 1914.

TABLICA V.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h
b) Fundusz obrotowy.									
Kupony	—	—	1200	—	Wydano na badania	—	—	600	—
	—	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	600	—
	—	—	1200	—		—	—	1200	—
14. Fundusz im. Kolbega (Fundusz obrotowy).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	963	81	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1114	16
Za sprzedane dzieła	—	—	108	—		—	—	—	—
Narosłe odsetki	—	—	42	35		—	—	1114	16
	—	—	1114	16		—	—	—	—
15. Fundusz ś. p. Stanisława Kostaneckiego.									
a) Fundusz zakładowy.									
Pozostałość 1. stycznia	25000	—	242	55	Pozostałość 31. grudnia	—	—	311	30
Przeniesiono z fund. obrotowego	—	—	68	75	oraz 4 ¹ / ₂ % listy Banku krajowego	25000	—	—	—
	25000	—	311	30		25000	—	311	30
b) Fundusz obrotowy.									
Kupony	—	—	1125	—	Przeniesiono do fund. zakładowego	—	—	68	75
	—	—	—	—	Przeniesiono do funduszu obrotowego Akademii	—	—	56	25
	—	—	1125	—	Przekazano Wydziałowi III.	—	—	1000	—
	—	—	—	—		—	—	1125	—
16. Fundusz ś. p. Dra Władysława Kretkowskiego (III-ci).									
a) Fundusz zakładowy.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	482596	91	Pozostałość 31. grudnia	—	—	491685	66
Otrzymano z fund. obrotowego	—	—	9088	75		—	—	491685	66
	—	—	491685	66		—	—	—	—
b) Fundusz obrotowy.									
Pozostałość 31. grudnia	—	—	4836	46	Przeniesiono do fund. obrotowego Akademii	—	—	947	74
Narosłe odsetki	—	—	18954	65	" " " zakładowego	—	—	9088	75
	—	—	—	—	Wydano na honorarya za wykłady matem.	—	—	3550	—
	—	—	23791	11	Wydano na zasiłki	—	—	2600	—
	—	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	7604	62
	—	—	—	—		—	—	23791	11
17. Fundusz na Monumenta Poloniae Palaeographica i badania wzgórza Wawelskiego (Fundusz obrotowy).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	18029	63	Wydano	—	—	1772	43
Dotacja państwowa	—	—	7500	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	24682	06
Za sprzedane wydawnictwa	—	—	84	—		—	—	—	—
Narosłe odsetki	—	—	840	86		—	—	26454	49
	—	—	26454	49		—	—	—	—
18. Fundusz hr. Konstantego Przeździeckiego (Fundusz obrotowy).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	7231	67	Pozostałość 31. grudnia	—	—	7520	91
Narosłe odsetki	—	—	289	24		—	—	7520	91
	—	—	7520	91		—	—	—	—
19. Fundusz Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego (Fundusz obrotowy).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	3317	86	Pozostałość 31. grudnia	—	—	3637	48
Za sprzedane wydawnictwa	—	—	182	51		—	—	3637	48
Narosłe odsetki	—	—	137	11		—	—	—	—
	—	—	3637	48		—	—	—	—
20. Fundusz Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego na wydawnictwo podręczników przyrodniczych (Fundusz obrotowy).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	18527	27	Wydano na druk i honorarya	—	—	3365	35
Narosłe odsetki	—	—	513	58	Pozostałość 31. grudnia	—	—	12545	53
Za sprzedane wydawnictwa	—	—	1870	03		—	—	15910	88
	—	—	15910	88		—	—	—	—
21. Fundusz hr. Feliksa i Emilii Sobańskich.									
a) Fundusz zakładowy.									
Pozostałość 1. stycznia	Marek	100000	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
	Marek	100000	—	—	100 sztuk akcji Banku ziem. w Poznaniu, Marek	100000	—	—	—
	Marek	100000	—	—		Marek	100000	—	—
b) Fundusz obrotowy.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	13135	05	Przekazano na wydawn. OO. greck. kościoła	—	—	13135	05
Kupony	—	—	4680	—	" " na wydawnictwa źródeł porozbior.	—	—	4680	—
	—	—	17815	05		—	—	17815	05

ROK 1914.

TABLICA VI.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h
22. Fundusz Włodzimierza Spasowicza.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	250000	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
	250000	—	—	—	4½% listy Banku krajowego	250000	—	—	—
	250000	—	—	—		250000	—	—	—
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	2 08	3347	36	Wydano książ. oszczędności	—	2 08	—	—
Kupony	—	—	11250	—	Wydano na druk i honorarya	—	—	1764	94
Narosłe odsetki	—	—	227	35	Przeniesiono do fund. obrotowego Akademii	—	—	573	87
Zwrot mylnie zarachowanych	—	—	339	73	Pozostałość 31. grudnia	—	—	12827	62
Zrealizowano książ. oszczędności	—	—	1	99		—	—	—	—
	—	2 08	15166	43		—	2 08	15166	43
23. Fundusz im. ś. p. Cezarego Staniewicza (Fundusz zakładowy).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	2901	13	Przeniesiono do fund. obrotowego Akademii	—	—	5	80
Narosłe odsetki	—	—	116	04	Pozostałość 31. grudnia	—	—	3011	37
	—	—	3017	17		—	—	3017	17
24. Fundusz Jadwigi i Zofii Tomkiewiczównien.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	25000	—	761	17	Pozostałość 31. grudnia	—	—	761	17
	25000	—	761	17	oraz 4½% listy Banku krajowego	25000	—	—	—
	25000	—	761	17		25000	—	761	17
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Kupony	—	—	1125	—	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	56	25
	—	—	1125	—	Przekazano Komisji językowej	—	—	1068	75
	—	—	1125	—		—	—	1125	—
25. Fundusz na wydawnictwo „Vaticana“ (Fundusz obrotowy).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	7210	22	Pozostałość 31. grudnia	—	—	7498	62
Narosłe odsetki	—	—	288	40		—	—	7498	62
	—	—	7498	62		—	—	7498	62
26. Fundusz na wydawnictwo dzieł Ojców greckiego Kościoła (Fundusz obrotowy).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	21785	54	Wydano na druk i honorarya	—	—	1062	19
Otrzymano subwencję	—	—	2000	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	37222	53
» z fund. Sobańskich	—	—	13135	05		—	—	—	—
Narosłe odsetki	—	—	1364	13		—	—	38284	72
	—	—	38284	72		—	—	38284	72
27. Fundusz na wydawnictwo podręczników humanistycznych (Fundusz obrotowy).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	11248	64	Wydano na druk	—	—	990	—
Otrzymano od Senatu akad.	—	—	5000	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	15815	87
Narosłe odsetki	—	—	557	23		—	—	16805	87
	—	—	16805	87		—	—	16805	87
28. Fundusz na wydawnictwo źródeł porozbiorowych (Fundusz obrotowy).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	31600	45	Wydano	—	—	6743	40
Przeniesiono z fund. Kmity	—	—	6	0	Pozostałość 31. grudnia	—	—	36968	61
» » » hr. Sobańskich	—	—	4680	—		—	—	—	—
» » » Tow. popierania wyd. Akad.	—	—	2752	02		—	—	—	—
Narosłe odsetki	—	—	1360	57		—	—	—	—
Otrzymano za sprzedane dzieła	—	—	718	97		—	—	—	—
» z kasy miejskiej	—	—	2000	—		—	—	—	—
	—	—	43712	01		—	—	43712	01
29. Fundusz Waltera.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	41000	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
	41000	—	—	—	4% listy gal. Tow. kred. ziemsk.	40000	—	—	—
	41000	—	—	—	4½% list Banku krajowego	1000	—	—	—
	41000	—	—	—		41000	—	—	—
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	59	90	Wyplacono koszty nabożeństwa żałobnego	—	—	20	—
Kupony	—	—	1637	—	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	1556	—
	—	—	1696	90	Pozostałość 31. grudnia	—	—	120	90
	—	—	1696	90		—	—	1696	90

ROK 1914.

TABLICA VIII.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h
b) Fundusz obrotowy.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	290	03	Wypłacono nagrody	—	—	600	—
Kupony	—	—	140	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	222	83
Wniesione przez Arcybractwo Miłosierdzia	—	—	392	80					
	—	—	822	83				822	83
4. Fundusz konkursowy im. Ant. Czerwińskiego (Fundusz zakładowy).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	3533	94	Przeniesiono do fund. obrotowego Akademii	—	—	14	13
Narosłe odsetki	—	—	141	32	Pozostałość 31. grudnia	—	—	3661	13
	—	—	3675	26				3675	26
5. Fundusz X. Jakubowskiego (I-szy — na nagrody).									
a) Fundusz zakładowy.									
Pozostałość 1. stycznia	17600	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
					4 1/2% listy Banku krajowego	15200	—	—	—
					4 1/2% > Tow. kred. ziemsk.	2400	—	—	—
	17600	—	—	—		17600	—	—	—
b) Fundusz obrotowy.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	5295	86	Wypłacono nagrodę	—	—	1400	—
Kupony	—	—	792	—	Przeniesiono do fund. obrotowego Akademii	—	—	39	60
	—	—	6087	86	Pozostałość 31. grudnia	—	—	4648	26
								6087	86
6. Fundusz na nagrody im. śp. Erasma i Anny małżonków Jerzmanowskich.									
Pozostałość 1. stycznia	1154040	33	—	—	Awans 1. stycznia	—	—	1073	04
Kupony	—	—	49162	—	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	4916	37
Narosłe odsetki	—	1	72	—	Wydano na druk regulaminu	—	—	15	—
Kupiono 4 1/2% listy Banku krajowego	30000	—	—	—	„ wylos. 4 1/2% listy Banku krajowego	30000	—	—	—
Nadwyżka przy wym. wylos. listów	—	—	3043	80	Narosłe odsetki od awansu	—	—	14	79
					Pozostałość 31. grudnia	—	—	46186	60
					4 1/2% listy Banku krajowego	514000	—	—	—
					4 1/2% > „ hipotecznego	100000	—	—	—
					4% listy Banku hipotecznego	200000	—	—	—
					4% listy gal. Tow. kred. ziemskiego	340000	—	—	—
					Książeczka wkładowa	42	05	—	—
	1184042	05	52205	80		1184042	05	52205	80
7. Fundusz X. Biskupa Krasińskiego.									
a) Fundusz zakładowy.									
Pozostałość 1. stycznia	20200	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
					4 1/2% listy gal. Tow. kred. ziemskiego	20000	—	—	—
					4% oblig. poz. kraj. galic. z r. 1893	200	—	—	—
	20200	—	—	—		20200	—	—	—
b) Fundusz obrotowy.									
Kupony	—	—	908	—	Awans 1. stycznia	—	—	3531	86
Awans z 31. grudnia	—	—	2789	20	Narosłe odsetki	—	—	165	34
	—	—	3697	20				3697	20
8. Fundusz Kretkowskiego (II-gi) (Fundusz obrotowy).									
Pozostałość 1. stycznia	1623	62	—	—	Wydano książ. oszczędności	1623	62	—	—
Zrealizowano książ. oszczędności	—	—	1645	26	Przekazano Wydziałowi III.	—	—	145	26
Narosłe odsetki	—	—	39	83	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1539	83
	1623	62	1685	09				1623	62
								1685	09
9. Fundusz im. Kopernika (Fundusz obrotowy).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	1197	44	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1396	80
Wniesiono przez Gminę m. Krakowa	—	—	199	36				1396	80
	—	—	1396	80					
10. Fundusz im. Lindego.									
a) Fundusz zakładowy.									
Pozostałość 1. stycznia	18000	—	—	—	Wydano wylos. 4 1/2% list Banku krajowego	100	—	—	—
Kupiono 4 1/2% list Banku krajowego	100	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	10	05
Nadwyżka przy wym. wylos. listów	—	—	10	05	oraz 4 1/2% listy Banku krajowego	18000	—	—	—
	18100	—	10	05		18100	—	10	05
b) Fundusz obrotowy.									
Pozostałość 1. stycznia	1100	12	—	—	Awans 1. stycznia	—	—	394	52
Zrealizowano książ. oszczędności	—	—	1101	98	Wydano książ. oszczędności	1100	12	—	—
Kupony	—	—	810	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1539	46
Narosłe odsetki	—	—	22	—					
	1100	12	1933	98				1100	12
								1933	98

ROK 1914.

TABLICA IX.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h
11. Fundusz im. Książąt Jerzego Romana z Rozwadowa i Adama z Miżyńca Lubomirskich.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	66353	69	1548	38	Wydano książ. oszczędności	353	69	—	—
Zrealizowano książ. oszczędności	—	—	353	69	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1902	07
	66353	69	1902	07	oraz 4½% listy Banku krajowego	66000	—	—	—
	66353	69	1902	07		66353	69	1902	07
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	14	26	2859	74	Wydano książ. oszczędności	14	26	—	—
Kupony	—	—	2970	—	Przeniesiono do funduszu obrotowego Akademii	—	—	159	52
Narosłe odsetki	—	—	210	62	Pozostałość 31. grudnia	—	—	5904	77
Zrealizowano książ. oszczędności	—	—	23	93		—	—	—	—
	14	26	6064	29		14	26	6064	29
12. Fundusz im. Józefa Majera.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	2000	—	Wyplacono nagrodę	—	—	2000	—
	—	—	2000	—		—	—	2000	—
13. Fundusz J. U. Niemcewicza.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	9483	23	Wyplacono	—	—	380	63
Otrzymano od Biblioteki polskiej w Paryżu	—	—	862	20	Pozostałość 31. grudnia	—	—	10362	28
Narosłe odsetki	—	—	397	48		—	—	—	—
	—	—	10742	91		—	—	10742	91
14. Fundusz Radwańskiego.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	922	—	Wydano na 4½% listy Banku krajowego	—	—	1402	90
Wplacono	—	—	524	60	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	3	38
Kupony	—	—	67	50	Pozostałość 31. grudnia	—	—	107	82
Kupiono 4½% listy Banku krajowego	1500	—	—	—	oraz 4½% listy Banku krajowego	1500	—	—	—
	1500	—	1514	10		1500	—	1514	10
15. Fundusz im. Mikołaja Reya.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	37200	—	89	65	Pozostałość 31. grudnia	—	—	89	65
	—	—	—	—	oraz 4½% listy gal. Tow. kred. ziemsk.	19200	—	—	—
	37200	—	89	65	• 4½% listy Banku krajowego	18000	—	—	—
	37200	—	89	65		37200	—	89	65
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	4616	02	Wydano na druk i honorarya	—	—	4081	70
Kupony	—	—	1674	—	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	179	24
Narosłe odsetki	—	—	118	40	Pozostałość 31. grudnia	—	—	2147	48
	—	—	6408	42		—	—	6408	42
16. Fundusz Konstantego Simona.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	25300	—	2087	15	Pozostałość 31. grudnia	—	—	2341	74
Otrzymano z fund. obrotowego	—	—	254	59	oraz 4½% listy Banku krajowego	25300	—	—	—
	25300	—	2341	74		25300	—	2341	74
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Kupony	—	—	1138	50	Przekazano fund. zakładowemu	—	—	254	59
Narosłe odsetki	—	—	76	86	Wyplacono nagrody	—	—	900	—
	—	—	1215	36	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	60	77
	—	—	1215	36		—	—	1215	36
17. Fundusz Adama Szajkiewicza.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	28200	—	617	95	Pozostałość 31. grudnia	—	—	617	95
	—	—	—	—	oraz 4½% listy Banku krajowego	28200	—	—	—
	28200	—	617	95		28200	—	617	95
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	1269	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	2538	—
Kupony	—	—	1269	—		—	—	—	—
	—	—	2538	—		—	—	2538	—

ROK 1914.

TABLICA X.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h
18. Fundusz Warschauera.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	12090	36	—	—	Wydano książ. oszczędności	90	36	—	—
Zrealizowano książ. oszczędności	—	—	90	36	Pozostałość 31. grudnia	—	—	90	36
					oraz 4% oblig. galic. pożyczki kraj.	400	—	—	—
					» 4 1/2% listy » Banku hipot.	1200	—	—	—
					» 4 1/2% » » Tow. kred. ziemsk.	6400	—	—	—
					» » » Banku krajowego	4000	—	—	—
	12090	36	90	36		12090	36	90	36
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	724	42	867	31	Wydano książ. oszczędności	724	42	—	—
Kupony	—	—	532	—	Przeniesiono do fund. obrotowego Akademii	—	—	30	24
Narosłe odsetki	—	—	62	04	Pozostałość 31. grudnia	—	—	2166	38
Zrealizowano książ. oszczędności	—	—	735	27					
	724	42	2196	62		724	42	2196	62

III. Fundusze stypendyjne.

1. Fundusz Andrzeja Deskura.

a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	24000	—	376	50	Pozostałość 31. grudnia	—	—	376	50
	24000	—	376	50	oraz 4 1/2% listy Banku krajowego	24000	—	—	—
						24000	—	376	50

b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	527	29	Przeniesiono do funduszu obrot. Akademii	—	—	54	75
Kupony	—	—	1080	—	Wyplacono stypendyum	—	—	1539	—
Narosłe odsetki	—	—	15	04	Pozostałość 31. grudnia	—	—	28	58
	—	—	1622	33		—	—	1622	33

2. Fundusz Drybuszewskiego (Fundusz zakładowy).

Pozostałość 1. stycznia	—	—	4119	99	Pozostałość 31. grudnia	—	—	4284	79
Narosłe odsetki	—	—	164	80		—	—	4284	79
	—	—	4284	79					

3. Fundusz Maryi Jankowskiej.

a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	50000	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
	50000	—	—	—	4 1/2% listy Banku krajowego	50000	—	—	—
						50000	—	—	—

b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	813	32	Przeniesiono do fund. obrotowego Akademii	—	—	112	50
Kupony	—	—	2250	—	Wyplacono stypendya	—	—	900	—
	—	—	3063	32	Pozostałość 31. grudnia	—	—	2050	82
						—	—	3063	32

4. Fundusz Katarzyńskiego.

a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	40000	—	—	—	Wydano wylos. 4% galic. list. hipot.	200	—	—	—
Otrzymano 4 1/2% listy Banku krajowego	200	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	15	60
Nadwyżka przy wym. wylos. listu	—	—	15	60	oraz 4% listy Banku hipotecznego	200	—	—	—
					» 4 1/2% listy Banku krajowego	29400	—	—	—
					» 4 1/2% listy galic. Tow. kred. ziem.	10400	—	—	—
	40200	—	15	60		40200	—	15	60

b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	1474	68	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	54	09
Kupony	—	—	1803	—	Wyplacono stypendya	—	—	1410	—
	—	—	3277	68	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1813	59
						—	—	3277	68

5. Fundusz Konarskiego.

a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	15800	—	45	66	Pozostałość 31. grudnia	—	—	45	66
					oraz 4 1/2% listy galic. Tow. kred. ziem.	9400	—	—	—
					» 4% » » Banku hipotecznego	3400	—	—	—
					» 4 1/2% » » » krajowego	3000	—	—	—
	15800	—	45	66		15800	—	45	66

ROK 1914.

TABLICA XI.

Przedmiot	Rozchód				Przedmiot	Przychód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h
b) Fundusz obrotowy.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	974	52	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	20	82
Kupony	—	—	694	—	Wyplacono stypendya	—	—	486	—
	—	—	1668	52	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1161	70
	—	—	—	—		—	—	1668	52
6. Fundusz im. Mickiewicza.									
a) Fundusz zakładowy.									
Pozostałość 1. stycznia	38200	—	25	83	Pozostałość 31. grudnia	—	—	25	83
	38200	—	25	83	oraz 4 1/2% listy gal. Tow. kred. ziemsk.	38200	—	—	—
	—	—	—	—		38200	—	25	83
b) Fundusz obrotowy.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	818	55	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	87	06
Kupony	—	—	1719	—	Wyplacono stypendya	—	—	1022	—
Narosłe odsetki	—	—	22	24	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1450	73
	—	—	2559	79		—	—	2559	79
7. Fundusz Dra Z. Pileckiego.									
a) Fundusz zakładowy.									
Pozostałość 1. stycznia	60000	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
	60000	—	—	—	4% oblig. galic. poż. kraj.	4000	—	—	—
	—	—	—	—	4 1/2% listy Banku krajowego	20000	—	—	—
	—	—	—	—	4% » gal. Banku hipotecznego	2000	—	—	—
	—	—	—	—	4 1/2% » » Tow. kred. ziem.	34000	—	—	—
	—	—	—	—		60000	—	—	—
b) Fundusz obrotowy.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	457	43	Wyplacono stypendya	—	—	1200	—
Kupony	—	—	2670	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1927	43
	—	—	3127	43		—	—	3127	43
8. Fundusz Sawickiego.									
a) Fundusz zakładowy.									
Pozostałość 1. stycznia	14900	—	69	52	Pozostałość 31. grudnia	—	—	69	52
	14900	—	69	52	oraz 4 1/2% listy Banku krajowego.	14900	—	—	—
	—	—	—	—		14900	—	69	52
b) Fundusz obrotowy.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	269	20	Wyplacono stypendya	—	—	504	—
Kupony	—	—	670	50	Pozostałość 31. grudnia	—	—	435	70
	—	—	939	70		—	—	939	70
9. Fundusz Antoniego Stachowskiego (Fundusz zakładowy).									
Pozostałość 1. stycznia	31000	—	12620	24	Przeniesiono do fund. obrotowego Akademii	—	—	88	75
Kupony	—	—	1270	20	Pozostałość 31. grudnia	—	—	14306	49
Narosłe odsetki	—	—	504	80	oraz 4% listy galic. Tow. kred. ziem.	24000	—	—	—
	31000	—	14395	24	» 4 1/2% listy Banku krajowego	7000	—	—	—
	—	—	—	—		31000	—	14395	24
10. Fundusz Henryka Wohla.									
a) Fundusz zakładowy.									
Pozostałość 1. stycznia	46000	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
	46000	—	—	—	4 1/2% listy Banku krajowego.	46000	—	—	—
	—	—	—	—		46000	—	—	—
b) Fundusz obrotowy.									
Pozostałość 1. stycznia	71	95	2769	48	Wydano książ. oszczędności	71	95	—	—
Kupony	—	—	2070	—	Wyplacono	—	—	1512	—
Narosłe odsetki	—	—	88	13	Przeniesiono do fund. obrotowego Akademii	—	—	107	99
Zrealizowano książ. oszczędności	—	—	73	70	Pozostałość 31. grudnia	—	—	3381	32
	71	95	5001	31		71	95	5001	31

ROK 1914.

TABLICA XII.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h

IV. Fundusze na cele humanitarno-naukowe.

1. Fundusz obrotowy Biblioteki Polskiej w Paryżu.

Pozostałość 1. stycznia	—	—	4882	24	Wydano na potrzeby Stacji	—	—	18815	70
Otrzymano	—	—	1625	75	Pozostałość 31. grudnia	—	—	5797	03
» z funduszu im. Estreichera	—	—	137	—					
» » Gadona	—	—	3217	50					
» » Niemcewicza	—	—	380	63					
» » Czartoryskich	—	—	2250	—					
» subwencję krajową 1913 i 1914	—	—	12000	—					
Narosłe odsetki	—	—	119	61					
	—	—	24612	73				24612	73

2. Fundusz Liwskiego (Fundusz zakładowy).

Pozostałość 1. stycznia	65800	—	18751	87	Wydano wylos. 4½% list Banku krajowego	10000	—	—	—
Kupony	—	—	2715	—	Przeniesiono do funduszu obrotowego Akademii	—	—	110	37
Narosłe odsetki	—	—	963	86	Wyplacono p. Dubieckiemu	—	—	379	87
Za wylosowany 4½% list Banku krajowego	—	—	10000	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	31940	49
					oraz 4% listy galic. Banku hipotecznego	3400	—	—	—
					» 4½% » » Tow. kred. ziem.	47600	—	—	—
					» 4% oblig. poż. kraj. galic.	800	—	—	—
					» 4½% listy Banku krajowego	4000	—	—	—
	65800	—	32430	73		65800	—	32430	73

3. Fundusz im. Maryi Sienkiewiczowej.

a) Fundusz zakładowy.

Pozostałość 1. stycznia	38600	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
					4½% listy galic. Tow. kred. ziem.	38600	—	—	—
	38600	—	—	—		38600	—	—	—

b) Fundusz obrotowy.

Pozostałość 1. stycznia	—	—	978	14	Wyplacono	—	—	2100	—
Kupony	—	—	1737	—	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	86	85
					Pozostałość 31. grudnia	—	—	228	29
	—	—	2715	14		—	—	2715	14

V. Kwoty depozytowe.

1. Fundusz budowy szpitala w Krynicy (Fundusz zakładowy).

Pozostałość 1. stycznia	28116	14	131	14	Pozostałość 31. grudnia	—	—	136	38
Narosłe odsetki	1135	82	5	24	oraz 3 książeczki Kasy Oszczęd. m. Krakowa	29251	96	—	—
	29251	96	136	38		29251	96	136	38

2. Fundusz Książąt Adama i Witolda Czartoryskich.

a) Fundusz zakładowy.

Pozostałość 1. stycznia	40000	—	—	—	Zakupiono 4½% listy Banku krajowego	—	—	9235	40
Otrzymano z fund. obrot. Bibl. Polskiej w Paryżu	—	—	9235	40	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
Kupiono 4½% listy Banku krajowego	10000	—	—	—	4½% listy Banku krajowego	50000	—	—	—
	50000	—	9235	40		50000	—	9235	40

b) Fundusz obrotowy.

Kupony	—	—	2250	—	Przekazano Bibliotece Polskiej w Paryżu	—	—	2250	—
--------	---	---	------	---	---	---	---	------	---

3. Fundusz im. ś. p. Felicyana Faleńskiego.

a) Fundusz zakładowy.

Pozostałość 1. stycznia	40000	—	90	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	180	—
Otrzymano 5% dochodów z fund. obrotowego	—	—	90	—	oraz 4½% listy Banku krajowego	40000	—	—	—
	40000	—	180	—		40000	—	180	—

b) Fundusz obrotowy.

Pozostałość 1. stycznia	—	—	1005	23	Przesłano Wydziałowi krajowemu	—	—	1005	23
Kupony	—	—	1800	—	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	90	—
					» » zakładowego	—	—	90	—
	—	—	2805	23	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1620	—
	—	—	2805	23		—	—	2805	23

ROK 1914.

TABLICA XIII.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h
4. Fundusz L. Gadona (Fundusz zakładowy).									
Pozostałość 1. stycznia	71500	—	33	92	Stacyi Naukowej w Paryżu przekazano	—	—	3217	50
Kupony	—	—	3217	50	Pozostałość 31. grudnia	—	—	33	92
					oraz 4 1/2% listy gal. Tow. kred. ziemsk.	44200	—	—	—
					» 4 1/2% » Banku krajowego	27300	—	—	—
	71500	—	3251	42		71500	—	3251	42
5. Fundusz Józefa Grabia Pilawskiego (Fundusz zakładowy).									
Pozostałość 1. stycznia	200806	91	—	—	Wydano książ. oszczędności	306	91	—	—
Kupony	—	—	8202	40	Wyplacono	—	—	7792	28
Zrealizowano książ. oszczędności	—	—	315	41	Przeniesiono do funduszu obrotowego Akademii	—	—	410	78
Narosłe odsetki	—	—	4	72	Pozostałość 31. grudnia	—	—	319	47
					4% listy Banku hipotecznego	65000	—	—	—
					8 akcyi Banku ziem. w Poznaniu, Marek	8000	—	—	—
					4 1/2% listy Banku krajowego	27000	—	—	—
					4% listy Banku krajowego	65500	—	—	—
					4% » galic. Tow. kred. ziem.	35000	—	—	—
	200806	91	8522	53		200806	91	8522	53
6. Fundusz Grobów królewskich.									
a) Fundusz zakładowy.									
Pozostałość 1. stycznia	14479	27	534	91	Pozostałość 31. grudnia	—	—	534	91
					oraz 1 książeczka Kasy Oszczęd. m. Krakowa	479	27	—	—
					oraz 4 1/2% listy Banku krajowego	14000	—	—	—
	14479	27	534	91		14479	27	534	91
b) Fundusz obrotowy.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	598	50	Wyplacono Kapitulie katedr.	—	—	598	50
Narosłe odsetki	—	—	630	—	Przeniesiono do fund. obrotowego Akademii	—	—	33	54
Kupony	19	34	21	36	Pozostałość 31. grudnia	—	—	617	82
					oraz na książ. oszczędności	19	34	—	—
	19	34	1249	86		19	34	1249	86
7. Fundusz Władysława i Augusta Iwańskich.									
Otrzymano 4 1/2% listy Banku krajowego	120000	—	—	—	Przeniesiono do fund. obrotowego	—	—	270	—
Kupony	—	—	5400	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	5130	—
	120000	—	5400	—	oraz 4 1/2% listy Banku krajowego	120000	—	—	—
						120000	—	5400	—
8. Fundusz im. Księcia Eugeniusza Lubomirskiego.									
a) Fundusz zakładowy.									
Pozostałość 1. stycznia	44424	84	20	—	Wydano na kupno listów zast.	—	—	3660	40
Zrealizowano książ. oszczędności	—	—	424	84	» książ. oszczędności	424	84	—	—
Kupiono 4 1/2% listy Banku krajowego	4000	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
Otrzymano z fund. obrotowego	—	—	3215	56	4 1/2% listy Banku krajowego	48000	—	—	—
	48424	84	3660	40		48424	84	3660	40
b) Fundusz obrotowy.									
Pozostałość 1. stycznia	75	57	2376	76	Wydano do fund. zakładowego	—	—	3215	56
Kupony	—	—	2070	—	» książ. oszczędności	75	57	—	—
Narosłe odsetki	—	—	23	20	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	42	05
Zrealizowano książ. oszczędności	—	—	84	92	Honorarya za wykłady	—	—	900	—
					Pozostałość 31. grudnia	—	—	397	27
	75	57	4554	88		75	57	4554	88
9. Fundusz Mickiewiczowski w Szczawnicy.									
Pozostałość 1. stycznia	404	99	—	—	Wydano książ. oszczędności	404	99	—	—
Zrealizowano książ. oszczędności	—	—	415	42	Pozostałość 31. grudnia	—	—	421	32
Narosłe odsetki	—	—	5	90					
	404	99	421	32		404	99	421	32
10. Fundusz Niewiadomego.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	9777	71	Wydano	—	—	12658	75
Złożono	—	—	4000	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1368	96
Narosłe odsetki	—	—	250	—					
	—	—	14027	71					
11. Fundusz na odnowienie Zamku Królewskiego na Wawelu.									
Pozostałość 1. stycznia	167812	31	22	13	Złożono na książeczkę wkładk. Banku krajow.	—	—	40	35
Otrzymano	—	—	40	44	Pozostałość 31. grudnia	—	—	22	22
Wpłacono na książeczkę wkładk.	127	05	—	—	oraz na książ. oszczędności	175527	26	—	—
Narosłe odsetki	7587	90	—	—					
	175527	26	62	57		175527	26	62	57

ROK 1914.

TABLICA XIV.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h
12. Fundusz Bolesława Rusieckiego.									
Pozostałość 1. stycznia	45000	—	1974	99	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	106	19
Kupony	—	—	2025	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	3992	67
Narosłe odsetki	—	—	98	87	4 1/2% listy Banku krajowego	45000	—	—	—
	45000	—	4098	86		45000	—	4098	86
13. Fundusz im. Jędrzeja Śniadeckiego.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	2500	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	14	90
Nadwyżka przy wymianie wylos. listu	—	—	14	90	oraz 4% listy Banku krajowego	2500	—	—	—
	2500	—	14	90		2500	—	14	90
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	50	—	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	7	50
Kupony	—	—	100	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	142	50
	—	—	150	—		—	—	150	—
14 Fundusz Szpitala w Szczawnicy.									
Pozostałość 1. stycznia	9400	—	578	88	Wyplacono na zapomogi	—	—	400	—
Narosłe odsetki	—	—	16	20	Pozostałość 31. grudnia	—	—	618	08
Kupony	—	—	423	—	oraz 4 1/2% listy Banku krajowego	9400	—	—	—
	9400	—	1018	08		9400	—	1018	08
15. Fundusz Tow. popierania wydawnictw Akademii Umiejętności.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	78185	73	—	—	Wydano książ. oszczędności	—	—	85	73
Zrealizowano książ. oszczędności	—	—	85	73	Pozostałość 31. grudnia	—	—	85	73
	78185	73	85	73	oraz 4 1/2% listy Banku krajowego	78100	—	—	—
	78185	73	85	73		78185	73	85	73
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	139	84	—	—	Wydano książ. oszczędności	139	84	—	—
Kupony	—	—	3611	85	Przekazano Komisji literackiej	—	—	1000	—
Odsetki narosłe	—	—	3	25	Wydano na wydawnictwa źródeł porozb.	—	—	2752	02
Zrealizowano książ. oszczędności	—	—	140	17	Pozostałość 31. grudnia	—	—	3	25
	139	84	3755	27		139	84	3755	27

FUNDUSZ ŻELAZNY.

Pozostałość 1. stycznia	63300	—	55378	84	Pozostałość 31. grudnia	—	—	55378	84
oraz w pożyczce Szczawnickiej	—	—	138758	62	» w pożyczce Szczawnickiej	—	—	138758	62
	63300	—	194137	46	oraz 4 1/2% listy Banku krajowego	5500	—	—	—
					» 4 1/2% listy Banku hipot. galic.	10000	—	—	—
					» 4% oblig. poż. kraj. galic.	3000	—	—	—
					» 4% listy zast. galic. Banku hipot.	10600	—	—	—
					» 4 1/2% listy zast. galic. Tow. kred. ziem.	25200	—	—	—
					» 4% renta węgierska koronowa	5000	—	—	—
					» 4 akcje Banku ziem. w Poznaniu, Marek	4000	—	—	—
	63300	—	194137	46		63300	—	194137	46

FUNDUSZ REZERWOWY.

Pozostałość 1. stycznia	—	—	159744	25	Pozostałość 31. grudnia	—	—	292009	31
Weielono	—	—	121033	94		—	—	292009	31
Narosłe odsetki	—	—	11231	12		—	—	292009	31
	—	—	292009	31		—	—	292009	31

Fundusz Senatora Bolesława Maleszewskiego.

Pozostałość 1. stycznia	1500000	—	45763	35	Zakupiono 4 1/2% listy Banku krajowego	—	—	91504	—
Otrzymano z realizacji kapitałów rosyjskich	—	—	365857	02	» 4 1/2% gal. Tow. kred. ziem.	—	—	272004	—
» odsetki	—	—	6153	48	» 4 1/2% galic. poż. kraj. z r. 1913	—	—	89866	50
Zakupiono 4 1/2% listy Banku krajowego	100000	—	—	—	Przeniesiono do fund. obrotowego	—	—	92890	98
» 4 1/2% gal. Tow. kred. ziem.	300000	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
» 4 1/2% gal. poż. kraj. z r. 1913	100000	—	—	—	oraz 4 1/2% listy Banku krajowego	1300000	—	—	—
Kupony	—	—	8737	50	» 4 1/2% gal. Tow. kred. ziem.	600000	—	—	—
Awans 31. grudnia	—	—	41754	13	» 4 1/2% oblig. gal. poż. kraj. z r. 1913	100000	—	—	—
	2000000	—	546265	48		2000000	—	546265	48

ROK 1914.

TABLICA XV.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h
Fundusz Mireckiego.									
Pozostałość 1. stycznia	136000	—	12565	23	Przeniesiono do fund. obrotowego	—	—	6622	60
Kupony	—	—	6120	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	12565	23
Narosłe odsetki	—	—	502	60	oraz 4½% listy Banku krajowego.	136000	—	—	—
	136000	—	19187	83		136000	—	19187	83
Fundusz Szczawnicki.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	10157	58	Wydatki bieżące w roku	—	—	100	—
Narosłe odsetki	—	—	673	78	Odsetki od pożyczki Szczawnickiej	—	—	6244	14
Odsetki od reszty ceny kupna Szczawnicy	—	—	7580	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	12067	22
	—	—	18411	36		—	—	18411	36
Fundusz Białosukni.									
Pozostałość 1. stycznia	20000	—	3800	45	Przeniesiono do fund. obrotowego	—	—	1052	—
Kupony	—	—	900	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	3800	45
Narosłe odsetki	—	—	152	—	oraz 4½% listy Banku krajowego	20000	—	—	—
	20000	—	4852	45		20000	—	4852	45
Fundusz Wandy Jabłońskiej.									
Pozostałość 1. stycznia	35000	—	1574	81	Przeniesiono do fund. obrotowego	—	—	1637	96
Kupony	—	—	1575	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1574	81
Narosłe odsetki	—	—	62	96	oraz 4½% listy Banku krajowego	35000	—	—	—
	35000	—	3212	77		35000	—	3212	77
Fundusz Dra Hassewicza									
Otrzymano legat	—	—	24054	62	Przeniesiono do fund. obrotowego	—	—	831	18
Narosłe odsetki	—	—	831	18	Pozostałość 31. grudnia	—	—	24054	62
	—	—	24885	80		—	—	24885	80

Za zgodność z księgami i allegatami:

W Krakowie, dnia 18 lutego 1915.

Edward Pompa w. r.
Rachmistrz.

Fundacja edukacyjna ś. p. Wiktora Osławskiego.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW ZA ROK 1914.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h
1. Fundusz na udzielanie stypendiów. *)									
Pozostałość 1. stycznia	763787	02	10000	—	Odsetki od awansu Akad. Umiejętności	—	—	155	90
Kupony	—	—	30431	08	Wyplacone stypendya	—	—	15000	—
Dopisane odsetki do książ. Banku krajowego	63	59	—	—	> Akademii Umiej. 10% od dochodu	—	—	3043	09
Zakup. 4% listy galic. Tow. kred. ziemskiego	14000	—	—	—	Wydano wylos. 4% listy gal. Tow. kred. ziemsk.	12000	—	—	—
Złożono na książ. wkładk. Banku krajowego różnicę przy wymianie wylos. listów zastawnych	323	20	—	—	Przeniesiono do funduszu obrotowego wspólnego, połowę nieużytej reszty	—	—	1147	84
					Pozostałość 31. grudnia	—	—	21084	25
					oraz 4% listy gal. Tow. kred. ziemsk.	764600	—	—	—
					i książeczka Banku krajowego	1573	81	—	—
	778173	81	40431	08		778173	81	40431	08
*) W r. 1913 Akademia w myśl uchwały Zarządu wniosła do funduszu stypendyjnego kwotę koron 2500 i taką kwotę wniosła w r. 1914 w celu umożliwienia wyjazdu zagranicę już w r. 1913 szóstego stypendysty. Awans ten został spłacony za powrotem stypendysty.									
2. Fundusz zakładowy na wydawnictwo naukowych prac stypendystów.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
4% listy galic. Tow. kred. ziemskiego	88600	—	—	—	4% listy galic. Tow. kred. ziemskiego	88600	—	—	—
	88600	—	—	—		88600	—	—	—
3. Fundusz obrotowy na wydawnictwo naukowych prac stypendystów.									
Pozostałość 1. stycznia	28582	61	—	—	Wydano na druk i honorarya	1427	40	—	—
Kupony od fund. na wydawnictwa	—	—	3526	28	Złożono na książeczkę Banku kraj.	—	—	1763	14
Złożono na książeczkę Banku krajowego	1763	14	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	4334	14
Dopisany procent do książeczki Banku kraj.	1232	57	—	—	i książeczka Banku kraj.	30150	92	—	—
	31578	32	3526	28		31578	32	3526	28
4. Fundusz na udzielanie zapomóg.									
Pozostałość 1. stycznia	275712	24	—	—	Wyplacono zapomogi	—	—	1800	—
Kupony	—	—	10682	32	Przeniesiono do funduszu obrotowego wspólnego, połowę nieużytej reszty	—	—	4647	71
Dopisany procent do książ. Banku krajowego	313	10	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	4334	61
Zwrot niepobranej zapomogi	—	—	100	—	4% listy gal. Tow. kred. ziemsk.	268400	—	—	—
					i książ. Banku krajowego	7625	34	—	—
	276025	34	10782	32		276025	34	10782	32
5. Fundusz na udzielanie pieniężnych zasiłków laboratoryom naukowym.									
Pozostałość 1. stycznia	561589	99	—	—	Złożono do Banku krajowego dla laboratoryów w Krakowie	—	—	5583	94
Kupony	—	—	22335	76	Złożono j. w. dla laboratoryów we Lwowie	—	—	5583	94
Narosłe procenta	15	72	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	11167	88
					4% listy gal. Tow. kred. ziemsk.	561200	—	—	—
					i książeczka Kasy Oszczędności	405	71	—	—
	561605	71	22335	76		561605	71	22335	76
6. Fundusz obrotowy wspólny.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	5327	97	Wyplacono zasiłki	—	—	5300	—
Połowa nieużytej reszty z funduszu na stypendya	—	—	1147	84	Pozostałość 31. grudnia	—	—	6302	30
Połowa nieużytej reszty z funduszu na zapomogi	—	—	4647	71					
Procenta interkalarne	—	—	478	78					
	—	—	11602	30					

Za zgodność z księgami i allegatami:

W Krakowie, dnia 18 lutego 1915.

Edward Pompa w. r.
Rachmistrz.

FUNDUSZ OBROTOWY (WSPÓLNY).

PRZYCHÓD

TABLICA I.

ROZCHÓD

Przewyż- ka docho- du w roku 1914		Przedmiot				Dochody				Oszcze- dność z r. 1914		Przedmiot						Wydano				Wydatek netto		Oszcze- dność pozostała				
K	h	w r. 1915		Razem 1914 i 1915		K	h	K	h	K	h	Szcze- gółowo		Razem		Kate- gorye		K	h	K	h	K	h	K	h			
		I. Dotacja.										I. Wydatki administracyjne.																
11500	—	Uposażenie ze skarbu państwa		37500	—	1305		40	1. Place i wynagrodzenia				28092		86			26787		46								
		» z funduszu krajowego		35000	—				1432				211		—								1221		—			
		Zasilek gminy miasta Krakowa		1000	—	85000		—																				
		II. Odsetki.										3. Kancelarya i ekspedycja:																
51876	38	Od funduszu żelaznego		110737	92	2183		08	Potrzeby kancelaryjne		310	—																
		» » obrotowego		25428	25	88042		55	Druki administracyjne		803	50	1589		23									593		85		
		III. Sprzedaż publikacji.										4. Opal i światło:																
6469	96			6588	71	13058		67	Opal		423	92	1252		42			363		20								
		IV. Dochody różne.										5. Porządki domowe i wydatki nieprzewidziane:																
43	09	Dochód z admin. fund. Osławskiego		3043	08	3086		17	Drobne wyd. na porządki domowe		871	28																
		V. Na cele Wydziału I. i II.										Ubezpieczenia																
		Dotacja z fund. Estreichera		1000	—				Wynagrodzenia dodatkowe i wy- datki nieprzewidziane		255	20	195		35			1329		92								
		Odsetki od funduszu Brodzakowej		362	—	2918		—	Przekroczenie z 1914 roku		8	09	1329		92			1329		92								
		» » » Waltera		1556	—				6. Ciężary domowe:								32525		43									
		VI. Na cele Wydziału III.										II. Wydatki naukowe.																
		Dotacja z funduszu Kostaneckiego		1000	—	1000		—	7. Biblioteka:				1233		50			28480		58	1814		85					
									Zakupno książek		1019	76																
									Przekroczenie z 1914 roku		213	74	6649		79													
									8. Rocznik:				392		35			392		35								
									Przekroczenie z 1914 roku																			
									9. Sprawozdania:				6649		79													
									Biuletyn: honorarya		190	—																
									» : druk		2283	71																
									Sprawozdania (polskie): druk		2589	23																
									Przekroczenie z 1914 roku		1586	85	6649		79			6649		79								
									10. Biblioteka pisarzy polskich. Honorarya i druk				6974		06			6794		86								
									11. Subwencje na Przew. bibliogr.																			
									12. Subwencje na Bibliografię polską mniej — jak obok		3787	40	3547		40			1774		10								
									13. Subwencje na Słownik staropol. 14. » » wydawnic. prze- kładów pisarzy greckich i łacińskich															1000		—		
									15. Materiały do słownika biograficz.															2400		—		
									16. Dotacja funduszu im. Majera															1000		—		
									17. Komisya histor. nauk mat.-przyr.							18797		10	346		80			1000		—		
																		346		80			346		80			
69889	43			223215	96	193105		39	13559									51322		53	45325		18	7561		65		

1 Z fund. Estreichera.

ZESTAWIENIE RACHUNKÓW ZA ROK 1915.

FUNDUSZE WYDZIAŁÓW.

WYDZIAŁ I i II.

TABLICA II.

WYDZIAŁ III.

Oszczędność z r. 1914			Wydano				Wydatek netto		Oszczędność netto	
K	h		K	h	K	h	K	h	K	h
3692	23	1. Publikacje Wydziału I.								
		Honorarya	943	—						
		Rewizya językowa	164	—						
		Druk i broszurowanie	1913	24	3020	24		671	99	
11071	58	2. Publikacje Wydziału II.								
		Honorarya	1396	80						
		Rewizya językowa	131	—						
		Druk i broszurowanie	2212	48	3670	28		7401	30	
9709	10	3. Komisya historyi sztuki.								
50	— ²	Honorarya	1912	72						
		Wynagrodzenie Sekretarza	140	—						
		Reprodukcye i odpisy	2347	50	4400	22		5358	88	
4160	50	4. Komisya literacka.								
1000	— ³	Honorarya	1699	25						
		Druk i broszurowanie	1840	14	3539	39		1621	11	
2613	15	5. Komisya historyczna.								
1000	— ⁴	Honorarya	527	50						
		Wynagr. Dyrekt. wydawn.	200	—						
		Druk i reprodukcye	799	80	1527	30		2085	85	
11665	84	6. Komisya prawnicza.								
		Honorarya	2076	50						
		Druk	6974	90	9051	40		2614	44	
2668	65	7. Komisya językowa.								
1094	05 ¹	Subwencya dla »Rocznika	500	—						
		slawistycznego»	133	33						
		Sekretarz	635	12						
		Druk	621	02	1889	47		1873	23	
926	—	8. Komisya filologiczna.								
		Druk						926	—	
		9. Komisya filozoficzna.								
		Druk	244	30						
		Honorarya	29	85						
		Przekroczenie z r. 1914	367	06	641	21	641	21		
		10. Sekretarz Wydziału I.			700	—	700	—		
		11. Sekretarz Wydziału II.			1200	—	1200	—		
500	—	12. Korekta.						500	—	
50151	10				29639	51	2541	21	23052	80

Oszczędność z r. 1914			Wydano				Wydatek netto		Oszczędność netto	
K	h		K	h	K	h	K	h	K	h
24617	41	1. Publikacje Wydziału.								
93	69 ¹	Honorarya i subwencye	1363	34						
5000	— ²	Rewizya językowa	692	50						
		Druk i broszurowanie	15288	62						
		Tablice i ryciny	1062	90	18407	36			11303	74
2175	30	2. Komisya fizyograficzna.								
		Honorarya	141	—						
		Druk	3705	94						
		Muzeum:								
		Zakupno przedmiotów mu-								
		zealnych, utrzymanie i po-	150	—						
		rządkowanie	1800	—						
		Kustosz	600	—	6396	94	4221	64		
		Wynagrodzenie Sekretarza								
4495	30	3. Komisya antropologiczna.								
		Honorarya	300	—						
		Muzeum:								
		Dozór nad Muzeum	50	—	350	—			4145	30
600	—	4. Korekta wydawnictw.							600	—
		5. Sekretarz Wydziału III.			1200	—	1200	—		
36981	70				26354	30	5421	64	16049	04

¹ Z funduszu Jadwigi i Zofii Tomkiewiczównien.
² Z funduszu Matiasa Bersona.
³ Od Tow. popierania wydawnictw Akademii.
⁴ Zwrot honor. za Acta Caligaria.

¹ Dotacja z funduszu Kretkowskiego na nagrody.
² Funduszu Spasowicza za 1914 i 1915 r.

Wydatki netto z końcem roku 1915.		K	h
W wydatkach administracyjnych (wspólnych)		28480	58
» naukowych (wspólnych)		16844	60
» Wydziału I. i II.		2541	21
» » III.		5421	64
Razem		53288	03

Oszczędności netto z końcem roku 1915		K	h
Dochody w r. 1915 wraz z nadwyżką z r. 1914		293105	39
W wydatkach naukowych (wspólnych)		5746	80
» administracyjnych (wspólnych)		1814	85
» Wydziału I. i II.		23052	80
» Wydziału III.		16049	04
Razem		339768	88

ROK 1915.

ZESTAWIENIE RACHUNKÓW.

FUNDUSZE OSOBNE.

TABLICA III.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h

I. Fundusze na wydawnictwa i badania naukowe.

1. Fundusz Atlasu geologicznego (Fundusz obrotowy).

Pozostałość 1. stycznia	—	—	25199	19	Pozostałość 31. grudnia	—	—	26081	15
Narosłe odsetki	—	—	881	96		—	—	26081	15
	—	—	26081	15		—	—	26081	15

2. Fundusz Belzy.

a) Fundusz zakładowy.

Pozostałość 1. stycznia	11900	—	157	42	Pozostałość 31. grudnia	—	—	157	42
					oraz 4 1/2% listy Banku kraj.	1900	—	—	—
					» 4% oblig. galic. poż. kraj.	4400	—	—	—
					» 4% listy gal. Banku hipot.	3800	—	—	—
					» 4 1/2% » » Tow. kred. ziemsk.	1800	—	—	—
	11900	—	157	42		11900	—	157	42

b) Fundusz obrotowy.

Kupony	—	—	494	50	Honorarya i druki	—	—	494	50
	—	—	494	50		—	—	494	50

3. Fundusz Matiasa Bersona.

a) Fundusz zakładowy.

Pozostałość 1. stycznia	1000	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
					1 akcyja Banku ziemsk. pozn.	1000	—	—	—
	1000	—	—	—		1000	—	—	—

b) Fundusz obrotowy.

Kupony	—	—	50	—	Przeniesiono do Komisji hist. sztuki	—	—	50	—
------------------	---	---	----	---	--	---	---	----	---

4. Fundusz A. B. Karola Olszewskiego (Fundusz zakładowy).

Pozostałość 1. stycznia	212300	—	17267	05	Odsetki od awansu	—	—	300	17
Kupony	—	—	9203	50	Przeniesiono do funduszu obrotowego	—	—	460	18
Awans 31. grudnia	—	—	11271	70	Wypłacono legaty	—	—	35150	—
					Koszta pogrzebu ś.p. Karola Olszewskiego i utrzy- manie grobu	—	—	896	—
					Wypłacono rentę Maryi Retingerowej	—	—	935	90
					Pozostałość 31. grudnia	23000	—	—	—
					4% listy Banku krajowego	47000	—	—	—
					4% » » hipot.	12000	—	—	—
					4 1/2% listy Banku hipotecznego	130300	—	—	—
					4 1/2% listy Banku kraj.	—	—	—	—
	212300	—	37742	25		212300	—	37742	25

5. Fundusz Brodzakowej.

a) Fundusz zakładowy.

Pozostałość 1. stycznia	8600	—	159	13	Pozostałość 31. grudnia	—	—	159	13
					oraz 4 1/2% listy gal. Tow. kred. ziemsk.	7400	—	—	—
					» 4% » » Banku hipot.	200	—	—	—
					» 4% oblig. galic. poż. kraj.	1000	—	—	—
	8600	—	159	13		8600	—	159	13

b) Fundusz obrotowy.

Pozostałość 1. stycznia	—	—	168	80	Wypłacono Komisji historycznej	—	—	362	—
Kupony	—	—	381	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	187	80
	—	—	549	80		—	—	549	80

6. Fundusz Nestora Bucewicza.

a) Fundusz zakładowy.

Pozostałość 1. stycznia	337000	—	123	56	Pozostałość 31. grudnia	—	—	123	56
					oraz 4 1/2% listy Banku krajowego	337000	—	—	—
	337000	—	123	56		337000	—	123	56

b) Fundusz obrotowy.

Pozostałość 1. stycznia	—	—	07042	81	Wydano na druk i honorarya	—	—	5114	20
Kupony	—	—	15165	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	57093	61
	—	—	62207	81		—	—	62207	81

ROK 1915.

TABLICA IV.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h
7. Fundusz Curzydły.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	81700	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
					4 1/2% listy Banku krajowego	56700	—	—	—
					4 1/2% » gal. Tow. kred. ziemsk.	25000	—	—	—
	81700	—	—	—		81700	—	—	—
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	12289	45	Wydano	—	—	843	10
Kupony	—	—	3676	50	Pozostałość 31. grudnia	—	—	15559	21
Narosłe odsetki	—	—	436	36		—	—	16402	31
	—	—	15402	31		—	—	16402	31
8. Fundusz Edwarda Czabana.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	116800	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
					4 1/2% listy galic. Tow. kred. ziemsk.	116800	—	—	—
	116800	—	—	—		116800	—	—	—
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	19265	60	Wydano na druk i honoraria	—	—	905	50
Kupony	—	—	5256	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	24330	47
Narosłe odsetki	—	—	714	37		—	—	25235	97
	—	—	25235	97		—	—	25235	97
9. Fundusz Ekspedycji Rzymskiej (Fundusz obrotowy).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
10. Fundusz na Encyklopedję polską (Fundusz obrotowy).									
Pozostałość 1. stycznia	18000	—	93536	46	Wydatki na prace przygotowawcze	—	—	3714	71
Kupony	—	—	810	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	95007	78
Narosłe odsetki	—	—	3265	96	oraz 4 1/2% listy Banku krajowego	18000	—	—	—
Otrzymano za sprzedane tomy	—	—	1110	07		—	—	—	—
	18000	—	98722	49		18000	—	98722	49
11. Fundusz Karola Estreichera z legatu Piotra Wereszczyńskiego.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	30600	—	7	60	Pozostałość 31. grudnia	—	—	7	60
					oraz 4 1/2% listy Banku krajowego	30600	—	—	—
	30600	—	7	60		30600	—	7	60
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Kupony	—	—	1377	—	Przekazano dotacyi Wydz. I. i II.	—	—	1000	—
	—	—	1377	—	» na Bibliografję polską	—	—	240	—
	—	—	1377	—	» Bibliotece Polskiej w Paryżu	—	—	137	—
	—	—	1377	—		—	—	1377	—
12. Fundusz X. Jakubowskiego (II-gi — na wydawnictwa).									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	20800	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
					4 1/2% listy gal. Tow. kred. ziemskiego	15200	—	—	—
					4 1/2% » Banku krajowego	5600	—	—	—
	20800	—	—	—		20800	—	—	—
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	2247	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	3269	70
Kupony	—	—	936	—		—	—	3269	70
Narosłe odsetki	—	—	86	70		—	—	3269	70
	—	—	3269	70		—	—	3269	70
13. Fundusz Konstantego Kmity.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	30000	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
					4% listy gal. Banku hipot.	30000	—	—	—
	30000	—	—	—		30000	—	—	—

ROK 1915.

TABLICA V.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	600	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1800	—
Kupony	—	—	1200	—		—	—	1800	—
	—	—	1800	—		—	—	—	—
14. Fundusz im. Kolberga (<i>Fundusz obrotowy</i>).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	1114	16	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1318	84
Za sprzedane dzieła	—	—	163	38		—	—	—	—
Narosłe odsetki	—	—	41	30		—	—	—	—
	—	—	1318	84		—	—	1318	84
15. Fundusz ś. p. Stanisława Kostaneckiego.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	25000	—	311	30	Pozostałość 31. grudnia	—	—	380	05
Przeniesiono z fund. obrotowego	—	—	68	75	oraz 4 1/2% listy Banku krajowego	25000	—	—	—
	25000	—	380	05		25000	—	380	05
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Kupony	—	—	1125	—	Przeniesiono do fund. zakładowego	—	—	68	75
	—	—	—	—	Przeniesiono do funduszu obrotowego Akademii	—	—	56	25
	—	—	1125	—	Przekazano Wydziałowi III	—	—	1000	—
	—	—	—	—		—	—	1125	—
16. Fundusz ś. p. Dra Władysława Kretkowskiego (III-ci).									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	491685	66	Pozostałość 31. grudnia	—	—	507576	79
Otrzymano z fund. obrotowego	—	—	15891	13		—	—	507576	79
	—	—	507576	79		—	—	—	—
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 31. grudnia	—	—	7604	62	Przeniesiono do fund. obrotowego Akademii	—	—	997	66
Narosłe odsetki	—	—	19953	11	» » » zakładowego	—	—	15891	13
	—	—	—	—	Wydano na honorarya za wykłady matem.	—	—	2700	—
	—	—	27557	73	Pozostałość 31. grudnia	—	—	7968	94
	—	—	—	—		—	—	27557	73
17. Fundusz na Monumenta Poloniae Palaeographica i na badania wzgórza Wawelskiego (<i>Fundusz obrotowy</i>).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	24682	06	Pozostałość 31. grudnia	—	—	25545	93
Narosłe odsetki	—	—	863	87		—	—	25545	93
	—	—	25545	93		—	—	—	—
18. Fundusz hr. Konstantego Przeździeckiego (<i>Fundusz obrotowy</i>).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	7520	91	Pozostałość 31. grudnia	—	—	7784	11
Narosłe odsetki	—	—	263	20		—	—	7784	11
	—	—	7784	11		—	—	—	—
19. Fundusz Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego (<i>Fundusz obrotowy</i>).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	3637	48	Pozostałość 31. grudnia	—	—	3764	77
Narosłe odsetki	—	—	127	29		—	—	3764	77
	—	—	3764	77		—	—	—	—
20. Fundusz Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego na wydawnictwo podręczników przyrodniczych (<i>Fundusz obrotowy</i>).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	12545	53	Wydano na druk i honorarya	—	—	10503	16
Narosłe odsetki	—	—	281	21	Pozostałość 31. grudnia	—	—	3543	86
Za sprzedane wydawnictwa	—	—	1220	28		—	—	—	—
	—	—	14047	02		—	—	14047	02
21. Fundusz hr. Feliksa i Emilii Sobańskich.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	Marek	100000	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
	Marek	100000	—	—	100 sztuk akcji Banku ziem. w Poznaniu, Marek	100000	—	—	—
					Marek	100000	—	—	—
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Kupony	—	—	5000	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	5000	—
	—	—	5000	—		—	—	5000	—

ROK 1915.

TABLICA VI.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozechód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h
22. Fundusz Włodzimierza Spasowicza.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	250000	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
	250000	—	—	—	4 1/2 % listy Banku krajowego	250000	—	—	—
	250000	—	—	—		250000	—	—	—
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	12827	62	Przekazano Wyd. III. za rok 1914. i 1915.	—	—	5000	—
Kupony	—	—	11250	—	Wydano na druk i honorarya	—	—	4757	26
Narosłe odsetki	—	—	495	75	Przeniesiono do fund. obrotowego Akademii	—	—	587	29
	—	—	24573	37	Pozostałość 31. grudnia	—	—	14228	82
	—	—	24573	37		—	—	24573	37
23. Fundusz im. ś. p. Cezarego Staniewicza (Fundusz zakładowy).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	3011	37	Przeniesiono do fund. obrotowego Akademii	—	—	5	27
Narosłe odsetki	—	—	105	38	Pozostałość 31. grudnia	—	—	3111	48
	—	—	3116	75		—	—	3116	75
24. Fundusz Jadwigi i Zofii Tomkiewiczównien.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	25000	—	761	17	Pozostałość 31. grudnia	—	—	761	17
	25000	—	761	17	oraz 4 1/2 % listy Banku krajowego	25000	—	—	—
	25000	—	761	17		25000	—	761	17
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Kupony	—	—	1125	—	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	57	58
Narosłe odsetki	—	—	26	63	Przekazano Komisji językowej.	—	—	1094	05
	—	—	1151	63		—	—	1151	63
25. Fundusz na wydawnictwo „Vaticana“ (Fundusz obrotowy).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	7498	62	Wydano na druk i honorarya	—	—	4916	20
Narosłe odsetki	—	—	247	97	Pozostałość 31. grudnia	—	—	2830	39
	—	—	7746	59		—	—	7746	59
26. Fundusz na wydawnictwo dzieł Ojców greckiego Kościoła (Fundusz obrotowy).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	37222	53	Pozostałość 31. grudnia	—	—	39529	95
Otrzymało subwencję	—	—	1000	—		—	—	39529	95
Narosłe odsetki	—	—	1307	42		—	—	39529	95
	—	—	39529	95		—	—	39529	95
27. Fundusz na wydawnictwo podręczników humanistycznych (Fundusz obrotowy).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	15815	87	Wydano na druk i honorarya	—	—	12344	50
Narosłe odsetki	—	—	371	14	Pozostałość 31. grudnia	—	—	3842	51
	—	—	16187	01		—	—	16187	01
28. Fundusz na wydawnictwo źródeł porozbiorowych (Fundusz obrotowy).									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	36968	61	Wydano na druk i honorarya	—	—	2300	09
Otrzymało od fund. Tow. popierania wyd. Akad.	—	—	2520	72	Pozostałość 31. grudnia	—	—	40925	36
Narosłe odsetki	—	—	1287	59		—	—	40925	36
Otrzymało za sprzedane dzieła	—	—	448	53		—	—	40925	36
z kasy miejskiej	—	—	2000	—		—	—	40925	36
	—	—	43225	45		—	—	43225	45
29. Fundusz Waltera.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	41000	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
	41000	—	—	—	4 % listy gal. Tow. kred. ziemsk.	40000	—	—	—
	41000	—	—	—	4 1/2 % list Banku krajowego	1000	—	—	—
	41000	—	—	—		41000	—	—	—
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	120	90	Wyplacono koszta nabozeństwa żałobnego	—	—	20	—
Kupony	—	—	1637	—	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	1556	—
	—	—	1757	90	Pozostałość 31. grudnia	—	—	181	90
	—	—	1757	90		—	—	1757	90

ROK 1915.

TABLICA VIII.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	222	83	Pozostałość 31. grudnia	—	—	755	63
Kupony	—	—	140	—					
Wniesione przez Arcybractwo Miłosierdzia	—	—	392	80					
	—	—	755	63		—	—	755	63
4. <i>Fundusz konkursowy im. Ant. Czerwińskiego (Fundusz zakładowy).</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	3661	13	Przeniesiono do fund. obrotowego Akademii	—	—	12	81
Narosłe odsetki	—	—	128	13	Pozostałość 31. grudnia	—	—	3776	45
	—	—	3789	26		—	—	3789	26
5. <i>Fundusz X. Jakubowskiego (I-szy — na nagrody).</i>									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	17600	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
					4 1/2% listy Banku krajowego	15200	—	—	—
					4 1/2% > gal. Tow. kred. ziemsk.	2400	—	—	—
	17600	—	—	—		17600	—	—	—
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	4648	26	Przeniesiono do fund. obrotowego Akademii	—	—	39	60
Kupony	—	—	792	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	5400	66
	—	—	5440	26		—	—	5440	26
6. <i>Fundusz na nagrody im. śp. Erazma i Anny małżonków Jerzmanowskich.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	115404	205	46186	60	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	4916	38
Kupony	—	—	49162	—	Wyplacono nagrodę	—	—	44245	80
Narosłe odsetki	—	168	—	—	Pozostałość 31. grudnia we fund. zakładowym	—	—	7565	62
	115404	373	95348	60	oraz 4 1/2% listy Banku krajowego	514000	—	—	—
					« 4 1/2% » hipotecznego	100000	—	—	—
					« 4% listy Banku hipotecznego	200000	—	—	—
					« 4% listy gal. Tow. kred. ziemskiego	340000	—	—	—
					« Książeczka wkładowa	43	73	—	—
					« we funduszu obrotowym	—	—	38620	80
	115404	573	95348	60		115404	573	95348	60
7. <i>Fundusz X. Biskupa Krasieńskiego.</i>									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	20200	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
					4 1/2% listy gal. Tow. kred. ziemskiego	20000	—	—	—
					4% oblig. poż. kraj. galic. z r. 1893	20	—	—	—
	20200	—	—	—		20200	—	—	—
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Kupony	—	—	908	—	Awans 1. stycznia	—	—	2789	20
Awans z 31. grudnia	—	—	2009	35	Narosłe odsetki	—	—	128	15
	—	—	2917	35		—	—	2917	35
8. <i>Fundusz Kretkowskiego (II-gi) (Fundusz obrotowy).</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	1539	83	Przekazano Wydziałowi III.	—	—	93	69
Narosłe odsetki	—	—	53	86	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1500	—
	—	—	1593	69		—	—	1593	69
9. <i>Fundusz im. Kopernika (Fundusz obrotowy).</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	1396	80	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1596	80
Wniesiono przez Gminę m. Krakowa	—	—	200	—		—	—	1596	80
	—	—	1596	80		—	—	1596	80
10. <i>Fundusz im. Lindego.</i>									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	18000	—	10	05	Pozostałość 31. grudnia	—	—	10	05
					oraz 4 1/2% listy Banku krajowego	18000	—	—	—
	18000	—	10	05		18000	—	10	05
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	1539	46	Pozostałość 31. grudnia	—	—	2410	67
Kupony	—	—	810	—		—	—	2410	67
Narosłe odsetki	—	—	61	21		—	—	2410	67
	—	—	2410	67		—	—	2410	67

ROK 1915.

TABLICA IX.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h

11. Fundusz im. Książąt Jerzego Romana z Rozwadowa i Adama z Miżyńca Lubomirskich.

a) Fundusz zakładowy.

Pozostałość 1. stycznia	66000	—	1902	07	Pozostałość 31. grudnia	—	—	2225	03
Otrzymano z fund. obrotowego za 1914 i 1915	—	—	322	96	oraz 4 $\frac{1}{2}$ % listy Banku krajowego	66000	—	—	—
	66000	—	2225	03		66000	—	2225	03

b) Fundusz obrotowy.

Pozostałość 1. stycznia	—	—	5904	77	Przeniesiono do fund. zakł. za 1914 i 1915	—	—	322	96
Kupony	—	—	2970	—	Przeniesiono do funduszu obrotowego Akademii	—	—	163	44
Narosłe odsetki	—	—	298	88	Pozostałość 31. grudnia	—	—	8687	25
	—	—	9173	65		—	—	9173	65

12. Fundusz J. U. Niemcewicza.

Pozostałość 1. stycznia	—	—	10362	28	Wyplacono	—	—	397	48
Narosłe odsetki	—	—	362	67	Pozostałość 31. grudnia	—	—	10327	47
	—	—	10724	95		—	—	10724	95

13. Fundusz Radwańskiego.

Pozostałość 1. stycznia	1500	—	107	82	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	3	38
Kupony	—	—	67	50	Pozostałość 31. grudnia w fund. obrot.	—	—	171	94
	1500	—	175	32	oraz 4 $\frac{1}{2}$ % listy Banku krajowego w fund. zakł.	1500	—	—	—
	1500	—	175	32		1500	—	175	32

14. Fundusz im. Mikołaja Reya.

a) Fundusz zakładowy.

Pozostałość 1. stycznia	37200	—	89	65	Pozostałość 31. grudnia	—	—	89	65
	—	—	—	—	oraz 4 $\frac{1}{2}$ % listy gal. Tow. kred. ziemsk.	19200	—	—	—
	37200	—	89	65	„ 4 $\frac{1}{2}$ % listy Banku krajowego	18000	—	—	—
	37200	—	89	65		37200	—	89	65

b) Fundusz obrotowy.

Pozostałość 1. stycznia	—	—	2147	48	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	176	68
Kupony	—	—	1674	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	3737	56
Narosłe odsetki	—	—	92	76		—	—	3914	24
	—	—	3914	24		—	—	3914	24

15. Fundusz Konstantego Simona.

a) Fundusz zakładowy.

Pozostałość 1. stycznia	25300	—	2341	74	Pozostałość 31. grudnia	—	—	2341	74
	—	—	—	—	oraz 4 $\frac{1}{2}$ % listy Banku krajowego	25300	—	—	—
	25300	—	2341	74		25300	—	2341	74

b) Fundusz obrotowy.

Kupony	—	—	1138	50	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	61	51
Narosłe odsetki	—	—	91	75	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1168	74
	—	—	1230	25		—	—	1230	25

16. Fundusz Adama Szajkiewicza.

a) Fundusz zakładowy.

Pozostałość 1. stycznia	28200	—	617	95	Pozostałość 31. grudnia	—	—	617	95
	—	—	—	—	oraz 4 $\frac{1}{2}$ % listy Banku krajowego	28200	—	—	—
	28200	—	617	95		28200	—	617	95

b) Fundusz obrotowy.

Pozostałość 1. stycznia	—	—	2538	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	3807	—
Kupony	—	—	1269	—		—	—	3807	—
	—	—	3807	—		—	—	3807	—

ROK 1915.

TABLICA X.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h
17. Fundusz Warschauera									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	12000	—	90	36	Pozostałość 31. grudnia	—	—	90	36
					oraz 4 ^o / _o oblig. galic. pożyczki kraj.	400	—	—	—
					» » listy » Banku hipot.	1200	—	—	—
					» 4 ¹ / ₂ ^o / _o » » Tow. kred. ziemsk.	6400	—	—	—
					» » » Banku krajowego	4000	—	—	—
	12000	—	90	36		12000	—	90	36
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	2166	38	Przeniesiono do fund. obrotowego Akademii	—	—	30	79
Kupony	—	—	532	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	2751	38
Narosłe odsetki	—	—	83	79					
	—	—	2782	17				2782	17

III. Fundusze stypendyjne.

1. Fundusz Andrzeja Deskura.

a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	24000	—	376	50	Pozostałość 31. grudnia	—	—	376	50
					oraz 4 ¹ / ₂ ^o / _o listy Banku krajowego	24000	—	—	—
	24000	—	376	50		24000	—	376	40
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	28	58	Przeniesiono do funduszu obrot. Akademii	—	—	54	77
Kupony	—	—	1080	—	Wyplacono stypendyum	—	—	512	—
Narosłe odsetki	—	—	15	34	Pozostałość 31. grudnia	—	—	557	15
	—	—	1123	92				1123	92

2. Fundusz Drybuszewskiego (*Fundusz zakładowy*).

Pozostałość 1. stycznia	—	—	4284	79	Pozostałość 31. grudnia	—	—	4434	73
Narosłe odsetki	—	—	149	94				4434	73
	—	—	4434	73				4434	73

3. Fundusz Maryi Jankowskiej.

a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	50000	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
					4 ¹ / ₂ ^o / _o listy Banku krajowego	50000	—	—	—
	50000	—	—	—		50000	—	—	—
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	2050	82	Przeniesiono do fund. obrotowego Akademii	—	—	112	50
Kupony	—	—	2250	—	Wyplacono stypendya	—	—	1360	—
	—	—	4300	82	Pozostałość 31. grudnia	—	—	2828	32
	—	—	4300	82				4300	32

4. Fundusz Katarzyńskiego.

a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	40000	—	15	60	Pozostałość 31. grudnia	—	—	15	60
					oraz 4 ^o / _o listy Banku hipotecznego	200	—	—	—
					» 4 ¹ / ₂ ^o / _o listy Banku krajowego	29400	—	—	—
					» 4 ¹ / ₂ ^o / _o listy galic. Tow. kred. ziem.	10400	—	—	—
	40000	—	15	60		40000	—	15	60
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	1813	59	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	53	97
Kupony	—	—	1799	—	Wyplacono stypendya	—	—	799	—
	—	—	3612	59	Pozostałość 31. grudnia	—	—	2759	62
	—	—	3612	59				3612	59

5. Fundusz Konarskiego.

a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	15800	—	45	66	Pozostałość 31. grudnia	—	—	45	66
					oraz 4 ¹ / ₂ ^o / _o listy galic. Tow. kred. ziem.	9400	—	—	—
					» 4 ^o / _o » » Banku hipotecznego	3400	—	—	—
					» 4 ¹ / ₂ ^o / _o » » » krajowego	3000	—	—	—
	15800	—	45	66		15800	—	45	66

ROK 1915.

TABLICA XI.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h
<i>b) Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	1161	70	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	20	82
Kupony	—	—	694	—	Wyplacono stypendya	—	—	162	—
					Pozostałość 31. grudnia	—	—	1672	88
			1855	70				1855	70
6. Fundusz im. Mickiewicza.									
<i>a) Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	38200	—	25	83	Pozostałość 31. grudnia	—	—	25	83
					oraz 4 1/2% listy gal. Tow. kred. ziemsk.	38200	—	—	—
	38200	—	25	83		38200	—	25	83
<i>b) Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	1450	73	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	89	22
Kupony	—	—	1719	—	Wyplacono stypendya	—	—	324	—
Narosłe odsetki	—	—	65	41	Pozostałość 31. grudnia	—	—	2821	92
			3235	14				3235	14
7. Fundusz Dra Z. Pileckiego.									
<i>a) Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	60000	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
					4% oblig. galic. poż. kraj.	4000	—	—	—
					4 1/2% listy Banku krajowego	20000	—	—	—
					4% " gal. Banku hipotecznego	2000	—	—	—
					4 1/2% " " Tow. kred. ziem.	34000	—	—	—
	60000	—	—	—		60000	—	—	—
<i>b) Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	1927	43	Pozostałość 31. grudnia	—	—	4597	43
Kupony	—	—	2670	—				4597	43
			4597	43				4597	43
8. Fundusz Ferdynanda Sawickiego.									
<i>a) Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1 stycznia	14900	—	69	52	Pozostałość 31. grudnia	—	—	69	52
					oraz 4 1/2% listy Banku krajowego	14900	—	—	—
	14900	—	69	52		14900	—	69	52
<i>b) Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	435	70	Wyplacono stypendya	—	—	168	—
Kupony	—	—	670	50	Pozostałość 31. grudnia	—	—	938	20
			1106	20				1106	20
9. Fundusz Antoniego Stachowskiego (Fundusz zakładowy).									
Pozostałość 1. stycznia	31000	—	14306	49	Przeniesiono do fund. obrotowego Akademii	—	—	89	03
Kupony	—	—	1270	20	Pozostałość 31. grudnia	—	—	15998	07
Narosłe odsetki	—	—	510	41	oraz 4% listy galic. Tow. kred. ziem.	24000	—	—	—
					" 4 1/2% listy Banku krajowego	7000	—	—	—
	31000	—	16087	10		31000	—	16087	10
10. Fundusz Henryka Wohla.									
<i>a) Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	46000	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
					4 1/2% listy Banku krajowego	46000	—	—	—
	46000	—	—	—		46000	—	—	—
<i>b) Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	3381	32	Przeniesiono do fund. obrotowego Akademii	—	—	110	31
Kupony	—	—	2070	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	5477	24
Narosłe odsetki	—	—	136	23				5587	55
			5587	55				5587	55

ROK 1915.

TABLICA XII.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h

IV. Fundusze na cele humanitarno-naukowe.

1. Fundusz obrotowy Biblioteki Polskiej w Paryżu.

Pozostałość 1. stycznia	—	—	5797	03	Wydano na potrzeby Stacji	—	—	11913	30
Otrzymano z funduszu im. Estreichera	—	—	137	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	5998	76
» » » Gadona	—	—	3217	50					
» » » Niemcewicza	—	—	397	48					
» » » Czartoryskich	—	—	2250	—					
» subwencję krajową 1915.	—	—	5980	—					
Narosłe odsetki	—	—	133	05					
	—	—	17912	06				17912	06

2. Fundusz Liwskiego (Fundusz zakładowy).

Pozostałość 1. stycznia	55800	—	31940	49	Przeniesiono do funduszu obrotowego Akademii	—	—	108	55
Kupony	—	—	2490	—	Wyplacono p. Dubieckiemu	—	—	380	—
Narosłe odsetki	—	—	1128	49	Pozostałość 31. grudnia	—	—	35070	43
					oraz 4 ⁰ / ₁₀₀ listy galic. Banku hipotecznego	3400	—	—	—
					» 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ » » Tow. kred. ziem.	47600	—	—	—
					» 4 ⁰ / ₁₀₀ oblig. poż. kraj. galic.	800	—	—	—
					» 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ listy Banku krajowego	4000	—	—	—
	55800	—	35558	98		55800	—	35558	98

3. Fundusz im. Maryi Sienkiewiczowej.

a) Fundusz zakładowy.

Pozostałość 1. stycznia	38600	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
					4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ listy galic. Tow. kred. ziem.	38600	—	—	—
	38600	—	—	—		38600	—	—	—

b) Fundusz obrotowy.

Pozostałość 1. stycznia	—	—	228	29	Wyplacono	—	—	200	—
Kupony	—	—	1737	—	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	86	85
					Pozostałość 31. grudnia	—	—	1678	44
	—	—	1965	29		—	—	1965	29

V. Kwoty depozytowe.

1. Fundusz budowy szpitala w Krynicy (Fundusz zakładowy).

Pozostałość 1. stycznia	29251	96	136	38	Pozostałość 31. grudnia	—	—	141	14
Narosłe odsetki	1181	70	4	76	oraz 3 książeczki Kasy Oszczęd. m. Krakowa	30433	66	—	—
	30433	66	141	14		30433	66	141	14

2. Fundusz Książąt Adama i Witolda Czartoryskich.

a) Fundusz zakładowy.

Pozostałość 1. stycznia	50000	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
					4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ listy Banku krajowego	50000	—	—	—
	50000	—	—	—		50000	—	—	—

b) Fundusz obrotowy.

Kupony	—	—	2250	—	Przekazano Bibliotece Polskiej w Paryżu	—	—	2250	—
--------	---	---	------	---	---	---	---	------	---

3. Fundusz im. ś. p. Felicyana Faleńskiego.

a) Fundusz zakładowy.

Pozostałość 1. stycznia	40000	—	180	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	273	93
Otrzymano 5 ⁰ / ₁₀₀ dochodów z fund. obrotowego	—	—	93	93	oraz 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ listy Banku krajowego	40000	—	—	—
	40000	—	273	93		40000	—	273	93

b) Fundusz obrotowy.

Pozostałość 1. stycznia	—	—	1620	—	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	93	93
Kupony	—	—	1800	—	» » » zakładowego	—	—	93	93
Narosłe odsetki	—	—	78	57	Pozostałość 31. grudnia	—	—	3310	71
	—	—	3498	57		—	—	3498	57

ROK 1915.

TABLICA XIII.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h
4. Fundusz L. Gadona (Fundusz zakładowy).									
Pozostałość 1. stycznia	71500	—	33	92	Stacyi Naukowej w Paryżu przekazano	—	—	3217	50
Kupony	—	—	3217	50	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	33 92
					oraz 4 $\frac{1}{2}$ % listy gal. Tow. kred. ziemsk.	44200	—	—	—
					» 4 $\frac{1}{2}$ % » Banku krajowego	27300	—	—	—
	71500	—	3251	42		71500	—	3251	42
5. Fundusz Józefa Grabia Piławskiego (Fundusz zakładowy).									
Pozostałość 1. stycznia	200500	—	319	47	Wyplacono	—	—	6581	50
Kupony	—	—	8228	—	Przeniesiono do funduszu obrotowego Akademii	—	—	411	96
Narosłe odsetki	—	—	11	16	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1565	17
					oraz 4% listy Banku hipotecznego	65000	—	—	—
					« 8 akcyi Banku ziem. w Poznaniu, Marek	8000	—	—	—
					« 4 $\frac{1}{2}$ % listy Banku krajowego	27000	—	—	—
					« 4% listy Banku krajowego	65500	—	—	—
					» 4% » galic. Tow. kred. ziem.	35000	—	—	—
	200500	—	8558	63		200500	—	8558	63
6. Fundusz Grobów królewskich.									
a) Fundusz zakładowy.									
Pozostałość 1. stycznia	14479	27	534	91	Pozostałość 31. grudnia	—	—	534	91
					oraz 1 książeczka Kasy Oszczędn. m. Krakowa	479	27	—	—
					oraz 4 $\frac{1}{2}$ % listy Banku krajowego	14000	—	—	—
	14479	27	534	91		14479	27	534	91
b) Fundusz obrotowy.									
Pozostałość 1. stycznia	19	34	617	82	Wyplacono Kapitulie katedr.	—	—	598	50
Narosłe odsetki	—	—	650	—	Przeniesiono do fund. obrotowego Akademii.	—	—	33	44
Kupony	20	12	18	69	Pozostałość 31. grudnia	—	—	634	57
					oraz na książ. oszczędności	39	46	—	—
	39	46	1266	51		39	46	1266	51
7. Fundusz Władysława i Augusta Iwańskich.									
Pozostałość 1. stycznia	120000	—	5130	—	Przeniesiono do fund. obrotowego	—	—	281	31
Kupony	—	—	5400	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	10474	95
Narosłe odsetki	—	—	226	26	oraz 4 $\frac{1}{2}$ % listy Banku krajowego	120000	—	—	—
	120000	—	10756	26		120000	—	10756	26
8. Fundusz im. Księcia Eugeniusza Lubomirskiego.									
a) Fundusz zakładowy.									
Pozostałość 1. stycznia	48000	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1645	99
Otrzymano z fund. obrotowego	—	—	1645	99	4 $\frac{1}{2}$ % listy Banku krajowego	48000	—	—	—
	48000	—	1645	99		48000	—	1645	99
b) Fundusz obrotowy.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	397	27	Wydano do fund. zakładowego	—	—	1645	99
Kupony	—	—	2160	—	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	43	85
Narosłe odsetki	—	—	32	57	Pozostałość 31. grudnia	—	—	900	—
	—	—	2589	84		—	—	2589	84
9. Fundusz Mickiewiczowski w Szczawnicy.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	421	32	Pozostałość 31. grudnia	—	—	436	05
Narosłe odsetki	—	—	14	73		—	—	436	05
	—	—	436	05		—	—	436	05
10. Fundusz Niewiadomego.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	1368	96	Wydano	—	—	4202	—
Złożono	—	—	4000	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1211	16
Narosłe odsetki	—	—	44	20		—	—	5413	16
	—	—	5413	16		—	—	5413	16
11. Fundusz na odnowienie Zamku Królewskiego na Wawelu.									
Pozostałość 1. stycznia	175527	26	22	22	Pozostałość 31. grudnia	—	—	32	22
Otrzymano	—	—	10	—	oraz na książ. oszczędności	183405	53	—	—
Narosłe odsetki	7878	27	—	—		183405	53	32	22
	183405	53	32	22		183405	53	32	22

ROK 1915.

TABLICA XIV.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h
12. Fundusz Bolesława i Stefanii z Karpowiczów Rusieckich (Fundusz zakładowy).									
Pozostałość 1. stycznia	45000	—	3992	67	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	109	11
Kupony	—	—	2025	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	6065	79
Narosłe odsetki	—	—	157	23	oraz 4 1/2% listy Banku krajowego	45000	—	—	—
	45000	—	6174	90		45000	—	6174	90
13. Fundusz im. Jędrzeja Śniadeckiego.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	2500	—	14	90	Pozostałość 31. grudnia	—	—	14	90
	2500	—	14	90	oraz 4% listy Banku krajowego	2500	—	—	—
	2500	—	14	90		2500	—	14	90
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	142	50	Przeniesiono do fund. obrot. Akademii	—	—	5	—
Kupony	—	—	100	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	237	50
	—	—	242	50		—	—	242	50
14. Fundusz Szpitala w Szczawnicy.									
Pozostałość 1. stycznia	9400	—	618	08	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1066	33
Narosłe odsetki	—	—	25	25	oraz 4 1/2% listy Banku krajowego	9400	—	—	—
Kupony	—	—	423	—		9400	—	1066	33
	9400	—	1066	33		9400	—	1066	33
15. Fundusz Tow. popierania wydawnictw Akademii Umiejętności.									
a) <i>Fundusz zakładowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	78100	—	85	73	Pozostałość 31. grudnia	—	—	85	73
	78100	—	85	73	oraz 4 1/2% listy Banku krajowego	78100	—	—	—
	78100	—	85	73		78100	—	85	73
b) <i>Fundusz obrotowy.</i>									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	3	25	Przekazano Komisji literackiej	—	—	1000	—
Kupony	—	—	3514	50	Wydano na wydawnictwa źródeł porozb.	—	—	2520	72
Odsetki narosłe	—	—	2	97		—	—	3520	72
	—	—	3520	72		—	—	3520	72

FUNDUSZ ŻELAZNY.

Pozostałość 1. stycznia	63300	—	55378	84	Pozostałość 31. grudnia	—	—	55378	84
oraz w pożyczce Szczawnickiej	—	—	138758	62	» w pożyczce Szczawnickiej	—	—	138758	62
					oraz 4 1/2% listy Banku krajowego	5500	—	—	—
					» 4 1/2% listy Banku hipot. galic.	10000	—	—	—
					» 4% oblig. poż. kraj. galic.	3000	—	—	—
					» 4% listy zast. galic. Banku hipot.	10600	—	—	—
					» 4 1/2% listy zast. galic. Tow. kred. ziem.	2520	—	—	—
					» 4% renta węgierska koronowa	5000	—	—	—
					» 4 akcje Banku ziem. w Poznaniu, Marek	4000	—	—	—
	63300	—	194137	46		63300	—	194137	46

FUNDUSZ REZERWOWY.

Pozostałość 1. stycznia	—	—	292009	31	Pozostałość 31. grudnia	—	—	302229	62
Narosłe odsetki	—	—	10220	31		—	—	302229	62
	—	—	302229	62		—	—	302229	62

Fundusz Senatora Bolesława Maleszewskiego.

Pozostałość 1. stycznia	2000000	—	—	—	Awans 1. stycznia	—	—	41754	13
Otrzymano z realizacji kapitałów rosyjskich	—	—	2364	67	Przeniesiono do fund. obrotowego	—	—	91645	66
» odsetki	—	—	1645	66	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
Kupony	—	—	90000	—	oraz 4 1/2% listy Banku krajowego	1300000	—	—	—
Awans 31. grudnia	—	—	39389	46	» 4 1/2% » gal. Tow. kred. ziem.	60000	—	—	—
	2000000	—	133399	79	» 4 1/2% oblig. gal. poż. kraj. z r. 1913	100000	—	—	—
	2000000	—	133399	79		2000000	—	133399	79

ROK 1915.

TABLICA XV.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h
Fundusz Mireckiego.									
Pozostałość 1. stycznia	136000	—	12565	23	Przeniesiono do fund. obrotowego	—	—	6559	77
Kupony	—	—	6120	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	12565	23
Narosłe odsetki	—	—	439	77	oraz 4½% listy Banku krajowego.	136000	—	—	—
	136000	—	19125	—		136000	—	19125	—
Fundusz Szczawnicki.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	12067	22	Wydatki bieżące w roku	—	—	50	—
Narosłe odsetki	—	—	421	42	Odsetki od pożyczki Szczawnickiej	—	—	6244	14
	—	—	12488	64	Pozostałość 31. grudnia	—	—	6194	50
	—	—	12488	64		—	—	12488	64
Fundusz Białosukni.									
Pozostałość 1. stycznia	20000	—	3800	45	Przeniesiono do fund. obrotowego	—	—	1040	87
Kupony	—	—	900	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	3800	45
Narosłe odsetki	—	—	140	87	oraz 4½% listy Banku krajowego	20000	—	—	—
	20000	—	4841	32		30000	—	4841	32
Fundusz Wandy Jabłońskiej.									
Pozostałość 1. stycznia	35000	—	1574	81	Przeniesiono do fund. obrotowego	—	—	1630	09
Kupony	—	—	1575	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	1574	81
Narosłe odsetki	—	—	55	09	oraz 4½% listy Banku krajowego	35000	—	—	—
	35000	—	3204	90		35000	—	3204	90
Fundusz Dra Hassewicza									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	24054	62	Przeniesiono do fund. obrotowego	—	—	841	89
Narosłe odsetki	—	—	841	89	Pozostałość 31. grudnia	—	—	24054	62
	—	—	24896	51		—	—	24896	51

Nr. 90/16.

W Krakowie, dnia 13 lutego 1916.

Za zgodność z księgami i allegatami.

Ulanowski w. r.
Sekretarz Generalny

J. Rydel w. r.
w. z. Podskarbi

E. Pompa w. r.
Rachmistrz

Komisya kontrolująca:

Browicz w. r.

L. Marchlewski w. r.

Sternbach w. r.

Fundacja edukacyjna ś. p. Wiktora Osławskiego.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW ZA ROK 1915.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K	h	K	h		K	h	K	h
1. Fundusz na udzielanie stypendyów.									
Pozostałość 1. stycznia	766173	81	21084	25	Wyplacono Akademii Umiej. 10% od dochodu	—	—	3133	77
Kupony	—	—	30431	08	Przeniesiono do funduszu obrotowego wspól- nego, połowę nieużytej reszty	—	—	1602	12
Dopisane odsetki do książ. Banku krajowego	63	56	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	47622	80
Narosłe odsetki	—	—	843	36	oraz 4% listy gal. Tow. kred. ziemsk.	764600	—	—	—
					i książeczka Banku krajowego	1637	37	—	—
	766237	37	52358	69		766237	37	52358	69
2. Fundusz zakładowy na wydawnictwo naukowych prac stypendystów.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	—	—
4% listy galic. Tow. kred. ziemskiego	88600	—	—	—	4% listy galic. Tow. kred. ziemskiego	88600	—	—	—
	88600	—	—	—		88600	—	—	—
3. Fundusz obrotowy na wydawnictwo naukowych prac stypendystów.									
Pozostałość 1. stycznia	30150	92	1763	14	Wydano na druk i honorarya	—	—	1700	—
Kupony od fund. na wydawnictwa	—	—	3526	28	Pozostałość 31. grudnia	—	—	3589	42
Dopisany procent do książeczki Banku kraj.	1218	06	—	—	i książeczka Banku kraj.	31368	98	—	—
	31368	98	5289	42		31368	98	5289	42
4. Fundusz na udzielanie zapomóg.									
Pozostałość 1. stycznia	276025	34	4334	61	Wyplacono zapomogi	—	—	1800	—
Kupony	—	—	10682	32	Przeniesiono do funduszu obrotowego wspól- nego, połowę nieużytej reszty	—	—	4681	87
Dopisany procent do książ. Banku krajowego	308	04	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	8708	44
Narosłe odsetki	—	—	173	38	4% listy gal. Tow. kred. ziemsk.	268400	—	—	—
	276333	38	15190	31	i książ. Banku krajowego	7933	38	—	—
						276333	38	15190	31
5. Fundusz na udzielanie pieniężnych zasiłków laboratoriom naukowym.									
Pozostałość 1. stycznia	561605	71	11167	88	Złożono do Banku krajowego dla laboratorjów w Krakowie	—	—	16751	82
Kupony	—	—	22335	76	Złożono j. w. dla laboratorjów we Lwowie	—	—	11167	88
Narosłe procenta	16	36	—	—	Pozostałość 31. grudnia	—	—	5583	94
	561622	07	33503	64	4% listy gal. Tow. kred. ziemsk.	561200	—	—	—
					i książeczka Kasy Oszczędności	422	07	—	—
						561622	07	33503	64
6. Fundusz obrotowy wspólny.									
Pozostałość 1. stycznia	—	—	6302	30	Wyplacono zasiłki	—	—	5000	—
Połowa nieużytej reszty z funduszu na stypendya	—	—	1602	12	Pozostałość 31. grudnia	—	—	8097	89
Połowa nieużytej reszty z funduszu na zapomogi	—	—	4681	87					
Procenta interkalendarne	—	—	511	60					
	—	—	13097	89					

Nr. 91/16.

W Krakowie, dnia 13 lutego 1916.

Za zgodność z księgami i allegatami.

Ulanowski w. r.
Sekretarz Generalny

E. Pompa w. r.
Rachmistrz

Komisja kontrolująca:

Browicz w. r.

L. Marchlewski w. r.

Sternbach w. r.

<http://rcin.org.pl>

